

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ TUTANAK DERGİSİ

69'uncu Birleşim 7 Nisan 2021 Çarşamba

(TBMM Tutanak Hizmetleri Başkanlığı tarafından hazırlanan bu Tutanak Dergisi'nde yer alan ve kâtip üyeler tarafından okunmuş bulunan her tür belge ile konuşmacılar tarafından ifade edilmiş ve trnak içinde belirtilmiş alıntı sözler aslına uygun olarak yazılmıştır.)

İ Ç İ N D E K İ L E R

	<u>Sayfa</u>
I.- GEÇEN TUTANAK ÖZETİ	428
II.- GELEN KÂĞITLAR	432
III.- YOKLAMALAR	469,470,483,484,506,507, 536,537
IV.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR	440
A) <i>MİLLETVEKİLLERİNİN GÜNDEM DIŞI KONUŞMALARI</i>	440:446
1.- Diyarbakır Milletvekili Dersim Dağ'ın, Diyarbakır'ın yerel sorunlarına ilişkin gündem dışı konuşması	440:441
2.- Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, Artvin'de yaşanan sorunlara ilişkin gündem dışı konuşması	442:444
3.- İzmir Milletvekili Cemal Bekle'nin, 8 Nisan Dünya Romanlar Günü'ne ilişkin gündem dışı konuşması	444:446
V.- AÇIKLAMALAR	446,457,467,500,523,543, 454,559
1.- İzmir Milletvekili Serpil Kemalbay Pekgözegü'nün, Denizli'de İstanbul Sözleşmesi çağrısına katılan 4 kadın sığınmacının durumuna ilişkin açıklaması	446:447

2.- Mersin Milletvekili Olcay Kılavuz'un, Türk polis teşkilatının 176'ncı kuruluş yıl dönümüne ilişkin açıklaması	447
3.- Uşak Milletvekili İsmail Güneş'in, yetkisini Anayasa'dan almayan illegal oluşumlara asla geçit vermeyeceklerine ve bu hastalıklı zihniyeti ve buna destek verenleri kınadığına ilişkin açıklaması	447
4.- Kocaeli Milletvekili İlyas Şeker'in, millî iradeyle güçlenen yeni Türkiye'nin önünde kimsenin duramayacağına ilişkin açıklaması	447:448
5.- Kocaeli Milletvekili Sami Çakır'ın, darbenin yanında olanlar ile karşı duranların mücadelesinde safımızı belirlemek mecburiyetinde olduğumuzla ilişkin açıklaması	448
6.- Kütahya Milletvekili Ali Fazıl Kasap'ın, Kütahya'da Romanların yoğun olduğu Osmangazi Mahallesi'nde yapılan kentsel dönüşümün zulüm hâline geldiğine ilişkin açıklaması	448
7.- Düzce Milletvekili Ümit Yılmaz'ın, Hükûmetin tarımsal üretim planlamasına ilişkin açıklaması	448:449
8.- Kahramanmaraş Milletvekili Sefer Aycan'ın, Dünya Sağlık Haftası'na ilişkin açıklaması	449
9.- Sivas Milletvekili Ulaş Karasu'nun, Sivas'ın Kangal ilçesinin Çetinkaya köyünün sorunlarına ilişkin açıklaması	449
10.- Mersin Milletvekili Hacı Özkan'ın, Mersin'e yapılan yatırımlara ilişkin açıklaması	449
11.- Amasya Milletvekili Mustafa Levent Karahocagil'in, devlete parmak sallayan bildirilerin altında kimin olduğunu görmek için Avrupa'ya, Amerika'ya ve İsrail'e bakmak gerektiğine ilişkin açıklaması	450
12.- Aksaray Milletvekili Ayhan Erel'in, Polis Haftası'na ilişkin açıklaması	450
13.- İstanbul Milletvekili Sibel Özdemir'in, kod 29'la hukuksuz yere işten çıkarılmalarına göz yumulan vatandaşların sabırsızlıkla seçimi beklediğine ilişkin açıklaması	450
14.- Adana Milletvekili Ayhan Barut'un, pandemi döneminde Acil Eylem Planı'nın uygulanması gerektiğine ilişkin açıklaması	451
15.- Erzincan Milletvekili Burhan Çakır'ın, 7 Nisan Dünya Sağlık Günü'ne ilişkin açıklaması	451
16.- İstanbul Milletvekili Hayati Arkaz'ın, Dünya Sağlık Haftası'nı, 5 Nisan Avukatlar Günü'nü ve Türk polis teşkilatının 176'ncı kuruluş yıl dönümünü kutladığına ilişkin açıklaması	451
17.- Mersin Milletvekili Ali Cumhur Taşkın'ın, 7 Nisan Dünya Sağlık Günü'ne ilişkin açıklaması	451:452
18.- Gaziantep Milletvekili Ali Muhittin Taşdoğan'ın, Gaziantep'teki ayakkabı sektörünün sorunlarına ilişkin açıklaması	452

- 19.- İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın, Isparta'nın sorunlarına ilişkin açıklaması 452
- 20.- Şanlıurfa Milletvekili Zemzem Gülender Açanal'ın, 7 Nisan Dünya Sağlık Günü'ne ilişkin açıklaması 452:453
- 21.- Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan'ın, Avrupa Halter Şampiyonası'nda altın madalya kazanan Muhammed Furkan Özbek'i, 7 Nisan Dünya Sağlık Günü'nü, 7 Nisan Kimya Günü'nü ve Türk polis teşkilatının 176'ncı kuruluş yıl dönümünü kutladığına ve Karaman'ın sorunlarına ilişkin açıklaması 453:455
- 22.- Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, 7 Nisan Dünya Sağlık Günü ile Sağlık Haftası'nı, Türk polis teşkilatının 176'ncı kuruluş yıl dönümünü ve Avrupa Halter Şampiyonası'nda 2 altın madalya kazanan Daniyar İsmayilov'u kutladığına ilişkin açıklaması 455:456
- 23.- Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan'ın, Konya 3. Ana Jet Üs Komutanlığında eğitim uçuşu sırasında düşen Türk Yıldızları uçağının pilotunun sağ salim kurtulmasını niyaz ettiğine ilişkin açıklaması 456
- 24.- İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç'un, Sağlık Haftası'na, kısa çalışma ödeneğinin gündeme alınması gerektiğine, kod 29'la işten çıkarılanların sorumluluğunun iktidarda olduğuna, Fatsa'da maden şirketinin yasa dışı uygulamalarına iktidarın göz yumduğuna ve Fatsa halkının mücadelesine dayanışma göstermemiz gerektiğine ilişkin açıklaması 457:459
- 25.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Konya 3. Ana Jet Üs Komutanlığında eğitim uçuşu sırasında düşen Türk Yıldızları uçağında şehit olan pilota Allah'tan rahmet ve Türk Hava Kuvvetlerine başsağlığı dilediğine, Avrupa Halter Şampiyonası'nda altın madalya kazanan Muhammed Furkan Özbek'i kutladığına, Soma Uyar Madencilikte çalışan madencilerin mağduriyetinin giderilmesi gerektiğine, 8 Nisan Dünya Romanlar Günü'ne, 7 Nisan Dünya Sağlık Günü'nü kutladığına ve Bilim Kurulunun üstünden siyasetin elinin çekilmesi gerektiğine ilişkin açıklaması 459:462
- 26.- Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş'ın, 7 Nisan Dünya Sağlık Günü ile 8 Nisan Dünya Romanlar Günü'nü kutladığına, Konya 3. Ana Jet Üs Komutanlığında eğitim uçuşu sırasında düşen Türk Yıldızları uçağında şehit olan pilota Allah'tan rahmet dilediğine, Polis Haftası'na, Hazine ve Maliye Bakanı Lütfü Elvan'a başarılar dilediğine, mayıs ayı içerisinde yerli aşının seri üretime geçeceğine, Avrupa Halter Şampiyonası'nda altın madalya kazanan Muhammed Furkan Özbek'i kutladığına ve Soma Uyar Madencilikle ilgili konunun çözülmesi için Cumhurbaşkanının talimat verdiğiğine ilişkin açıklaması 462:463
- 27.- Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, Konya 3. Ana Jet Üs Komutanlığında eğitim uçuşu sırasında düşen Türk Yıldızları uçağında

- şehit olan pilota Allah'tan rahmet ve Türk Silahlı Kuvvetlerine başsağlığı dilediklerine, Soma Uyar Madencilikte çalışan madencilerle ilgili kanunu çıkarmayı arzu ettiklerine ve güvenlik korucularıyla ilgili bir düzenlemeye ihtiyaç olduğuna ilişkin açıklaması 467:468
- 28.- Mersin Milletvekili Behiç Çelik'in, Adıyaman Milletvekili Muhammed Fatih Toprak'ın İYİ Parti grup önerisi üzerinde AK PARTİ Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 468:469
- 29.- Şanlıurfa Milletvekili Halil Özşavlı'nın, Şanlıurfa'da yolsuzluk operasyonu yapıldığı iddialarına ilişkin açıklaması 500
- 30.- İstanbul Milletvekili İbrahim Özden Kaboğlu'nun, cumhuriyetin kurumlarının teker teker tasfiye edilmek istendiğine ilişkin açıklaması 500
- 31.- Siirt Milletvekili Meral Danış Beştas'ın, İstanbul Havalimanı'nda tutulan bir Nijeryalının sınır dışı edilmesinin engellenmesi gerektiğine ilişkin açıklaması 523:524
- 32.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, İstanbul Havalimanı'nda tutulan Nijeryalıyla ilgili konuda ilgili bakandan bilgi talep edilmesini istediğine ilişkin açıklaması 524
- 33.- Şırnak Milletvekili Nuran İmir'in, cezaevlerindeki hak ihlallerine son verilmesi gerektiğine ilişkin açıklaması 524
- 34.- Adana Milletvekili Burhanettin Bulut'un, Adana'nın Kozan ilçesinin Doğanalanı Mahallesi'ndeki arazilerin durumuna ilişkin açıklaması 525
- 35.- Batman Milletvekili Mehmet Ruştü Tiryaki'nin, Adalet ve Kalkınma Partisinin bütün ülkeyi fişlemeye çalıştığına ve komisyonların görevlerini yerine getirmesi gerektiğine ilişkin açıklaması 525
- 36.- İzmir Milletvekili Serpil Kemalbay Pekközü'nün, Migros depo işçilerinin durumuna ilişkin açıklaması 525:526
- 37.- Gaziantep Milletvekili İmam Hüseyin Filiz'in, Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığını sorumluluklarını yerine getirmeye davet ettiğine ilişkin açıklaması 526
- 38.- Tokat Milletvekili Yücel Bulut'un, Tokatlıların, Tokat-Niksar kara yolunun bir an önce tamamlanmasını beklediklerine ilişkin açıklaması 526
- 39.- Siirt Milletvekili Meral Danış Beştas'ın, Mecliste Genel Kurul gibi komisyonların da işlevinin tamamen bitirildiğine ve tali komisyonların çalışmadığına ilişkin açıklaması 526:527
- 40.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, kanun tekliflerinin tali komisyonlarda görüşülmediğine, Plan ve Bütçe Komisyonunun alt Meclis gibi çalıştırıldığına ve Meclisin fiilen lağvedilmesine isyan ettiğine ilişkin açıklaması 527:528
- 41.- Denizli Milletvekili Cahit Özkan'ın, Siirt Milletvekili Meral Danış Beştas ile Manisa Milletvekili Özgür Özel'in yaptıkları açıklamalarındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 528:529

42.- Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, Denizli Milletvekili Cahit Özkan'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması	529:530
43.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Denizli Milletvekili Cahit Özkan'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması	530
44.- İçişleri Komisyonu Başkan Vekili Sermet Atay'ın, Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş ile Manisa Milletvekili Özgür Özel'in yaptıkları açıklamalarındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması	530:531
45.- Mersin Milletvekili Zeynep Gül Yılmaz'ın, Mersin Milletvekili Rıdvan Turan'ın 220 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 11'inci maddesindeki önerge üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması	534:544
46.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Mersin Milletvekili Zeynep Gül Yılmaz'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması	545
47.- Ankara Milletvekili Mehmet Naci Bostancı'nın, Mersin Milletvekili Rıdvan Turan'ın sataşma nedeniyle yaptığı konuşmasındaki ve Manisa Milletvekili Özgür Özel'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması	545:546
48.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Ankara Milletvekili Mehmet Naci Bostancı'nın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması	546
49.- Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, Ankara Milletvekili Mehmet Naci Bostancı'nın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması	546:547
50.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Afyonkarahisar Milletvekili Ali Özkaya'nın 220 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin oylamasından önce oyunun rengini belirtmek üzere lehte yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması	559:560
51.- Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, Afyonkarahisar Milletvekili Ali Özkaya'nın 220 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin oylamasından önce oyunun rengini belirtmek üzere lehte yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması	560:562
52.- Denizli Milletvekili Cahit Özkan'ın, Manisa Milletvekili Özgür Özel ile Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın yaptıkları açıklamalarındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması	562:563
VI.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI	457,476
1.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Nimetullah Erdoğan'ın, Divan olarak, Konya 3. Ana Jet Üs Komutanlığında eğitim uçuşu sırasında düşen Türk Yıldızları uçağının pilotuyla ilgili sevindirici haberi bekleediklerine ilişkin konuşması	457
2.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Nimetullah Erdoğan'ın, Balıkesir Milletvekili Belgin Uygur'un sağlık durumunun iyi olduğuna ve kendisine geçmiş olsun dilediğinde bulduklarına ilişkin konuşması	476

VII.- ÖNERİLER

463,469,470,476,483,484

A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ

463:467,469,470:475,

1.- İYİ Parti Grubunun, Grup Başkan Vekili Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan tarafından, güvenlik korucularının karşılaştıkları sorunların tespit edilerek alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla 22/3/2021 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 7 Nisan 2021 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

476:482,483,484

463:467,469,470

2.- HDP Grubunun, Grup Başkan Vekilleri Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş ve İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç tarafından, İstanbul Sözleşmesi'nden çekilmenin yaratacağı olumsuz etkilerin tespiti amacıyla 25/3/2021 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan genel görüşme önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 7 Nisan 2021 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

470:475,476

3.- CHP Grubunun, Ankara Milletvekili Tekin Bingöl veP arkadaşları tarafından, hidroelektrik santrallerinin doğaya, derelere ve canlılara vermiş olduğu zararların incelenmesi amacıyla 6/4/2021 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 7 Nisan 2021 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

476:482,483,484

VIII.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR

482,501,544

1.- Ankara Milletvekili Tekin Bingöl'ün, Çankırı Milletvekili Salim Çivitcioğlu'nun CHP Grup önerisi üzerinde AK PARTİ Grubu adına yaptığı konuşması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması

482

2.- İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın, Şanlıurfa Milletvekili Halil Özşavlı'nın yaptığı açıklaması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması

501

3.- Mersin Milletvekili Rıdvan Turan'ın, Mersin Milletvekili Zeynep Gül Yılmaz'ın yaptığı açıklaması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması

544

IX.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER484,487,501,507,531,537,
547,563*A) KANUN TEKLİFLERİ*484:487,487:500,501:506,
507:523,531:536,537:543,

1.- Kırıkkale Milletvekili Ramazan Can ve 64 Milletvekilinin Güvenlik Soruşturması ve Arşiv Araştırması Kanunu Teklifi (2/2972) ve İçişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 220)

547:559,563:564

484:487,487:500,501:506,
507:523,531:536,537:543,
547:559,563:564

2.- Kocaeli Milletvekili İlyas Şeker ve 77 Milletvekilinin Lisanslı Harita Kadastro Mühendisleri ve Büroları Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3490) ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 253) 564

3.- Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuveyt Devleti Hükümeti Arasında Gelir ve Servet Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme Anlaşmasını Tadil Eden Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulduğuna İlişkin Kanun Teklifi (2/2496) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 171) 564

X.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI 487

A) ÇEŞİTLİ İŞLER 487

1.- Başkanlıkça, Genel Kurulu teşrif eden Afganistan Senato Başkan Yardımcısı Muhammed Akbar Stanikzai ve beraberinde heyete “Hoş geldiniz.” denilmesi 487

I.- GEÇEN TUTANAK ÖZETİ

TBMM Genel Kurulu saat 15.00'te açılarak altı oturum yaptı.

Dışişleri Bakanı Mevlüt Çavuşoğlu'nun davetlisi olarak ülkemize resmî bir ziyarette bulunan Birleşmiş Milletler 75'inci Genel Kurul Başkanı Volkan Bozkır'ın 6 Nisan 2021 Salı günü Genel Kurula hitaben bir konuşma yapması kabul edildi.

Başkanlıkça, Genel Kurulu teşrif eden Birleşmiş Milletler 75'inci Genel Kurul Başkanı Volkan Bozkır ve beraberinde heyete "Hoş geldiniz." denildi.

Konuşma yapma isteği kabul edilen Birleşmiş Milletler 75'inci Genel Kurul Başkanı Volkan Bozkır, Genel Kurula hitaben bir konuşma yaptı.

Ordu Milletvekili Metin Gündoğdu, Ordu'nun il oluşunun 100'üncü yıl dönümüne,

Ordu Milletvekili Mustafa Adıgüzel, Karadeniz Bölgesi'nin çevre sorunlarına,

İstanbul Milletvekili Arzu Erdem, gıda tüketimi ve gıda israfının önlenmesine,

İlişkin gündem dışı birer konuşma yaptılar.

İzmir Milletvekili Murat Çepni, Aslı Özkısırlar'ın ölümünün sorumlusunun pandemiye sermaye için fırsata çeviren saray rejimi olduğuna,

Adana Milletvekili Ayhan Barut, TÜİK'in enflasyon rakamlarına,

Balıkesir Milletvekili Fikret Şahin, Eti Maden Bigadiç Bor İşletme Müdürlüğüne yapılan işçi alınma,

İstanbul Milletvekili Sibel Özdemir, Cumhurbaşkanlığı hükümet sisteminin yoksulluk ve işsizlik demek olduğuna,

Tokat Milletvekili Yücel Bulut, Gazi Osman Paşa'nın vefatının 121'inci yıl dönümüne,

İstanbul Milletvekili Ali Şeker, Türkiye'nin gerçek sorununun pandemide verilmeyen ekonomik ve sosyal destekler olduğuna ve 6 Nisan Öldürülen Gazeteciler Günü'ne,

Kahramanmaraş Milletvekili Sefer Aycan, Alparslan Türkeş'in 24'üncü ölüm yıl dönümüne ve Kahramanmaraş'a İstiklal Madalyası verilmesinin yıl dönümüne,

Hatay Milletvekili Serkan Topal, Hatay'ın hazine arazisi sorununa,

Gaziantep Milletvekili Bayram Yılmazkaya, Hükûmetten, yaşanan sorunlara gerçekçi ekonomik politikalarla çözüm bulmasını beklediklerine,

Gaziantep Milletvekili İrfan Kaplan, ülkede açlık, yoksulluk, işsizlik ve salgın zirvedeyken AK PARTİ iktidarının Kanal İstanbul derinde olduğuna,

Sivas Milletvekili Semiha Ekinci, Sivas'a yapılan eğitim yatırımlarına,

İstanbul Milletvekili Hayati Arkaz, Alparslan Türkeş'in 24'üncü ölüm yıl dönümüne,

Edirne Milletvekili Okan Gaytancıoğlu, çiftçilerin gübre sorununa,

İstanbul Milletvekili Eyüp Özsoy, CHP'nin, alkollü bir şekilde kaza yapıp kaçtığı söylenen Maltepe Belediye Başkanına ne tür bir tavır alacağının takipçisi olacaklarına,

Osmaniye Milletvekili Baha Ünlü, anestezi teknikerlerinin sorunlarına,

İstanbul Milletvekili Ali Kenanoğlu, 6 Nisan Öldürülen Gazeteciler Günü'ne,

İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal, vatandaşın OGS ve HGS sistemleriyle mağdur edildiğine,

Mersin Milletvekili Ali Cumhur Taşkın, emekli 104 amiralin yayınladıkları darbe imalı bildiriye şiddetle kınadığına,

Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer, çiftçilerin patatesten dolayı uğradıkları zararın karşılanması gerektiğine,

Şanlıurfa Milletvekili Zenzem Gülender Açıanal, Dünya Otizm Farkındalık Günü'ne,

İzmir Milletvekili Serpil Kemalbay Pekgözegü, kapalı cezaevlerinde bulunanların sorunlarına,

Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan, Alparslan Türkeş'in vefatının 24'üncü yıl dönümüne, 5 Nisan Dünya Avukatlar Günü'ne, Çin'in gerçekleştirdiği Doğu Türkistan Barın katliamına, Dışişleri Bakanlığında Çin'in Ankara Büyükelçisinin İYİ Parti Genel Başkanını tehdit eden mesajını kınamasını beklediklerine, Birleşmiş Milletler 75'inci Genel Kurul Başkanı Volkan Bozkır'ın konuşmasında Uygur Türklerinden bahsetmediğine, TÜİK'in enflasyon rakamlarına ve Kastamonu'nun sorunlarına,

Manisa Milletvekili Erkan Akçay, Alparslan Türkeş'in vefatının 24'üncü yıl dönümüne; emekli 104 amiralin yayınladıkları bildiriye meşru bir demokrasi talebi ve ifade özgürlüğü, bildiriye imzalayanlara demokrasi havarisi gözüyle bakmanın yanlış olduğuna; bildirinin millî iradeyi hedef aldığına, Türkiye'de darbeler sayfasının kapandığına, Montrö'nün kırmızı çizgileri olduğuna ve 4 Nisan 1953'te Dumlupınar denizaltısında şehit olan askerleri rahmetle andığına,

İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç, 5 Nisan Dünya Avukatlar Günü'ne, Kürtçe ana diline karşı saldırıların eğitim emekçilerinden yapılmaması gerektiğine, iktidarın yanlış ekonomi politikalarıyla borçluları artırdığına, TÜİK'in enflasyon rakamlarına, 6 Nisan Öldürülen Gazeteciler Günü'ne ve basın kartlarının bağımsız kurumlarca verilmesi gerektiğine,

İstanbul Milletvekili Engin Altay, 5 Nisan Dünya Avukatlar Günü'ne, 10 Nisan Polis Günü ile Türk polis teşkilatının 176'ncı kuruluş yıl dönümüne, sosyal medya dedikodularıyla bir belediye başkanının bir arabaya çarpıp kaçtığına Meclis gündemine getirilmesini garipsediğine, Cumhuriyet Halk Partisi olarak suni gündemlerin peşine takılmayı doğru bulmadıklarına, Recep Tayyip Erdoğan Başbakan iken generallere mektup yazıp "Siyasi iktidarı uyarın." diyenlerin şimdi emekli amirallerin basın açıklamasını "Darbeye davet." diye yorumlamalarını demokrasi bakımından olumlu bir gelişme olarak gördüğüne, çiftçilerin sorunlarına ve vergi barışıyla ilgili yapılandırmanın revize edilmesi gerektiğine,

Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş, Alparslan Türkeş'in vefatının 24'üncü yıl dönümüne, 5 Nisan Dünya Avukatlar Günü'ne, Çin'in Ankara Büyükelçisinin İYİ Parti Genel Başkanı Meral Akşener ile Ankara Büyükşehir Belediye Başkanı hakkındaki paylaşımını doğru bulmadıklarına ve şiddetle reddettiklerine, emekli 104 amiralin yayınladıkları bildirinin darbeye teşvik ve teşebbüs olduğuna ve yargının bununla ilgili gerekeni yerine getireceğine,

Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan, Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Manisa Milletvekili Erkan Akçay, İstanbul Milletvekili Engin Altay'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

İstanbul Milletvekili Engin Altay, Manisa Milletvekili Erkan Akçay ile Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş'ın yaptıkları açıklamalarındaki bazı ifadelerine,

İlişkin birer açıklamada bulundular.

Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Nimetullah Erdoğan, AK PARTİ Grup Başkan Vekili Mustafa Elitaş'a yeni görevinde başarılar dilediğine ilişkin bir açıklamada bulundu.

İYİ Parti Grubunun, 25/3/2021 tarihinde Kayseri Milletvekili Dursun Ataş ve arkadaşları tarafından, Merkez Bankası Başkanının gece yarısı Cumhurbaşkanlığı kararnamesiyle görevden alınması sonrası yaşanan dolardaki artış nedeniyle devletin dış borcunun bu artıştan nasıl etkilendiğinin ve çeşitli

sektörlerde faaliyet gösteren vatandaşların zararlarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak,

HDP Grubunun, 30/3/2021 tarihinde İstanbul Milletvekili Musa Piroğlu ve arkadaşları tarafından, genç işsizlerin ve kamuda kadro ve atama bekleyen üniversite mezunu çeşitli meslek gruplarının sorunlarının araştırılması amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin (12304 sıra no.lu) diğer önergelerin önüne alınarak,

CHP Grubunun, Türkiye Büyük Millet Meclisinin gündeminin “Genel Görüşme ve Meclis Araştırması Yapılmasına Dair Öngörüşmeler” kısmında yer alan, avukatların ve hukuk fakültesi mezunlarının sorunlarının tespit edilerek bu sorunlara çözüm önerileri getirilmesi amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan (10/4048) esas numaralı Meclis Araştırması Önergesi'nin,

Görüşmelerinin, Genel Kurulun 6 Nisan 2021 Salı günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerileri yapılan görüşmelerden sonra kabul edilmedi.

İstanbul Milletvekili Engin Altay, İzmir Milletvekili Mahmut Atilla Kaya'nın CHP Grup önerisi üzerinde AK PARTİ Grubu adına yaptığı konuşması sırasında şahsına sataşması nedeniyle bir konuşma yaptı.

İzmir Milletvekili Özcan Purçu'nun, (2/2652) esas numaralı 8 Nisan Dünya Romanlar Günü Olarak Kabul Edilmesi Hakkında Kanun Teklifi'nin doğrudan gündeme alınmasına ilişkin önergesi yapılan görüşmelerden sonra kabul edilmedi.

İzmir Milletvekili Cemal Bekle, İzmir Milletvekili Özcan Purçu'nun (2/2652) esas numaralı doğrudan gündeme alınma önergesi üzerinde yaptığı konuşması sırasında AK PARTİ Grubuna,

İzmir Milletvekili Özcan Purçu, İzmir Milletvekili Cemal Bekle'nin sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında Cumhuriyet Halk Partisine ve şahsına,

Sataşmaları nedeniyle birer konuşma yaptılar.

Isparta Milletvekili Süreyya Sadi Bilgiç, İzmir Milletvekili Özcan Purçu'nun (2/2652) esas numaralı doğrudan gündeme alınma önergesi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin bir açıklamada bulundu.

Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Nimetullah Erdoğan, Başkanlık Divanı olarak, 8 Nisan Dünya Romanlar Günü münasebetiyle hem Özcan Purçu hem de Cemal Bekle adına bugünün hayırlı olmasını temenni ettiklerine ve bu iki vekilin el ele, kol kola, omuz omuza bu Meclisteki mücadelelerini gönülden desteklediklerine ilişkin bir açıklamada bulundu.

220 sıra sayılı Kanun Teklifi'ni gündeme alarak İç Tüzük'ün 76'ncı maddesinin “Türkiye Büyük Millet Meclisi tarafından reddedilmiş olan kanun teklifleri, ret tarihinden itibaren bir tam yıl geçmedikçe Türkiye Büyük Millet Meclisinin aynı yasama dönemi içinde yeniden verilemez.” hükmüne aykırı bir tutum sergilediği gerekçesiyle Başkanın tutumu hakkında usul görüşmesi yapıldı. Başkanlığın tutumunda herhangi bir değişiklik olmadığı açıklandı.

Ankara Milletvekili Filiz Kerestecioğlu Demir, Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş'ın usul görüşmesinde lehte yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine,

Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş, İstanbul Milletvekili Engin Altay'ın usul görüşmesinde aleyhte yaptığı konuşmasındaki ve Ankara Milletvekili Filiz Kerestecioğlu Demir'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

İstanbul Milletvekili Engin Altay, Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

İlişkin birer açıklamada bulundular.

Gündemin “Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler” kısmının:

1'inci sırasında yer alan ve görüşmeleri yarım kalan, İç Tüzük'ün 91'inci maddesine göre temel kanun olarak görüşülmesi kabul edilen, Kırıkkale Milletvekili Ramazan Can ve 64 Milletvekilinin Güvenlik Soruşturması ve Arşiv Araştırması Kanunu Teklifi (2/2972) ve İçişleri Komisyonu Raporu'nun (S. Sayısı: 220) birinci bölümü üzerindeki görüşmeleri tamamlandı.

Adana Milletvekili Orhan Sümer, Adana'daki orman köylülerinin sorunlarına,

Bahkesir Milletvekili Fikret Şahin, Güvenlik Soruşturması ve Arşiv Araştırması Kanunu Teklifi'yle orduda tarikatlara bağlı cübbeli ve sarıklı amirallerin görev almasının engellenip engellenemeyeceğini öğrenmek istediğine,

Zonguldak Milletvekili Ahmet Çolakoğlu, 6 Nisan 2012 tarihinde Çaycuma Köprüsü'nün çökmesi nedeniyle hayatı kaybeden vatandaşlara Allah'tan rahmet, yakınlarına başsağlığı dilediğine,

Tekirdağ Milletvekili İlhami Özcan Aygun, çiftçilerin Ziraat Bankası ve Tarım Kredi Kooperatifine olan borçlarının yapılandırılması gerektiğine,

Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş, Konya Milletvekili Fahrettin Yokuş'un 220 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 4'üncü maddesinde verilen önerge üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine,

Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan, Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Düzce Milletvekili Ümit Yılmaz, kara yollarında EDS'lerin amaçları dışında kullanıldığına,

Samsun Milletvekili Bedri Yaşar,

Aksaray Milletvekili Ayhan Erel;

Halk eğitim merkezlerinde çalışan usta öğreticilerin sorunlarına,

Mersin Milletvekili Olcay Kılavuz, Alparslan Türkeş'in vefatının 24'üncü yıl dönümüne,

İlişkin birer açıklamada bulundular.

Alınan karar gereğince, 7 Nisan 2021 Çarşamba günü saat 14.00'te toplanmak üzere birleşime 00.04'te son verildi.

Nimetullah ERDOĞMUŞ

Başkan Vekili

Bayram ÖZÇELİK

Burdur

Kâtip Üye

Necati TIĞLI

Giresun

Kâtip Üye

II.- GELEN KÂĞITLAR**No: 119****7 Nisan 2021 Çarşamba****Milletvekili Teklifleri**

1.- Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un; Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Küba Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Denizcilik Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/3536) (Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ile Dışişleri Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 06.04.2021)

2.- Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un; Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Portekiz Cumhuriyeti Arasında Askerî Alanda İş Birliği Çerçeve Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/3537) (Milli Savunma ile Dışişleri Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 06.04.2021)

3.- Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un; Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Karadağ Hükümeti Arasında Diplomatik Misyön ve Konsolosluk Mensuplarının Bakmakla Yükümlü Oldukları Kişilerin Kazanç Getirici Bir İşte Çalışmaları Hakkında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/3538) (Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ile Dışişleri Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 06.04.2021)

4.- Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un; Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Irak Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme ve Vergi Kaçakçılığına Engel Olma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/3539) (Plan ve Bütçe ile Dışişleri Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 06.04.2021)

5.- Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un; Hükümetlerarası Kuru Limanlar Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/3540) (Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ile Dışişleri Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 06.04.2021)

6.- Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un; Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Zambiya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askerî Çerçeve Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/3541) (Milli Savunma ile Dışişleri Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 06.04.2021)

7.- Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un; Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Namibya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kalkınma İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/3542) (Dışişleri Komisyonuna) (Başkanlığa geliş tarihi: 06.04.2021)

8.- Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un; Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Vietnam Sosyalist Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Denizcilik Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/3543) (Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ile Dışişleri Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 06.04.2021)

9.- Aydın Milletvekili Süleyman Bülbül'ün; 1136 Sayılı Avukatlık Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3544) (Adalet Komisyonuna) (Başkanlığa geliş tarihi: 06.04.2021)

Süresi İçinde Cevaplandırılmayan Yazılı Soru Önergeleri**Cumhurbaşkanı Yardımcılığı (Fuat Oktay)**

1.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıku'nun, 2003-2020 yılları arasında ulusal basında yayın yapan gazete, dergi, televizyon ve radyo kanallarına dair çeşitli verilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/42676)

2.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanriku'lu'nun, 2020 yılı itibarıyla sarı basın kartına sahip olan kişilere dair çeşitli verilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/42684)

3.- Mersin Milletvekili Alpay Antmen'in, Mart 2021 itibarıyla Cumhurbaşkanlığı ve bağlı birimlerinde kullanılan araçlara ilişkin yazılı soru önergesi (7/42695)

Adalet Bakanlığı

4.- Diyarbakır Milletvekili Remziye Tosun'un, Gebze Kadın Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda Covid-19 hastalığına yakalanan mahkumların sağlık durumuna ilişkin yazılı soru önergesi (7/42696)

5.- İzmir Milletvekili Murat Bakan'ın, 2013-2020 yılları arasında İŞİD'e yönelik yapılan yargılamalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/42697)

6.- İzmir Milletvekili Tacettin Bayır'ın, son 19 yılda yıllara göre konut alımında yalan beyanla aldatılan kişilerin açtığı davalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/42698)

7.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, 2021 yılında Anayasa Mahkemesine yapılan bireysel başvurulara ilişkin yazılı soru önergesi (7/42699)

8.- İzmir Milletvekili Murat Bakan'ın, 2016-2020 yılları arasındaki terör örgütü FETÖ'ye yönelik yargılamalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/42700)

9.- İstanbul Milletvekili Turan Aydoğan'ın, adliyelerde alınan Covid-19 önlemlerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/42701)

10.- Mersin Milletvekili Alpay Antmen'in, Mart 2021 itibarıyla Bakanlık ve bağlı birimlerinde kullanılan araçlara ilişkin yazılı soru önergesi (7/42702)

11.- İzmir Milletvekili Atila Sertel'in, cezaevlerindeki tutuklu veya hükümlü gazeteci sayısına ilişkin yazılı soru önergesi (7/42703)

12.- İzmir Milletvekili Murat Bakan'ın, 2013-2020 yılları arasındaki terör örgütü PKK'ya yönelik yargılamalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/42704)

13.- İzmir Milletvekili Atila Sertel'in, 2020 ve 2021 yıllarında fiili saldırıya uğrayan gazetecilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/42705)

14.- Manisa Milletvekili Bekir Başevirgen'in, Manisa'da 1999-2020 yılları arasında haciz işlemi uygulanan araçlara ilişkin yazılı soru önergesi (7/42706)

Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı

15.- İstanbul Milletvekili Ali Kenanoğlu'nun, motosikletli kuryelere ve bunların çalışma şartlarının iyileştirilmesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/42707)

16.- Diyarbakır Milletvekili Remziye Tosun'un, Diyarbakır ilinde 2002'den beri sosyal yardım alan kişi ve hane sayısına ilişkin yazılı soru önergesi (7/42708)

17.- Van Milletvekili Tayip Temel'in, Van ilinde 2002'den beri sosyal yardım alan kişi ve hane sayısına ilişkin yazılı soru önergesi (7/42709)

18.- Van Milletvekili Tayip Temel'in, Elazığ ilinde 2002'den beri sosyal yardım alan kişi ve hane sayısına ilişkin yazılı soru önergesi (7/42710)

19.- İstanbul Milletvekili Dilşat Canbaz Kaya'nın, son bir yılda ŞÖNİM'e müracaat eden kadın sayısına ve yapılan işlemlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/42711)

20.- Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, taşeron düzenlemesinde kapsam dışı kalan işçilerin haklarının iyileştirilmesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/42712)

- 21.- İzmir Milletvekili Murat Çepni'nin, Kod 29 uygulaması ile bu uygulamanın kötüye kullanımının engellenmesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/42713)
- 22.- Ankara Milletvekili Şenol Sunat'ın, kadın konukevlerine dair çeşitli verilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/42714)
- 23.- Ankara Milletvekili Şenol Sunat'ın, GREVİO raporunun Türkçe'ye çevirilmeme nedenine ve rapor hakkında yürütülen çalışmalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/42715)
- 24.- Eskişehir Milletvekili Arslan Kabukcuoğlu'nun, İşsizlik Fonu ile ilgili çeşitli verilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/42716)
- 25.- Adana Milletvekili İsmail Koncuk'un, Covid-19 salgını sürecinde Kod-29 gerekçesiyle yapılan işten çıkarmaların önlenmesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/42717)
- 26.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, mesleki yeterlilik zorunluluğu sınavlarına giren kişilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/42718)
- 27.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, sosyal yardımlaşma ve dayanışma vakıflarından eğitim yardımı alan kişilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/42719)
- 28.- Zonguldak Milletvekili Deniz Yavuzılmaz'ın, 7 Mart 1983 tarihinde meydana gelen grizu patlaması nedeniyle şehit olan madenciler için toplanan yardımlara ilişkin yazılı soru önergesi (7/42720)
- 29.- Adıyaman Milletvekili Abdurrahman Tutdere'nin, Bakanlığa bağlı kuruluşlarda ek ders karşılığı çalışan personelin haklarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/42721)
- 30.- Mersin Milletvekili Alpay Antmen'in, Mart 2021 itibarıyla Bakanlık ve bağlı birimlerinde kullanılan araçlara ilişkin yazılı soru önergesi (7/42722)
- 31.- Kocaeli Milletvekili Tahsin Tarhan'ın, Mart 2021 itibarıyla GSS prim borçlarını ödeyemeyen vatandaşlara ilişkin yazılı soru önergesi (7/42723)

Çevre ve Şehircilik Bakanlığı

- 32.- İzmir Milletvekili Kani Beko'nun, İzmir'in Aliağa ilçesine bağlı Çaltıldere Mahallesine yapılması planlanan taş ocağına ilişkin yazılı soru önergesi (7/42724)
- 33.- İzmir Milletvekili Bedri Serter'in, bazı mahallelerin kırsal alan statüsüne alınması nedeniyle belediyeler tarafından satılan taşınmazlara ilişkin yazılı soru önergesi (7/42726)
- 34.- Giresun Milletvekili Necati Tıgılı'nın, toplatılan sokak hayvanlarının bakımına ve sahiplendirilmesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/42727)
- 35.- Konya Milletvekili Abdulkadir Karaduman'ın, Bakanlık bünyesinde istihdam edilen inşaat mühendisi sayısına ilişkin yazılı soru önergesi (7/42728)
- 36.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, Niğde'de TOKİ tarafından başlatılan kentsel dönüşüm projesinin akıbetine ilişkin yazılı soru önergesi (7/42729)
- 37.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, Niğde'de su kayıp ve kaçığının önlenmesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/42730)
- 38.- Mersin Milletvekili Alpay Antmen'in, Mart 2021 itibarıyla Bakanlık ve bağlı birimlerinde kullanılan araçlara ilişkin yazılı soru önergesi (7/42731)
- 39.- Kahramanmaraş Milletvekili Ali Öztunç'un, Kahramanmaraş şehirlerarası otobüs terminalinin yenileme çalışmalarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/42732)

Dışişleri Bakanlığı

40.- Mersin Milletvekili Alpay Antmen'in, Mart 2021 itibarıyla Bakanlık ve bağlı birimlerinde kullanılan araçlara ilişkin yazılı soru önergesi (7/42733)

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı

41.- Diyarbakır Milletvekili Remziye Tosun'un, Diyarbakır ilinde 2015-2020 yılları arasında borç sebebiyle, elektrik, su ve doğal gaz kesintisine uğrayan hane ve işletme sayısına ilişkin yazılı soru önergesi (7/42734)

42.- Van Milletvekili Tayip Temel'in, Van ilinde 2015-2020 yılları arasında borç sebebiyle, elektrik, su ve doğal gaz kesintisine uğrayan hane ve işletme sayısına ilişkin yazılı soru önergesi (7/42735)

43.- Van Milletvekili Tayip Temel'in, Elazığ ilinde 2015-2020 yılları arasında borç sebebiyle, elektrik, su ve doğal gaz kesintisine uğrayan hane ve işletme sayısına ilişkin yazılı soru önergesi (7/42736)

44.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, abonelerden tahsil edilen güvence bedeli ile faturasını ödeyemeyen kişi sayısına ilişkin yazılı soru önergesi (7/42737)

Gençlik ve Spor Bakanlığı

45.- Mersin Milletvekili Alpay Antmen'in, Mart 2021 itibarıyla Bakanlık ve bağlı birimlerinde kullanılan araçlara ilişkin yazılı soru önergesi (7/42739)

Hazine ve Maliye Bakanlığı

46.- Van Milletvekili Tayip Temel'in, Van ilinde 2015-2020 yılları arasında yıllara göre tahsil edilen vergi miktarı ile bankalara olan kredi borçlarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/42740)

47.- Diyarbakır Milletvekili Remziye Tosun'un, Diyarbakır ilinde 2015-2020 yılları arasında yıllara göre tahsil edilen vergi miktarı ile bankalara olan kredi borçlarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/42741)

48.- Van Milletvekili Tayip Temel'in, Elazığ ilinde 2015-2020 yılları arasında yıllara göre tahsil edilen vergi miktarı ile bankalara olan kredi borçlarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/42742)

49.- Aksaray Milletvekili Ayhan Erel'in, borçların yapılandırılması için başvuran mükellef sayısına ve bunlardan borcunu ödeyenlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/42743)

50.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, İşsizlik Sigortası Fonu kaynaklarından yararlanan şirketler ile konkordato ilan eden şirketlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/42744)

51.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, 2021 yılı itibarıyla kayyum atanan firmalara dair çeşitli verilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/42745)

52.- Mersin Milletvekili Alpay Antmen'in, Mart 2021 itibarıyla Bakanlık ve bağlı birimlerinde kullanılan araçlara ilişkin yazılı soru önergesi (7/42746)

53.- Adana Milletvekili Müzeyyen Şevkin'in, laboratuvar teknolojisi bölümü mezunlarının Bakanlığa atanmasına yönelik yürütülen çalışmalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/42747)

54.- Manisa Milletvekili Bekir Başevirgen'in, 2002-2021 yılları arasında Manisa'da yaşayan kişilerden bankalara olan kredi borcunu geri ödeyemeyenlerin sayısına ilişkin yazılı soru önergesi (7/42748)

İçişleri Bakanlığı

55.- İzmir Milletvekili Murat Bakan'ın, 2013-2020 yılları arasında IŞİD ile mücadele kapsamında gözaltına alınan kişi sayısına ilişkin yazılı soru önergesi (7/42749)

56.- İzmir Milletvekili Tacettin Bayır'ın, son 19 yılda yıllara göre konut alımında yalan beyanla aldatılan kişilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/42750)

57.- İstanbul Milletvekili Ümit Özdağ'ın, geçici koruma altındaki insanların ülkelerine geri dönüşlerine yönelik çalışmalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/42751)

58.- Bingöl Milletvekili Erdal Aydemir'in, son bir yılda Bingöl'deki intihar vakalarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/42752)

59.- Antalya Milletvekili Feridun Bahşi'nin, vatansız olarak tanımlanan kaç kişiye istisnai vatandaşlık hakkı verildiğine ilişkin yazılı soru önergesi (7/42753)

60.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, Göç İdaresi Genel Müdürlüğünün ikamet izni verdiği yabancı uyruklu kişilere dair çeşitli verilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/42754)

61.- İzmir Milletvekili Murat Bakan'ın, 2016-2020 yılları arasında yıllara göre FETÖ'ye yönelik mücadele kapsamında gözaltına alınan kişi sayısına ilişkin yazılı soru önergesi (7/42755)

62.- Mersin Milletvekili Alpay Antmen'in, Mart 2021 itibarıyla Bakanlık ve bağlı birimlerinde kullanılan araçlara ilişkin yazılı soru önergesi (7/42756)

63.- İzmir Milletvekili Murat Bakan'ın, 2013-2020 yılları arasında PKK'ya yönelik mücadele kapsamında gözaltına alınan kişi sayısına ilişkin yazılı soru önergesi (7/42757)

64.- İstanbul Milletvekili Saliha Sera Kadıgil Sütlü'nün, Samsun'un Canik ilçesinde bir kadının eski eşi tarafından darp edilmesine ve olay öncesinde yapılan şikayetlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/42758)

65.- İzmir Milletvekili Atıla Sertel'in, 2020 ve 2021 yıllarında fiili saldırıya uğrayan gazetecilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/42759)

Kültür ve Turizm Bakanlığı

66.- Malatya Milletvekili Veli Ağbaba'nın, 2016-2021 yılları arasında YTB tarafından burs verilen Suriyeli öğrencilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/42760)

67.- Nevşehir Milletvekili Faruk Sarıaslan'ın, Nevşehir'de bulunan Sobesos Antik Kentinin ortaya çıkarılmasına yönelik çalışmalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/42761)

68.- İstanbul Milletvekili Hayrettin Nuhoğlu'nun, pandemi sürecinden olumsuz etkilenen seyahat acentalarının desteklenmesine yönelik çalışmalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/42762)

69.- Mersin Milletvekili Alpay Antmen'in, Mart 2021 itibarıyla Bakanlık ve bağlı birimlerinde kullanılan araçlara ilişkin yazılı soru önergesi (7/42763)

70.- İstanbul Milletvekili Saliha Sera Kadıgil Sütlü'nün, kapatılan çocuk kütüphanelerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/42764)

Milli Eğitim Bakanlığı

71.- Adana Milletvekili Tulay Hatımoğulları Oruç'un, okul binalarının depreme dayanıklılığı ve fiziksel koşullarının iyileştirilmesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/42765)

72.- Ankara Milletvekili Yıldırım Kaya'nın, Avrupa Birliği projelerine katılan öğretmenlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/42766)

73.- İstanbul Milletvekili Ümit Özdağ'ın, 2020 yılında ÖSYM tarafından yükseköğretim kurumlarına yerleştirilen yabancı öğrencilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/42767)

74.- Adana Milletvekili Kemal Peköz'ün, Adana'da okul bahçesinde bir çocuğun hayatını kaybettiği olayın araştırılmasına ve okulların fiziksel koşullarının iyileştirilmesi talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/42768)

75.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, yurt dışında öğrenim gören resmi burslu öğrenci verilerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/42769)

76.- Mersin Milletvekili Alpay Antmen'in, Mart 2021 itibarıyla Bakanlık ve bağlı birimlerinde kullanılan araçlara ilişkin yazılı soru önergesi (7/42770)

77.- Zonguldak Milletvekili Deniz Yavuzyılmaz'ın, 2015-2020 yılları arasında ALES'e başvuran kişi sayılarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/42771)

78.- Ankara Milletvekili Levent Gök'ün, öğretmenlere yönelik Covid-19 aşısı uygulama sürecine ilişkin yazılı soru önergesi (7/42772)

79.- İzmir Milletvekili Mahir Polat'ın, İzmir Katip Çelebi Üniversitesi tarafından bir vakfın mütevellî heyeti başkanına fahri doktor unvanı verilmesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/42773)

Millî Savunma Bakanlığı

80.- Giresun Milletvekili Necati Tıgılı'nın, 4 Mart 2021 tarihinde gerçekleşen helikopter kazasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/42774)

81.- Mersin Milletvekili Alpay Antmen'in, Mart 2021 itibarıyla Bakanlık ve bağlı birimlerinde kullanılan araçlara ilişkin yazılı soru önergesi (7/42775)

Sağlık Bakanlığı

82.- Van Milletvekili Tayip Temel'in, Van ilinde 2020 yılı itibarıyla kişi başına düşen sağlık personeli ve sağlık kurumu sayıları ile çeşitli verilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/42776)

83.- Van Milletvekili Tayip Temel'in, Elazığ ilinde 2020 yılı itibarıyla kişi başına düşen sağlık personeli ve sağlık kurumu sayıları ile çeşitli verilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/42777)

84.- Diyarbakır Milletvekili Remziye Tosun'un, Gebze Kadın Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda Covid-19 hastalığına yakalanan mahkumların sağlık durumuna ilişkin yazılı soru önergesi (7/42778)

85.- İzmir Milletvekili Bedri Serter'in, ağız ve diş sağlığı teknikeri istihdamına ilişkin yazılı soru önergesi (7/42779)

86.- İzmir Milletvekili Bedri Serter'in, anestezi teknikeri istihdamına ilişkin yazılı soru önergesi (7/42780)

87.- İstanbul Milletvekili Yunus Emre'nin, İstanbul Şişli Hamidiye Etfal Eğitim ve Araştırma Hastanesi'nin depreme dayanıklı olmadığı gerekçesiyle taşınacağı iddialarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/42781)

88.- Mersin Milletvekili Alpay Antmen'in, 2018 yılının Ocak ayı ile 2021 yılının Mart ayında metil alkol ve sahte içki nedeniyle yaşamını yitiren kişi sayısına ilişkin yazılı soru önergesi (7/42782)

89.- Edirne Milletvekili Orhan Çakırlar'ın, Edirne ilindeki Covid-19 vakalarının artış nedenine ilişkin yazılı soru önergesi (7/42783)

90.- Antalya Milletvekili Hasan Subaşı'nın, ağız ve diş sağlığı teknikerlerinin istihdamına ilişkin yazılı soru önergesi (7/42784)

91.- Mersin Milletvekili Alpay Antmen'in, Mart 2021 itibarıyla Bakanlık ve bağlı birimlerinde kullanılan araçlara ilişkin yazılı soru önergesi (7/42785)

92.- İstanbul Milletvekili Turan Aydoğan'ın, sağlık hizmetlerinden yararlanan turistlerin borçlarının takibine ilişkin yazılı soru önergesi (7/42786)

93.- İstanbul Milletvekili Turan Aydoğan'ın, 2019 yılı Sayıştay Denetim Raporunda Türkiye Hudut ve Sahiller Genel Müdürlüğünün tıbbi cihaz alımıyla ilgili yapılan tespitlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/42787)

94.- Hatay Milletvekili Suzan Şahin'in, öncelikli aşılacak gruplar arasına hakim, savcı ve serbest avukatların alınmasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/42788)

95.- Adana Milletvekili Müzeyyen Şevkin'in, sağlık yönetimi mezunlarının istihdamına ilişkin yazılı soru önergesi (7/42789)

Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı

96.- İzmir Milletvekili Bedri Serter'in, yapılması planlanan organize sanayi bölgeleri ile sanayi sitelerinin bölgelere göre dağılımına ilişkin yazılı soru önergesi (7/42790)

97.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, Konya Ovası Projesi Başkanlığınca yatırım yapılan illere ilişkin yazılı soru önergesi (7/42792)

98.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, Ahiler Kalkınma Ajansının verdiği desteklere ilişkin yazılı soru önergesi (7/42793)

99.- Mersin Milletvekili Alpay Antmen'in, Mart 2021 itibarıyla Bakanlık ve bağlı birimlerinde kullanılan araçlara ilişkin yazılı soru önergesi (7/42794)

Tarım ve Orman Bakanlığı

100.-Şanlıurfa Milletvekili Aziz Aydınlık'ın, Şanlıurfa'daki sulama birlikleri tarafından açıklanan sulama hizmet bedelleri arasındaki farklılıklara ilişkin yazılı soru önergesi (7/42795)

101.-Muğla Milletvekili Süleyman Girgin'in, tarımsal sulama tesislerinin DSİ'ye devredilmesi önerisine ilişkin yazılı soru önergesi (7/42796)

102.-Bursa Milletvekili Nurhayat Altaca Kayışoğlu'nun, Bursa'nın Karacabey ilçesindeki çiftçiler ile fabrikalar arasında yapılan sözleşmeye ilişkin yazılı soru önergesi (7/42797)

103.-İzmir Milletvekili Bedri Serter'in, İzmir'in Bergama ilçesinde satışa çıkarılan tarım arazilerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/42798)

104.-İzmir Milletvekili Bedri Serter'in, 6360 sayılı Kanunla mülkiyetleri belediyelere geçirilen köylülere ait tarım arazileri ve taşınmazlar ile kırsal alan ilan edilen mahallelere ilişkin yazılı soru önergesi (7/42799)

105.-Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, Azerbaycan'dan çay ithal edilmesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/42800)

106.-Denizli Milletvekili Yasin Öztürk'ün, Denizli'deki çiftçilerin sulama sorununa ve buna yönelik çalışmalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/42801)

107.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, şeker pancarı üretimine ilişkin yazılı soru önergesi (7/42804)

108.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, kamuda çalışan veteriner hekimlerin mali ve özlük haklarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/42805)

109.-Mersin Milletvekili Alpay Antmen'in, Mart 2021 itibarıyla Bakanlık ve bağlı birimlerinde kullanılan araçlara ilişkin yazılı soru önergesi (7/42806)

110.-Giresun Milletvekili Necati Tıǧlı'nın, çay ithalatı ile yerli çay üreticisinin desteklenmesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/42809)

111.- Adana Milletvekili Müzeyyen Şevkin'in, laboratuvar teknolojisi bölümü mezunlarının istihdamına ilişkin yazılı soru önergesi (7/42810)

112.- Manisa Milletvekili Bekir Başevirgen'in, ülkemizdeki mera alanlarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/42811)

Ticaret Bakanlığı

113.- Diyarbakır Milletvekili Remziye Tosun'un, Diyarbakır ilinde 2015-2020 yılları arasında yıllara göre hakkında tescil ve terkin işlemi yapılan ve borcu sebebiyle takibe düşen esnaf sayılarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/42813)

114.- Van Milletvekili Tayip Temel'in, Elazığ ilinde 2015-2020 yılları arasında yıllara göre hakkında tescil ve terkin işlemi yapılan ve borcu sebebiyle takibe düşen esnaf sayılarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/42814)

115.- İzmir Milletvekili Bedri Serter'in, gelir kaybı desteğine başvuran esnafın illere ve sektörler göre dağılımına ilişkin yazılı soru önergesi (7/42815)

116.- Adana Milletvekili Müzeyyen Şevkin'in, laboratuvar bölümü mezunlarının istihdamına ilişkin yazılı soru önergesi (7/42816)

117.- Manisa Milletvekili Bekir Başevirgen'in, Türkiye genelinde ve Manisa ilinde gelir kaybı ve kira desteğinden faydalanan işletmelere ilişkin yazılı soru önergesi (7/42817)

Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı

118.- Şırnak Milletvekili Hüseyin Kaçmaz'ın, Şırnak'ın Silopi ilçesine sinyalizasyon sistemi kurulması talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/42818)

119.- Zonguldak Milletvekili Deniz Yavuzylmaz'ın, Zonguldak'ın Gökçebey ilçesinin girişindeki kavşakta yaşanan trafik kazalarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/42821)

120.- Mersin Milletvekili Alpaz Antmen'in, Mart 2021 itibarıyla Bakanlık ve bağlı birimlerinde kullanılan araçlara ilişkin yazılı soru önergesi (7/42822)

7 Nisan 2021 Çarşamba

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 14.03

BAŞKAN: Başkan Vekili Nimetullah ERDOĞMUŞ

KÂTİP ÜYELER: Necati TİĞLİ (Giresun), Şeyhmus DİNÇEL (Mardin)

BAŞKAN – Türkiye Büyük Millet Meclisinin 69’uncu Birleşimini açıyorum.(x)

Toplantı yeter sayısı vardır, görüşmelere başlıyoruz.

Gündeme geçmeden önce 3 sayın milletvekiline gündem dışı söz vereceğim.

Gündem dışı ilk söz, Diyarbakır’ın yerel sorunları hakkında söz isteyen Diyarbakır Milletvekili Dersim Dağ’a aittir.

Buyurun Sayın Dağ. (HDP sıralarından alkışlar)

IV.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR

A) MİLLETVEKİLLERİNİN GÜNDEM DIŞI KONUŞMALARI

1.- *Diyarbakır Milletvekili Dersim Dağ’ın, Diyarbakır’ın yerel sorunlarına ilişkin gündem dışı konuşması*

DERSİM DAĞ (Diyarbakır) – Sevgili Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Konuşmama, Rosa Kadın Derneğine 5 Nisanda Diyarbakır merkezli olarak gerçekleştirilen operasyonu kinayarak başlamak istiyorum. Rosa Kadın Derneğinin bu yıl içerisinde yaptığı etkinlikler suç sayılarak çok sayıda kadın arkadaşımız evleri basılarak gözaltına alınmışlardır. Bugün yargı eliyle kriminalize edilmeye çalışılan Rosa Kadın Derneği nelerin karşısında duruyordu, sizlere bahsetmek istiyorum.

Rosa Kadın Derneği kadın katliamlarına, istismlara, kayyumların kadın kurumlarına saldırılarına, kadınlar üzerinde sistematik bir şekilde yürütülen taciz, tecavüz politikalarına karşı eylemler gerçekleştiriyor ve kadın haklarının güvence altına alınması için çalışmalar yürütüyor. İktidarın emriyle olan yargı bu eylem ve etkinlikleri suç delili saymakta ve bunun üzerinde yaratılan algıyla kadınlara ve kadın kurumlarına saldırmaktadır. Buradan bir kez daha şunu belirtmek istiyorum ki bu saldırılar, baskılar, gözaltı ve tutuklamalarla kadın mücadelesini sekteye uğratamazsınız.

Sevgili arkadaşlar, bugün bu kürsüde seçim bölgem olan Diyarbakır’ın sorunlarından bahsetmek istiyorum. İktidarın izlediği yanlış politikalarından kaynaklı, ülke olarak çok zor dönemlerden geçmekteyiz. Halk yoksulluk, açlık ve işsizlik kısılcasına sıkışmış durumda. Ekonomi her geçen gün kötüleşirken bu durumu düzeltmek yerine izlediğiniz güvenlikçi politikalar krizi daha da derinleştirmektedir.

Türkiye’nin bütününde hâl böyleyken bölgede ekonomik krizin ve güvenlikçi politikaların olumsuz etkileri çok daha derin yaşanmaktadır. Bölgede yüksek olan işsizlik oranı pandemiyle daha da artmıştır. Diyarbakır’da neredeyse her 2 kişiden 1’i işsiz. Sadece son bir yılda Diyarbakır’da 850 esnaf kepenk kapatmış ve 35 bin kişi işsiz kalmıştır. Tabii, bahsettiğim bu rakamlar, esnaf ve sanatkârlar odalarına kayıtlı olmayan ve bu süre içerisinde kepenk kapatmış yüzlerce esnafın bilgisinin olmadığı rakamlar.

(x) 7/4/2020 tarihli 78’inci Birleşimden itibaren, coronavirus salgını sebebiyle Genel Kurul Salonu’ndaki Başkanlık Divanı üyeleri, milletvekilleri ve görevli personel maske takarak çalışmalara katılmaktadır.

Yıllardır bölgede izlenen güvenlikçi politikalardan kaynaklanan yıpranma yaşayan esnaf, pandemi süreci ve ekonomik krizden kaynaklı iflas etmiş durumdadır. Ekonomik krizden ve pandemi sürecinden kentteki işletmelerin yüzde 90'ı olumsuz yönde etkilenmiştir. Kentte hâlâ direnmeye çalışan esnaf ise kiralarnı dahi ödeyemeyecek durumda. Bunun yanı sıra, devletin çıkardığı ödemeler, kira yardımı ve kredi imkânları çok yetersiz kalmaktadır. Ayrıca, yapılan desteklerden ise sadece esnafın yüzde 30'u faydalanabilmiştir. Kentteki işletmelere, sicilden kaynaklı, bankalar tarafından krediler verilmemektedir.

Bu sorunlar kapsamında bazı önerilerimi buradan ifade etmek istiyorum:

1) Diyarbakır başta olmak üzere tüm esnafa masrafları göz önüne alınarak nakdi yardımlar verilmeli ve özel krediler çıkarılmalıdır.

2) Pandemi başından altı ay süreyle ertelenen SGK, BAĞ-KUR gibi prim borçları yeniden gözden geçirilip bu süreç içerisinde silinmeli veya yeniden ertelenmelidir.

3) Tüm işletmelerin bu süre boyunca kiralarnı karşılanmalı ve çalışanlara aylık ödenek verilmelidir.

4) Esnafa yönelik sicil affı çıkarılmalı ve bunu esas almayan bankalara yaptırım uygulanmalıdır.

Yine, kentte yaşanan bir diğer sorun ise Diyarbakır'da bulunan 492.975 öğrenciden 200 bin civarındaki öğrencinin EBA'ya hiçbir şekilde ulaşamamasıdır. Diyarbakır'ın Bağlar ilçesinde 24.430, Silvan ilçesinde 15.248, Sur ilçesinde 20.636 ve il genelinde toplamda 200 bine yakın öğrenci EBA'ya bir saniye dahi giriş yapamamıştır. Binlerce öğrencinin ekonomik sıkıntı, altyapı ve teknik yetersizlikten ötürü eğitime ulaşamadığı Diyarbakır'da Bakanlığın sadece 4.500 civarında tablet dağıtması bu soruna ne denli ciddiyetsiz yaklaştığını net bir şekilde göstermektedir.

Kentte bu denli ciddi sorunlar yaşanırken Çevre ve Şehircilik Bakanlığı ve kayyumlar şehri kentsel dönüşüm kısıncasına almış durumdadır. Bağlar ilçesinde 1.354 hanenin bulunduğu ve yaklaşık 7 bin kişinin yaşadığı Kaynaratepe Mahallesi'nde kentsel dönüşüm yapılmak istenmektedir. Daha çok 90'lı yıllarda gerçekleşen zorunlu göçlerle kurulan bu semt, kendi içinde, şehrin kimliği sayılabilecek bir toplumsallık barındırmaktadır. Şehir için bu denli önem arz eden bir semtin şehirden, orada yaşayan yurttaşlardan, STK ve diğer paydaşlardan bağımsız kentsel dönüşüm kısıncasına alınması kabul edilebilir bir durum değildir. Daha önce kentte uygulanan Ali Paşa, Lalebey örneği esas alındığında, bu projenin, daha çok güvenlikçi kaygılarla belli bir grubun çıkarını gözetken, kentin dokusu ve toplumsal hafızasına zarar verecek olan bir proje olduğu anlaşılmaktadır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

DERSİM DAĞ (Devamla) – Bu sürecin, şeffaf bir şekilde, kentin tüm paydaşlarının dâhil edilerek ve mahalle sakinlerinin hiçbir şekilde mağdur edilmeden yürütülmesi gerekmektedir.

Sevgili arkadaşlar, daha değinemediğim onlarca sorun bulunmaktadır. Diyarbakır gibi çok sayıda medeniyete ev sahipliği yapmış, köklü bir belleği olan bir kente bu denli haksızlık yapılması kabul edilebilir bir durum değildir. Kentin politik, sosyal ve ekonomik sorunlarına bir an önce çözümler üretilmelidir. Diyarbakır'da çözülen her sorun tüm ülkeye olumlu yönde sirayet edecektir.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (HDP ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Gündem dışı ikinci söz Artvin'de yaşanan sorunlar hakkında söz isteyen Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'a aittir.

Buyurun Sayın Bayraktutan. (CHP sıralarından alkışlar)

2.- Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, Artvin'de yaşanan sorunlara ilişkin gündem dışı konuşması

UĞUR BAYRAKTUTAN (Artvin) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Öncelikle şunu belirtmek istiyorum, geçenki konuşmamda da ifade etmiştim, 7 Mart 1921'in üzerinden yüz yıl geçti; Artvin'in kurtuluşu. Geçen ay konuşma olanağı olmamıştı. Bu vesileyle, Artvin'in kurtuluşunu bir kere daha yürekten kutluyorum; şehitlerimizi rahmetle anıyorum, gazilerimize minnet ve şükran duygularımı ifade ediyorum.

Değerli arkadaşlarım, geçen hafta içerisinde ve geçen ay içerisinde Artvin iki tane üzücü olay yaşadı; bunlardan bir tanesi Yusufeli ilçesi Dereiçi köyünde meydana gelen yangındı. Yangında -buradaki konuşmamda da ifade etmiştim- çok büyük bir felaket atlattık. Evlerimiz, 45'e yakın ev yandı, ahır ve samanlıklar yandı ama tek sevindirici yanı herhangi bir ölümün olmamasıydı; o anlamda, köylüler büyük bir dayanışma örneği gösterdiler. Belki Türkiye'nin her tarafında yangın olduğu zaman çadır kurulurdu, o köyde bir tane bile çadır kurulmadı değerli arkadaşlarım. Köylülerin bu dayanışma duygularını yürekten kutluyorum. Onun haricinde, köy muhtarı geçen gün açıklama yaptı. Türkiye'nin her tarafından, her siyasi görüşten insanlar, kurumlar, belediyeler, büyükşehir belediyelerimiz, devlet, merkezî idare, yerel yönetimler büyük yardım faaliyetinde bulundular. "Herhangi bir yardım talebinde bulunmuyoruz." diyerek bu kadirşinashık örneğini gösterdiler; köylüleri kutluyorum.

Bu acıyı daha unutmadan, Artvin'in Merkez ilçesi Ortaköy köyünde geçen hafta içerisinde, 1 Nisan akşamı yine bir yangın felaketiyle karşı karşıya kaldık değerli arkadaşlarım. 11 haneye sıçradı; 4 ev, 4 samanlık ve 7 ahır kullanılmaz hâle geldi. O yangının da sevindirici yanı, cana bir şey olmamasıydı. Bu hafta içerisinde de -bugün yarın- köyü ziyaret ederek geçmiş olsun dileklerimi iletteğim. Bir kere daha, bu vesileyle, geçmiş olsun dileklerimi iletiyorum.

Bu Parlamentodan birçok kere Artvin'in sorunlarıyla alakalı birçok meseleyi aktarmaya çalıştım ama ne yazık ki sorunlarımız bitmiyor değerli arkadaşlarım.

Artvinliler kendi memleketlerini çok sever. Bir "08" plakası onlar için çok önemlidir; onu telefonlarına, plakalarının sonuna koymaları onlar için büyük kıymetiharbiye ifade eder değerli arkadaşlarım.

Bu güzel kentin insanları, ne yazık ki coğrafyamız çok sert ve kötü olduğu için, bazı sorunlarla karşı karşıya kalmışlardır. Yollarımızla alakalı sorunlarımız vardır. Bu Parlamentoda defalarca dile getirdiğim Cerattepe'yle, madenlerle, enerji sorunlarıyla alakalı problemlerimiz vardır. Bizim ısrarla ileri sürmüş olduğumuz, bu kentin bir turizm ve eğitim kenti olması gerçeğini bir kenara koyduk; bu kenti bir enerji kenti hâline getirme gerçeğiyle sorunlarımız vardır değerli arkadaşlarım.

Şimdi, burada birçok kere ifade ettim. Hemen hemen her gün -Sayın Grup Başkan Vekilim Engin Altay'a da bunu söyleyeyim- Sayın Başkanım, odama geldiğim zaman anjiyo ünitesiyle alakalı bir soru önergesi veriyorum Sağlık Bakanı, Hükümet bunları duysun diye çünkü insanlarımız yollarda ölüyor.

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) – Duymazlar, duymazlar.

UĞUR BAYRAKTUTAN (Devamlı) - Birçok kere konuşma yaptım, dedim ki: "Bu insanların yollarda ölmesini engelleyelim, bir anjiyo ünitesini kuralım." Artvin'e barajlar kurmayla övünenler, "Artvin'i kamulaştırmalarla ihya ettik." diyenler, Artvin'de baraj yatırımları ile kamu yatırımlarını birbirine karıştırıp vatandaşın refah seviyesini yükseltmeyenler ne yazık ki bir tek anjiyo ünitesini bile

Artvin'e çok gördüler değerli arkadaşlarım. Israrla bir kere daha söylüyorum: Rize'de, Trabzon'da, Giresun'da, Ordu'da, Samsun'da, Kars'ta, Erzurum'da var ama -Artvinliler başka tanrının çocukları-Artvin'de yok. İnsanlar yollarda ölüyorlar. Bir kere daha, bu Parlamentodan, dilim döndüğünce, yapılan kadar konuşmaya devam edeceğim değerli arkadaşlarım, Artvin'in en büyük sorunu budur. Bunu bir kere daha yüce Parlamentodan takdirlerinize arz ediyorum.

Bunun dışında sorunlarımız var mıdır? Vardır. Hopa Dağı Tüneli'ni yaptınız, teşekkür ediyoruz ama Hopa Dağı Tüneli'nden bir taraftan Kafkaslara geçişle alakalı, Sahara Tüneli'yle alakalı, Artvin'in büyük bir beklentisi var değerli arkadaşlarım. Sahara Tüneli'nin mutlaka yapılması gerekiyor ve ana arterleri birbirine bağlayacak olan bu transit geçişin tır trafiğine sağlanması gerekiyor, bu konuda problemimiz var. Bu konuda da bir an evvel bu yolların iyileştirilmesi gerekiyor. Bakın, Artvin-Şavşat ve Ardahanç yoluyla alakalı ciddi problemlerimiz var, daha geçen yıl 10'a yakın ölüm verdik. Yani bu bir kader midir değerli arkadaşlarım? Bir düşünün ki Türkiye'nin her tarafında -çok övünüyorsunuz bölünmüş yollarla ilgili olarak- tüneller var. Tünellerde gidiş geliş ayrı, çift tünel kullanılıyor ama Hopa Dağı Tüneli'ni geçtikten sonra Artvin'e girdiğimiz andan itibaren tek tüpe ve tek yola giriyoruz. Yani Türkiye'de başka bir yerde yok değerli arkadaşlarım. Ben Bakana ısrarla soruyorum "Türkiye'de en az bölünmüş yolun olduğu il hangisidir?" diye. Bakan topu çeviriyor, diyemiyor "Artvin'dir." diye. Ben burada açıkça ifade ediyorum ve bütün Artvinlilere şikâyet ediyorum yani bu konuda, bölünmüş yollarla alakalı bu gerçeği bir an evvel ortaya koymamız gerekiyor değerli arkadaşlarım. Yani eğer bunu sağlayabilirsek...

Bir şey daha söyleyeyim: Biz iktidar olduğumuz zaman 1991'de "dere yolu" diye bir yolumuz vardı; o zaman, Allah rahmet etsin, Erdal Bey'in talimatlarıyla yapıldı. Otuz yılı aşık, dere yolunu Ardahan'ı Artvin'e bağlayamıyoruz değerli arkadaşlarım, bir yılan hikâyesine döndü. Bunun talimatı ne zaman verilecek? Bu yola ödenek ne zaman sağlanacak ve yol teslimi ne zaman yapılacak? Bununla alakalı, Ardahanlılar, Ardahançular, Artvinliler yolun bir an önce iyileştirilmesiyle alakalı taleplerini iletiyorlar. Ben de ilin milletvekili olarak bunu yüce Parlamentodan bir kere daha dile getiriyorum. Bu yollarla ilgili hususların bir an önce -ivedilikle- yerine getirilmesi gerekiyor değerli arkadaşlarım. Bununla alakalı, Hükûmetin gerekli talimatı vermesi ve buna ilişkin iyileştirmeleri yapması gerekiyor. Bunu bir kere daha buradan ifade etmekte fayda görüyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

UĞUR BAYRAKTUTAN (Devamla) – Değerli Başkanım, sözümü bağlıyorum.

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

UĞUR BAYRAKTUTAN (Devamla) – Bir de her zaman konuştuğum Cerattepe değerli arkadaşlarım. Cerattepe'de bir siyasal anlayış ihaleye fesat karıştırdı. Sadece iş adamı yok, siyasi uzantıları da var; ağabeyleri olmasaydı ihaleye fesat karıştırılmazdı. Tereddüt eden herhangi bir milletvekili arkadaşşıma buna ilişkin belgeleri verebilirim. Bir hukukçu olarak bunu üzüntüyle karşıladım. Artvinliler bunu yutmadı, onu açıkça ifade edeyim. Şu anda, ihaleye fesat karıştırarak Artvin'in tepesinde Artvin'in beynini oymaya çalışan bir iş adamı ve onun yandaşları var. Siyasetten destek almayan, siyaseti yanında görmeyen bir iş adamı buna cesaret edemezdi. Ama bunu geçen günkü konuşmamda da ifade ettim, bir kere daha söylüyorum: Bu siyasal iklim ters döndüğü ve rüzgârlar tersine döndüğü zaman, açık açık ifade ediyorum, o madeni, onu çıkarmak isteyen zihniyetle beraber madenin toprağının içine gömeceğiz değerli arkadaşlarım. Bunu buradan bir kere daha ifade ediyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Bir hukukçunun söyleyeceği tabir değil bu.

UĞUR BAYRAKTUTAN (Devamla) – Bu vesileyle temennim şudur: Artvin'in sorunlarının olmadığı; güzellikleriyle, olumluluklarıyla konuşulan güzel bir Artvin'i anlatmak dileğiyle yüce heyetinizi ve bizi televizyonları başında izleyen bütün Artvinlileri sevgi ve saygıyla selamlıyorum.

Sağ olun, var olun diyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Bir hukukçu olarak böyle “Gömeriz.” diye konuşmak...

UĞUR BAYRAKTUTAN (Artvin) – Ben nasıl konuşacağımı biliyorum, sizinle alakalı bir şey değil. Bak, İbrahim Bey'in nezaketi bambaşkadır, ondan öğrenin nezaketi.

BAŞKAN – Gündem dışı üçüncü söz 8 Nisan Dünya Romanlar Günü münasebetiyle söz isteyen İzmir Milletvekili Cemal Bekle'ye aittir.

Buyurun Sayın Bekle. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

3.- İzmir Milletvekili Cemal Bekle'nin, 8 Nisan Dünya Romanlar Günü'ne ilişkin gündem dışı konuşması

CEMAL BEKLE (İzmir) – Sayın Başkan, değerli milletvekillerim; yarın 8 Nisan Dünya Romanlar Günü. 1971 yılında Londra yakınlarında toplanan Birinci Dünya Roman Kongresi onuruna alınan kararla 1990 yılından günümüze kadar 8 Nisan günü pek çok ülkede Dünya Romanlar Günü olarak kutlanmıştır. Avrupa'nın pek çok yerinde derin acılar yaşamış Roman toplumu sadece ayrımcılıkla karşı karşıya kalmamış, bunun da ötesinde özellikle Hitler zamanında acımasız işkencelerin kurbanı olmuştur. Binlerce Roman insanlık dışı deneylerde hayatını kaybederken binlercesi ise gaz odalarında ölüme mahkûm edilmiştir. Soykırıma, bitmek bilmeyen acılara ve insanlık dışı işkencelere maruz bırakılan Romanlar her şeye rağmen hayata tutunmayı başarmış, Avrupa'nın dört bir yanına dağılarak hayatlarını sürdürmeye çalışmışlardır ancak maalesef, gittikleri ülkelerde de dışlanmış, ötekileştirilmiş ve hatta yok sayılmışlardır. Ülkemizde ise Anayasa'yla eğitim ve öğretim hakları, çalışma ve sözleşme hürriyetleri, sağlık hizmetleri, konut olanakları ve sosyal güvenliğe erişim hakları güvence altına alınmış ve kamu hizmetlerine erişimde eşitlik ve hakkaniyet ilkesi benimsenmiştir. Ancak bunlara rağmen uygulamalardaki sıkıntı, bu koşulların gündelik hayattaki pratiğe geçmediğini maalesef bizlere göstermiştir. Pratikte yaşanan bu sorunlar bizi bu alanda politika üretmeye itmiştir. Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın, Sayın Liderimizin öncülüğünde, Roman açılımıyla birlikte, Roman vatandaşlarımız ilk defa devletin en üst düzeyinde sorunları ve çözüm önerilerini paylaşma imkânı bulmuştur. Bu buluşma sonrasında devletimizin Roman vatandaşlarımıza yönelik çalışmaları ivme kazanmış, strateji belgesi ve eylem planı hazırlık çalışmaları kamu kurumlarımızın katkılarıyla şekillenmiştir.

Buradan şunu söylemek istiyorum: Hani birileri diyor ya: “AK PARTİ Romanlar adına ne yaptı?” İşte AK PARTİ'nin sırrı burada saklı arkadaşlar. (AK PARTİ sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar) AK PARTİ ne yaptı, biliyor musunuz? Bugüne kadar birçok siyasi parti Romanlar adına politika üretti ama bunu nasıl yaptılar? Bir grup elit, elitist bir araya geldi, Romanlar adına metinler yazdı; dediler ki: “Bakın, biz Romanlara bunu yaptık.” Ama maalesef ürettikleri politika toplum tarafından kabul görmeyince dediler ki: “Bakın, biz Romanlara yapıyoruz ama olmuyor.” Ürettikleri politikaların başarılı olmamasını bir de Romanların nankörlüğüne delil saydılar. AK PARTİ ne yaptı, biliyor musunuz arkadaşlar? Bize rağmen bizim sorunlarımızı çözmeye kalkmadı, bizimle beraber ortaya bir strateji, belge raporu koydu. Romanlarla beraber devlet başkanlarımızla, kanaat önderlerimizle, toplumun her kesimiyle bir araya gelerek bu

sorunları masaya yatırdı ve sosyal dışlanmaya sebep olan ortak hafızada ne varsa hepsini çözmek üzere hayata geçirdi. İşte AK PARTİ'nin başarısı, "bize rağmen," değil, bizimle birlikte yapmasıdır.

Romanlar AK PARTİ öncesine kadar o kadar çok dışlanmıştı ki bırakın bir şey talep etmeyi, maalesef hayal bile etmezlerdi, tenezzülleri dahi olmazdı bir şey istemeye. Bakın, biz ne yaptık? Biz Romanlara hayal kurmayı öğrettik. Bu, Sayın Liderimiz Recep Tayyip Erdoğan sayesinde olmuştur. Dün de bugün de yarın da Romanlar asla bunu unutmayacaktır. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Romanlara hakaret ediyorsun.

HASAN ÇİLEZ (Amasya) – Sayın Tanal, sen hakaret ediyorsun bu hareketinle.

CEMAL BEKLE (Devamla) – Bakın, ben gerçekleri anlatıyorum. Sayın Vekilim, ben gerçekleri anlatıyorum.

Buradan bir de sürpriz vermek istiyorum arkadaşlar. 2016 yılında Roman Vatandaşlara Yönelik Strateji Belgesi ile I. Aşama Eylem Planı, 2019 yılında da Roman Vatandaşlara Yönelik Strateji Belgesi II. Aşama Eylem Planı Genelgesi yayınlanmış, daha sonra Roman Vatandaşlara Yönelik Strateji Belgesi II. Aşama Eylem Planı metni yayınlanmıştı; bu sene sona erecekti. Buradan da bir müjde verelim; stratejik eylem raporumuzu 2030 tarihine kadar uzattık. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Efendim, Romanların hayallerini çaldınız ya.

CEMAL BEKLE (Devamla) – 2016'dan sonra hızlı atılan adımlar sayesinde Roman vatandaşlarımızın konut sorunlarını çözmek için Çevre ve Şehircilik Bakanlığımız TOKİ'yle iş birliği içinde projeler yürütmeye başlamış, ülkemizin farklı yerlerinde yaşayan Roman vatandaşlarımıza sosyal konutlar üretilmiştir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Bir konteyner vermediniz ya.

BAŞKAN – Buyurun efendim.

CEMAL BEKLE (Devamla) – Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığımızla, Millî Eğitim Bakanlığımızla, Sağlık Bakanlığımızla ve ilgili diğer bakanlıklarla SİROMA Projemiz hayata geçirilmiş, bu proje kapsamında kamusal kapasiteyi ve farkındalığı artırarak kaliteli eğitime erişimi kolaylaştırılmış, sağlık hizmeti erişimi artırılmış ve Romanların iş gücü piyasasına güvenceyle girişimi kolaylaştırılarak bir dizi faaliyet yürütülmüştür. Sosyal içerme yaklaşımları bu dönemde öncelik kazanmıştır.

Roman vatandaşlarımızın çoğunlukla yaşadığı bölgeler başta olmak üzere 12 pilot ilde -altını çizerek söylüyorum- 32 sosyal destek merkezi SODAM açılmıştır. Bu merkezlerde kadınlarımızın psikososyal, sosyokültürel, mesleki ve kişisel yönlerden gelişimlerine destek olunmuş, merkezlerimizde koruyucu, önleyici sosyal hizmetlerin yanı sıra çeşitli beceri kursları da düzenlenmiştir. Kısaca, bugüne kadar toplumun ortak hafızasında yer alan ön yargıların kırılması ve Türkiye'de Romanlar adına yapılmış ne kadar iyileştirme varsa hepsinin altında AK PARTİ'nin imzası var. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

CEMAL BEKLE (Devamla) – Sayın Başkanım...

BAŞKAN - Kutlamayı yapın, Roman Günü'nü kutlayın efendim.

CEMAL BEKLE (Devamla) – Bugün, ülkemizde Roman çocukları gururla -bakın, altını çizerek söylüyorum- ay yıldızlı polis üniformasını giyebiliyorsa bu hukuki düzenlemeyi AK PARTİ yapmıştır Allah'a şükür, bu ayıbı AK PARTİ kaldırmıştır. (AK PARTİ sıralarından alkışlar, CHP sıralarından gürültüler)

Romanlar kendilerini hiçbir zaman... Arkadaşlar, şunu söyleyeyim: Ben bir Roman çocuğu olarak, bir milletvekili olarak hâlâ insanların gözlerinde bana bakarken ayrımcılığı, ayrımcı ifadeleri görüyorum.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Suç bu ya.

CEMAL BEKLE (Devamla) – Bakın, gençlerimize şunu belirtmek istiyorum: Bunlara rağmen bu toprakların hamurunu Yunus Emreler, Pir Sultan Abdallar, Hacı Bayram Veliler, Mevlânalar atmıştır. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Sevgiyle, hoşgörüyüyle yoğrulmuş bu topraklarda şuna her zaman inanmış biriyim.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Teşekkür ediyoruz.

CEMAL BEKLE (Devamla) – Başkanım, hemen bitiriyorum.

BAŞKAN – Buyurun.

CEMAL BEKLE (Devamla) - Sevginin ve “Biz birlikte Türkiyeyiz.” gerçeğinin nefret söylemini her zaman yeneceğini bilen biriyim.

Buradan son kez 8 Nisan Dünya Romanlar Günü’nü kutlarken başta burada çok ciddi mücadele veren dernek başkanlarıma, kanaat önderlerime, federasyon başkanlarımıza, konfederasyon başkanlarımıza, kısacası tüm Roman kardeşlerimize bir selam göndermek istiyorum. Burada bir milletvekili olarak her zaman omuzlarımda bana verdikleri sorumluluğun yükünü taşıyorum.

Yüce milletimizi saygı ve sevgiyle selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Altay...

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Pek kısa bir söz talebim var efendim.

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Sayın Başkan...

HASAN ÇİLEZ (Amasya) – Hariçten gazel okuyan arkadaşlar, çok ağırınıza... Bir feryatta bulundu ya! Çok mu ağırınıza gitti? Bu, yaşıyor, yaşıyor.

(AK PARTİ ve CHP sıraları arasında karşılık laf atmalar, gürültüler)

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Ya, sussanıza ya! Grup Başkan Vekilimiz konuşacak ya!

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Ya, Ayhan, bir durun ya! Ya, Türedi Bey, ben ayaktayım ya!

Talebimi geri çekiyorum efendim.

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Sayın Altay’ın talebini geri çekmesi de aslında bir mesaj ve bir hizmettir. Biz ona teşekkür ediyoruz.

Sayın milletvekilleri, şimdi, sisteme giren ilk 20 milletvekiline yerlerinden birer dakika süreyle söz vereceğim.

Sayın Kemalbay Pekközeği...

V.- AÇIKLAMALAR

1.- İzmir Milletvekili Serpil Kemalbay Pekközeği’nün, Denizli’de İstanbul Sözleşmesi çağrısına katılan 4 kadın sığınmacının durumuna ilişkin açıklaması

SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (İzmir) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

20 Martta Denizli’de, Denizli Barosu ve kadın örgütlerince İstanbul Sözleşmesi çağrısına katılan 4 kadın sığınmacıya kamu düzenini ihlal ettikleri gerekçesiyle altı ay idari gözetim kararı ve sınır dışı

kararı verilmiştir. Hiçbir sabıka kayıtları dahi bulunmayan kişiler, apar topar bir şekilde sınır dışı kararı verilip Aydın Geri Gönderme Merkezine açıkça kaçırılmışlar; Aydın'da yer olmadığı gerekçesiyle de geri gönderildiği söylenen mültecilerin hâlâ nerede oldukları bilinmiyor. Bu kişiler, sınır dışı edilemeyecek kişiler olup olmadığına dahi bakılmadan geri gönderildiler. Sayın Başkan, ülkelerine iade edilirlerse yaşamları tehlikeye atılacak 4 kadın sığınmacı için Meclisin harekete geçmesi gerektiğini burada hatırlatıyor ve bir çözüm üretmenin hepimizin sorumluluğu olduğunu sizlerle paylaşmak istiyorum.

BAŞKAN – Sayın Kılavuz...

2.- Mersin Milletvekili Olcay Kılavuz'un, Türk polis teşkilatının 176'ncı kuruluş yıl dönümüne ilişkin açıklaması

OLCAY KILAVUZ (Mersin) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Yüce Türk milletinin ve kutlu toprağın sinesinden çıkan, vatanın selametine ve milletin huzuruna adanan, vatan, millet ve bayrak uğruna gazi olup şahlanan, şehitlikle taçlanan, cesaretiyle anıtaşıp kahramanlıklarıyla destan yazan, ulvi yolun neferleri, Türk milletinin göz bebeği olan Türk polis teşkilatının kuruluşunun 176'ncı yılını en kalbî duygularıyla kutluyorum.

Türk polisi vatandır, millettir, bayraktır; Türk polisi gazidir, şehittir, şahittir; Türk polisi ahlak abidesi, cesaret timsali, fedakârlık örneğidir. Hainlere korku salan, ihanetin bağına hançer olup saplanan, terörlere mücadelede en ön safta yer alan, ailesinden ve sevdiklerinden uzakta gece gündüz demeden görev yapan Türk polislerimizi saygıyla selamlıyorum. Yüreğimiz ve dualarımız daima onlardır. Şehitlerimizi rahmetle ve minnetle anıyorum; gazilerimize sağlıklı bir ömür diliyorum.

BAŞKAN – Sayın Güneş...

3.- Uşak Milletvekili İsmail Güneş'in, yetkisini Anayasa'dan almayan illegal oluşumlara asla geçit vermeyeceklerine ve bu hastalıklı zihniyeti ve buna destek verenleri kınadığına ilişkin açıklaması

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Teşekkür ederim Başkanım.

Anayasa'nın 6'ncı maddesinde "Egemenlik, kayıtsız şartsız Milletindir. Türk Milleti, egemenliğini, Anayasanın koyduğu esaslara göre, yetkili organları eliyle kullanır. Egemenliğin kullanılması, hiçbir surette hiçbir kişiye, zümreye veya sınıfa bırakılamaz. Hiçbir kimse veya organ kaynağını Anayasadan almayan bir Devlet yetkisi kullanamaz." denilmesine rağmen, geçtiğimiz hafta sonu güya kendilerini milletin sahibi, milleti de maraba zanneden hastalıklı zihniyetin yeniden zuhur ettiğine üzülmeye şahitlik etmiş bulunmaktayız. Darbe günlerini hatırlatan bir zamanlama ve söylemlerle ortaya çıkmış olmaları, görmezden gelinecek bir fikir hürriyeti içinde değerlendirilebilecek bir davranış olarak değerlendirilemez. Halktan aldığımız bu emanete 7 Nisan muhtırasında ve 15 Temmuz hain darbe girişiminde nasıl sahip çıktysak bundan sonra da bedeli ne olursa olsun sahip çıkmaya devam edeceğiz. Yetkisini Anayasa'dan almayan illegal oluşumlara asla geçit vermeyeceğiz. Bu hastalıklı zihniyeti ve buna destek verenleri kınıyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Şeker...

4.- Kocaeli Milletvekili İlyas Şeker'in, milli iradeyle güçlenen yeni Türkiye'nin önünde kimsenin duramayacağına ilişkin açıklaması

İLYAS ŞEKER (Kocaeli) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Saygıdeğer milletvekilleri, 103 kendini bilmez emekli edilmiş amiral, millî irade temsilcilerine sözde ahkâm kesmeye çalıştılar. Sandıktan ümidini kesen kimi siyasetçiler de bunu kendileri için bir

iktidar ümidi olarak gördü. Darbecilere ümit bağlayanlar şunu bilmeli ki, millî iradeyle güçlenen yeni Türkiye'nin önünde kimse duramaz, engel olamaz. Bunu unutanlara, Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın liderliğinde milletimiz en güzel cevabı 15 Temmuzda vererek milletin üstünde bir gücün olmadığını gösterdi. Geçmişte genç subayları kullanan eski Türkiye'nin darbeci zihniyeti, bugün de emekli büyükelçileri, emekli subayları, hatta eski milletvekillerini kullanmaya başladı. Bu da darbeci zihniyetin kökünün milletimizin desteği ile AK PARTİ iktidarıyla kurutulduğunu gösteriyor. Eski Türkiye'nin darbeci zihniyetini tarihin çöplüğüne gömen aziz milletimize ve onun gönlünde yer eden liderimiz Recep Tayyip Erdoğan'a teşekkür ediyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Çakır...

5.- Kocaeli Milletvekili Sami Çakır'ın, darbenin yanında olanlar ile karşı duranların mücadelesinde safımızı belirlemek mecburiyetinde olduğumuza ilişkin açıklaması

SAMİ ÇAKIR (Kocaeli) – Sayın Başkan, bu ülkenin başına bela olmayı alışkanlık hâline getirmiş darbe girişimleriyle mücadele etmenin yanında darbe kültürüyle mücadele etmek de bir vatan borcu olsa gerek. Her yeni darbe iması önceki darbe girişim ve heveslilerinden yeterince ibret alınmadığını veya birilerinin bu girişimlerden beklenti içine girmesinden “Yeni bir şey yakalarız, elde ederiz.” hayalinden kaynaklanıyor olabilir.

Darbe yanlısı olmak, darbeye çanak tutmak anlayış olarak darbe yapanlarla yapmaya kalkışanlarla aynı amaç ve hedefe odaklanmış hayalperest bir anlayışa sahip olmaktır. Siyaset darbenin imasına bile fırsat vermeyecek çalışmayı yapmak ve son noktayı koymak mecburiyetindedir. Bu bir gelecek sorunudur, kim ne derse desin. Darbenin yanında olanlar ile karşı duranların mücadelesinde safımızı belirlemek mecburiyetindeyiz. Bugün hâlâ durumdan vazife çıkarırlar, sahte, yapmacık kınama mesajı atanlar, meseleyi anlamak istemeyenlerdir diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Kasap...

6.- Kütahya Milletvekili Ali Fazıl Kasap'ın, Kütahya'da Romanların yoğun olduğu Osmangazi Mahallesi'nde yapılan kentsel dönüşümün zulüm hâline geldiğine ilişkin açıklaması

ALİ FAZİL KASAP (Kütahya) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Kütahya'da Romanların yoğun olduğu Osmangazi Mahallesi'nde yapılan kentsel dönüşüm zulüm hâline gelmiştir. AK PARTİ'li Belediye Başkanı sırasında başlayan bu zulüm, şu anda MHP'li Belediye Başkanı zamanında da devam etmektedir. On binlerce Roman kardeşimiz şu anda evlerini terk etmek zorunda kaldılar. Elektrikleri kesiliyor, suları kesiliyor, doğal gazları kesiliyor ve yolları ıslatılıyor, yolları greyderlerle kullanılmaz hâle getiriliyor. Bugün de maalesef Dünya Romanlar Günü. Neyi kutluyoruz? Asıl darbe Romanlara yapılmıştır.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Yılmaz...

7.- Düzce Milletvekili Ümit Yılmaz'ın, Hükûmetin tarımsal üretim planlamasına ilişkin açıklaması

ÜMİT YILMAZ (Düzce) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Tarımsal üretim planlamasında yapılan düzenlemelerin önemi gün geçtikçe artmaktadır. Özellikle son yıllarda bazı ürünlerde yaşanan fahiş fiyat artışları ve düşüşleri bazen vatandaşlarımızı bazen de üreticiyi zor durumda bırakmaktadır. Bu durum Hükûmet ile çiftçileri ve vatandaşları karşı karşıya getirmektedir. Tarım Bakanlığınca fiyatlar yükselince ithalat seçeneği kullanılmıyorsa iklim değişikliği kriterlerini göz

önünde bulundurarak üretim planlaması yapılması daha makul ve daha akıllıca bir yaklaşım olacaktır. Üretim planlamalarının yapılmasında bölgesel teşviklerin devreye alınması çiftçilerimizin üretimine destek sağlayacak ve piyasaya fiyat istikrarı getirecektir. Piyasada fiyat istikrarını sağlamanın yolu sadece son basamak tanzim satış noktalarını artırmak olarak görülmemeli, doğru planlama ve teşviklerle piyasa manipülasyonunun önüne geçilmelidir.

BAŞKAN – Sayın Aycan...

8.- Kahramanmaraş Milletvekili Sefer Aycan'ın, Dünya Sağlık Haftası'na ilişkin açıklaması

SEFER AYCAN (Kahramanmaraş) – Sayın Başkan, bu hafta Sağlık Haftası'dır. Sağlık bedenen, ruhen ve sosyal yönden tam iyi olma hâlidir. Tam iyi olmak sonsuz bir kavramdır. Sağlık hizmetine herkesin ihtiyacı vardır. Her insanın sağlık düzeyi geliştirilebilir ve geliştirilen düzeyi de korumamız gerekir. Bu nedenle her birey sağlığına sahip çıkmalı, sağlığını korumalı ve geliştirmelidir. Toplum olarak da önceliğimiz sağlığı geliştirme ve korumaya yönelik olmalıdır. Sağlığı geliştirmek geleceğe yatırımdır. Sağlığı koruyamadığımız zaman hasta olan kişiyi tedavi etmek pahalıdır ve risklidir. Hastalığın nasıl seyredeceği belli olmaz ve sonunda ölüm de görülebilir, en iyisi hasta olmamaktır. Bireysel olarak da kamu olarak da önceliğimizi sağlığımızı geliştirmeye ve korumaya vermeliyiz. Sağlıklı günler dilerim.

Saygılarımla.

BAŞKAN – Sayın Karasu...

9.- Sivas Milletvekili Ulaş Karasu'nun, Sivas'ın Kangal ilçesinin Çetinkaya köyünün sorunlarına ilişkin açıklaması

ULAŞ KARASU (Sivas) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sivas Kangal ilçemize bağlı Çetinkaya köyünde bulunan Ziraat Bankası ATM'si geçen temmuz ayında kaldırılmıştır. Çevresinde 32 köy ve bin kişinin üzerinde maden çalışanı bulunan Çetinkaya köyünde vatandaşlarımız büyük mağduriyet yaşamaktadır. İktidarınız döneminde belde belediyesiyken köy statüsüne dönüşen Çetinkaya'nın yaz aylarında nüfusu 5 bin civarındadır. Köyde bulunan PTT'nin de ATM'sinin bulunmaması ve şubenin ise haftanın sadece iki günü açık olması söz konusu mağduriyeti katlamaktadır. Bir an önce Çetinkaya köyü sakinlerinin talepleri doğrultusunda Ziraat Bankası ve PTT ATM'lerinin tekrar kurulması, çevre köylerin etkilendiği bu sorunun çözülmesine yardımcı olacaktır.

BAŞKAN – Sayın Özkan...

10.- Mersin Milletvekili Hacı Özkan'ın, Mersin'e yapılan yatırımlara ilişkin açıklaması

HACI ÖZKAN (Mersin) - Teşekkürler Sayın Başkan.

Her şeyin en iyisine layık Mersinli hemşehrilerimizin huzur ve refahını daha da artıracak, Mersin markasına değer katacak çalışmalarımızı sürdürmeye gayret ediyoruz. Nükleer güç santralimizle enerjiden, ülkemizin yarınlarını garanti altına almayı hedefliyoruz. Yeni yatırımlarla geliştirdiğimiz Mersin Uluslararası Limanı'mız ile şehrimizin yatırımcıları başta olmak üzere bölgemizin tüm yatırımcıları lojistik maliyetlerinden tasarruf ederek ürünlerini tüm dünyaya ihraç edebiliyorlar.

Mersin'imize ve bölgemize büyük katkı sağlayacak olan Çukurova Bölgesel Havalimanı'mızın çalışmaları süratle devam ediyor.

Şehrimizin büyümesi ve gelişmesinde büyük rol oynayan, bu yatırımların gerçekleşmesinde, başta Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan olmak üzere, bakanlarımıza, milletvekillerimize ve emeği geçenlere teşekkür ediyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Karahocagil...

11.- Amasya Milletvekili Mustafa Levent Karahocagil'in, devlete parmak sallayan bildirilerin altında kimin olduğunu görmek için Avrupa'ya, Amerika'ya ve İsrail'e bakmak gerektiğine ilişkin açıklaması

MUSTAFA LEVENT KARAHOCAGİL (Amasya) – Eğer sivil katliamları, soykırım, kan, gözyaşı, zulüm devlete parmak sallayan bildirilerin altında kim var görmek istiyorsanız gözünüzü Avrupa'ya, Amerika'ya, İsrail'e çevirin; bu ülkelerin tarihine ve geçmişteki mazlum, fakir ülkelerdeki uygulamalarına bakın; Afganistan'a bakın, Filistin'e, Bosna'ya bakın. Zalim Esedleri Suriye'nin başına kim bela etti, Yukarı Karabağ'da işlenen soykırımlara hangi ülke destek verdi bakmakla kalmayalım, en azından buğzdelim. 15 Temmuz hainini hangi ülke himaye ediyor? 15 Temmuzda kendi insanına uçakla bomba yağdırıp kaçtıkları ülke Yunanistan'a bakın. PKK'ya binlerce tır silahı parasız veren Amerika'nın buradaki çıkarı ne olacaktır?

Düşünün ey PKK'lı vatan hainleri ve destekçileri; düşüncecek satılmamış beyniniz kaldıysa düşünün. Size verilen görev, uyanan Türk devletine bir toplu iğne başı kadar da olsa zarar vermek içindir, bilirsiniz.

BAŞKAN – Sayın Erel...

12.- Aksaray Milletvekili Ayhan Erel'in, Polis Haftası'na ilişkin açıklaması

AYHAN EREL (Aksaray) – Teşekkürler Başkanım.

Vatandaşımızın can ve mal güvenliğinin teminatı olan Emniyet teşkilatımız bir hukuk devleti olan Türkiye Cumhuriyeti'nin temel kurumlarından biridir. Kurulduğu günden bugüne kadar ülkemizde huzur ve düzenin bozulmaması ve halkın güvenli şekilde hayatını devam ettirebilmesi için gece gündüz demeden yüksek bir şuur ve özveriyle görev yapan; vatan için, bayrak için canını feda, kanını sebil eden tüm Emniyet mensuplarımızın Polis Haftası'nı canı gönülden kutluyor, şehitlerimize Allah'tan rahmet, gazilerimize minnet ve şükranlarımı sunuyor, görevi başında olanlara başarılar diliyorum.

Bu haftanın daha da anlamlı bir hâle gelmesi adına bugüne kadar polislerimize verilen söz gereği ek göstergelerinin 3600'e yükseltilmesi gerektiğini bir kez daha hatırlatmak istiyorum.

Saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Sayın Özdemir...

13.- İstanbul Milletvekili Sibel Özdemir'in, kod 29'la hukuksuz yere işten çıkarılmalarına göz yumulan vatandaşların sabırsızlıkla seçimi beklediğine ilişkin açıklaması

SİBEL ÖZDEMİR (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Bazı işverenler Hükümetten ve Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığından aldığı destekle sendikal faaliyetlerin önüne geçiyor, işçi kıyımı yapıyorlar. İşveren tarafından işçinin ahlak ve iyi niyet kurallarına aykırı davranışı nedeniyle feshi anlamına gelen kod 29 bahanesiyle işçiler hiçbir sosyal ve mali haklarını alamadan, işsizlik ödeneği hakkında yararlanmadan, hak etmedikleri şekilde işten atılıyorlar. Hükümeti ve Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığını defalarca uyarmamıza rağmen, işçiler, emekçiler için bu haksız uygulamayla ilgili hiçbir adım atılmıyor.

İşte, iktidarın işverenden, güçlüden yana desteğinin bir sonucu olarak ve pandemi döneminde işçi çıkarma yasağına rağmen, Sosyal Güvenlik Kurumu verilerine göre 2020 yılında kod 29 bahanesiyle 177 bin işçi, işten çıkarılmıştır. Kod 29'u kaldırmayan AK PARTİ Hükümeti şunu unutmasın ki haksız, hukuksuz yere işten çıkarılmalarına göz yumduğunuz on milyonlarca yurttaşımız sabırsızlıkla sandığı ve seçimi bekliyor.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Barut...

14.- Adana Milletvekili Ayhan Barut'un, pandemi döneminde Acil Eylem Planı'nın uygulanması gerektiğine ilişkin açıklaması

AYHAN BARUT (Adana) – Sayın Başkan, pandemi tüm yıkıcı etkileriyle halk sağlığından ekonomik ve sosyal yaşama dek her alanda sürüyor. Uzmanlara kulak vermeyen, işçisinden çiftçisine, esnafından işsizine kimseye destek olmayan iktidar, günlük 50 binlere varan vaka sayısının sorumlusudur. Maalesef, ülkemizi gelişmişlik ve kalkınmışlık sıralamasında değil, vaka sayısında Avrupa lideri yapanlara sesleniyoruz: Bu aşamada daha fazla vakit kaybetmeden, bilimsel kurallara uygun olarak belli bir süre toplum hareketliliğinin kısıtlanması gerekiyor. Uzmanların uyarıları doğrultusunda etkin önlemler alınmalı, Acil Eylem Planı uygulanmalıdır. İşçi ve emekçilerin, işsizlerin, düzenli geliri olmayanların, yevmiyeye çalışanların, esnafından emeklisine tüm halkın zorunlu ihtiyaçları karşılanmadan olumlu bir gelişme beklenemez. Sosyal devletin gereğini yapın, halka destek olun, günlük yaşamı karşılayacak ücretli izin, ücretsiz su, ısıtma, elektrik desteği, ayni ve nakdi yardımlarla halka destek verin.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Çakır...

15.- Erzincan Milletvekili Burhan Çakır'ın, 7 Nisan Dünya Sağlık Günü'ne ilişkin açıklaması

BURHAN ÇAKIR (Erzincan) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bir yılı aşkın süredir tüm dünyayı derinden etkileyen koronavirüs salgını bize her şeyden çok sağlığın değerini hatırlattı. Özellikle son günlerde ülkemizdeki günlük vaka sayılarındaki artış ve hastanelerde çoğalan yatan hasta sayısı bizlere maske, mesafe ve temizlik konusunda daha hassas olmanın ve tedbirlere uymanın önemini göstermiştir. Bu zorlu süreçte ailelerinden ve kendilerinden ödün vererek canla başla çalışan destek personellerine, hizmet personellerine, hemşire, doktor ve tüm sağlıkçılarımıza şükranlarımı sunuyorum.

Bu vesileyle, başta sağlık çalışanlarımız ve milletimiz olmak üzere, tüm insanlığın Dünya Sağlık Günü'nü kutluyor, inşallah en kısa sürede salgının biterek eski güzel günlerimize dönmeyi Rabb'imden niyaz ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Arkaz...

16.- İstanbul Milletvekili Hayati Arkaz'ın, Dünya Sağlık Haftası'nı, 5 Nisan Avukatlar Günü'nü ve Türk polis teşkilatının 176'ncı kuruluş yıl dönümünü kutladığına ilişkin açıklaması

HAYATİ ARKAZ (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Dünya Sağlık Örgütünün Anayasası 7 Nisan 1948 tarihinde yürürlüğe girmiş ve bu nedenle her yıl 7-13 Nisan tarihleri arası Sağlık Haftası olarak kutlanmaktadır. Bu vesileyle hekim arkadaşlarımın ve tüm sağlık çalışanlarının Dünya Sağlık Günü'nü ve Sağlık Haftası'nı kutluyorum.

Ülkesinin çıkarlarını kendi menfaatlerinden önde tutan, demokrasi ve özgürlük gibi kutsal değerleri bölücülüğe alet etmeyen, vatan ve millet sevdalısı tüm avukatlarımızın Avukatlar Günü'nü kutluyorum.

Ayrıca, Türk polis teşkilatının kuruluş yıl dönümünü ve Polis Haftası'nı kutluyorum. Şanlı Türk polisine görevlerinde üstün başarılar diliyorum, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Taşkın...

17.- Mersin Milletvekili Ali Cumhur Taşkın'ın, 7 Nisan Dünya Sağlık Günü'ne ilişkin açıklaması

ALİ CUMHUR TAŞKIN (Mersin) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

AK PARTİ olarak Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan liderliğinde Türkiye sağlık alanındaki başarılarıyla dünyada adından söz ettiren bir ülke konumuna yükselmiştir. On dokuz yıllık AK PARTİ iktidarında hastanelerdeki yatak sayısını 164 binden 253 binin üzerine, nitelikli yatak sayısını ise 19 binden 162 bine çıkardık; sağlık çalışan sayısını ise 378 binden 1 milyon 177 bine, hekim sayısını ise 92 binden 174 bine ulaştırdık. 1 tanesi seçim bölgem Mersin’de olmak üzere sağlıkta yeni bir çığır açan 17 şehir hastanesini yaptık ve yapmaya da devam ediyoruz.

Bu önemli gün vesilesiyle vatandaşlarımızın ve tüm sağlık çalışanlarımızın 7 Nisan Dünya Sağlık Günü’nü kutluyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Taşdoğan...

18.- Gaziantep Milletvekili Ali Muhittin Taşdoğan’ın, Gaziantep’teki ayakkabı sektörünün sorunlarına ilişkin açıklaması

ALİ MUHİTTİN TAŞDOĞAN (Gaziantep) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Her yönüyle model ve öncü olan Gaziantep Türkiye’de ayakkabı sektöründe de üretim kapasitesinin yaklaşık yüzde 72’sine sahiptir. Ayakkabı ve terlik sektöründe faaliyet gösteren işletmelerimiz de diğer sektörlerde olduğu gibi Covid-19 salgınından olumsuz etkilenmiş fakat devletimizin destek projeleriyle çalışmalarını sürdürmüştür. Bu sektörümüzde faaliyet gösteren işletmecilerimizin rekabet gücünün artması ve devamlılığının sağlanması amacıyla temel ham maddelerde KDV indirimi, dış ticarete navlun desteği sağlanması ve yurt dışından ithalatı yapılan ayakkabı veya terlik ürünlerine ekstra antidamping uygulanarak yerli üreticinin desteklenmesi önem arz etmektedir. Üreticilerimizin beklentileri bu yöndedir.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Tanal...

19.- İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal’ın, Isparta’nın sorunlarına ilişkin açıklaması

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

21 milletvekili arkadaşımızla geçen hafta Isparta’ya gittik. Isparta’da yaşanan sorunlar diz boyu. Isparta’daki Eğirdir Gölü kuruyor, kurumakla karşı karşıya. Isparta esnafı perişan, cumartesi günleri ancak memurlar gelip araçlarını sanayiye götürüyorlar, kapalı olduğu için sanayi esnafı perişan durumda. Köy yolları yapılmamış durumda. Isparta’daki vatandaşlarımıza gerçekten hak edilen teşvikler verilmiyor. Isparta’nın yolları yapılmamış durumda. Isparta’da vatandaş geçimini gül, lavanta, elma, kiraz, üzüm ve sarımsakla sağladığı için, burada yeteri kadar kooperatifler yok ve fiyatları gerçekten maliyetleri kurtarmıyor. Vatandaşımız çok zor durumda. Isparta’da otopark sorunu var. Isparta’da işsizlik sorunu var. Isparta’da fabrikalar yok. Isparta’da işe alımlarda partizanca davranılıyor. Isparta’da insanlar liyakat esaslarına göre işe alınmıyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Açıanal...

20.- Şanlıurfa Milletvekili Zemzem Güleender Açıanal’ın, 7 Nisan Dünya Sağlık Günü’ne ilişkin açıklaması

ZEMZEM GÜLENDER AÇANAL (Şanlıurfa) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

İnsanoğlunun hayata gözlerini açtığı ilk andan itibaren sağlık çalışanlarına ve sağlık hizmetlerine ihtiyaç duyduğunu belirtmek isterim. Ülkemizde ve tüm dünyada yaşadığımız bu zor günlerde sağlığımız

için büyük emekler veren başta sağlık çalışanları olmak üzere toplum sağlığına destek veren kurum ve kuruluşlara teşekkürlerimi sunuyorum.

Yine, coronavirus salgınıyla mücadele ederken hayatını kaybeden sağlık çalışanlarımızı rahmet ve minnetle anıyor, bütün sağlık çalışanlarımızın 7 Nisan Dünya Sağlık Günü'nü ve Sağlık Haftası'nı kutlarken aziz milletimizden maske, mesafe ve temizlik konusuna hiç taviz vermeden uymalarını rica ediyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Şimdi, Sayın Grup Başkan Vekillerinin söz taleplerini karşılayacağım.

İYİ Parti Grubu adına Sayın Lütfü Türkkan.

Buyurunuz Sayın Başkan.

21.- Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan'ın, Avrupa Halter Şampiyonası'nda altın madalya kazanan Muhammed Furkan Özbek'i, 7 Nisan Dünya Sağlık Günü'nü, 7 Nisan Kimya Günü'nü ve Türk polis teşkilatının 176'ncı kuruluş yıl dönümünü kutladığına ve Karaman'ın sorunlarına ilişkin açıklaması

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Sayın Başkan, AK PARTİ Grubunda 3 kişi var, ben böyle bağırırsam da duyarlar hepsi. Problem yok, açmazsanız da olur Sayın Başkan.

HASAN ÇİLEZ (Amasya) – Başkanım, kaç kişi lazım size?

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Muhammed Furkan Özbek, Rusya'nın başkenti Moskovo'da düzenlenen Avrupa Halter Şampiyonası'nda toplamda 323 kiloluk derecesiyle altın madalya kazandı. Henüz 20 yaşında bu genç, Avrupa Şampiyonu olarak bayrağımızı göndere çekti ve İstiklal Marşı'mızı çaldırıldı, Muhammed Furkan'ı buradan kutluyorum, başarılarının devamını diliyorum, onu gözlerinden öpüyorum.

Dünya Sağlık Örgütünün kuruluşu olan 7 Nisan her yıl Dünya Sağlık Günü olarak farkındalık yaratmak amacıyla kutlanıyor. Bu kapsamda, gecesini gündüzüne katarak fedakârca çalışan, özellikle pandemi sürecinde aylarca ailesinden uzak, cefakârca çalışan sağlık çalışanlarımızın 7 Nisan Dünya Sağlık Günü'nü buradan kutluyorum. Salgınla mücadelede en ön safta yer alan tüm sağlık çalışanlarımıza özlük hakları ve maddi ek prim desteğinin de bir an önce verilmesini buradan bir kez daha talep ediyorum.

Sayın Erdoğan AK PARTİ seçim beyannamesinde 3600 ek gösterge imkânı verileceğini açıklamasına rağmen konuyla ilgili şu ana kadar en ufak bir adım atılmadı. Pandemiyle ilgili mücadele ederken Covid-19'a yakalanıp vefat eden tüm sağlık çalışanlarımızı ayırım yapılmaksızın şehit kabul edilmeli.

Sağlık çalışanlarımızın maruz kaldığı bir diğer önemli sorun ise şiddet vakaları. Aile Hekimleri Derneği verilerine göre her saat başı 1 doktor şiddete maruz kalıyor. Sağlık çalışanlarının yüzde 73'ünün çalıştıkları süre boyunca en az 1 kere olmak üzere şiddete maruz kaldığı görülüyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Bu sorunların tartışılması ve çözülmesi özellikle içinde bulunduğumuz pandemi sürecinde canı pahasına görev yapan sağlık çalışanlarının hakkının teslim edilmesi ve pandemiyle mücadelelerine moral katması açısından son derece önemlidir.

Kimya mesleğinin temel unsuru olan kimyagerlerimizin de 7 Nisan Kimya Günü'nü kutluyorum, tüm kimya çalışanlarımızı muhabbetle selamlıyorum. Kimyagerlerimizin akademik sorunları, özlük hakları, çalışma saatleri, yetersiz istihdam alanları ve mesleklerinin çeşitli kurum ve kuruluşlarda kariyer meslek grubu olarak tanınmaması gibi birçok sorunu bulunuyor. Bunları gündeme getirmeye ve sorunların çözümünü noktasında da takipçi olmaya devam edeceğimizi buradan söylemek istiyorum.

Şimdi, gelelim, hepimiz için çok önemli olduğunu düşündüğüm ama hepimizin çok konuştuğu ama asla katkı vermek konusunda iktidarın bir türlü adım atmadığı Türk polis teşkilatına.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Türk polis teşkilatı, 10 Nisanda 176’ncı kuruluş yıl dönümünü kutlayacak. Onun öncesinde ben yeri gelmişken polislerimizin bazı sıkıntılarından sizlere bahsetmek istiyorum. Yaşadığımız salgının yanında işini canla başla yapanların arasında sağlık çalışanlarımızla birlikte en çok yorulanların başında polisler geliyor, bu sokağa çıkma yasaklarından tutun denetimlere kadar polisler ciddi mesai harcıyorlar. Bugüne kadar ne yazık ki polislerimizin içinde binin üzerinde Covid-19 nedeniyle kaybettikleri meslektaşları oldu. Bu süreç başladığından bu yana ne yazık ki birçok polis sabah saat sekizden gece bire kadar mesai yapıyor yani on altı, on yedi saat mesai yapıyor bu arkadaşlar. Özellikle büyükşehirlerimizde sürekli mesaiye çağırılıyorlar ama buna rağmen mesai ücreti de almıyorlar, mesai ücretsiz. Bunun ismi Anayasa’da yasak.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz Sayın Başkan.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Bu, Anayasa’da da yasak bir eylem. Bunun ismi “angarya”. Angarya, Türk Anayasası’na göre yasaktır ama polisler mesai ücreti verilmeden çalıştırılmaya devam ediliyor. Konuştuğumuz birçok polis kardeşimiz, bizim de İYİ Parti olarak birçok kez gündeme getirdiğimiz ve getirmeye de devam edeceğimiz “3600 ek gösterge hakkını artık geçtik, insan gibi çalışmak istiyoruz. Yani, sekiz saat, on iki saat -neyse- mesai; on altı, on yedi saat çalışıyoruz.” diyorlar.

Bakın, bu fazla çalışmanın getirdiği sonucu ve hayat karşısında yorulan, ekonomik şartlar karşısında çaresiz kalan polislin geldiği noktayı açıklaması açısından çok önemli bir rakam vereceğim size: Bu son bir yıl içinde 80 polisimiz intihar ederek yaşamına son verdi, 80 polis. Bunun nedenleri arasında, biraz evvel anlattığım nedenlerin dışında, mobbing de geliyor; ciddi anlamda mobbinge maruz kalıyor polisler.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Sayın Başkan, biraz sabrınızı rica edeceğim.

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Polislerimiz artık sosyal medyada bile kendilerine yönelik “tweet”lere, mesajlara korkudan destek veremeyecek duruma geldiler; zira, herhangi bir destek verdiklerinde hemen savunmaları alınmaya başlanıyor. Buradan onların sesini duyurmaya hep devam edeceğiz.

Polis teşkilatımızın 176’ncı kuruluş yıl dönümünü şimdiden kutluyorum. Şehit olan polislerimize Cenab-ı Allah’tan rahmet diliyorum; gazilerimize sağlıklı, uzun bir ömür niyaz ediyorum.

Son olarak, Sayın Başkan, müsaade ederseniz Karaman’dan söz etmek istiyorum.

BAŞKAN – Estağfurullah, buyurunuz efendim.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – İlçe bazlı bölgesel teşvik 21 Ağustos 2020 tarihli ve 31220 sayılı Resmî Gazete’de yayınlanan Yatırımlarda Devlet Yardımları Hakkında Kararda Değişiklik Yapılmasına Dair Karar’la yürürlüğe girdi fakat Karaman’ın 3’üncü bölge yatırım teşvik bölgesinde kalması, aynı teşvik bölgesi içerisinde bulunan iller ile daha yüksek teşvik kapsamında bulunan iller kıyaslandığında, teşviki esas belirleme kriterlerinde yanlışlık olduğu kanaatini doğurmuş, bu da Karaman’ı diğer illere nazaran dezavantajlı konuma sokmuştur.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Ayrıca, Ermenek ilçesine ait teşvik bölgesine ilçe listesinde yer verilmemiştir. Bu teşvik sıralaması 2014 verilerine göre değerlendirilmiş ancak 2014’ten bu yana köprünün altından o kadar çok su akmış ki bu geçen yedi yılda sosyoekonomik veriler oldukça farklılık göstermiştir. Diğer iller bu geçen yedi yılda gelişim sağlamış, Karaman ise bu devlet yardımlarında 3’üncü bölgede kalmış olması sebebiyle geride kalmıştır. Ayrıca, 2014 yılında gerçekleşen Ermenek maden kazası ve sonrasında bölgedeki ocakların kapanmasıyla ilçenin en büyük istihdam ve geçim kaynağı da ortadan kalkmıştır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Bitiyor Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Tamamlayınız Sayın Başkan.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Karamanlıların beklentisi Karaman’ın teşvik bölgesi durumunun yeniden değerlendirilmesi ve Ermenek ilçemizin de alt teşvik bölgesi listesinde yer almasıdır.

Türkiye’de 9 ilde yapılan elma ihracatı yapmak için gereken analiz Karaman’da yapılmamaktadır. Elma üretiminde 2’nci olması ve ülkemizin elma ihracatının üçte 1’inin Karaman’dan yapıldığı göz önünde bulundurulduğunda bu analizin Karaman’da yapılmasının ne kadar elzem olduğu bir kere daha görülecektir. İhracat konusunda Karamanlı elma üreticileri destek bekliyor.

Bu noktalarda Hükümeti, özellikle kendisi Karamanlı olmasına rağmen Mersin Milletvekili olan Hazine ve Maliye Bakanı Sayın Lütfi Elvan’ı, Karaman’ın sıkıntılarına kulak vermeye davet ediyoruz. Sayın Bakan, siz Karaman’da doğmuş, büyümüş, yetişmiş bir bakarsınız; seçim bölgeniz Mersin olabilir, Karaman’ın sorunlarına lütfen kayıtsız kalmayınız.

Yüce Parlamentoyu saygıyla selamlıyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Milliyetçi Hareket Partisi Grup Başkan Vekili Sayın Erkan Akçay.

Buyurunuz Sayın Başkan.

22.- Manisa Milletvekili Erkan Akçay’ın, 7 Nisan Dünya Sağlık Günü ile Sağlık Haftası’nı, Türk polis teşkilatının 176’ncı kuruluş yıl dönümünü ve Avrupa Halter Şampiyonası’nda 2 altın madalya kazanan Daniyar İsmayilov’u kutladığına ilişkin açıklaması

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Teşekkür ederim.

Sayın Başkan, muhterem milletvekilleri; bugün 7 Nisan Dünya Sağlık Günü ve 7-13 Nisan tarihleri aynı zamanda Sağlık Haftası olarak kutlanıyor.

Küresel bir salgının tüm dünyayı etkisi altına aldığı bir dönemde “Her şeyin başı sağlık.” sözü daha anlamlı ve önemli hâle geldi. Türkiye, salgın 11 Mart 2020’de dünyada küresel bir pandemi ilan edilmeden çok önce gerekli tedbirleri almış, devlet millet el ele salgınla mücadele başlatılmıştır. Bu kapsamda 10 Ocak 2020’de 1’nci Bilim Kurulu, salgınla mücadelenin sosyolojik, psikolojik yönleri gözetilerek ayrıca 6 Nisan 2020’de 2’nci Bilim Kurulu oluşturuldu. Avrupa, yaşlı hastalarına ölüm protokolleri imzalatırken Türkiye sağlık sisteminin kurumsallaşmış yapısıyla genç, yaşlı demeden her yaş aralığındaki vatandaşına sahip çıkmaya devam etmektedir. Devletimiz salgının olumsuz tesirlerini en aza indirmek amacıyla yoğun çaba harcamaktadır. Gelinek noktada aşılama süreci salgınla mücadelede en kritik evreyi oluşturmaktadır.

Dünya genelinde hâlâ Covid-19'un tedavisinde kullanılan aşıya erişim zorluğu yaşayan ülkelerin varlığı biliniyorken Türkiye'de yapılan aşı sayısı 17 milyonu bulmuştur, yerli aşı üretimi konusunda ise ümit verici gelişmeler yaşanmaktadır. Sürece destek vermek, arkasında durmak hepimizin, bütün vatandaşlarımızın sorumluluğudur. Salgınla mücadelede gecesini gündüzüne katarak çalışan fedakâr tüm sağlık çalışanlarımıza ve kamu görevlilerimize şükranlarımızı sunuyorum ve başarılar diliyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz Sayın Başkan.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Bu vesileyle sağlık çalışanlarımızın özlük haklarının daha da hakkaniyetli bir hâle getirilmesini ve ek maddi destek verilmesini önemle talep ediyoruz ve Sağlık Haftası'nı kutluyoruz.

Sayın Başkan, 10 Nisan 2021 Türk polis teşkilatımızın 176'ncı kuruluş yıl dönümü. Emniyet ve güvenlik mensuplarımız mesai mefhumu gözetmeden gece gündüz milletimizin huzur ve güvenliği, birlik ve beraberliği için görevlerini ifa etmektedir. Güvenlik olmadan özgürlük olmaz. Türk polisi huzurun, güvenliğin, hukukun, özgürlüğün, insan haklarının teminatıdır. Türk polisi, başta terör ve bölücülük olmak üzere, suç ve suçluyla yürüttüğü mücadelede tüm dünyaya örnek olmaktadır. Vatan, millet ve devlet sevgisiyle gece gündüz demeden görev yapan polislerimiz iftihar kaynağımızdır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Emniyet mensuplarımızın çalışma koşullarının, mali ve özlük haklarının iyileştirilmesi çalışmaları ertelenemez bir mesele olarak hâlâ gündemimizdedir.

Bu düşüncelerle kuruluş tarihi yaklaşık 2 asır öncesine dayanan polis teşkilatımızın kuruluş yıl dönümünü kutluyor, Polis Haftası vesilesiyle tüm polislerimize en içten sevgilerimizi ve saygılarımızı sunuyorum. Görevlerini icra ederken ve hain saldırılar sonucunda şehit olan tüm kahramanlarımıza Allah'tan rahmet, gazi polislerimize sağlıklı bir ömür diliyorum.

Sayın Başkan, 6 Nisan 2021'de millî haltercimiz Daniyar İsmayilov Moskova'da düzenlenen şampiyonada toplamda 341 kiloluk derecesiyle Avrupa Şampiyonu olmuş ve 2 altın madalya kazanmıştır. Millî sporcumuzu tebrik ediyor, ülkemize bu gururu yaşattığı için teşekkür ediyoruz.

Teşekkür ederim Sayın Başkan.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Sayın Başkan, bir söz alabilir miyim?

BAŞKAN – Buyurunuz Sayın Türkkan.

23.- Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan'ın, Konya 3. Ana Jet Üs Komutanlığında eğitim uçuşu sırasında düşen Türk Yıldızları uçağının pilotunun sağ salim kurtulmasını niyaz ettiğine ilişkin açıklaması

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Biraz evvel son dakika öğrendiğimiz bir şeyi paylaşmak istiyorum.

Konya 3. Ana Jet Üs Komutanlığında konuşlanan Hava Kuvvetlerinin akrobasi ekibi Türk Yıldızları'ndaki NF-5 uçağı eğitim esnasında düşmüş. Arama kurtarma ekipleri pilotu kurtarmak için çalışmalara devam ediyormuş. Buradan pilotumuzun sağ salim, herhangi bir sıkıntıya düşer olmadan kurtulmasını niyaz ediyorum, dua ediyorum. Ana Jet Üs Komutanlığında görev alan, Türk Silahlı Kuvvetlerinde görev alan bütün personele, askerlerimize buradan geçmiş olsun diyorum.

Teşekkür ederim Sayın Başkan.

VI.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

1.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Nimetullah Erdoğan'ın, Divan olarak, Konya 3. Ana Jet Üs Komutanlığında eğitim uçuşu sırasında düşen Türk Yıldızları uçağının pilotuyla ilgili sevindirici haberi beklediklerine ilişkin konuşması

BAŞKAN – Biz de Divan olarak Sayın Türkkan'ın izah buyurduğu hassas konuya gönülden katıldığımızı ifade ediyor ve kayıp pilotumuzla ilgili de sevindirici haberi hep birlikte bekliyoruz efendim. Şimdi Halkların Demokratik Partisi Grup Başkan Vekili Sayın Hakkı Saruhan Oluç. Buyurunuz Sayın Oluç.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

24.- İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç'un, Sağlık Haftası'na, kısa çalışma ödeneğinin gündeme alınması gerektiğine, kod 29'la işten çıkarılanların sorumluluğunun iktidarda olduğuna, Fatsa'da maden şirketinin yasa dışı uygulamalarına iktidarın göz yumduğuna ve Fatsa halkının mücadelesine dayanışma göstermemiz gerektiğine ilişkin açıklaması

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın vekiller, evet, Dünya Sağlık Haftası'nı kutluyoruz ama bütün dünyada çok ciddi bir salgınla karşı karşıyayız maalesef. Bu salgının Türkiye'deki yansımalarına Dünya Sağlık Haftası'nda değinmek istiyorum kısaca.

Ne yazık ki burada, bir yıldan fazladır, bu pandeminin ortaya çıkmasından bugüne kadar Mecliste defalarca bunu konuştuk fakat iktidar partilerine bunu anlatamadık. Yanlış politikalarla, sağlık krizini yönetememekle ve bu salgının yayılmasını engelleyememekle büyük bir kontrolden çıkmaya yol açıldı ve bugün bütün Türkiye haritası -hani kırmızı iller en vahim iller diye konuşuluyordu- kıpkırmızı kesildi. Bundan -çok fazla değil- bir ay öncesine kadar vaka sayıları 7 bin civarındaydı, 6 Nisan itibarıyla vaka sayısı 49 bini geçti, 50 bine dayandı yani bir ayda 7 katına çıktı vaka sayıları ve ölüm oranları da her geçen gün artıyor ve bu da son derece vahim bir tabloyu önümüze koyuyor.

Dünyada dünden bugüne tanık olunan her 100 hastadan 8'i Türkiye'de, böyle bir duruma geldi Türkiye şimdi ve 28 Şubattan bu yana toplam vaka sayısı da 2,7 milyondan 3,5 milyona tırmanmış yani son 5 haftada 800 bine yakın yeni vaka eklenmiş vaziyette. Bu korkunç bir dalga, gerçekten çok ciddi bir durumla karşı karşıyayız ve "Bu mesele sadece iktidarın meselesi değil, hepimizin meselesidir." dedik ama bu iktidara bir türlü laf anlatamadık. Bu artışın nedeni iktidarın pandemi yönetimindeki yanlış politikalarıdır, çok açık. İktidar kendi siyasi önceliklerine göre, keyfi biçimde kısıtlamalar getirdi, bu kısıtlamaları istediği zaman kaldırdı ve yanlış yaptı, yanlış yaptığını da söyledik burada defalarca; gerekli tedbirleri zamanında almayıp toplumun salgınla ve güvencesizlikle, sosyal güvencesizlikle karşı karşıya kalmasına yol açtı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz Sayın Başkan.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Şimdi, Dünya Sağlık Haftası'nı konuşuyoruz. En az 200 bin sağlık çalışanı Türkiye'de hastalandı, coronayla karşı karşıya kaldı ve 395'in üzerinde sağlık çalışanı yaşamını yitirdi; corona kaynaklı yaşamını yitiren en fazla sağlık çalışanı, maalesef, Türkiye'de oldu. Şimdi, bunun karşısında, biz burada yine haftalarca tartıştık; toplumun ve sağlık emekçilerinin coronavirus meslek hastalığı ilan edilsin, kabul edilsin taleplerine Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı dedi ki:

“Evede hastalananlar var, nasıl meslek hastalığı kabul edelim.” Yani böyle bir cevap vermeye cüret eden bir Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanıyla karşı karşıya kaldık.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurunuz efendim.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Aslında bu laf iktidarın toplum sağlığına, halk sağlığına bakışımı da özetleyen bir şeydi. Peki, bütün bunlar olurken sosyal güvencesizliği hep konuştuk, kapanma günlerinde “Kapatıyorsunuz insanları, evet, kapanma gerekiyor ama sosyal güvence sağlanmadan olmaz.” dedik ve bunun olmadığı ortaya çıktı. Yani bakın, bütün esnafın, çiftçinin, işçinin, emekçinin, emeklinin en büyük derdi o sosyal güvencesizlikti.

Bakın, iktidar, Adalet ve Kalkınma Partisi Genel Başkanı diyor ki: “Milyarlarca liralık maddi destek sağladık.” Neymiş bu milyarlarca liralık maddi destek? “55 milyar lira destek verdik.” deniyor. Ya, kısa çalışma ödeneği açısından baktığımızda 28 milyar ödendi bugüne kadar, o da 31 Mart tarihi itibarıyla sona erdirildi yanlış bir şekilde, tam tersine artırılması, asgari ücrete çıkarılması ve uzatılması gerekirken iptal edildi. Bu 28 milyar Türk lirası, bu 55 milyarın arasından da zaten İşsizlik Fonu’ndan kullanıldı

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Yani işçinin, emekçinin hakkı olan İşsizlik Fonu’ndan kullanıldı, hazineden değil. “Sosyal Koruma Kalkanı Desteği” adı altında verildiği iddia edilen bu 55 milyar liranın 45 milyar lirası toplamda İşsizlik Fonu’ndan harcandı. Yani yurttaşın parasıyla yurttaş propaganda yapıyor bu iktidar.

Şimdi, tekrar dile getiriyoruz, bakın, diyoruz ki: 50 bine yaklaştı vaka sayısı, 50 bin, belki bugün 50 bini bile geçmiştir. Şimdi, derhâl kısa çalışma ödeneği tekrar gündeme alınmalıdır ve asgari ücret düzeyine çıkarılmalıdır, günlük 45 liraya endekslenmiş olan ücretsiz izin destekleri asgari ücret düzeyine çıkarılmalı ve uzatılmalıdır mutlaka ve sosyal güvence sağlanarak 50 binin üzerine çıkmış olan vaka sayısını aşağı düşürebilmenin adımları atılmalıdır; buna uygun, sosyal güvence sağlanarak bir kapanma gerçekleştirilmelidir.

Şimdi, bir de son bir şey söylemek istiyorum bu konuda: Gerçekten büyük bir ahlaksızlıkla da karşı karşıyayız.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun efendim.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – “Nedir bu ahlaksızlık?” diyeceksiniz. Ya, şimdi, CİMER’e sordu Devrimci İşçi Sendikaları Konfederasyonu: “2020 yılında kod 29’a bağlı olarak işten çıkarılan insan sayısı nedir?” diye. Nasıl bir rakam karşımıza çıktı biliyor musunuz? 176.662 kişi 2020 yılında kod 29 nedeniyle işten çıkarılmış. Ya, böyle bir ahlaksızlık olabilir mi? Geniş tanımlı işsizliğin 10 milyonu aştığı bir yerde ve geniş tanımlı genç işsizliğinin yüzde 40’ın üzerine çıktığı, kadın işsizliğinin yüzde 40’a yaklaştığı bir dönemde kod 29’dan insanları işten atan bir ahlaksızlıkla karşı karşıyayız. İşverenlere sesleniyoruz: Buna son verin, kod 29’dan insanları işten çıkarmaktan vazgeçin. Kod 29’dan işten çıkardığımız insanları bu pandemi döneminde felakete sürüklüyorsunuz, bunun vicdan azabını mutlaka yaşayacaksınız, vazgeçin bu hukuksuzluktan ve adaletsizlikten.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz Sayın Başkan.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Ve iktidara da diyoruz ki: Bu konuda denetim yapın, denetim. 2020 yılında 176 bin kişiyi kod 29'dan işten çıkarmışlar, pandemi döneminde. Denetim yapın ve bu ahlaksızlığı sürdürenlerin üstüne gidin çünkü bunun sorumluluğu sizdedir esas itibarıyla.

Son bir konuya değinmek istiyorum Sayın Başkan, izin verirsiniz; Fatsa üzerine birkaç şey söylemek istiyorum. Şimdi, Fatsa, biliyorsunuz, 30 bin ton civarında ürettiği fındıkla dünya üretiminin yüzde 5'ine sahiptir, aynı zamanda, bu yörede üretilen kestane balıyla, sebze ve meyvesiyle, hayvancılıkla bölgede refah ve istihdamı sağlayan bir güzel kentimizdir. Fakat Fatsa'da büyük bir doğa katliam yaşanıyor uzun zamandır ve bu kentin toprağı, suyu, fındığı zehirleniyor, ormanları talan ediliyor ve Fatsalılar, sekiz yıldır siyanürle toprağı ve etrafı zehirleyen şirketin bu işi sona erdirmesini istiyorlar. Sekiz yıl süren bu çalışma iki yıl önce bitti çünkü çalışma süresi bittiği için bitti.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı).

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Ama 2018 yılına kadar bu şirketin tahrip ettiği doğayı rehabilite ederek madeni kapatacağını taahhüt eden şirket, faaliyetlerine devam etti -halkın ve çevre örgütlerinin çok büyük tepkisi var- ve çalışma alanını 2 katına çıkardı ve çevrede ağaç katliamı gerçekleştirdi. Şimdi, Fatsa halkı, yıllardır maden alanının çevresinde, güvenlik güçlerinin tüm engellemelerine rağmen tepkisini sürdürüyor. Yüz yetmiş gündür meydanlarda kitleler hâlinde kitap okuyarak sessiz bir protesto gerçekleştiriyorlar, pandemi koşullarında üstelik ama iktidarın gözleri kör, kulakları sağır ve bununla da kalınmıyor, maden şirketinin bütün yasa dışı ve barbarca uygulamalarına da bu iktidar göz yumuyor esas itibarıyla. Bakanlıktan özel geçici izinler çıkarılıyor, yasaları ve kolluk kuvvetleri mağdurların önüne dikiliyor. Fatsa halkının bu mücadelesine ses vermemiz gerekiyor, dayanışma göstermemiz gerekiyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım efendim.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – İktidarın Fatsa'yı bitirme hamleleri karşısında da Fatsa halkıyla el ele, kol kola davranılması gerekiyor. Gerçekten, bir İngiliz şirketine bu kadar büyük ayrıcalıkları sağlayan iktidar neden Fatsa halkının yükselttiği bu çılgına ses vermez, bunun da cevabını merak ediyoruz doğrusu.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi Grup Başkan Vekili Sayın Özgür Özel...

Buyurunuz Sayın Özel.

25.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Konya 3. Ana Jet Üs Komutanlığında eğitim uçuşu sırasında düşen Türk Yıldızları uçağında şehit olan pilota Allah'tan rahmet ve Türk Hava Kuvvetlerine başsağlığı dilediğine, Avrupa Halter Şampiyonası'nda altın madalya kazanan Muhammed Furkan Özbek'i kutladığına, Soma Uyar Madencilikte çalışan madencilerin mağduriyetinin giderilmesi gerektiğine, 8 Nisan Dünya Romanlar Günü'ne, 7 Nisan Dünya Sağlık Günü'nü kutladığına ve Bilim Kurulunun üstünden siyasetin elinin çekilmesi gerektiğine ilişkin açıklaması

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Kötü bir haber aldık tabii; Konya'da 3. Ana Jet Üssünden havalanan Türk Yıldızları'na ait gösteri uçağımızın düştüğünü ve pilot için arama kurtarma çalışmalarının yürütüldüğünü öğrendik. Ümit ederiz, sağlıklı kurtulur, kurtulmuştur.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Haberi geldi, vefat etmiş.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Öyle mi?

Şimdi de üzülerek öğrendik ki pilotumuzu kaybetmişiz, şehit olmuş; Allah'tan rahmet diliyorum ve hem bütün Hava Kuvvetlerine hem tüm milletimize başsağlığı diliyorum. En son 19 Mayıs 2019 günü Atatürk'ün Samsun'a çıkışının 100'üncü yıl dönümünde İlkadım Belediyesi sınırları içinde izlemiştik gösteri uçuşlarını. Gerçekten, dünya çapında hepimizin gururu olan ve hem çok başarılı hem de yaptıkları çok anlamlı görev olan Türk Yıldızları'nın bir kez daha başı sağ olsun; üzüntülerimizi ifade ediyoruz.

Halter şampiyonumuz Muhammed Furkan'ı tebrik ediyoruz, kendisiyle gurur duyduk. Her alanda, sporcularımızdan benzer başarıların gelmesini ümit ediyoruz.

Sayın Başkanım, Soma Uyar Madencilikle ilgili bir uyarıyı bir kez daha hatırlatmam lazım. Soma faciasından sonra dönemin Başbakanı Recep Tayyip Erdoğan'ı ziyaret eden madencilere 10 söz verilmiş ve imza altına alınmıştı. Bunlardan 10'uncusu Uyar Madencilikteki mağduriyetin ortadan kaldırılacağıydı. Şirketin sahibi mallarını başka yere kaçırılmış, Ermenek'te maden işletiyor, başka yerlerde işleri var, devletten ihale alıyor, para alıyor ama...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz Sayın Başkan.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) - ...700-800 arası arkadaşımızın kazanılmış haklarını ödemiyor, kıdem tazminatlarını vermiyor, ihbar tazminatlarını vermiyor ve uzuvlarını kaybeden, gözleri görmeyen arkadaşlarımız var, onların tazminatlarını vermiyor. Yıllardır uğraşıyoruz bu işle, en son Sayın Özlem Zengin bu konuda gayret göstermişti, randevu vermişti ve ilerleme sağlıyorduk. İçişleri Bakanı Süleyman Soylu da Manisa'ya yaptığı bir ziyarette bu arkadaşlara söz vermişti ve "15 Ocağa kadar bu sorun çözülmese kendi yöntemlerimle çözeceğim." demişti. O yöntemleri bilmiyoruz ama verilen devlet sözü ortada duruyor. Devletin başının sözü var, İçişleri Bakanının sözü var. Özlem Hanım her ne kadar görevi devrettiyse de yerine gelen arkadaşlarımızın bu devamlılık esasına ilişkin olarak bu sözü tutmaları gerekiyor. Uyar Madencilik Ankara'da, bu konuda katkı sağlamamız gerekiyor arkadaşlarımıza.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – 7-8 Nisan Dünya Romanlar Günü. Dün çok özel konuklarımız vardı; bütün dezavantajlı durumlarına rağmen Romanya'daki bir vakfın bursuyla desteklenerek Türkiye'de ve yurt dışında iyi eğitim almış 40 Roman gençle bir aradaydım. Onlar Romanlarla ilgili verilen sözlerin tutulmadığını, geçmişte bu konudaki açıklanan eylem planlarının, yaklaşımların sonuca ulaşmadığını, dağın fare doğurduğunu söylüyorlar. Bu konuyu tüm gruplara, tüm siyasi partilere, Roman hakları, nefret suçuyla, nefret söylemiyle mücadele ve dezavantajlı gruplara karşı alınması gereken sosyal tedbirler noktasında hatırlatıyoruz.

Sayın Başkan, Dünya Sağlık Günü 1950'den beri kutlanır ve bir farkındalık günüdür sonuçta ve herhâlde en çok üzerinde konuşulması gereken yıl da bu senedir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurunuz efendim.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Bir pandeminin içindeyiz. Bu noktada, öncelikle, canla başla çalışan bütün sağlık emekçilerine saygılarımızı, sevgilerimizi sunuyoruz. Onların meslek örgütleriyle ve örgütlü

oldukları sendikalarla dayanışma duygularımızı ifade ediyoruz. “Hakkınız ödenmez.” deyip sağlık çalışanlarının haklarını ödemeyenleri görevlerini yapmaya davet ediyoruz. Ve geldiğimiz noktada, sağlık konusunda Türkiye’deki herkesin kulak kabarttığı Bilim Kurulunun... Ki Sağlık Bakanı dün söylemiş: “Bilim Kurulunu siyasetin içine taşımayalım.” diye -herhâlde beni uyarmamıştır- tahmin ediyorum başka bir yere uyarı yapıyor çünkü Bilim Kurulunun başına bir partili bakan atamamak lazımdır. Bilim Kurulunun -ilk günden beri söylüyoruz- kendi içinden bir sözcüsünün olması lazımdır. Samimi, bilimsel önerilerinin söylenmesi, yerel ve genel yönetim tarafından uygulanması lazımdır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz Sayın Başkan.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Türkiye’nin Sağlık Bakanının Bilim Kurulu ile şahsibilir kurulu arasında sıkışmaması lazımdır. Örneğin, geçen sene günde 4 bin vaka varken Bilim Kurulu Cumhuriyet Halk Partisine, önce “Kongre yapma.” deyip erteleyip sonra 4 bin vaka varken sosyal mesafeyi hem de 2 katına çıkarıp “Seyircisiz kongre yap.” diyorsa ve bu sene bir siyasi parti, Adalet ve Kalkınma Partisi, 4 bin değil, vaka tam 40 bin olduğu gün seyircili kongre yapıyorsa Bilim Kurulunun verdiği öneriler değil, şahsibilir kurulunun aldığı kararlar uygulanıyor demektir. Kongre yaptığımız Karadeniz kırmızıya boyanırsa on beş gün sonra, sonra siz bütün Türkiye’den vakaları toplayıp kalp gibi 81 ile pompalayacak 3 büyük kongreyi seyircili yapıyorsanız ve şu anda bütün Türkiye kıpkırmızı olduysa burada sorumlusunuz demektir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun efendim.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) - Dünya Sağlık Günü’nde öneriyoruz. Bilim Kuruluna artık kendi içinden bir sözcü seçilsin ve o sözcü Bilim Kurulunun kararlarını açıklasın. Bilim Kurulu, meslek örgütleri, Türk Tabipleri Birliği, Türk Eczacıları Birliği, Türk Dişhekimleri Birliği, Veteriner Hekimler Derneği ve Türk Hemşireler Derneği tarafından takviye edilsin. Bilim Kurulunun talep ettiği bütün imkânlar kendilerine verilsin, yapacakları, sağlığa dair sağlıklı değerlendirmeler parti çıkarı, siyaset düşünülmeden uygulansın; aksi hâlde, dün 211 kişi vefat etti ama tarihin en yüksek vaka sayılarındayız -50 bine geldi- on dört gün sonra 300’ün üzerinde kişiyi kaybedeceğimiz çok açık ve buradan bir kez daha hatırlatıyoruz: Bu işin şakası yok. Biz Soma faciasının travmasını yıllarca atlatamadık; bu ülkede her siyasi görüşten anneler, babalar, 81 ilden, ekran başından haftalarca ağladı. Her gün bir Soma faciası yaşanıyor memlekette, bu ölenlerin de anaları, babaları, çocukları var ve burada alınması gereken tedbirler belli ancak şu anda çok kötü bir noktadayız.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Son sözlerim Başkanım.

BAŞKAN – Tamamlayalım efendim.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Geçen sene Sağlık Bakanının söylediği sözlere nasıl olumlu katkılar sağlıyorduk, nasıl teşvik ediyorduk. Biz Sağlık Bakanına 40 öneriyi kapalı zarfta verip üç hafta hiç dile getirmiyorduk uygulanmasına siyaset karışmasın diye ama bugün gelinen noktada vaka olmuş 50 bin ve geçen seneki duyarlılığın onda 1’i yok, ölümler artıyor ve üç dört gün sonra en yüksek ölüm rakamlarına geleceğiz ve çıkış trendindeyiz. Korkarız, günde 300-400-500 kişiyi kaybettiğimiz günler gelir. Bunu istemiyoruz. Bu konuda, Allah aşkına, Bilim Kurulunun üstünden siyasetin eli çekilmelidir.

Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkan Vekili Sayın Mustafa Elitaş...

Buyurunuz Sayın Başkan.

26.- Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş'ın, 7 Nisan Dünya Sağlık Günü ile 8 Nisan Dünya Romanlar Günü'nü kutladığına, Konya 3. Ana Jet Üs Komutanlığında eğitim uçuşu sırasında düşen Türk Yıldızları uçağında şehit olan pilota Allah'tan rahmet dilediğine, Polis Haftası'na, Hazine ve Maliye Bakanı Lütfi Elvan'a başarılar dilediğine, mayıs ayı içerisinde yerli aşının seri üretime geçeceğine, Avrupa Halter Şampiyonası'nda altın madalya kazanan Muhammed Furkan Özbek'i kutladığına ve Soma Uyar Madencilikle ilgili konunun çözülmesi için Cumhurbaşkanının talimat verdiğiine ilişkin açıklaması

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Sayın Başkan, teşekkür ediyorum.

Öncelikle, 7 Nisan Dünya Sağlık Günü'nü kutluyorum. Sağlık konusunda çalışan, hayatlarını hiçe sayarak insanlarımıza sağlık götürmeye çalışan, sağlıklı yaşamasına imkân sağlamak için gayret gösteren tüm sağlık teşkilatı çalışanlarını tebrik ediyorum. Allah kolaylık versin, zor bir dönemde, pandemi sürecinde, olağanüstü zor şartlarda, ağır şartlarda bizi sağlıklı tutabilmek için ellerinden gelen gayreti gösteriyorlar.

Bugün gündem dışı konuşma yapan İzmir Milletvekilimiz Sayın Bekle'nin de ifade ettiği gibi 8 Nisan Dünya Romanlar Günü, Romanlar Günüm. Roman kardeşlerimizin de Romanlar Günü'nü tebrik ediyorum. Hem dün Cumhuriyet Halk Partisinden bir milletvekili arkadaşımız hem de bugün AK PARTİ'den bir milletvekili arkadaşımız Romanlarla ilgili konuyu gündeme getirdiler, Türkiye Büyük Millet Meclisinin bu konudaki hassasiyetinin biraz daha etkili olması için güzel söylemde bulundular; kendilerini tebrik ediyorum.

Biraz önce duyduğumuz, Konya'da bir gösteri uçuşu sırasında kaza yapan uçaktaki pilotumuz maalesef Hakk'ın rahmetine kavuşmuş, Allah'tan rahmet diliyorum. Türk milletine ve ailesine başsağlığı temenni ediyorum.

10 Nisan Polis Haftası. Polis teşkilatımızın, Emniyet teşkilatımızın tüm çalışanlarına, zor çalışma ortamında bu süreci, görevi yerine getirenlere de başarılar diliyorum.

Biraz önce Sayın Grup Başkan Vekilimiz Lütfi Elvan Bey'le ilgili bir konuyu dile getirdi “Karaman doğumlu, Mersin Milletvekili, hem Karaman'a hizmet etmeniz...” diye. Biz Lütfi Bey'le uzun zaman birlikte çalıştık. Başbakan Yardımcılığı, Kalkınma Bakanlığı, şimdi de Hazine ve Maliye Bakanlığı görevini üstleniyor, bir dönem de Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığı yaptı. Çok yakın mesaim olan bir arkadaşım. Sayın Lütfi Elvan sadece Karaman'a değil, Türkiye Cumhuriyetinin bütün illerine hizmet ediyor. Hem Karaman hem Mersin hem de Türkiye Sayın Bakanımızın başarılı çalışmalarından ve hizmetlerinden dolayı gurur duymaktadır. Buradan, faaliyetleri dolayısıyla Hazine ve Maliye Bakanımız Sayın Lütfi Elvan'a başarılar diliyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Aşıyla ilgili, biraz önce Değerli Grup Başkan Vekilimiz Sayın Erkan Akçay, Türkiye'deki aşılama konusunu gündeme getirdi. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığımızın öncülüğünde özellikle de Kayseri Erciyes Üniversitesinin yaptığı Covid-19 aşısıyla ilgili önemli ilerlemeler kaydedilmiştir. Faz 3 uygulaması da devreye girdi diye tahmin ediyorum, inşallah mayıs ayı içerisinde yerli aşı seri üretime geçecektir diye ümit ediyorum.

Bugün, Muhammed Furkan kardeşimiz halter şampiyonu oldu, toplamda altın madalya aldı, silkmeye bronz madalya aldı; kendisini tebrik ediyorum. Cep Herkülü Naim Süleymanoğlu'nu da buradan rahmetle yâd ederken onun bize kazandırdığı gururu Muhammed Furkan kardeşimiz de hayata geçirmiştir, bu da bizim için bir övünç, gurur kaynağıdır.

Değerli Grup Başkan Vekilimiz Sayın Özgür Özel biraz önce Soma Madeniyle ilgili konuyu, madencilikteki işçilerle ilgili konuyu gündeme getirdi, kendisine teşekkür ediyorum. Önceki Grup Başkan Vekilimiz ve şu andaki Genel Başkan Yardımcımız...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – ...Özlem Zengin Hanımefendi bu konuda hassasiyetle duruyor. Bugün de Özlem Zengin Hanımefendi, Enerji Bakanımızla birlikte Sayın Cumhurbaşkanımıza konuyu arz edip olayın bir an önce çözülmesiyle ilgili gayretlerini, talimatlarını verdiklerini ifade ettiler.

Sayın Grup Başkan Vekilimiz hatırlarlar, geçen yıl şu anda Cumhuriyet Halk Partisi Genel Başkan Yardımcısı olan Sayın Ahmet Akın Bey, Vehbi Bakırloğlu Bey, Manisa Milletvekilimiz ve bizim Enerji Bakanımızla yaptığımız girişimler sonucunda bir hukuki sürecin aşılması için gayret göstermiştik ve o olmuştü.

Şu anda aldığımız en son bilgiye göre, bugün, TÜRK-İŞ Genel Başkanı Sayın Ergün Atalay'la görüştük, Sayın Başkan bir heyet gönderecekti ama bir özel durumdan dolayı bugün görüşme imkânı bulamadım. Onlar da 20 milyon TL'lik bir kısmın ödemeye takıldığını, bununla ilgili çalışmalara devam edildiğini ve az önce de Sayın Cumhurbaşkanımızın Enerji Bakanımıza ve ilgililere, Genel Başkan Yardımcısı Özlem Zengin Hanımefendi'nin girişimleri sonucunda, böyle bir faaliyete geçildiği konusunu da ifade etmek istiyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz Sayın Başkan.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Dün kaldığımız yerden bugün yasa çalışmalarına devam edeceğiz.

Genel Kurulda bulunan tüm değerli milletvekili arkadaşlarımıza teşekkür ediyorum, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Gündeme geçiyoruz.

Başkanlığın Genel Kurula sunuşları vardır.

İYİ Parti Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

VII.- ÖNERİLER

A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ

1.- İYİ Parti Grubunun, Grup Başkan Vekili Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan tarafından, güvenlik korucularının karşılaştıkları sorunların tespit edilerek alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla 22/3/2021 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 7 Nisan 2021 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

7/4/2021

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 7/4/2021 Çarşamba günü (bugün) toplanamadığından, grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Lütfü Türkkan

Kocaeli

Grup Başkan Vekili

Öneri:

Kocaeli Milletvekili Grup Başkan Vekili Lütfü Türkkan tarafından güvenlik korucularının karşılaştıkları sorunların tespit edilerek alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin 22/3/2021 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerin 7/4/2021 Çarşamba günü birleşiminde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN – Önerinin gerekçesini açıklamak üzere İYİ Parti Grubu adına Mersin Milletvekili Sayın Behiç Çelik.

Buyurunuz Sayın Çelik. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA BEHİÇ ÇELİK (Mersin) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu, öncelikle, saygıyla selamlıyorum.

Konumuz güvenlik korucuları ve gönüllü güvenlik korucuları.

Konuya geçmeden ben de Polis Haftası'nı ve 10 Nisan Polis Günü'nü yürekten kutluyorum.

Değerli arkadaşlar, güvenlik korucuları 442 sayılı Köy Kanunu'nun 74'üncü maddesi uyarınca 1987 yılında sıkıyönetimden OHAL yönetimine geçiş sürecinde ortaya çıkan bir özel güvenlik grubudur. Bu grup faydalı mıdır? Elbette çok faydalıdır. Özellikle PKK'yla mücadelede Doğu Anadolu'da, Güney Doğu Anadolu'da ve hatta sınırlarımız dışında Türk ordusu ve emniyet güçlerimizle birlikte dışı dışı mücadele etmiştir. Maalesef azımsanmayacak sayıda şehit verdiği bilinmektedir. 2 bini aşkın şehit, 3 bin civarında gazisi olan korucularımıza devletin şefkatle sarılması, kucaklaması gerekir. Korucularımızın AKP'nin iktidara geldiği 2002 yılında 90 bin kişiye ulaştığını biliyoruz. Ne var ki güvenlik korucularına soğuk bakan AKP iktidarları, bu sebeple, devlette devamlılığa büyük zararlar vermiştir, sayıları bir ara 50 binin altına kadar inmiştir.

Değerli milletvekilleri, AKP iktidarlarının PKK'yla müzakere ettiği dönem, Türk tarihine kara bir leke olarak geçecektir. Hatırlayalım: PKK/KCK'nın 12 şehirde öz yönetim ilanı ve işgali, Habur rezaleti ve çadır mahkemeler, akıl adamlar ve böylece mahkemeler, asayiş timleri, maliye gibi sözde kurumlar kurulmasına ses çıkarılmaması, peşmergenin Kobani'ye geçişine izin verilmesi, Türk Bayrağı'nın askerî kıtlada terörist tarafından gönderden indirilmesine göz yumulması, güvenlik güçlerinin operasyonlarına göz yumulması ve nihayet Dolmabahçe mutabakatı.

Bunları niye sayıyorum? AKP'nin millî devletimize hasmane tutumundan en büyük bedeli ödeyenlerden bir grup da güvenlik korucularıdır. Elektrik direğine asılanlar, eşi ve çocuklarıyla birlikte katledilenler, evinin bahçesinde otururken katillerce alınandan vurularak şehit edilenler, ateşe atılarak yakılanlar, çocukları dağa zorla kaçırılanlar, hep yaşanan acı gerçeklerdir. İşte bunun müsebbibi, ferî faili AKP'dir. AKP'nin PKK ve FETÖ'lü yılları milletimize pahalıya mal olmuştur. Elbette güvenlik korucuları da büyük acılar yaşamıştır.

Değerli arkadaşlar, o dönemde köy korucularından birçoğu bana da geliyordu, şunu diyorlardı: “Devlet bizi düşman görüyor. Hâlbuki biz devletimiz için elimize silah aldık ve savaştık. Şimdi PKK bölgede hâkim oluyor fakat devlet de PKK'yla kol kola.” Burada aslında bahsi geçen “devlet” bizatihi AKP devletidir. Bu tutum, terörle mücadelede bize çok büyük zararlar vermiştir. Aşiretler bir bir devletin yanından uzaklaşarak en hafifiyle ortada durmayı tercih etmiştir.

Değerli milletvekilleri, İYİ Parti olarak güvenlik korucularımızın gazi olanlarına Devlet Övünç Madalyası verilmesi, Köy Kanunu dışında mahsus bir kanun çıkarılarak statülerinin belirlenmesi, asgari memur maaşı verilmesi, 4/A sigortalılıktan 4/C sigortalılığa geçirilmesi, böylece tazminat ve kıdem tazminatına hak kazandırılması, önceki güvenlik korucularının hizmetleri karşılığında geriye dönük sigortalarının yatırılması, güvenlik korucularına daimî kadro verilmesi, aktif görev ve operasyonlarda ilave ikramiye verilmesi, istihkaklarının da kesintiye uğramamasını, bunları biz özellikle talep ediyoruz.

Ancak son yıllarda Korucular Daire Başkanlığı kurulması, 27 bin yeni güvenlik korucusu alınması, gönüllü güvenlik korucularıyla birlikte 75 bine varan sayının yükselmiş olması sevindiricidir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

BEHİÇ ÇELİK (Devamla) – Değerli arkadaşlar, sağlanan başkaca bir şey yok. Ne diyorlar? Telefon dağıtılmış, harç muafiyeti, giyim standardıymış, harcırahmış; bunlar güvenlik korucularının temel sorunları değil, temel sorunlarını yukarıda 8 maddede arz ettim.

Değerli arkadaşlar, güvenlik korucularından şehit olan, ebediyete intikal edenlere Allah'tan rahmet niyaz ediyorum, saldırıya maruz kalarak yakınlarından kaybettiklerine de rahmet diliyorum. Tüm terör şehitlerimiz bizim onurumuzdur. Biz bu devlete hizmet edenlerin emeklerini asla unutmayız. Dolayısıyla grup önerimizin gereğini yüce heyetinize arz eder, kabulünü dilerim.

Saygılarımla (İYİ Parti ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Artvin Milletvekili Sayın Uğur Bayraktutan.

Buyurunuz Sayın Bayraktutan. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA UĞUR BAYRAKTUTAN (Artvin) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

İYİ Parti Grubunun köy korucularının sorunları hakkında vermiş olduğu Meclis araştırma önergesiyle ilgili grup önerisi üzerine Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına söz aldım.

Öncelikle, şunu ifade etmek istiyorum: Evet, İYİ Parti Grubu ayrıntılı bir şekilde konuyu irdelemiş, bizler de Cumhuriyet Halk Partisi Grubu olarak bu sorunların çözümü babında Mecliste bir araştırma önergesi hazırlanması ve bir Komisyon kurulması konusunda hemfikiriz, onu ifade etmek istiyorum.

Özellikle, şunu ifade edeyim değerli arkadaşlarım, biliyorsunuz bu hafta önemli bir hafta, 10 Nisan, Türk polis teşkilatının 176'ncı kuruluş yıldönümü. Bu anlamda ben Türk polis teşkilatını bir kere daha kutluyorum. Geçmişte görev yapan, terörle mücadelede şehit olanlara Allah'tan rahmet diliyorum, gazilerimize uzun ömürler diliyorum. Bir kere daha Türk polis teşkilatının bu özel gününü kutluyorum.

Değerli arkadaşlarım, özellikle, polis teşkilatından söz edip de 3600 ek göstergeden söz etmemek olmaz. Her seçim dönemi yaklaşıldığı zaman polis teşkilatına bu şekilde bir umut verip daha sonra da 3600 konusunda düzenleme yapmayanları da milletimize şikâyet ediyorum değerli arkadaşlarım. (CHP sıralarından alkışlar) Bu konuda güvenlik korucularının, polis veya diğer kolluğun özlük hakları ve maaşla alakalı iyileştirmeler konusunda bir talebini hatırlamak için onların şehit olmasına gerek yok. Al bayraklı tabutlar önünde bu konuşmaları yapmamıza gerek yok değerli arkadaşlarım. Onların sağ olduğu dönemlerde de içlerinde buldukları mağduriyetlerin bir an evvel giderilmesi için Parlamento olarak, Hükümet olarak hepimizin üzerine düşen sorumlulukları yerine getirmemiz gerekiyor.

Bu anlamda özellikle köy korucuları da biliyorsunuz terörle mücadelede, özellikle PKK'yla güneydoğuda yapmış oldukları mücadelelerde çok önemli görevler üstleniyorlar ama ne yazık ki özellikle yıllardır talep ettikleri maaş ve özlük hakları konusunda herhangi bir iyileştirme olmuyor. Kendileri bu konuda çok ciddi platformlar kurdular; sosyal medyada sorunlarını dile getirdiler, geçen hafta içerisinde Grup Başkan Vekillerini, Parlamentodaki siyasi partileri ziyaret ettiler. Daha öncesinde de sorunlarını ayrıntılı bir şekilde dile getirdiler. Bunlardan birkaç tanesini burada da onların talepleri doğrultusunda dile getirmek istiyorum. Onlar bir kere özellikle -kıymetli milletvekilimiz de ifade etti- sadece Köy Kanunu'nun ilgili maddesinin ötesinde, köy koruculuğuyla ilgili bir temel yasayla, bir özel kanunla bunun düzenlenmesini istiyorlar. Bir başka kanuna atıf yaparak kendilerinin özlük hakları veya maaş iyileştirmeleriyle alakalı bir düzenlemeyi talep etmiyorlar değerli arkadaşlarım. Bunun haricinde, maaşla alakalı -özellikle asgari ücretin çok çok üzerinde- özellikle tazminatlarla alakalı, maaşa endeksli SGK primlerinde, kısa vadeli sigorta kolundan yararlanmada, terör tazminatlarından yararlanma konusunda, emeklilikle toplu tazminatta ciddi iyileştirmeler istiyorlar. Emeklilik yaşının özellikle 50 yaşa indirilmesi konusunda ciddi talepleri var. Bu konuda ayrıntılı olarak Sağlık Yönetmeliği'yle alakalı, orduyelerine girişle alakalı, silah taşımaya alakalı, yurt dışı görevlendirmelerinde harcırahlarla alakalı ciddi talepleri var. Bunları üç dakika içerisinde dile getirmem mümkün değil ama bir kere daha ifade ediyorum: Bu konuda Parlamentoda diğer her siyasi parti grubunu ayrıntılı bir şekilde ziyaret ettiler. Kendi üzerimize düşen sorumluluğun gereğini yerine getirmeliyiz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

UĞUR BAYRAKTUTAN (Devamla) – Başkanım, bitiriyorum.

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

UĞUR BAYRAKTUTAN (Devamla) – Biraz önce de ifade ettiğim gibi, terörle mücadelede çok önemli görev üstlenen bu büyük topluluğa, özellikle maaşlarında ve özlük haklarında iyileştirmeler yaparak, içinde buldukları mağduriyetleri gidererek, gelecek kaygısı taşımayacakları ve görevleri bittikten sonra da devletin onları unutmayacakları ve bugüne kadar yapmış oldukları bu onurlu hizmetin karşılığını verecek olan bir karşılığı Parliamentonun, Hükümetin vermesi gerektiği kanısındayım.

Bu vesileyle, İYİ Parti Grubunun bu konuda vermiş olduğu önergeyi desteklediğimizi bir kere daha ifade ediyor, yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum. (CHP ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Adıyaman Milletvekili Sayın Muhammed Fatih Toprak konuşacaktır.

Buyurunuz Sayın Toprak. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA MUHAMMED FATİH TOPRAK (Adıyaman) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Konya'da Hava Kuvvetlerimize ait akrobasi timi Türk Yıldızları gösteri uçağının düştüğünü öğrenmiş bulunmaktayız. Şehit pilotumuza Allah'tan rahmet, yakınlarına sabırlar diliyorum. Türk Silahlı Kuvvetlerimize, Millî Savunma Bakanlığımıza başsağlığı dileklerimi iletiyorum.

İYİ Partinin güvenlik korucularımızla ilgili vermiş olduğu önerge hakkında grubum adına söz almış bulunmaktayım.

Değerli milletvekilleri, AK PARTİ hükümetleri olarak 2002'den bu yana ve bundan önce de Türkiye Cumhuriyeti'ndeki diğer Hükümetlerle terörle amansız mücadelemiz devam etmektedir. Terör sorunu hepimizin sorunudur. Teröre karşı mücadele hepimizin sorumluluğudur. Az önce İYİ Parti Milletvekilimizin

konuşması maalesef teröristleri sevindirecek bir konuşmaydı ve şehitlerimizin kemiklerini sızlatacak bir konuşmaydı.

FAHRETTİN YOKUŞ (Konya) - Nereden çıkardın? Anlayışın kıt herhâlde.

MUHAMMED FATİH TOPRAK (Devamla) - Türkiye Cumhuriyeti devleti olarak tüm teröristlere karşı mücadeleimiz tüm güvenlik güçlerimizle, tüm halkımızla, milletimizle beraber devam etmektedir. Bu sorun hepimizin sorunu.

Değerli milletvekilleri, güvenlik korucularımızla ilgili Hükümetlerimiz döneminde birçok çalışma yapıldı. Bunlardan bazılarını sizlere arz etmek isterim. 2021 yılı Nisan ayı itibarıyla 55.591 güvenlik korucumuz görev yapmaktadır, bu sayı yakın tarihte 60 bine kadar ulaşacaktır. Güvenlik korucularımızın primleri tamamen devletimiz tarafından karşılanmaktadır. 2017 yılı itibarıyla sigortalı sayılmışlardır. Güvenlik korucularımızın 2013 yılında yaklaşık 900 TL olan aylık ücretleri kademeli olarak 2.617 TL'ye yükseltmiştir. Emekli olan korucularımızın çocukları ve kardeşleri güvenlik korucusu olarak istihdam edilmiştir. Bunlar güvenlik korucularımıza sunduğumuz çalışmalardan bazıları. Çalışmamız yine devam ediyor, güvenlik korucularımızın aylık ücretlerinin asgari ücretin üstüne çıkarılması ve göstergeyle ilgili bir çalışmamız var, yakın tarihte Meclisimize gelecek. Muhtemelen İYİ Parti milletvekili arkadaşlarımız bundan haberdar oldular, "Buradan nasıl pay çıkarabilirim?" hesabıyla böyle bir araştırma önergesi verdiler.

Biz güvenlik güçlerimizin, askerimizin, polisimizin, güvenlik korucularımızın yanındayız, onları her zaman destekliyoruz ve kahraman güvenlik korucularımızın sahada nasıl mücadele ettiklerini çok çok iyi biliyoruz çünkü onlarla her zaman beraberiz ve iletişim hâlindeyiz.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Sayın Cumhurbaşkanımız...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz Sayın Toprak.

MUHAMMED FATİH TOPRAK (Devamla) – Sözlerimi tamamlayacağım, birçok notum vardı ancak şunu söyleyeyim: Tekrar, kutsal görevleri esnasında şehit olan tüm güvenlik güçlerimize Allah'tan rahmet diliyorum, gazilerimize acil şifalar diliyorum. Sağlık çalışanı eşi olarak tüm sağlık çalışanlarının Sağlık Günü'nü tebrik ediyorum ve yine, polis teşkilatımızın 176'ncı yılını tebrik ediyor, araştırma önergesiyle ilgili grup önerisine grubumuz olarak ret vereceğimizi bilgilerinize sunuyor, Genel Kurulu saygı ve sevgiyle selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BEHİÇ ÇELİK (Mersin) – Sayın Başkan, 60'a göre söz istiyorum.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Başkan, Sayın Akçay'ın bir söz talebi vardı, izninizle... Özür diliyorum.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Tabii.

BAŞKAN – Buyurunuz Sayın Akçay.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

27.- Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, Konya 3. Ana Jet Üs Komutanlığında eğitim uçuşu sırasında düşen Türk Yıldızları uçağında şehit olan pilota Allah'tan rahmet ve Türk Silahlı Kuvvetlerine başsağlığı dilediklerine, Soma Uyar Madencilikte çalışan madencilerle ilgili kanunu çıkarmayı arzu ettiklerine ve güvenlik korucularıyla ilgili bir düzenlemeye ihtiyaç olduğuna ilişkin açıklaması

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Öncelikle Konya’da eğitim uçuşu esnasında kazaya uğrayan Hava Kuvvetlerimize ait uçağımızın pilotunun şehit olduğunu teessürle öğrendik. Kahraman pilotumuza Allah’tan rahmet, kederli ailesine, Türk Silahlı Kuvvetlerimize ve yüce Türk milletine başsağlığı ve sabır dilekelerimizi iletiyoruz.

Sayın Başkan, biraz önce Soma Uyar Madencilikte çalışan işçilerin birtakım hakları ve tazminatlarına ilişkin konu gündeme geldiğinde Sayın Elitaş açıklamalar yaptı, onun için de teşekkür ediyoruz. Bugün bizim grubumuza da ziyarete geldi Soma Uyar Madencilik işçisi arkadaşlarımız.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Tamamlıyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Yine, en son 23 Temmuz 2020 tarihinde görüştüğümüz bir kanun teklifinin geçici 11’inci maddesiyle 6’ncı maddede yaptığımız bir değişiklikte bazı düzenlemeler yapmıştık fakat Soma’da bu Uyar Madencilik vakasına ilişkin hususlar çözülememişti ve bu gerekli hukuki ve teknik çalışmaların artık çözüm aşamasına doğru ilerlemesinden dolayı bir sevinç duyduğumuzu... İnşallah, en kısa sürede Genel Kuruldan bu kanunu da çıkarmayı arzu ediyoruz. Çünkü, işçilerini dolandıran, tazminatlarını ödemeyen, her türlü hukuksuzluğu yapan, gözlerini, ayaklarını kaybeden işçileri ortada bırakan, maddi zararlar veren ve mahkeme kararlarına da uymayan bu firma -Uyar Madencilik- ve benzerleriyle bu mücadeleyi amansız bir şekilde yürütmemiz gerekmektedir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Sayın Başkan, tamamlıyorum.

BAŞKAN – Buyurunuz Sayın Başkan.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Sayın Başkan, son olarak, yine en son 19 Kasım 2020’de Genel Kurulda gündeme getirmiştım. Öncelikle Adıyaman Milletvekili arkadaşımız Muhammed Fatih Toprak Bey’in verdiği bilgilere de ayrıca teşekkür ediyorum.

Tekraren de olsa... Bugüne kadar önemli düzenlemeler yapılmıştır. Şimdi, vatanımızın birliği ve bölünmez bütünlüğü için gece gündüz, kar kış demeden her koşulda güvenlik güçlerimizle birlikte en ön safta terör örgütlerine karşı kahramanca mücadele eden ve binlerce şehit ve gazi veren güvenlik korucularımızın ücretleri mutlaka iyileştirilmelidir, çalışma koşulları ve görev tanımlarının da düzenlenme ihtiyacı vardır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Son...

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Ayrıca, güvenlik korucularımıza emekli olduklarında toplu ikramiye verilmesi gerekiyor. Vazife malulü güvenlik korucularımıza Devlet Övünç Madalyası da verilmelidir. Vazife malullerine sağlanan tüm haklardan güvenlik korucularımız da yararlanmalıdır diyor, teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN – Sayın Çelik...

28.- Mersin Milletvekili Behiç Çelik’in, Adıyaman Milletvekili Muhammed Fatih Toprak’ın İYİ Parti grup önerisi üzerinde AK PARTİ Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

BEHİÇ ÇELİK (Mersin) – Sayın Başkan, teşekkür ediyorum.

AK PARTİ hatibinin konuşmasına gerçekten anlam veremedim. Biz İYİ Parti olarak burada güvenlik korucularının sorunlarını dile getirdik. Teröristi sevindirecek ya da onlara imkân ve fırsat tanıyacak en ufak bir girişimimiz söz konusu olamaz. Bizim varlığımız zaten terörü geriye çekmek için bir nedendir. Bu böyle bilinsin istiyorum.

Teşekkür ederim.

VII.- ÖNERİLER (Devam)

A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ (Devam)

1.- İYİ Parti Grubunun, Grup Başkan Vekili Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan tarafından, güvenlik korucularının karşılaştıkları sorunların tespit edilerek alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla 22/3/2021 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 7 Nisan 2021 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi (Devam)

BAŞKAN – İYİ Parti grup önerisini...

III.- YOKLAMA

(CHP sıralarından bir grup milletvekili ayağa kalktı)

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, yoklama talebimiz var.

BAŞKAN – Yoklama talebi var Sayın Özel'in.

Sayın Özel, Sayın Yıldız, Sayın Kaya, Sayın Hakverdi, Sayın Kadıgil, Sayın Şeker, Sayın Ünsal, Sayın Kayan, Sayın Keven, Sayın Yeşil, Sayın Özdemir, Sayın Barut, Sayın Bulut, Sayın Karaca, Sayın Polat, Sayın Ünver, Sayın Bülbül, Sayın Tokdemir, Sayın Şaroğlu, Sayın Gök.

Yoklama için üç dakika süre veriyor ve yoklamayı başlatıyorum.

(Elektronik cihazla yoklama yapıldı)

BAŞKAN – Toplantı yeter sayısı yoktur.

Birleşime on beş dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 15.46

İKİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 16.03

BAŞKAN: Başkan Vekili Nimetullah ERDOĞMUŞ**KÂTİP ÜYELER: Necati TİĞLİ (Giresun), Bayram ÖZÇELİK (Burdur)**

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 69'uncu Birleşiminin İkinci Oturumunu açıyorum.

III.- YOKLAMA

BAŞKAN - İYİ Parti grup önerisinin oylamasından önce istem üzerine yapılan yoklamada toplantı yeter sayısı bulunamamıştı.

Şimdi yoklama işlemi tekrarlayacağım.

Yoklama için üç dakika süre veriyorum.

Yoklama işlemi başlatıyorum.

(Elektronik cihazla yoklama yapıldı)

BAŞKAN – Toplantı yeter sayısı vardır.

VII.- ÖNERİLER (Devam)**A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ (Devam)**

1.- İYİ Parti Grubunun, Grup Başkan Vekili Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan tarafından, güvenlik korucularının karşılaştıkları sorunların tespit edilerek alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla 22/3/2021 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 7 Nisan 2021 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi (Devam)

BAŞKAN - İYİ Parti grup önerisini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Halkların Demokratik Partisi Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

2.- HDP Grubunun, Grup Başkan Vekilleri Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş ve İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç tarafından, İstanbul Sözleşmesi'nden çekilmenin yaratacağı olumsuz etkilerin tespiti amacıyla 25/3/2021 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan genel görüşme önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 7 Nisan 2021 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

7/4/2021

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu, 7/4/2021 Çarşamba günü (bugün) toplanamadığından, grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Hakkı Saruhan Oluç
İstanbul
Grup Başkan Vekili

Öneri:

25 Mart 2021 tarihinde Siirt Milletvekili, Grup Başkan Vekili Meral Daniş Beştaş ve İstanbul Milletvekili, Grup Başkan Vekili Hakkı Saruhan Oluç tarafından verilen -12260 grup numaralı- İstanbul Sözleşmesi'nden çekilmenin yaratacağı olumsuz etkilerin tespiti amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisine verilmiş olan genel görüşme önergesinin, diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerinin 7/4/2021 Çarşamba günü birleşiminde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN – Önerinin gerekçesini açıklamak üzere Halkların Demokratik Partisi Grubu adına İstanbul Milletvekili Sayın Oya Ersoy.

Buyurunuz Sayın Ersoy. (HDP sıralarından alkışlar)

HDP GRUBU ADINA OYA ERSOY (İstanbul) – Leyla, Alara, Yeter, Necla, Sezen, İslim, Rabia, Meral, Serpil, Nagihan, Zülfi Nur, Meral, Hatice, Fatma, Seda; bu ismini saydığım kadınlar, sadece siz İstanbul Sözleşmesi'nden çıkma kararı aldıktan sonra erkek şiddetiyle hayatını kaybeden kadınların basına yansıyanlarından bazıları. Katledilen kadınların anısı önünde saygıyla eğiliyorum ve Türkiye'nin dört bir yanında “İstanbul Sözleşmesi'nden vazgeçmiyoruz.” diyerek tüm saldırılara rağmen direnen, haklarına ve hayatlarına sahip çıkan kadınların mücadelesini selamlıyorum.

Günde en az 2 kadının katledildiği ve yüzlercesinin şiddete uğradığı bir coğrafyada kadını en üst düzeyde koruyucu tedbirleri almak devletin yükümlülüğüdür ve görevidir. Siz, İstanbul Sözleşmesi'nin kadına yönelik şiddeti artırdığı iddia ediyorsunuz ama sözleşmeyi hiçbir zaman uygulamadınız ve bu sözleşme etkin uygulansa kadınlar ve LGBTİ+'lar için şiddetsiz bir hayat kurulabilir, kadın katliamlarının önüne geçilebilirdi. Bakın, sözleşme ne söylüyor ama siz ne yapıyorsunuz; İstanbul Sözleşmesi der ki: “Kadına yönelik şiddeti önleyici mekanizmaları geliştirin.” Siz, sözleşmeden çıkma kararı aldıktan sonra, kayyum atadığınız Boğaziçi Üniversitesinde 2012 yılından itibaren faaliyet gösteren Cinsel Tacizi Önleme Komisyonu koordinatörü ücretsiz izne çıkarıldı ve fiilen bu merkez işlevsiz hâle getirildi. Böyle mi önleyeceksiniz kadına yönelik şiddeti? Gökkuşuğu bayrağı her yerde yasaklandı ve hedef hâline getirildi. LGBTİ+ kulüpleri kapatıldı. Eşitsizliği örgütleyerek mi şiddeti önlemeyi düşünüyorsunuz?

İstanbul Sözleşmesi der ki: “Şiddete maruz kalan kadınları koruyucu önlemleri alın.” Siz sözleşmeden çıkma kararını aldıktan sonra Adana ve İstanbul Pendik'te şiddet ve tehdit nedeniyle karakola başvuru yapan kadınlar “Artık o işlere biz bakmıyoruz, savcılığa ya da aile mahkemelerine başvurun. Eski usule döndü artık, tehdit edileceksin, darp raporunu alacaksın, bunları yapacaksın ki seni sığınma evine göndereyim.” yanıtlarını aldı. Geçici koruma, şiddet uygulayanın uzaklaştırılması gibi önlemleri almak, avukat istiyorsa avukata yönlendirmek, sığınma evine gitmek istiyorsa ŞÖNİM'lere göndermek kolluğun zorunlu görevidir. Kolluk görevini yerine getirmemeye ve kafasına göre “Sen şuraya git.” demeye başladı siz sözleşmeden çıktıktan sonra. Başvurularını almayarak koruma kararlarını uygulamayarak mı şiddeti önlemeyi düşünüyorsunuz?

İstanbul Sözleşmesi der ki: “Etkin soruşturma ve yargılama yürütün.” Siz sözleşmeden çıkma kararını aldıktan sonra şiddet faili erkekler “Cezamı iptal ettirebilir miyiz?” diye sevinçle avukatlarına başvurmaya başladı. Şiddet faili erkekleri yargılamak yerine Denizli'de yaşayan 4 şartlı mülteci kadın İstanbul Sözleşmesi eylemine katıldığı için önce gözaltına alındı, sonra haklarında sınır dışı kararı alındı. 8 Mart eylemine katıldıkları gerekçesiyle Mersin Akdeniz Belediyesi yani AKP'li belediye 4 kadın işçiyi Kod 29'a göre işten attı. Erkek şiddeti failleri yerine anayasal haklarını kullanan kadınları yargılayarak mı önleyeceksiniz şiddeti?

İstanbul Sözleşmesi der ki: “Ulusal ve uluslararası kadın örgütleriyle birlikte erkek şiddetini önleyecek bütünlüklü politikalar geliştirin ve uygulayın.” OHAL fırsatçılığıyla siz kadın örgütlerinin hepsini kapattınız ve İstanbul Sözleşmesi’nden çıkma kararı aldıktan sonra Diyarbakır’da kadınları gece yarısı operasyonlarıyla gözaltına alıp susturmaya çalışıyorsunuz. İçişleri Bakanlığı, belediyelere soruşturma yürütür gibi temel görevlerini sorgulayıcı şekilde LGBTİ+ çalışmaları yürütüp yürütmediğini soruyor. Ne yapacaksınız, bu belediyelere de mi kayyum atayacaksınız? Biz kadınlar, İstanbul Sözleşmesi’nin feshi ilan edildiğinden beri Türkiye’nin dört bir tarafında sokaklardayız. Hakikati haykırdıkları için sesleri kesilmeye çalışılan kadınların sokaklarda haykırdıklarını bir kez de bu kürsüden duyun: İstanbul Sözleşmesi bizim. İstanbul Sözleşmesi hâlâ yürürlükte ve her satırını uygulatan kadar biz mücadeleye devam edeceğiz. Sıra 6284 sayılı Kanun’da diye sevinenlere, kadınlara ikinci sınıf muamelesi yapma, kendilerine köle etme arzusuyla yanıp tutuşanlara, şiddet uygulayıp çocuk yaşta evlendirmek isteyenlere, çocukları istismar etme özgürlüğü isteyenlere, LGBTİ+’lara şiddeti kendine hak sayanlara kötü bir haberimiz var.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz.

OYA ERSOY (Devamla) – Tek bir hakkımızdan bile vazgeçmiyoruz, biz buradayız, biz her yerdeyiz. İstanbul Sözleşmesi’ni uygulamakla yükümlü olduğu hâlde uygulamayanlar, koruma taleplerini karşılamayanlar, şiddeti önleyemeyenler, cezasız bırakanlar, eşitliği sağlamayanlar bu cinayetlerin suç ortağıdır. Açıkça söylüyoruz, ya görevinizi yapın ya da istifa edin çünkü biz bir kişi daha eksilmeye tahammül etmeyeceğiz bundan sonra. AKP öldürür, İstanbul Sözleşmesi yaşatır. (HDP ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – İYİ Parti Grubu adına Isparta milletvekili Sayın Aylin Cesur.

Buyurunuz Sayın Cesur. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA AYLİN CESUR (Isparta) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum

Ülkemizde kadınlara şiddetin ve kadın cinayetlerinin arttığı ve kadın yoksulluğunun en derinleştiği bir dönemde İstanbul Sözleşmesi imzalanmıştı ve çok daha fazla derinleştiği bir dönemde de sözleşmeden çıkma kararı verdiniz. Ancak, Türk demokrasisinin özellikle partili Cumhurbaşkanlığı sistemiyle krize sokulduğu bir dönemde, doğru düzgün kamusal bir tartışma dahi yürütmeden tek kişinin imzasıyla bir gecede sözleşmenin feshedilmek istenmesine tanık olduk. “İstenmesi” diyorum çünkü bu, geçersiz bir faaliyet. Siz beğenseniz de beğenmeseniz de, burada sunduğunuz, olmayan bakanları ve milletin temsilinin değil çoğunluğunun dediğinin olduğu, sözde yasama organı hâline getirdiğiniz Meclisimizde, Anayasa’da ismi var olmayan kabinenin aldığı kararları icra eden bir Hükûmetle ve siyasallaşmış yargısıyla -içi oyulmuş dolmalık biber hâline getirdiğiniz maalesef öyle olsa da- Türkiye Cumhuriyeti hâlâ anayasal hukuk devleti ve hukuken sizin bu fesih kararınız, kararnameniz geçersiz.

2008’de 80 olan cinayetler 2020’de 471’e yükseldi ve çalışan kadının korunması ve şiddetin önlenmesine yönelik böyle bir sözleşmenin, cinayetlerin bu kadar arttığı bir dönemde kaldırılmasını anlamak biz kadınlar için ve Türk milleti için mümkün değil.

Bir tezat daha var; sözleşmeye imza koyan iktidarın, bunu, kendi içindeki kadınların karşı çıkmalarına rağmen imzalamış olması ve 6284 sayılı Yasa iyi bir şekilde uygulanmıyorken -bir acayip hâl de- kadına şiddet ve kadın cinayetleri verilerinin hâlâ açıklanmıyor olması. Hatta “Şiddetin, cinayetin kadını yoktur;

cinayet, cinayettir.” diyen bir akıl tutulmasına kadar varmış vaziyette hadiseye bakışınız. Bir de sanki şiddetin sorunu ve sorumlusu sözleşmemiş gibi “Bakın, sözleşme şiddeti engelleyemiyor.” filan gibi açıklamalar da yapıldı. Sorumlu açık bir şekilde, sözleşmenin gerekliliklerini yerine getirmeyen ve yasaları gerektiği gibi uygulamayan iktidardır, hiç kaçarınız yok; bir kere bunun altını çizelim.

“Toplumu kutuplaştırdığı için kaldırdık.” dediğiniz sözleşmenin imzacısı sizdiniz ayrıca, bunu da unuttunuz mu değerli arkadaşlar? Bir de kadına karşı şiddetin ve aile içi şiddetin engellenmesi fikri toplumsal ve ailevi değerlerimizle nasıl çelişiyor, bunu bize bir açıklamanız lazım ve bunu uydurma maddelerle filan, sözleşmede olmayan maddelerle açıklamayacaksınız; hakikaten çıkıp yürekli bir şekilde açıklayacaksınız neyiniz varsa. Birileri Lozan’ı manipüle etse Lozan’da dan mı çekileceksiniz? Yeni bir tartışma açmak istemiyorum, sözleşme, Montrö, arkasından gelen nokta; ekmeğe yağ sürer gibi oluyor. Yeni yeni, gündemi kapatacak, ekonomik yoksulluğu kapatacak suni gündemler oluşturuyorsunuz. Gerçekte siz neden rahatsızsınız, bize bunu söyleyin, çıkın, Türk kadınlarına bunu söyleyin.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

AYLİN CESUR (Devamla) – Sözleşmede devlete verilen, kadınlara karşı her türlü ayrımcılığın ve şiddetin önlenmesi sorumluluğu var; bundan mı rahatsızsınız? Cumhuriyetin kuruluş felsefesinde yer alan kadın-erkek eşitliği var; kadınların eşit vatandaşlar olarak sayılmasından mı rahatsızsınız? Kadınların insan gibi muamele görmesinden mi, birey olarak sayılmasından mı rahatsızsınız?

Bakın, İstanbul Sözleşmesi’nden çıkıldığında beri 14 kadınıımız öldü -ben isimlerini sayacaktım, değerli milletvekili saydı- ve her gün en az 1 veya 2 kadınıımız öldürülürken, her gün 20-24 yaşındaki genç kadınlarımızın yüzde 15’i 18 yaşından önce, yüzde 2’si de 15 yaşından önce evlendiriliyorken yani yapacak daha çok iş varken ve bunu siz yapacakken siz ülkeyi yönetirken kalkıp da sözleşmeden çıkmayı ve kadınlara bunu reva görmeyi biz kabul etmiyoruz. Yanlış kararlarınızın bedelini kadınlarımız canlarıyla ödüyorlar ve millet iradesini hiçe sayan, yasama yetkisinin açıkça ihlali olan, anayasal hukuk devletinde geçersiz olan bu kararınızı kabul etmiyoruz ve yok sayıyoruz, yok hükmündedir. (İYİ Parti ve CHP sıralarından alkışlar)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın efendim.

AYLİN CESUR (Devamla) – Ve merak ediyorum her fırsatta kadına yönelik şiddeti kınayan, yaşanan olaylara üzüldüğünü söyleyen ve kendi bünyesindeki kadınların dahi sesine kulak vermeyen bir iktidar -ben utanırken- her gün bir kadınıımız kurban edildiğinde ne yapıyor? Kadınlarımızın, eşlerinizin, kızlarınızın, analarınızın yüzüne bakabiliyor musunuz bilmiyorum ama bir an evvel nereye gittiğimizi görmenizi sizden rica ediyorum.

Bir şey daha söylemem lazım Başkan söz vermişken. Geçen gün basın toplantısı yaptım. Konya Selçuk Üniversitesinde Süleyman Demirel’in ismini kaldırmaya kalkan diyeyim, öyle bir karar aldı ama ismini zikretmek istemediğim yöneticisi, rektörü -altı aylık çiçeği burnunda rektör- ve onun ayıbını buraya, kürsüye her çıktığımda söyleyeceğim o ayıp düzelinceye kadar demiştim. Bu ayıbı bir kere daha sizlerin huzurunda söylüyorum. Ayıptır, cumhuriyetin değerleriyle, devlet adamlarıyla oynayamazsınız. Bir gün gelir, birileri de sizin isminizi siler.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına İstanbul Milletvekili Sayın Sibel Özdemir.

Buyurunuz Sayın Özdemir. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA SİBEL ÖZDEMİR (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Halkların Demokratik Partisinin İstanbul Sözleşmesi'nin feshedilmesiyle ilgili vermiş olduğu grup önerisi üzerine söz aldım, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. Benden önce söz alan 2 değerli hatip arkadaşımın değerlendirmelerine de katılıyorum.

Değerli milletvekilleri, tek kişiye ve keyfiyete dayanan Cumhurbaşkanlığı hükûmet sisteminde bir gece yarısı ansızın İstanbul Sözleşmesi'nin fesih kararı, kadın haklarında ve kadına yönelik her türlü şiddetle mücadelede kuşkusuz ciddi bir geriye gidiştir. Çünkü tüm dünyada, kadınların ekonomik ve toplumsal yaşamda statüsü güçlendirilirken, kadına yönelik şiddette ortak mücadele ortaya konulurken, bu konuda ciddi tartışmalar yapılırken ve bu yönde bütün ülkeler ciddi politikalar üretirken biz ne yaptık? Bizler, kadın haklarındaki kazanımlarda büyük bir geriye gidişle uluslararası düzeyde kötü bir örnek olarak tarihe geçmiş durumdayız.

Baktığımızda, geçtiğimiz mart ayında gündem, insan hakları reform paketleri, ekonomi reform paketleriyken kurucu üyesi olduğumuz Avrupa Konseyinin bir uluslararası anlaşması olan ve bizim de ilk imzacısı olduğumuz ve geniş bir toplumsal destekle Türkiye Büyük Millet Meclisinde oy birliğiyle çekincesiz kabul ettiğimiz İstanbul Sözleşmesi'ni feshettik. Ancak “Sözleşmeden neden çıktık?” sorusunun yanıtını bugün hâlâ tam olarak bilmiyoruz. Meclis olarak da bunu henüz öğrenemedik çünkü Hükümet ya da Cumhurbaşkanı bugüne kadar bir gerekçe göstermedi. Cumhurbaşkanı “Gireriz, girdiğimiz gibi de çıkarız.” dedi, hepsi bu kadar.

Değerli milletvekilleri, Meclis iradesini yok sayarak keyfi bir kararla uluslararası bir sözleşmenin feshedilmesinin hukuksal ve anayasal tartışmasını burada yapamayacağım, bu kadar detaya incek sürem yok ancak küresel bir sorun olan kadına yönelik şiddetle ilgili bir sözleşmeyi toplumsal ve geniş tabanlı hiçbir tartışma olmadan, söylenen çekinceleri dikkate almadan, Mecliste tartışmadan ve kişisel iktidarını sürdürmeye dönük bir saikle sözleşmeden ayrılma kararı gerek ulusal gerekse uluslararası düzeyde ülkemizi çok zor bir duruma düşürmüştür ama daha önemlisi kadınların güven içinde yaşam hakkına darbe yapmıştır.

Değerli milletvekilleri, İstanbul Sözleşmesi'ne göre uyumlaştırdığımız 6284 sayılı Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun'un dayandığı temel dayanak da ortadan kalkmış durumdadır. Sizin savınız, uluslararası bir sözleşmeye gerek olmadan kendi kanunlarımızla kadına yönelik şiddetle mücadele edeceğimiz yönündedir. Peki, İstanbul Sözleşmesi'nin feshedilmesinin ardından örneğin, kadınlara dair koruma, tedbir kararları, uzaklaştırma kararları, her ilde bir kadın sığınmaevinin açılması zorunluluğu, Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığının mağdur olan kadınların ve çocuk davalarına müdahil olması, KADES uygulaması gibi çok hayati uygulamaların akıbeti ne olacak? Değerli hatip Sayın Ersoy, detaylı şekilde yaşananları anlattı Genel Kurula. Peki bu uygulamalar ne durumda şu an? Her ne kadar -sizin iddia ettiğiniz gibi- 6284'ü sözleşmeye alternatif olarak göstermeniz de uygulamada kadına yönelik her türlü şiddeti önlemede yetersiz kalmıştır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz.

SİBEL ÖZDEMİR (Devamla) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Şu an bu yöndeki toplumsal motivasyon ortadan kalkmış durumdadır ve yetersizliği ortada olan ve bizim asıl tartışmamız gereken “Bu sözleşmeyi feshetmek yerine bu sözleşmeyi neden uygulayamıyoruz?” tartışması olmalıydı. İşte rakamlar ortada, 2021’in sadece ilk üç ayında öldürülen kadın sayısı 91, mart ayında ise 36 kadın öldürülmüş. Ya biz bu sözleşmenin neden uygulanmadığına dair onlarca kanun teklifi getirdik buraya, hiçbirini tartışmadınız, reddettiniz.

Sonuç olarak değerli milletvekilleri, biz Cumhuriyet Halk Partisi olarak ülkemizin hak ettiği bir yönetim sistemi ve iktidarla İstanbul Sözleşmesi’ni yeniden bu Meclis gündemine getireceğimizi, İstanbul Sözleşmesi’ni ve kadınlarımızı güçlendireceğimizi, yaşatacağımızı ben buradan tekrar dile getiriyorum, bu önergeyi de desteklediğimizi söylüyorum.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP ve HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Balıkesir Milletvekili Sayın Belgin Uygur.

Buyurunuz Sayın Uygur. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA BELGİN UYGUR (Balıkesir) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; HDP grup önerisi aleyhinde söz almış bulunmaktayım. Gazi Meclisimizi saygıyla selamlıyorum.

Öncelikle Konya’da meydana gelen uçak kazamızda şehit olan pilotumuza Allah’tan rahmet, yakınlarına, ailesine ve aziz milletimize başsağlığı diliyorum.

Yine, kahraman Türk polisimizin Polis Haftası’nı ve fedakâr sağlık çalışanlarımızın da Dünya Sağlık Günü’nü kutluyorum.

Değerli milletvekilleri, vesayeti ve kendisini millî iradenin üstünde gören zihniyetin yayınladıkları hadsiz, sözde bildiriyle siyasete ve millete ayar vermeye çalışmasını şiddetle kınıyorum. Vesayet heveslileri ve darbeci zihniyet bilmelidir ki vatansever aziz milletimiz bu tip tehditlere asla boyun eğmeyecek, demokrasiye ve millî iradeye sonuna kadar sahip çıkacaktır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yürürlükte olan 2018/9 sayılı Milletlerarası Andlaşmaların Onaylanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi’ndeki düzenlemeye göre uluslararası anlaşmaların onaylanması, çıkarılması ve feshi yürütmenin yani Sayın Cumhurbaşkanımızın yetkisindedir. Yine, sözleşmenin 80’inci maddesinde de herhangi bir tarafın herhangi bir zaman diliminde Avrupa Konseyi Genel Sekreterine yapacağı bildirimle sözleşmeyi feshedebileceği belirtilmektedir. Milletimizin oylarıyla seçilen Sayın Cumhurbaşkanımız yürütmeyi temsilen kanunla tanımlanmış yetkisi olan fesih yetkisini kullanmıştır.

Değerli milletvekilleri, şiddet ve özellikle kadına yönelik şiddet sadece bizim ülkemizin değil, kendini medeniyetin...

Bir müsaade isteyebilir miyim biraz?

BAŞKAN – Bir su içelim efendim.

Yardımcı olalım lütfen.

BELGİN UYGUR (Devamla) – Tansiyonum düştü galiba.

BAŞKAN – Birleşime on dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 16.27

ÜÇÜNCÜ OTURUM

Açılma Saati: 16.40

BAŞKAN: Başkan Vekili Nimetullah ERDOĞMUŞ**KÂTİP ÜYELER: Necati TİĞLİ (Giresun), Bayram ÖZÇELİK (Burdur)**

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 69’uncu Birleşiminin Üçüncü Oturumunu açıyorum.

VI.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI (Devam)

2.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Nimetullah Erdoğan’ın, Balıkesir Milletvekili Belgin Uygur’un sağlık durumunun iyi olduğuna ve kendisine geçmiş olsun dilediğinde bulduklarına ilişkin konuşması

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, Sayın Vekilimizin durumu iyidir. Biraz dinlenecek, sonra çalışmalara iştirak edecek inşallah. Hep birlikte geçmiş olsun diyoruz efendim.

VII.- ÖNERİLER (Devam)**A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ (Devam)**

2.- HDP Grubunun, Grup Başkan Vekilleri Siirt Milletvekili Meral Daniş Beştaş ve İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç tarafından, İstanbul Sözleşmesi’nden çekilmenin yaratacağı olumsuz etkilerin tespiti amacıyla 25/3/2021 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan genel görüşme önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 7 Nisan 2021 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi (Devam)

BAŞKAN – Halkların Demokratik Partisi Grubu önerisini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Cumhuriyet Halk Partisi Grubunun İç Tüzük’ün 19’uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

3.- CHP Grubunun, Ankara Milletvekili Tekin Bingöl ve arkadaşları tarafından, hidroelektrik santrallerinin doğaya, derelere ve canlılara vermiş olduğu zararların incelenmesi amacıyla 6/4/2021 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 7 Nisan 2021 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi
7/4/2021

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 7/4/2021 Çarşamba günü (bugün) toplanamadığından grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük’ün 19’uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Engin Özkoç

Sakarya

Grup Başkan Vekili

Öneri:

Ankara Milletvekili Tekin Bingöl ve arkadaşları tarafından hidroelektrik santrallerinin doğaya, derelere ve canlılara vermiş olduğu zararların incelenmesi amacıyla 6/4/2021 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan -2445 sıra no.lu- Meclis araştırma önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerinin 7/4/2021 Çarşamba günü birleşimde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN – Önerinin gerekçesini açıklamak üzere Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Ankara Milletvekili Sayın Tekin Bingöl.

Buyurun Sayın Bingöl. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA TEKİN BİNGÖL (Ankara) – Sayın milletvekilleri, Konya'daki uçak kazasında şehit olan pilotumuza Allah'tan rahmet; ailesine, sevenlerine, meslektaşlarına başsağlığı diliyorum.

Tüm ülkelerin en önemli gereksinimlerinin başında enerji gelir ve gelişmiş ülkeler bu enerji gereksinimini karşılamak için temiz, yenilenebilir, ekosisteme zarar vermeyen ve insanları koruyan bir anlayışla sürdürülebilir enerjiye yönelmiş durumda. Nedir bunlar? Güneş enerjisi, rüzgâr enerjisi, çöpten üretilen enerji ve yine sürdürülebilir enerjilerden birisi olan su kaynaklarıyla elde edilen enerji. Tabii, bütün dünyada, yeni bir teknolojiyle temiz, sürdürülebilir, çevreye duyarlı ve aynı zamanda toplumsal zararı olmayan bir anlayışla su kaynaklarından enerji üretiliyor. Ama gelin görün ki bizim ülkemizde kontrolsüz bir şekilde ve asla ekosistem düşünülmeden, o su kaynaklarındaki canlılar dikkate alınmadan ve nihayet toplumsal duyarlılıktan uzak, sadece rant amaçlı bir anlayışla hidroelektrik santralleri yapıyor.

Bir tane örnek vereceğim, bilirsiniz ki Türkiye'nin en uzun akarsuyu Kızılırmak Nehri'dir, tam 1.355 kilometre uzunluğu var ve ülkemizde doğar, yine ülkemizde denize dökülür ama 9 şehri kateder, bu şehirlerden bir tanesi de Çankırı'mız. Kızılırmak Nehri'nden adını alan huzur kenti, insanları son derece duyarlı, sakin, mutlu bir yaşantı süren Çankırı'nın Kızılırmak ilçesi var. Değerli milletvekilleri, şu anda anlatacağımın hiçbirisi afaki değil. Bildiğiniz gibi uzun süredir, başta Genel Başkanımız olmak üzere, tüm milletvekillerimizle, parti meclisi üyelerimizle, parti yöneticilerimizle tüm Türkiye'yi karış karış dolaşıyoruz ve gittiğimiz her yerde o ilin, ilçenin, köyün, beldenin sorunlarını kendimize dert edinip dönüyoruz ve o sorunların çözümü için ciddi bir arayış içerisine giriyoruz; onun için, konuşacaklarım afaki değil. Ben de Kızılırmak ilçesine gittim, köylerine gittim; yerinde, somut bir şekilde, o vatandaşlarımızın talebi doğrultusunda, kaynağında sorunları gördüm ve buraya geldim, Genel Kurula bu sorunları aktarmak üzere huzurlarınıza çıktım.

Değerli milletvekilleri, Kızılırmak Nehri Kızılırmak ilçesinin içinde tam 30 kilometre baypas edilmiş ve o 30 kilometre boyunca o nehre, sınırına beton döşenmiş, 3 bin dönüm arazi tümüyle betonlaşmış ve o beton yığınlarının üzerinde hiçbir geçişi sağlayacak köprü yok. Vatandaşlar zaten bölünen arazilerine ulaşmak adına uzun bir mesafe katediyorlar, hayvanlarını çok uzun bir mesafe sonrasında ulaştırabiliyorlar. Bununla kalsa sınırlı. O bölgede 60 bin dönüm arazi var, hepsi de son derece verimli araziler.

Ve yine, bildiğiniz gibi, Türkiye'nin en önemli çeltik üretilen merkezlerinden biri Çankırı'nın Kızılırmak ilçesi ve köyleri ama gelin görün ki Tımarlı bölgesinde yapılan hidroelektrik santral orada nehri âdeta kurutmuş. ÇED taahhütnamesine de uyulmadığı için nehrin debisi sıfır noktasında. Ve yine o ÇED raporuna bağlı kalarak yapılan taahhütte şu var, deniyor ki: "Bu suyun, nehrin suyunun en az, önemli bir kısmı, 4 metreye varıncaya kadar olan kısmı suya, sulama kanalına, su kanallarına verilecek; 1,5 metre sonrasında HES kanalına verilecek." Bunu dinleyen kim? Şu anda yine yasal olarak on yılın ortalamasının yüzde 10'unun nehre aktarılması gerekirken bu da yapılmıyor, nehir âdeta kurumuş vaziyette.

Peki ya canlı florası?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

TEKİN BİNGÖL (Devamla) – İnanın, o bölgede o kadar farklı balık türleri vardı ki şimdi yarından çoğu yok. Niçin? Su yok. Dolayısıyla, o bölgede kurulan HES, tıpkı Türkiye'nin birçok yerinde kurulan HES'ler gibi ciddi anlamda büyük sorun yaratıyor. Şimdi düşünüyorum, biraz sonra bu kürsüye gelip

bütün bunların olmadığını iddia edecek AK PARTİ milletvekilini dikkatle dinleyeceğim. Bugün, bu saatte Çankırı’da, Kızılırmak’ta, Kızılırmak’ın köylerinde bütün vatandaşlarımız pürdikkat bu araştırma önergesinin sonucunu bekliyorlar. Çankırı buraya bir buçuk, iki saat, hadi buyurun -bu araştırma önergemize destek verin- gidelim, yerinde incelenisin, eğer benim yaptığım bu tespitler yanlışsa, eğer bu tespitler doğru değilse ve Türkiye’de yapılan kontrolsüz hidroelektrik santraller vatandaşlarımızı canından bezdirmemişse geleceğim, sizin huzurunuzda sizden özür dileyeceğim. (CHP sıralarından alkışlar) Ama tersi ise, o köylü vatandaşlarımızın ve 2005 yılından beri 600’ün üzerinde yapılan HES’in birçoğunun yine böyle rant temelli, ranta yönelik yapılmış olması Türkiye’nin temel sorunlarından bir tanesidir...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

TEKİN BİNGÖL (Devamla) – Bitiriyorum.

BAŞKAN – Buyurun.

TEKİN BİNGÖL (Devamla) - Buradan Çankırlı hemşehrilerimle çok net bir şekilde bir şeyi paylaşmak istiyorum. Hiç merak etmeyin, bugün ittifakın yani Cumhuriyet İttifakı’nın oylarıyla reddedilecek bu araştırma önergesinin sonucunda biz yine -Türkiye’nin bütün sorunlarında olduğu gibi- bunun da takipçisi olacağız ve hiç merak etmeyin, ilk sandık önümüze geldiğinde, iktidarımızda Çankırı’ya geleceğiz, o HES’i yapanlardan hesap soracağız ve Çankırlı hemşehrilerimizin, Kızılırmak’ta ikamet eden hemşehrilerimizin mutlu bir şekilde yeniden o çeltik üretimini sağlamalarını temin edeceğiz diyorum, hepimize saygılar sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – İYİ Parti Grubu adına Denizli Milletvekili Sayın Yasin Öztürk.

Buyurunuz Sayın Öztürk. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA YASIN ÖZTÜRK (Denizli) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hidroelektrik santrallerinin doğaya ve çevreye verdiği tahribatın araştırılması üzerine olan araştırma önergesi hakkında İYİ Parti Grubu adına söz almış bulunmaktayım. Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Ülkemizin en önemli sorunu dışa bağımlılık. Sağlıkta dışa bağımlıyız, sanayide dışa bağımlıyız, savunmada dışa bağımlıyız ve en önemlisi, enerjide dışa bağımlıyız. Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı yenilenebilir enerji kaynaklarının payını artırmayı hedefliyor. Bu doğrultuda, Bakanlık tüm hidroelektrik potansiyelimizi harekete geçirme stratejisiyle hareket ediyor. Yenilenebilir enerji kaynaklarının payı tabii ki artırılmalıdır ancak tüm hidroelektrik potansiyelimizin harekete geçirilmesi doğru bir yaklaşımdır, insanın olduğu yerde bu tartışılır.

Devlet Su İşlerinin 2020 yılı Faaliyet Raporu’na göre, işletmede olan hidroelektrik santrali adedi 714, inşaat hâlinde 37, inşaatına başlanmayan HES sayısı ise 493 adet; Elektrik Piyasası Kanunu çerçevesinde işletmede, inşaat hâlinde, planlamada, proje aşamasında olan özel sektörün işleteceği HES adedi toplamı ise 1.132’dir. Bu sayılara baktığımızda bu projelerin tamamının hayata geçirilmesi durumunda nehirlerin sağlığının, sunduğu hizmetlerin ve biyolojik çeşitliliğimizin ülke genelinde önemli ölçüde hasara uğraması kaçınılmaz olacaktır. Şu an ülkemizde firmaların HES projeleri için birbiriyle yarıştığı, akarsuların denetimsiz bir şekilde özel sektöre devredildiği, HES lisans borsalarının oluştuğu, ÇED raporlarının sorgulandığı karmaşık bir düzen hâkim olmaya başlamıştır. Ne yazık ki HES projelerinin geldiği noktada inşaat ve işletme sürecinde meydana gelecek tahribatın boyutu, enerji üretimi faydasının üzerine çıkmış durumdadır. Nehir havzaları korunmamaktadır, aynı dere üzerinde çok sayıda ardışık HES tesisi kurulmuştur. Gecekondulaşma benzeri plansız bir şekilde yapılaşan HES’ler yenilenebilir enerjinin

kullanıldığı ama sürdürülebilir olmayan yatırımlara dönüşmüştür ve ne yazık ki bu plansızlık doğanın dengesini de bozmaya başlamıştır.

HES'lerde üzerine inşa edilen dere içerisinde yaşayan canlılar için can suyu bırakılmaktadır ancak sular boruların ve tünellerin içinde hapsedildiğinde can suyu adı altında bırakılan su, ekolojik döngü için yeterli olmamaktadır. Ayrıca, Su Kullanım Hakkı Anlaşması çerçevesinde suyun yüzde 90'ı şirketlerin kullanımına tahsis edilmiştir. Can suyu adı altında doğaya bırakılan yüzde 10 su ise ekolojik ihtiyaç debisi belirlenmediği için mevcut doğayı, doğadaki mevcut dengeyi korumak adına yeterli olmayacaktır.

Santralin faaliyeti sırasında barajlarda yüksek oranda buharlaşma meydana gelmektedir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

YASİN ÖZTÜRK (Devamla) – Sayın Başkanım...

BAŞKAN – Buyurunuz.

YASİN ÖZTÜRK (Devamla) – Bu buharlaşma da çevre yörelerdeki toprakların tuz oranını artırmakta, toprağın verimliliğini azaltmakta ve ayrıca su kıtlığı yaşanmasına sebebiyet vermektedir.

Enerjiye dışa bağımlılıktan kurtulmak adına atılacak her doğru adımın arkasındayız ancak tabiatın kendisi de başlı başına bir yatırım, hem de en doğru yatırım. HES'ler yapıldığı bölgelerde birçok bitki ve suda yaşayan endemik türün yok olmasına sebebiyet vermektedir ama unutulmuş bir şey var: Endemik bitkilerin dünya pazarı 25 milyar dolar, ülkemiz de 3.090 endemik bitki türüne sahip ve birçok ülkede olmayan endemik türler. Biz 25 milyar dolarlık bu pastadan sadece 100 milyon dolarlık bir payla yetiniyoruz. Neden? Çünkü kendi zenginliğimizden faydalanmasını bilmiyoruz. Bir de üstüne üstlük, iktidar maden, inşaat, enerji yatırımlarında ÇED raporlarını rafa kaldırarak, ÇED uygulamasından vazgeçerek endemik türlerin yok olmasına seyirci kalıyor ve “Bu pazarda biz de varız.” deme fırsatını elinden geçiriyor.

İnsan ve diğer tüm canlılar yaşam alanlarını suya göre belirler. Akarsular doğanın can damarlarıdır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

YASİN ÖZTÜRK (Devamla) – Sayın Başkanım, toparlıyorum.

BAŞKAN – Buyurunuz.

YASİN ÖZTÜRK (Devamla) – Akarsular ve nehirler özgür akarken bütün doğaya can verirler. Su olmadan hayat olmaz; hayat bitince enerji boşa, beyhude kalır. Evet, su akar, Türk bakar demeyelim ama yapılan işin de suyunu çıkarmayalım, akarsulardan enerji için yararlanalım ama ekosistemin bütünlüğü, tarımsal üretimin devamı ve tabiatın da suyun doğal akışına ihtiyacı olduğunu unutmayalım der, saygılar sunarım. (İYİ Parti ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Halkların Demokratik Partisi Grubu adına İstanbul Milletvekili Sayın Ali Kenanoğlu.

Buyurunuz Sayın Kenanoğlu. (HDP sıralarından alkışlar)

HDP GRUBU ADINA ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Sayın Başkan, sayın vekiller; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Hidroelektrik santraller Türkiye’de maalesef bir doğa felaketine dönüşmüş durumda. Yenilenebilir enerji kapsamı içerisinde değerlendiriliyor ama baktığımız zaman, esasında, mutlaka yenilenebilir enerji kapsamı dışarısına çıkarılması gereken bir hâl almış, bütünüyle beton yatırımı ve YEKDEM kapsamında devlet desteği alıyor, buralara ciddi destekler sunuluyor. Bu sunulan desteklerle bir bütün olarak betona harcama yapılıyor, bu inşaat faaliyetlerine harcama yapılıyor. Derelerden akan sular, ırmaklardan akan sular o beton çevreli borular içerisinde getiriliyor, bir alana toplanıyor ve bütünüyle aslında yenilenebilir

enerji kapsamı içerisinde değerlendirilmesi mümkün olmayan bir duruma yol açmış durumda. Maalesef, Türkiye'nin, iktidarın özellikle şu anda yapmış olduğu açıklamalara baktığımız zaman, yenilenebilir enerjideki artış oranıyla sürekli övünüyorlar ancak yenilenebilir enerjideki bu artışın büyük oranda da HES'ler olduğunu bilmemiz gerekiyor. Aslında, bu övünülecek bir şey değil; tam tersine, vazgeçilmesi gereken, artık terk edilmesi gereken bir alandır HES'ler, hidroelektrik santralleri.

Hidroelektrik santrallerinin doğaya ve çevreye verdiği sorunları 4 başlık altında akademisyenler, bilim insanları, bu konuda çalışan uzmanlar toparlamışlar. Bunlardan bir tanesi, planlama aşamasındaki sorunlar. Biliyorsunuz, Türkiye'de bir ÇED uygulaması var ama bu ÇED uygulaması genelde şirketlerin isteği doğrultusunda yapılıyor, halk genelde manipüle ediliyor ve gerçek anlamda bir çevre denetleme sistemi, ÇED sistemi uygulanmıyor. Böyle bir sorun ve sıkıntı var. Diğer taraftan, yapım aşamasındaki sorunlar var ki bütünüyle bir betonlaşma, hafriyat kamyonlarının çalışması, o trafiğin oluşturulması, yeni yolların yapılması, doğaya, çevreye, akan sulara ve ormanlık alanlara vermiş oldukları büyük zararlar ve tahribatlar söz konusu. Diğer taraftan, bu tür HES inşaatlarının erozyon ve toprak kaymalarına neden olduğunu, sebep olduğunu da biliyoruz ve bu konudaki karşılaştığımız felaketleri de tarihimizde, yakın zamanda hepimiz birçok yerde yaşadık, biliyoruz.

Bir de, tabii, üçüncüsü de, işletme evresindeki sorunlar var. Buralara baktığımız zaman nehir içindeki ve çevresindeki ekosistem açısından bir değişime yol açıyor. Büyük oranda bir can suyundan bahsediyorlar ama o zaten ülkedeki kuraklığın getirdiği sonuçla birlikte artık o suların da -yazın özellikle belli dönemlerde- tamamen kurduğunu, o derelerin, o ırmakların tamamen kurduğunu biliyoruz. Ben, burada sıkça ifade ettim -benim de doğduğum topraklar olan Tozanlı bölgesi vardır Tokat'ta- Tozanlı Irmağı çok geniş bir akarsuydu ama şimdi, şu anda gittiğiniz zaman, özellikle kuraklığın getirdiği etkiyle de, yağıştaki azalmanın getirdiği etkiyle de artık bir dereден öte bir şey değil.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

ALİ KENANOĞLU (Devamla) – Yani küçükük akan bir su var ve o su etrafındaki daha önceki yer alan ekosistemin bütünüyle, tümünden yok olduğunu, ortadan kalktığını görüyoruz. Dolayısıyla HES'ler desteklenecek bir proje değildir, HES'lerin yenilenebilir enerji kapsamından çıkartılması gerekir, YEKDEM kapsamından zaten çıkartılması gerekiyor ve mutlaka başka enerji politikalarına, çevreyi, doğayı koruyan enerji politikalarına ağırlık vermek gerekiyor ki bunların neler olduğunu biz burada çok fazlasıyla anlattık. HES'leri ortadan kaldırmak gerekiyor.

Saygılar. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Çankırı Milletvekili Sayın Salim Çivitcioğlu.

Buyurunuz Sayın Çivitcioğlu. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA SALİM ÇİVİTCİOĞLU (Çankırı) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Cumhuriyet Halk Partisinin vermiş olduğu -Çankırı Kızılırmak Tımarlı HES- Meclis araştırma önergesi hakkında partim adına aleyhte söz almış bulunuyorum. Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Sözlerime başlarken Konya'da eğitim uçuşu esnasında Türk Yıldızları'na ait gösteri uçağımızın kaza kırımına uğraması sonucu şehit olan pilotumuz Burak Genççelebi'ye Allah'tan rahmet, ailesine ve yakınlarını da başsağlığı diliyorum.

Değerli milletvekillerimiz, ülkemiz su gücü bakımından önemli kaynakları bulunan ülkelerden bir tanesidir. Dünyada temiz enerji ve geri dönüşümü bulunan, ayrıca çevre kirliliği yaratmayan, havayı kirletmeyen bir enerji olarak bilinen hidroelektrik santrallerinin birçok yararı bulunmaktadır. Ülkemiz için bu kadar faydalı ve önemli olan HES'lere karşı halkımız, bu konuda yeteri kadar bilgiye sahip olmayan bazı kişi, lobi ve kuruluşlar tarafından yanlış bilgilendirilme ve bunun sonucu da HES'lerin yapımına karşı bir tavır almaya yönlendirilmektedir.

HES kurulumuyla akarsularımızdaki suların boşa akması önlenmekte ve bu akış enerjiye dönüştürülerek insanlığa fayda sağlamaktadır. HES'ler UNESCO ve Avrupa Birliği tarafından "çevre dostu" olarak tanımlanmaktadır. Kuruldukları alanlara yeni istihdam olanakları yaratan HES'ler aynı zamanda o bölgenin kalkınmasına da katkı sağlamaktadır. Hidroelektrik santraller atık oluşturmamakta, bu sayede çevreyi de kirletmemektedir. Ayrıca HES'ler yüksek verim sağlayan yenilenebilir temiz yapılardır, uzun ömürlüdürler. Ekolojik dengenin korunması ve sürdürülebilmesi için gerekli olan tarım alanları için sulama suyu, doğal hayat suyu, içme suyu, kullanma suyu ve diğer kadim su hatlarından arta kalan suyla enerji üretilmesini hedeflemektedirler.

Tımarlı HES, Kızılırmak Havzası dâhilinde, Çankırı ili sınırları içerisinde olup Devlet Su İşleri 5. Bölge Müdürlüğü sorumluluğu alanındadır. Sağ olsun, kıymetli Cumhuriyet Halk Partisi vekilimiz Çankırı'ya gitmiş, Kızılırmak'ı dolaşmış ama bizler sadece bir gün Çankırı'ya gidip orada ne oluyor ne bitiyor deyip ondan sonra soru önergesiyle buraya gelen insanlar değiliz.

SALİHA SERA KADIGİL SÜTLÜ (İstanbul) – Onun yerine, "Hiç gelmiyoruz." diyorsun.

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Hiç gitmiyorsunuz ki.

SALİM ÇİVİTÇİOĞLU (Devamla) - Sayın Cumhurbaşkanımızın liderliğinde, Sayın Cumhurbaşkanımızla beraber, 783.500 kilometrekare Türkiye yüz ölçümünde nasıl milletvekillerimiz bölgelerinde geziyorsa biz de bölgemizde 7.490 kilometrekare Çankırı'yı adım adım geziyoruz.

SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (İzmir) – Nereye HES kuracağınızı da söyleyin.

SALİM ÇİVİTÇİOĞLU (Devamla) – İnşallah... Bizler bu bölgeyle ilgili bilgi sahibiyiz, konuyu biliyoruz. HES firmasıyla görüşüyoruz, vatandaşlarımızla görüşüyoruz. Kaldı ki dün kardeşlerimiz buradalardı, muhtarlarımız da buradalardı. Olayın özü şudur: Sayın Milletvekilim, malum, iklim şartları münasebetiyle yeterli derecede suyumuz yok.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (İzmir) – Su kaynaklarını tükettiğiniz için yok.

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

SALİM ÇİVİTÇİOĞLU (Devamla) – Şimdi –Allah vermesin- İstanbul'da, Ankara'da bir susuzluk olsa ve siz bu susuzlukla ilgili bir su kesintisine gitseniz, biz bunun suçunun hepsini sizin oradaki yerel yönetimlerinize yükleyebilir miyiz?

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Yaparsınız, yaparsınız.

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Yapıyorsunuz, huyunuz. Sizin huyunuz, yaparsınız siz.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Siz yaparsınız.

SALİM ÇİVİTÇİOĞLU (Devamla) – Mümkün değil, mümkün değil. Biz hiçbir şey yapmayız.

AK PARTİ hizmet yapar; AK PARTİ söz üretmez, hizmet üretir. Biz, vatandaşlarımızın yanına gönül sesiyle gidiyoruz, ayak sesiyle gitmiyoruz. Onların derdiyle dertleniyoruz, dertlerine derman olmaya çalışıyoruz. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Ben, o dediğiniz alana en az 10 kere gitmiş bir insanım ve bundan sonraki süreçte de -inşallah, cumartesi günü yine oradayım- Devlet Su İşleri yetkilileriyle beraber o işi çözeceğiz.

Ve şunun da özellikle bilinmesini istiyorum: Orada kardeşlerimizin feryat etmesinin tek sebebi çeltikle ilgilidir, nisan sonu, mayıs ayı başında yapılacak çeltik ekimidir; sıkıntıları budur.

Biz HES’le ilgili görüşmeyi yaptık, oradaki üreticilerimizle ilgili de görüşmeyi yaptık; hiçbir problem yoktur.

SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (İzmir) – HES, köylülere ihanettir, ihanet.

SALİM ÇİVİTÇİOĞLU (Devamla) – Türkiye’de tarıma, üretime devam edeceğiz.

Çankırı, çeltik anlamında da zaten Türkiye’nin yüzde 14 çeltik ihtiyacını karşılayan bir ildir. Kızılırmak ilçemizi biz Çukurova olarak değerlendiririz. Kızılırmak’la ilgili ne yapılması gerekiyorsa da sonuna kadar yapmaya devam edeceğiz diyorum, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

TEKİN BİNGÖL (Ankara) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Bingöl...

TEKİN BİNGÖL (Ankara) – Bir sataşma söz konusu; adım da zikredilerek çok farklı bir anlam yüklenmeye çalışıldı konuşmada.

SALİM ÇİVİTÇİOĞLU (Çankırı) – Nasıl bir sataşmada bulundum? Ne dedim?

TEKİN BİNGÖL (Ankara) – 69’a göre söz istiyorum.

BAŞKAN – Direkt şahsınızla ilgili değil ama yerinizden mümkünse bir...

TEKİN BİNGÖL (Ankara) – Direkt şahsımla ilgili sataşma yaptı, adımı da zikretti.

BAŞKAN – Peki, buyurun Sayın Bingöl. (CHP sıralarından alkışlar)

VIII.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR

1.- Ankara Milletvekili Tekin Bingöl’ün, Çankırı Milletvekili Salim Çivitcioğlu’nun CHP Grup önerisi üzerinde AK PARTİ Grubu adına yaptığı konuşması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması

TEKİN BİNGÖL (Ankara) – Sayın milletvekilleri, ben Ankara Milletvekiliyim ama bizi sizden ayıran temel özelliklerden bir tanesi, biz Türkiye’ye karşı kendimizi sorumlu hissettiğimiz için Türkiye’nin neresinde bir dert varsa o bizim derdimizdir, onunla ilgileniriz; bu bir. (CHP sıralarından alkışlar)

İkincisi; Sayın Milletvekilinin bahsettiği lobiciliği, kişisel çıkarları, Türkiye’yi rant uğruna pazarlayanlar çok iyi bilir. Bizim asla lobicilerle, rantla işimiz yoktur; bütün Türkiye, yedi düvel bunu bilir.

Üçüncüsü; muhtar arkadaşlarımızın dün buraya geldiği ifade ediliyor. Muhtarlarla ben sürekli ilişki hâlindeyim; kendileri beni davet ettiler, gittim yerinde inceledim, yerinde. Sayın Milletvekili sık sık oraya gittiğini söylüyor. O zaman, hadi, bu araştırma önergesine olumlu oy verin, birlikte gidelim, hem muhtarlarımızı dinleyelim hem çiftçi kardeşlerimizi dinleyelim. Bakalım, siz mi haklısınız, benim somut tespitlerim mi doğru? Birlikte karar verelim. (CHP sıralarından alkışlar) Ama bunu yapar mısınız? Yapmazsınız çünkü siz, saraydan talimat almadan herhangi bir araştırma önergesine “evet” diyecek cesarete değilsiniz.

Saygılarımla. (CHP sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar)

VII.- ÖNERİLER (Devam)

A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ (Devam)

3.- *CHP Grubunun, Ankara Milletvekili Tekin Bingöl ve arkadaşları tarafından, hidroelektrik santrallerinin doğaya, derelere ve canlılara vermiş olduğu zararların incelenmesi amacıyla 6/4/2021 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 7 Nisan 2021 Çarşamba günkü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi (Devam)*

BAŞKAN – CHP grup önerisini...

III.- YOKLAMA

(CHP sıralarından bir grup milletvekili ayağa kalktı)

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Özel, yoklama talebiniz var.

Sayın Özel, Sayın Tüzün, Sayın Köksal, Sayın Yıldız, Sayın Şeker, Sayın Bulut, Sayın Kadıgil, Sayın Ünsal, Sayın Bingöl, Sayın Kaya, Sayın Kayan, Sayın Gaytancıoğlu, Sayın Keven, Sayın Yeşil, Sayın Tanal, Sayın Zeybek, Sayın Barut, Sayın Hakverdi, Sayın Özdemir, Sayın Bayır.

Yoklama için iki dakika süre veriyorum ve yoklama işlemi başlatıyorum.

(Elektronik cihazla yoklama yapıldı)

BAŞKAN – Toplantı yeter sayısı yoktur.

Birleşime on dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 17.09

DÖRDÜNCÜ OTURUM

Açılma Saati: 17.22

BAŞKAN: Başkan Vekili Nimetullah ERDOĞMUŞ**KÂTİP ÜYELER: Necati TİĞLİ (Giresun), Bayram ÖZÇELİK (Burdur)**

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 69'uncu Birleşiminin Dördüncü Oturumunu açıyorum.

III.- YOKLAMA

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi grup önerisinin oylamasından önce, istem üzerine yapılan yoklamada toplantı yeter sayısı bulunamamıştı.

Şimdi yoklama işlemini tekrarlayacağım.

Yoklama için üç dakika süre veriyorum.

Yoklama işlemini başlatıyorum.

(Elektronik cihazla yoklama yapıldı)

BAŞKAN – Toplantı yeter sayısı vardır.

VII.- ÖNERİLER (Devam)

A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ (Devam)

3.- *CHP Grubunun, Ankara Milletvekili Tekin Bingöl ve arkadaşları tarafından, hidroelektrik santrallerinin doğaya, derelere ve canlılara vermiş olduğu zararların incelenmesi amacıyla 6/4/2021 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 7 Nisan 2021 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi (Devam)*

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi grup önerisini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Alınan karar gereğince denetim konularını görüşmüyor ve gündemin “Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler” kısmına geçiyoruz.

1'inci sırada yer alan, Kırıkkale Milletvekili Ramazan Can ve 64 Milletvekilinin Güvenlik Soruşturması ve Arşiv Araştırması Kanunu Teklifi ve İçişleri Komisyonu Raporu'nun görüşmelerine başlıyoruz.

IX.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN**GELEN DİĞER İŞLER**

A) KANUN TEKLİFLERİ

1.- Kırıkkale Milletvekili Ramazan Can ve 64 Milletvekilinin Güvenlik Soruşturması ve Arşiv Araştırması Kanunu Teklifi (2/2972) ve İçişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 220) (x)

BAŞKAN – Komisyon? Yerinde.

Dünkü birleşimde, İç Tüzük'ün 91'inci maddesine göre temel kanun olarak görüşülen 220 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin birinci bölümünde yer alan maddelerin oylamaları tamamlanmıştı.

Şimdi ikinci bölümün görüşmelerine başlıyoruz. İkinci bölüm 8 ila 16'ncı maddeleri kapsamaktadır.

(x) 220 S. Sayılı Basmayazı 30/3/2021 tarihli 65'inci Birleşim Tutanağı'na eklidir.

İkinci bölüm üzerinde söz isteyen, İYİ Parti Grubu adına Mersin Milletvekili Behiç Çelik.

Buyurunuz Sayın Çelik. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA BEHİÇ ÇELİK (Mersin) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 220 sıra sayılı Güvenlik Soruşturması ve Arşiv Araştırması Kanunu Teklifi'nin ikinci bölümü üzerine İYİ Parti Grubu adına söz aldım. Bu vesileyle Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Konya'da meydana gelen uçak kazasında şehit olan pilotumuza Allah'tan rahmet niyaz ediyorum, milletimizin ve ordumuzun başı sağ olsun.

Değerli milletvekilleri, 2020 yılından bu yana nedense geriye çekilen bu teklif tekrar ısıtılarak nihayet huzura intikal ettirilmiştir.

Anayasa'ya ve İç Tüzük'e aykırı olarak Genel Kurula gelmesi asla kabul edilemez. Bu nasıl bir zihniyettir ki kendi keyfine göre bir yönetim tarzı tutturmuş, kural bilmez, usul bilmez, hak adalet bilmez, hukuk bilmez bir acayip düzen işletiliyor. Bu, açıkça Türkiye Büyük Millet Meclisine yapılmış bir darbe olarak anlaşılmalıdır.

Şimdi, neyi anlatacağız? Her yerinden çürüyen bir iktidarın ayakta durabilme atraksiyonları; yönetim gelenekleri tüketilmiş, kariyer ve liyakat terk edilmiş, ne Anayasa kalmış ne de yasaların geçerliliği. Bu manzara hiç kimseye pazarlanamıyor, ortada on sekiz yıllık bir gerileme ve bir çöküş var, bu çöküş AKP'nin eseridir. Ekonomik veriler ortada; bir tarafta rızkını temin için ailecek çırpınan milyonlar yoksulluk ve açlık sınırının altında çaresizce mücadele ederken gözünü hırs bürümüş bir güruh acımasızca saldırılarını sürdürüyor. Yani yüzde 5'lik bir nüfus yüzde 50'lik nüfusun tüm gelirine eşit kazanç elde edebiliyor. Bu tercih AKP'nin tercihidir. AKP, halkı süratle fukaralık ve çaresizliğe iterek, ardından sosyal politikalara ram ederek yoksulluk yönetimi uygulamaktadır arkadaşlar. Hâlbuki aziz Türk milletinin kimseden yardım dilenmeye ihtiyacı yoktur ancak burada devlet iyi yönetilecek, devlet gerçek anlamda devlet olacak. Devlet, partizanlaşırsa öz vatanında parya olmaktan kurtulamayız.

Değerli milletvekilleri, daha geçmişe gitmeden, 2017 verilerine baktığımız zaman ne kadar gerilediğimizi de görürüz: Mesela, gayrisafi yurt içi hasıla (GSYH) 2017'de 857 milyar dolarken 702 milyara gerilemiş ve işsizlik oranı 2017'de yüzde 10,9 gözükürken -TÜİK verileri ne kadar doğru bilmiyorum ama- yüzde 13,4'e çıkmış, genç işsizlik oranı 2017'de yüzde 20 gözükürken 2020'de yüzde 23,7'ye yükselmiş, "faiz lobisi" mi diyorlar işte faiz harcamaları üç senede 56 milyar TL'den 137 milyar TL'ye tırmanmış, dolar kuru 3,65 TL iken 2020 yılında 7,96 olarak gözüküyor. Bu veriler bize diyor ki: Ekonomiye AKP hiç dokunmasa daha iyi olur ama rant paylaşımı çok çekici olunca tabii müdahaleler kaçınılmaz oluyor. Diğer taraftan millî güven yerini millî endişeye sevk ediyor; bu, içler acısı bir durumdur. Ekonominin sürükleyicisi güvendir arkadaşlar. İstikrarsız kararlar, riyakâr davranışlar, aşınmışlık güven unsurunu çoğunlukla yok eder.

Değerli milletvekilleri, Merkez Bankası Başkanı değişikliği yanında son on beş günde parti kapatmadan tutun da milletvekilliğinin düşürülmesi, Gezi Parkı'nın İstanbul Büyükşehir Belediyesinden alınarak adı sanı duyulmamış bir vakfa tahsis edilmesi, İstanbul Sözleşmesi'nden çekilmeye kadar değişik toplum kesimlerinin sınır uçlarıyla oynayarak iktidar olmak akla ziyan bir yönetim tarzıdır. Şimdi de başka bir bildiri vakasıyla muhatap oluyoruz. Demek ki arkadaşlar, yönetim çürümüş, kokuşmuş, yerinde sayar hâle gelmiş. Evet, bunu aşmalıyız arkadaşlar, açacağız çünkü sürekli gerginlik siyasetiyle bu coğrafyada ayakta kalmak zordur ama biz kalmak zorundayız, silkeleneceğiz ve gerçekleri haykıracağız. Esnafın,

çiftçinin, memur ve işçinin çilesini anlatacağız; millî ve manevî değerlerimizin sulandırılarak yok edilmeye çalışıldığını da anlatacağız; ekonomi yönetiminin çöktüğünü anlatacağız; bütünüyle devletin tahrip edildiğini, dış politikanın, güvenlik politikasının, tarım, sanayi, eğitim, sağlık politikalarının iflas ettiğini anlatacağız. Devletin nasıl soyulup tarumar edildiğini, Merkez Bankasından aşırılan 128 milyar doları anlatacağız. Velhasıl bir bütün olarak, Türkiye olarak bunu bileceğiz ama ümitvar olacağız. Türkiye'nin önünde bir değişim rüzgârı var. Bu rüzgâr, bizim, Türk milletinin teminatı olacaktır.

Değerli milletvekilleri, devlet memurluğunda bariz bir yozlaşma 2003 yılından sonra kendini göstermiştir. Kanunda geçen sadakat, tarafsızlık ve devlete bağlılık gözetilmemiştir. Devlet memurları Anayasa'ya, kanunlara sadakatle bağlı kalmak, Türkiye Cumhuriyeti kanunlarını sadakatle uygulamak zorundadır; bu, gözetilmemiştir. Memurlar siyasi partiye üye olamazlar, evet; herhangi bir siyasi partinin veya zümrenin yararını veya zararını hedef tutan bir davranışta bulunamaz, görevlerini yerine getirirken dil, ırk, siyasi düşünce, felsefi inanç, din, mezhep gibi ayırım yapamazlar; hiçbir şekilde siyasi ve ideolojik amaçlı beyanda ve eylemde bulunamazlar ve bu eyleme katılamazlar ama Cumhurbaşkanlığı bürokratları esip savuruyorlar.

Değerli arkadaşlar, devlet memurlarının bir sorumluluğu ve ödevi AKP iktidarında bugün ne hâle gelmiştir? Görünen tablo nedir? Değerli arkadaşlar, fazla söze gerek yok. İflas etmiş bir kamu personel yönetimiyle karşı karşıyayız. Bugün devlet AKP devleti hâline getirilmişse, devlete sadakat ve tarafsızlık biat hâline gelmişse ülkede çivinin çıktığının ispatıdır.

Başta Emniyet olmak üzere birçok kurum FETÖ'ye teslim edildi. Ordu tahrip edildi. 2010 referandumuyla yargı FETÖ'ye teslim edildi. Tüm bu yaşananlar ülkeyi 15 Temmuz 2016 gerçeğiyle yüz yüze bıraktı. Bugün dünden daha iyi olduğumuz söylenemez ve "Benden olsun, taştan olsun." mantığıyla hınca hınç doldurulan kadrolar, AKP'de siyasi görevlerde bulunurken hâkim, savcı yapılan avukatlar, eş dost, akraba bürokratlar, yine, ballı maaşlı söz konusu bürokratlar, partizan valiler, yapay rektörler, emniyetçiler, diploması bilmeyen büyükelçiler, Allah'la aldatan sahte hocalar bugün bizim en büyük handikabımız olmuştur. Bu tür zatların devlet memuru olamayacağı kesin iken nasıl bu kadrolara atanabildikleri hâlâ izaha muhtaçtır.

Değerli milletvekilleri, memuriyete alınmada şartların kanunda gösterilmiş olduğu üzere genel şartlar olmasının yanında spesifik hükümler de vardır. Bunlar devletin güvenliğine ilişkin suçlar, bir yıldan fazla işlenen suçlar, anayasal düzene karşı suçlar, zimmet, irtikap gibi suçlar. Evet, bunları sayıyoruz, bunlarla ilgili, devlet kadrolarına alınacak kişilerle ilgili arşiv araştırması ve güvenlik soruşturması yapılması kadar doğal bir şey olamaz. Bunu yapmak gerekir. Ama iktidarın hoyrat ve partizan icraatları kamu yönetim sistemimizi, arz ettiğim gibi, darmadağın ettiği için bunları nasıl uygulayacak, kim uygulayacak, hangi kriterlere göre uygulayacak, bu yine boşta kalıyor. Ancak biz şunlara dikkat etmeliyiz, yetkili makamlara buradan ifade ediyoruz: İlkeler -bunlar iyi korunmalı- muhataplar, bilgi ve belgeler ile bunların kullanılması, yetkili merciler, değerlendirme komisyonunun çalışması, veri güvenliğiyle ilgili verilerin saklanma ve silinme süreleri; bunlar adaletli işletilmeli.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz.

BEHİÇ ÇELİK (Devamla) – Değerli milletvekilleri, Anayasa Mahkemesinin güvenlik soruşturması ve arşiv araştırmasına ilişkin vermiş olduğu karar dolayısıyla -iptal ettiği için- biz bu yasa teklifiyle karşı

karşıyayız. Burada, aslında teknik hükümler içeriyor, ben onlara değinmek istemiyorum. Ancak burada son olarak 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun 11'inci maddesini sizlere hatırlatmak istiyorum. Burada, terör örgütlerine iltisakı yahut bunlarla irtibatlı olduğu Emniyet Genel Müdürlüğü tarafından bildirilen gerçek veya tüzel kişiler ile bu kapsamda olduğu MİT Müsteşarlığı tarafından bildirilen yurt dışı bağlantılı gerçek ve tüzel kişilerin ihale konusunda, ihalelere katılamaması konusunda bir hüküm ifade ediyor. Buna da burada dikkatinizi çekiyorum. Bu mevcut teklif içerisinde bu söz konusu değil.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BEHİÇ ÇELİK (Devamla) – Son cümle.

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

BEHİÇ ÇELİK (Devamla) – Dolayısıyla burada sözümü tamamlarken hiçbir konuda güven vermeyen bir iktidarın ve partizanlaştırdığı personelin güvenlik soruşturmasına ve arşiv araştırmasına ne kadar güveneceğimizi de burada yüksek takdirlerinize sunuyorum.

İkinci bölüm üzerindeki sözümü burada noktalıyorum.

Hepinize saygılar sunuyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

X.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

A) ÇEŞİTLİ İŞLER

1.- Başkanlıkça, Genel Kurulu teşrif eden Afganistan Senato Başkan Yardımcısı Muhammed Akbar Stanikzai ve beraberinde heyete “Hoş geldiniz.” denilmesi

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, ülkemize bir ziyarette bulunan Afganistan Senato Başkan Yardımcısı Muhammed Akbar Stanikzai ve beraberindeki heyet Genel Kurulumuza teşrif etmişlerdir, kendilerine Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kurulu adına “Hoş geldiniz.” diyorum. (Alkışlar)

IX.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN

GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)

1.- Kırıkkale Milletvekili Ramazan Can ve 64 Milletvekilinin Güvenlik Soruşturması ve Arşiv Araştırması Kanunu Teklifi (2/2972) ve İçişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 220) (Devam)

BAŞKAN – Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına Sivas Milletvekili Sayın Ahmet Özyürek.

Buyurunuz Sayın Özyürek. (MHP sıralarından alkışlar)

MHP GRUBU ADINA AHMET ÖZYÜREK (Sivas) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 220 sıra sayılı Güvenlik Soruşturması ve Arşiv Araştırması Kanunu Teklifi'nin ikinci bölümü üzerinde Milliyetçi Hareket Partisi grubum adına söz almış bulunmaktayım. Bu vesileyle Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Partimizin kurucu Genel Başkanı Başbuğ'umuz Alparslan Türkeş'i vefatının 24'üncü yılında rahmet, minnetle anıyorum; ruhu şad, mekânı cennet olsun.

Yine, bugün Konya'da hava uçuşu eğitimi sırasında şehit düşen pilotumuza Allah'tan rahmet, kederli ailesine başsağlığı diliyorum.

Değerli milletvekilleri, 104 emekli amiralin antidemokratik, millî iradeye kasteden bildirisine karşı Genel Başkanımız Sayın Devlet Bahçeli Bey'in ifade ettiği gibi: “Hiç kimse sinir uçlarımızla oynamasın, darbeler sayfası kapanmıştır. Kahraman Türk Silahlı Kuvvetlerimizi hiçbir alçak tahrik edemeyecek, karanlık bir tünele çekemeyecektir.”

Devlet olmanın önemli bir süreci vatandaşların ve kurumların güvenliğini sağlamaktan geçmektedir yani vatandaşın hak ve özgürlükleri bakımından tehlike arz edecek süreçlerin yaşanmaması için tedbirler almak devlet olmanın bir gereğidir.

Devletin tüzel kişiliğini kamu görevi olarak gerçek kişiler üstlenir ve devletin görevleri bu yolla icra edilir. Devlet görevlilerinin bir kısmının icrası çok hassas güvenlik anlayışı gerektirir, öyle ki bu güvenlik ihtiyacının karşılanması devlet kurumlarının şahsında insan eliyle yürütülen faaliyetlerle mümkün olmaktadır. Devletler vatandaşlarına hizmeti yine milletin mensupları aracılığıyla ulaştırır. Bu durum etraflıca düşünüldüğünde, önemli bir ihtiyacın sağlanmasında görev alacak kamu personelinin seçilmesinde birtakım zaruretlerin doğması kaçınılmaz olacaktır. Güvenlik soruşturması ve arşiv araştırması, kişinin, kamu hizmetine alınmasında sakınca olup olmadığına ilişkin yapılan soruşturma ve araştırmadır. Güvenlik soruşturması ve arşiv araştırması dünyanın çeşitli ülkelerinde kamu hizmetinin sağlanabilmesi adına alınan iş gücünün güvenilirliğini belirleme ve teyit etme amacıyla yapılan kapsamlı bir işlemdir. İnsanın inisiyatifine teslim edilen hizmet sunumları her vatandaşa eşit ve adaletli ulaştırılmaz ise devlet olmak anlamını yitirir.

Bu eşitlik ve adaletin sağlanabilmesi, hizmet sunumunda kullanılan iş gücünün güvenilirliğiyle doğru orantılıdır. Nitekim, bu konuda pek çok ülke belirli bir güvenlik soruşturması standardını belirlemiş olup kendi sistemine uygun kamu personeli güvenlik denetimi mekanizmasını oluşturmuştur. Anlaşıldığı üzere, devlet önce kendi güvenliğini sağlarsa ve personelinin hassasiyetle seçerse vatandaşa daha kaliteli kamu hizmeti sunacaktır. Bu sebeple ülkemizdeki uygulamalar devletimizin güvenliği ve kamu hizmetinin azami derecede fayda sağlamasını amaçlamaktadır. Muhtelif dönemlerde çeşitli ihtiyaçlara göre düzenlenen güvenlik soruşturması ve arşiv araştırması mevzuatımız, Anayasa'mız, uluslararası sözleşmeler ve uygulamada karşımıza çıkan aksaklıklardan kaynaklanan birtakım hususları düzenleme ihtiyacını ortaya çıkarmıştır. Hâlihazırda uygulamada bulunan mevzuatımız güvenlik soruşturmasında elde edilecek bilgilerin, belgelerin veya kişisel verilerin ne şekilde işleneceği, ne kadar süreyle saklanacağı ve nasıl kullanılacağı konusunda muğlak durumlar barındırmaktadır. Bu sebeple yeni bir kanun teklifi gündeme alınmıştır.

Bilindiği üzere yakın geçmişimizde yaşadığımız 15 Temmuz hain darbe kalkışmasının sonuçları ortadadır. Devletimizin milletin imkânlarıyla kamu hizmetine memur edilen hainler tarafından nasıl hedef alındığına hep beraber, hep birlikte şahit olduk. Öyle ki bu hain kalkışmada yüz binlerce kamu görevlisi milletin iradesine kastetmiş, işi Gazi Meclisimizi bombalamaya kadar götürmüştür. Kamu görevinde bulunan güvenlik güçlerine sızdırılmış hainler tarafından yüzlerce insanımız şehit edilmiştir. Bu hain eylemlerin tamamını, görevi kötüye kullanmak suretiyle devletimizin imkânlarıyla gerçekleştirmişlerdir. Karşımıza çıkan sonuç, kamu görevine alınan personel hassasiyetle seçilmez ise milletimizin ağır bedeller ödemek durumunda kalacağıdır. Sadece FETÖ değil, ülkemizde kanlı eylemler yapma gayesinde olan küresel güçlerin desteklediği habis ruhlu katil terör örgütlerinin de kamuya sızma girişimleri malumlarımızdır. Bütün bunlara karşı önleyici tedbirler almak durumundayız. Zira, vatanını, milletini ve devletini seven hiç kimse bu konuya kayıtsız kalamayacaktır. Burada en büyük vazife millet iradesini temsil eden bizlere, Gazi Meclisimize düşmektedir.

Değerli milletvekilleri, kamu görevine ilk defa ataması yapılacak personelin almış olduğu eğitimin yanında devletine ve milletine sadakatle hizmet etme bilincinde olması önemlidir. Bireyde bu

hassasiyetlerin oluşmasında devlet tarafından verilen eğitim, öğretimin yanında aile ve sosyal çevresinin de etkisi büyüktür. Bu anlamda şahıs araştırılırken yapılacak işlemler, genellikle etkileşimde bulunduğu sosyal alanı, buradaki tutumu, devlete ve topluma bakışı gibi konuları içermektedir. Araştırmalar neticesinde ise olumlu veya olumsuz kişisel verileri toplanır ve işlenir. Kişinin kamu hizmetine alınmasına engel teşkil edecek bile olsa elde edilen veriler mahremdir ve bu mahremiyetin korunması da devletin sorumluluğundadır. Kanun teklifinin temelinde yatan gereklilik de aslında budur. Yapılan birçok güvenlik soruşturması, kişinin kamu görevine alınmasına engel teşkil edecek durumlar ortaya çıkarmasına rağmen yargı kararlarıyla mahremiyete aykırılığından dolayı iptal edilmiştir. Doğal olarak yönetmeliklerle Kişisel Verilerin Korunması Kanunu çelişir hâle gelmiştir. Kanun çalışması bu aksaklığı gidermeyi amaçlamıştır. Kanun teklifiyle önemli bir husus olan kişisel verilerin korunmasına ilişkin temel ilkeleri ifade etmek de yerinde olacaktır.

Teklifin 8'inci maddesi, kişinin istihbari faaliyetlere konu olmayan kişisel veriler hakkında bilgilendirilmesi, bu verilere erişmesi, verilerin düzeltilmesi ve silinmesi taleplerine ilişkin tedbirleri içermektedir. Bu noktada kişisel verilerin doğru ve güncel olması söz konusudur. Esasen güvenlik soruşturması ve arşiv araştırması işlemlerinin her bir evresinde gizliliğe uyulmalıdır.

Yine, teklifin 9'uncu maddesi ise "Araştırma neticesinde elde edilecek bilgi ve belgeler yasal olarak bilmesi gerekenler dışında başka hiçbir kimseyle paylaşamaz." ibaresi kişisel verilerin kimler tarafından işleneceğine sınırlama getirmektedir.

Güvenlik soruşturması ve arşiv araştırması sırasında elde edilen kişisel veriler iki yılın sonunda değerlendirme komisyonlarınca silinir ve imha edilir. Mevcut kanun ve yönetmelikte kişisel verilerin silinmesi ve imha edilmesi aşamasında suç teşkil edecek fiillerin işlenmesi durumuyla ilgili cezai hükümlerin bulunmadığı görülmektedir. Bahse konu olan kişisel verilerle ilgili kanun teklifinin 11'inci maddesi cezai yaptırımları düzenlemektedir. Bu yaptırımlar kişisel verilerin korunması hususunda caydırıcılık sağlayacaktır.

Kanun teklifiyle devletin güvenliğinin, ulusun varlığının ve menfaatlerinin etkileneceği bilgi ve belgeler, gizlilik dereceli kamu personeli ve meslek gruplarının tespiti Cumhurbaşkanlığınca yönetmelikle belirlenecektir. Güvenlik soruşturmasının ve arşiv araştırmasının hangi usul ve esaslara göre yapılacağı, bunu yapacak birim ve değerlendirme komisyonlarının kurulması ve uygulamaya ilişkin diğer hususlar da yine yürütmenin çıkaracağı yönetmelikle belirlenecektir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Milliyetçi Hareket Partisi Grubu olarak kanunu desteklediğimizi ifade etmek istiyorum, yüce Meclisi ve yüce Türk milletini saygıyla selamlıyorum. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Halkların Demokratik Partisi Grubu adına Ağrı Milletvekili Sayın Abdullah Koç.

Buyurunuz Sayın Koç. (HDP sıralarından alkışlar)

HDP GRUBU ADINA ABDULLAH KOÇ (Ağrı) – Sayın Başkan, değerli halkımız; sizleri saygıyla selamlıyorum.

Güvenlik Soruşturması ve Arşiv Araştırması Kanunu Teklifi'nin ikinci bölümü üzerine partim adına söz almış bulunmaktayım.

Değerli arkadaşlar, ikinci bölümde yer alan 8'inci madde, 9'uncu madde, 11 ve 12'nci maddeler gerçek anlamda öze dokunan maddelerdir, insan hak ve hürriyetlerine aykırı maddelerdir ve dolayısıyla

Anayasa'ya da aykırılık teşkil eden maddelerdir ne yazık ki. İç Tüzük hükümleri açıkça bu kanun teklifiyle çığnemiş, reddedilmiş olan bir kanun teklifi maalesef yine iktidar partisinin oyunuyla görüşülmek zorunda bırakılmıştır. Siyasi iktidar, 2016 ve 2018 yıllarında, OHAL sürecindeki güvenlik soruşturması ve arşiv soruşturmasıyla kendine yakın olanları -ayrıca bu maddelerle yeniden kendi iktidarını daha sağlamlaştırmaya- ve yandaş kişileri kamuya almaya ilişkin yepyeni bir kanun teklifini önümüze getirmiş ve bu şekilde yeni bir hamle başlatmıştır değerli arkadaşlar.

Bakın, bu kanun teklifiyle aile bireylerine kadar soruşturma yapılıyor ve mevcut olan bu maddelerle insanlar hakkında, müracaat eden kişiler hakkında arşiv araştırması yapılıyor, bu arşiv araştırmasından elde edilen bilgiler ise silinmiyor ve Cumhurbaşkanının oluşturmuş olduğu değerlendirme komisyonlarıyla insanları, gerçek anlamda kamu hizmetinde yer almak isteyen kişileri bu şekilde baypas etmek suretiyle, kendilerine yandaş ve -kendileri giderayak- kendilerine yakın olan kişileri kamuya almak suretiyle... Yeni bir kanun teklifiyle biz karşı karşıyayız değerli arkadaşlar. Bakın, partili Cumhurbaşkanının değerlendirme komisyonları kuracağı ve bu değerlendirme komisyonlarıyla insanların kamu hizmetine alınacağına ilişkin bir kanun teklifiyle biz karşı karşıyayız.

Değerli arkadaşlar, ben size tarihten kısa bir notla konuşmama devam etmek istiyorum. Bakın, Nazi'deki ırk yasalarını birçok kişi maalesef tarih sayfalarında görecektir ve maalesef çok olumsuz bir geçmişe sahip olan bir dünyanın buna ilişkin olan örneklerini biz ne yazık ki bu kanun teklifiyle yaşayacağız. Bakın, 7 Nisan 1933'te kabul edilen, devlet memurları mesleğinin ihyasına dair olan yasanın 3'üncü maddesiyle ari kökenli olmayan devlet memurlarının derhâl emekliye ayrılması ve Yahudilerin, ne varsa, nerede varsa, hangi devlet kurumunda varsa hepsinin işine son verilmesine dair bir Nazi kanunuyla dünya karşı karşıya kaldı ve gerçek anlamda bir faşizmle karşı karşıya kaldı dünya. İşte, bu mevcut olan benzer kanunlar sizlere tanıdık geliyordur değerli arkadaşlar, bakın, bu tanıdık olan yasa teklifleri.

Sayın Başkan, sayın vekiller; bu yasa teklifiyle güvenlik soruşturması ve arşiv araştırması MİT Başkanlığı, Emniyet Genel Müdürlüğü ve mülki idare amirlikleri tarafından yapılacak ve buna göre, bu düzenlemeyle memur alımı ve kamu hizmetine insanlar alınacak.

Değerli arkadaşlar, size hemen şurada belirtmek isterim ki bakın, bu sisteme karşı koyan, aynı zamanda hak talep eden Kürtler, muhalifler, iktidarın hukuksuzluklarına karşı ses çıkaranlar, değişim isteyenler -tırnak içerisinde- iltisaklı olanlar başta olmak üzere toplumun büyük bir kesimi kamuda işe giremeyecek ve bu kanuna takılacak. Bakın, soruşturma ve araştırma yapacak olan valilerin ve kaymakamların yapmış oldukları uygulamalarla ilgili size birkaç tane örnek vermek istiyorum.

Değerli arkadaşlar, bakın, biz seçim bölgelerimizde, gittiğimiz her yerde konuşuyoruz, hakkımızda fezleke çıkıyor, fezleke düzenliyor bu valiler ve kaymakamlar; biz susuyoruz, fezleke geliyor; biz yerimizde duruyoruz, fezlekeler geliyor yani bizler hakkında düzenlemiş oldukları bu fezlekelerle biz kalıbımızla bulunduğumuz yerdeyiz ve yine bizim hakkımızda fezlekeler düzenleniyor. Bakın, buradaki uygulamayı bu şekle sokan ve bu şekilde hak ihlalleri yapan ve muhalefete gerçek anlamda, güvenlik güçlerinin yargıya, yargının da bizlere taciz uygulamasına varan bu şekildeki fezlekelerle biz ne yapıyoruz? Karşı karşıya kalıyoruz. Bakın, soruşturmayı yapacak ve bu şekilde soruşturmayı derinleştirecek ve arşiv kaydını tutacak olan makamlardan bahsediyorum değerli arkadaşlar. Bunlar mı hakka ve hakkaniyete uygun davranacak?

Değerli arkadaşlar, bunlar AKP'nin memurlarıdır. Bunlar tarafsız değil, taraflıdır. Bu nedenle, bu kanun öze dokunan ve Anayasa'ya aykırı olan bir kanundur, kanun teklifidir; derhâl geri çekilmesini biz teklif ediyoruz değerli arkadaşlar. Bakın, bu kadar hak ihlaline neden olacak, bu kadar hukuksuzluğa neden olacak bu kanun teklifi birçok kişiyi kamu hizmetinin dışına itecek değerli arkadaşlar. Dün 1 tane önergeyle, öğretmenlere ilişkin olan kısmı da, bu şekilde, bu kanun maddesine eklendi. Dolayısıyla herkes, yine çalışan, yıllarca emek veren ve eğitim fakültelerini tamamlayan öğrenciler de, maalesef, bu uygulamayla öğretmen olamayacaklar.

Sayın milletvekilleri, bakın, ben size çok daha önemli olan bir meseleyi dile getirmek istiyorum karşınızda. Bakın, cezaevlerinde çok ciddi sorunlar var, cezaevlerinin sorunlarını dile getirmek istiyorum. İşkence ve her türlü kötü muamele devam ediyor cezaevlerinde. Bakın, haberleşme hürriyeti, oluşturulan mektup komisyonları tarafından engellenmektedir. Değerli arkadaşlar, bakın, gönderilen mektupların çoğu bu komisyonlara takılmakta ve haberleşme hürriyeti çok net bir şekilde ihlal edilmektedir. Değerli arkadaşlar, bakın, televizyon izleme hakkı mahpusların elinden alınmaktadır. Sincan Kadın Kapalı Cezaevindeki mahpuslar şu anda konuştuğum Meclis TV'ye, TRT'nin Meclis kanalına sahip olabilmek için, bu hakkı elde edebilmek için mücadele ediyorlar. Bakın, eğer TRT'nin kanalı da yasaksa bizim söyleyecek hiçbir sözümüz kalmamış demektir. Bakın, mektubu size gösteriyorum "Büyük uğraşlar sonucunda ancak biz Meclis TV'ye ulaşabildik." diyor. Meclis TV'nin izlenmesine bile engel oluyorlar cezaevlerinde. Cezaevlerinin gelmiş olduğu aşama bu değerli arkadaşlar. Bakın, cezaevlerinde başka neler yapılıyor? Haklı taleplerine karşılık, her talebe karşılık bir disiplin soruşturması başlatılıyor. Sağlık hakkı ciddi bir şekilde engelleniyor, güvenlik gerekçesiyle yasa dışı sürgünler devam ediyor. Çıplak arama, eziyet etme muamelesi cezaevlerinde devam ediyor. Kürtçe mektuplar açısından "çeviri ücreti" adı altında çok fahiş rakamlar isteniyor. Pandemi gerekçe gösterilerek ortak alan tamamen yok edilmiş durumda. İdare ve gözlem kurullarının keyfi ve taraflı raporlarıyla koşullu salıverilme engelleniyor değerli arkadaşlar. Özellikle Karadeniz Bölgesi'ndeki cezaevlerinde avukat görüşleri hâlâ kapalı yapılıyor, açık grevleri nedeniyle disiplin cezaları veriliyor, kitap hakları gasbediliyor ve mahpusların kitaplara ulaşma hakları engelleniyor değerli arkadaşlar.

Sayın milletvekilleri, bakın, 2 Nisanda benim şahit olduğum; milletvekilimiz Ömer Faruk Gergerlioğlu tartaklanarak evinde gözaltına alındı, milletvekilliği Anayasa'ya aykırı bir şekilde kaldırıldı, milletvekilliği düşürüldü ve bu şekilde Ömer Faruk Gergerlioğlu cezaevine gönderildi değerli arkadaşlar. Bakın, Ömer Faruk Gergerlioğlu bu kürsüde neler dile getiriyordu: Çıplak aramayı dile getiriyordu, cezaevlerindeki işkenceleri dile getiriyordu. Mazlumun sesi olduğu için hedef alındı. Bakın, bunlar gibi yüzlerce, mevcut olan yasa dışı uygulamaları dile getiriyordu.

Peki, sizlerin oylarıyla başka kimleri cezaevine gönderdiniz siz? Milletvekilliğini düşürdüğünüz Leyla Güven, Musa Farisoğulları ve Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun vekilliklerinin düşürülmesi tamamen Anayasa'ya aykırıdır ve sizin bu şekildeki faşist uygulamalarınız sonucunda meydana geldi değerli arkadaşlar. Peki, ben size sormak istiyorum: Vekillerimizin milletvekilliklerinin düşürülmesiyle, cezaevine gönderilmeleriyle birlikte siz ne yaptınız değerli arkadaşlar? Yoksulluğu mu çözdünüz? Mazlumlara yaptığınız bu zulümleri mi kaldırdınız? Yoksullukları mı yok ettiniz? Ekmeğe muhtaç bırakmış olduğunuz halkların sorunlarını mı çözdünüz? Hiçbirini yapmadınız ve yapmayacaksınız ama değerli arkadaşlar bu zulmünüz arttı, zulmünüz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

ABDULLAH KOÇ (Devamla) – Bakın, sizin bu on dokuz yıllık süreçte, on dokuz yıllık iktidarınızda sizin zulmünüze zulüm katıldı. Bakın, bu zulmünüze de, bu mevcut olan hukuksuzluklarınıza da, mevcut olan bu faşist uygulamalarınıza da yakın bir dönemde önümüze gelecek olan seçimde son vereceğiz.

Bütün halkımızı saygıyla selamlıyorum.

Teşekkür ediyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Cumhuriyet Halk Partisi Grubu Adına Balıkesir Milletvekili Sayın Ensar Aytekin.

Buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA ENSAR AYTEKİN (Balıkesir) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; teklifin ikinci bölümü üzerine söz aldım, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Sözlerime başlarken, bugün Konya’da şehit düşen pilotumuza Allah’tan rahmet, ulusumuza başsağlığı diliyorum.

Değerli milletvekilleri, geçen hafta ilginç bir olay yaşandı, o olaydan AKP Grubu ders çıkarmamış olsa gerek ki 65 milletvekilinin imzasıyla gelen kanun teklifinde 7 milletvekiliyle temsil ediliyor. (CHP sıralarından alkışlar)

Değerli milletvekilleri, burası Türkiye Büyük Millet Meclisi, burası millet iradesinin tecelligâhı. Bu Meclis savaş yönetmiş bir Meclistir ve bu yüzden “Gazi” unvanıyla anılır. Bu Meclisin her bir üyesi bu sorumluluğu bilerek yasama faaliyetlerine katılır. Bu kapsamda, görüşülen Arşiv Araştırması ve Güvenlik Soruşturması Kanun Teklifi demokrasinin mabedi olan, olduğuna inandığımız Mecliste milletvekillerinin oylarıyla reddedildi. AKP’liler kendi tekliflerine oy vermedi, oy vermeyi geçtik, oturuma gelmeye tenezzül etmedi, şu anda olduğu gibi, dolayısıyla teklif düştü. Tabii, ne olduysa ondan sonra oldu. İktisatta bir prensip vardır, uzmanlık alanı ekonomi olanlar iyi bilirler, prensibin adı “görünmez el”; bu görünmez el piyasayı domine eder, yönlendirir, istediği yönde harekete geçirir. İktisattaki bu prensibin benzeri Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemine geçildiğinden beri siyasette de vardır. Bu görünmez el ister, kanun çıkartılır; bu görünmez el ister, sözleşmeler feshedilir, devlet madalyasından devleti kuran Atatürk çıkartılır; bu görünmez el ister, Montrö, Lozan tartışmaya açılır, faize, kura müdahale edilir, 128 milyar dolar hiç edilir, nereye gittiğini araştıran Merkez Bankası Başkanına mevsimlik işçi muamelesi yapılır, üç ayda bir görevden alınır; bu görünmez el ister, ülke pandemi sebebiyle eve kapatılır, esnafa kepenk kapatılır, görünmez elin istediği toplantılar lebalep yapılır. Bu görünmez el maça gider, o gidene kadar takır takır oynayan takıma nazar değer, galibiyet serisi sonlanır. (CHP sıralarından alkışlar) Görünmez elin istediği kanun teklifi Meclise gelir, bir vekile “Bunu imzala, sen hazırlamışsın gibi çık, savun.” denir, o da bunu yapar; sonra bir şey olur değerli milletvekilleri, “Meclisin iradesi” diye bir şey vardır ki bu iradeyle bu sol tarafında oturanlara partisinin adı olan adalet hatırlatılır ve bu teklif, milletvekillerinin oylarıyla düşürülür çünkü görünmez elin parmakları üyesi olduğu Meclise gelmeye tenezzül etmemiştir. İktisattaki görünmez elin adı hiçbir zaman yoktur ama millet iradesinin üzerindeki görünmez elin adı Recep Tayyip Erdoğan’dır. (CHP sıralarından alkışlar)

MUHAMMED FATİH TOPRAK (Adıyaman) – Recep Tayyip Erdoğan seçimle gelmiş bir Cumhurbaşkanıdır.

ENSAR AYTEKİN (Devamla) - Burada ilk gün demokrasi adına yaşanan durum ne kadar mutluluk vericiyse sonrasında Meclis Başkanının alet edildiği, usul, şekil, içerik, yöntem bırakmadan delinerek geri getirilen bu teklif o kadar yanlıştır, haksızdır, hukuksuzdur; millet iradesine -öyle bildiriyle falan değil- açıktan darbedir.

Değerli milletvekilleri, bu teklif, sorunlu bir teklif. Teklifte, kamu ve özel sektörde işbaşı yapanları fişleyecek, güya soruşturma yapacaksınız. “Güya” diyorum çünkü burada son zamanlarda gündemde olan bir konudan bahsetmek istiyorum: Serdar Atasoy. Türk hukuk sistemine 15 Temmuz sonrası giren güvenlik soruşturmasına rağmen, ne şekilde olduğu bilinmeyen bir şekilde hassas araştırmadan geçmiş, İstihbarat Başkanlığı görevine kadar yükseltmiştir. Serdar Atasoy, 2017 yılında 3. Orduda görevliken gözaltına alındı, FETÖ’den sorgulandı, serbest bırakıldı. 2020’deki kırk beş dakikalık YAŞ toplantısında ise, ne olduysa, bu kişi Kara Kuvvetleri İstihbarat Daire Başkanı yapıldı ama birileri bu kişiyi göreve başlatmadı ve sonunda, Atasoy istifa etti. Ardından, FETÖ kapsamında gözaltına alındı, tutuklandı, itirafçı oldu. Teğmen rütbesini terör örgütü lideri Fetullah Gülen’in bizzat taktığını kendi ağzıyla söyledi. Buna rağmen, bu adam generalliğe kadar yükseltip İstihbarata atandı. Kararda Millî Savunma Bakanı ve Cumhurbaşkanının imzası var. Kamu görevine giren herhangi bir vatandaş için güvenlik soruşturması, arşiv araştırması isteyenler açık kaynaklardan elde edilen bu bilgileri nasıl görmezler? Bu atamadan dolayı herhangi bir işlem yapıldı mı? İhmal kimindi? Özetle, FETÖ hâlâ askeriyenin içerisinde nasıl bu kadar aktif? Bu soruların cevapları yok.

Bir diğeri, cübbeli, sarıklı amiral rezaleti; bu olayın da FETÖ’den farkı yok. FETÖ’den boşalan yerlere başka yapılar sızıyor, bir yandan da Genelkurmay, irticai faaliyetleri personelde aranan niteliklerin dışına çıkartıyor. Ayasofya imamı 657’ye tabi olmasına rağmen ülke siyasetine ilişkin konuşabiliyor, komutan eskisi SADAT Başkanı Erdoğan’a danışman olarak “Eyalet sistemi gelsin.” diyebiliyor, emekli büyükelçiler Montrö’yle ilgili konuşabiliyor ama denizlere otuz yılını vermiş emekli amiraller Montrö için konuşamıyor. Yapay gündemleriniz vatandaşta tutmuyor, ne yaparsanız da yoksulluğun çığığını engelleyemiyorsunuz.

Değerli milletvekilleri, madde 7’de, ilgili kurum ve kuruluşlarda en üst amirin görevlendireceği 3 kişiden az olmayan komisyondan bahsedilmektedir. Bu 3 kişi hangi yetkinliğe göre seçilecektir? Burası özel olarak irdelenmelidir. Burada önemli rakamları vermek isterim. Örneğin, HSYK’nin FETÖ’nün güdümünde olduğu dönemde yapılan atamalar, 2019 sonu verileri; 2014 HSYK seçimlerinde FETÖ’cü adaya oy veren 196 kişiden 63’ü, Danıştaydaki seçimde FETÖ’cü için oy kullanan 73 kişinin 30’u, adli yargıdaki seçimde FETÖ’cü için oy kullanan 5.319 kişiden 2.083’ü ve idari yargıdaki seçimde FETÖ’cü için oy kullanan 735 kişiden 45’i hâlen görevdeydi. Bu şu demektir: Henüz FETÖ temizlenmemiştir. Peki, FETÖ buralara nasıl gelmiştir? Gerek yargıdaki bu atamalarda gerekse yukarıda örneklenen askerî kararlarda, o atama şubelerinde görev yapanların sicilleri oluşturulmuştur. Şimdi, FETÖ’den boşalan kadrolara yeni cemaatlerin, tarikatların sızma girişimleri yer yer haber olmaktadır. Özellikle yargıda egemen olduğu söylenen İstanbul Grubu ve Pelikan yapısı göz önüne alındığında getirilmek istenen düzenlemenin içereceği riskler ortadadır. En üst amir bu 3 kişiyi tamamen keyfi bir şekilde atayabilir.

Bugün AKP bürokrasisinde ilginç bir durum vardır. Kolluk dâhil olmak üzere birçok alanda, bürokratlar, müdürler, görevliler 15 Temmuz’a bakarak “İşte devlet bunları yurt dışına gönderdi, eğitim aldırды, liyakatle yerleştirip atamalarını yaptı ama onlar kalkıp halkına bomba yağdırdı.” diyerek, liyakat

değil sadakat lazımmış propagandası yapılmaktadır. Bu değerlendirmeden de görüleceği üzere devlet kadrolarında yer tutanlardan bazıları sadakati liyakatin önüne geçirmekte ve bu sayede devlet kadroları niteliksiz insanlarla, şahsımın memurlarıyla dolmaktadır. Bu değerlendirmeden sadakatin olması gerekiyor sonucunu çıkarmak son derece yanlıştır çünkü liyakat, devlete liyakati gerektirir. Atama kararlarında, rütbe ilerlemelerinde, yargı paketlerinde liyakatlılara yer vermeyen yine bu iktidardır. Bu FETÖ'cüler üst düzeylere getirenler yine bu iktidardır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; özetle bu teklif, AKP dâhil olmak üzere, devleti kim yönetirse yönetsin makbul vatandaş arama isteğinin sonucudur. Bakın, 15 Temmuz Araştırma Komisyonu Raporu bu Mecliste yazıldı ama bu rapor yerleşkenin içerisinde kaybedildi. Arşivde yok, dosya nerede bilen yok. Devlette örgütlenen ve şu an makul yol arkadaşı olan yapılar yarın baş kaldıracak seviyeye geldiğinde, o günün koşullarına göre bu yapıları terör örgütü ilan etmek devleti yönetenleri masum göstermez, bilakis bu işlerin sorumlusu yapar, tıpkı FETÖ'yü devlete dolduranların sorumlu olduğu gibi.

Bu duygularla Meclisi saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Şahıslar adına ilk konuşmacı İstanbul Milletvekili Sayın Ahmet Şık.

Buyurunuz Sayın Şık.

AHMET ŞIK (İstanbul) - Teşekkürler Sayın Başkan.

Herkese merhaba.

Bu konuşma olanağını sağladığı için, kendi hakkından feragat eden HDP'li arkadaşlarıma teşekkür ediyorum.

Gündemimiz malum; kabile hukuku icabı, suçu işleyenlerin kim olduğuna göre, kimlerden olduğuna göre iş gören ya da görmeyen düzenlemelerden bir diğeri olan Güvenlik Soruşturması ve Arşiv Araştırması Kanunu Teklifi. Bu teklif, bir dizi geçmiş düzenlemenin de ruhuna uygun bir postmodern hanedanlık inşası yolunda atılmış diğer yeni bir adım. Aslında yeni demek de doğru değil çünkü bu düzenleme özelinde de özel bir ısrar söz konusu. AYM'nin bu düzenlemeyi daha önceki iptali de dahil, yine bu düzenlemenin daha önce muhtelif süreçlerde gündeme geldiğini biliyoruz; geri çekildi, bekletildi, yenilendi ve bugün tekrar burada. Amacı, FETÖ gibi ortak bir düşman tarifıyla saray rejiminin bekası için steril yurt yaratmak ve herkesi önce sabıkalı hale getirip sonra da bu gerekçeyle açıklıkla tehdit etmek, KHK'liler örneğinde gördüğümüz üzere sosyal ya da sivil ölümü mevzuata yerleştirmek. Düzenlemenin peşinde olduğu şeyin adına sabıka demek hiç yanlış olmaz. Bu düzenlemeyle saray rejimi ittifakı kendince kritik ya da önemli addettiği makam ya da mevkileri sabıkalı olduğunu düşündüklerine kapatıyor. Özetle "Bizden olmayan herkes düşman ya da sabıkalıdır." diyor ancak bu yasa teklifi iktidarı paylaşan sizler dâhil herkesin geleceğine bir tehdit. Nedenini bu düzenlemenin amacı çerçevesinde küçük bir güvenlik soruşturması ve arşiv araştırması simülasyonunda anlatayım ki daha kolay anlaşılsın. Vebalı muamelesini hukuki hâle getiren güvenlik soruşturması, döneme göre saf ya da yer değiştiren isimler ve şeytanlaştırılan ya da dostlaştırılan yapılara göre işletilirse bu soruşturmayı geçemeyecek olan yani "sabıkalı" olarak adlandırılacak olanlara bakılırsa durum şöyle: Bürokrasiden iş dünyasına ve borazanlığımızı yapan medyaya kadar çok sayıda kişinin geçmişte iktidarınıza ortakken şimdi şeytanlaştırmakta yarıştığınız Fetullah Gülen'le fotoğrafları var ancak -isim vermeyeceğim ama- sadece 27'nci Dönemin bazı AKP'li milletvekillerini anımsatmakla yetineyim, George Orwell'in "1984" isimli eserinde hakikati eğip büken gerçek bakanlığının işini iktidarınızda üstlenen kişinin Zaman gazetesinde yayımlanan yazıları olan eşi var.

Suç ortağı olduğunuz ancak cemaatin çetesini tek fail ilan ettiğiniz kumpaslar sürecinin iş birlikçisiyken şimdi grubunuza Başkan Vekilliği yapan var. İstifa ettiği 2020 Haziranına kadar AKP Tanıtım ve Medya Başkanı Yardımcısı görevini üstlenen ve “Darbeci Kemalist zihniyeti ortadan kaldırmak için FETÖ’yle ittifak yaptık.” itirafında bulunanınız var. Kilis Üniversitesi Rektörüyken Pensilvanya’da Fetullah Gülen’in önünde diz çöken, şimdi ise başka bir üniversite kadrosunda bulunan kardeşe sahip bir vekiliniz var. Necmettin Erbakan Üniversitesinde öğretim üyesiyou Konya merkezli FETÖ operasyonuıla tutuklanan bir kardeşe sahip olan, bu dönemden AKP’li bir başka vekiliniz var. Kardeşi 15 Temmuz kalkışmasının yönetici faillerinden bir generalken Hollanda’ya Türkiye Büyükelçisi yapılanı var.

17-25 Aralık yolsuzluk soruşturmalarını eski ortağımızı terörist ilan etmenizın miladı olarak belirlediniz. Düşmanlaştırmak istediğiniz kim varsa bu milat sonrası faaliyetlerine, tutumuna, sözlerine bakarak yargıladınız. Bank Asya’nın önünden geçenlerin, çocuğunu cemaatin okuluna ya da dershanesine gönderenlerin her biri tutuklandılar ancak Güleñcilerin üniversitesinde ders vermekle kalmayıp milat belirlediğiniz 17-25 Aralık sonrasında “Cemaat AK PARTİ’den yalıtılmış, yabancıı olduğumuz, bilmediğimiz bir yapı değil; 70’lerden beri hoca efendinin kasetlerini dinleyip yazılarını okuyarak yetişmiş insanlarız biz.” diyeniniz var. Muhalefetteyken “Kendisini padişah olarak görüyor, paçalarından yolsuzluk akıyor, hesap sormazsam namerdim.” diye esip gürlleyen ancak zalimlik ve savunuculuğunu yapmak konusunda tutarlı olup ilkeler konusunda, ilkeler söz konusu olduğunda dünüyle bugünü arasındaki uçurumu menfaatleriyle kapatmaya çalışan bir Bakanınız var. (HDP ve CHP sıralarından alkışlar) Başbakanın kalbi “Ali” diyor, dili “Muaviye” söylüyor. “Harun gibi gelip Karunlaşanlar, firavunlaşanlar...” diyen yöneticileriniz var. Recep Tayyip Erdoğan’ın Kürtçe Kur’an gündemi için edepsizlik, münafıklık benzetmesiyle “Yeri gelince papaz cübbesi, yeri gelince imam kisvesine bürünen iki yüzlüler.” diyen, “diktatör muavini” diye tanımlayıp “Herkesten cumhurbaşkanı olur ama Recep Tayyip Erdoğan’dan olmaz.” deyip de iktidarınıza ortak olan var.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz.

AHMET ŞIK (Devamla) – Cemaatin “FETÖ” diye anılmasında yadsınamaz katkınızı “Ne istediniz de vermedik?” diye özetleyen ancak bu suç itirafını siyasi öz eleştiri olarak gören yargının herhangi bir tasarrufta bulunmaktan kaçtığı, korktuğu Recep Tayyip Erdoğan var.

Kısa ve sınırlı bir arşiv taramasıyla size güvenlik soruşturması yapmış bulundum ki bunların hiç birini suçlamak için söylemedim. Sadece yasanın yaratacağı sorunları ve gelecekte karşınıza ne çıkacağını, yarın iktidar değişir ise sizin neyle karşı karşıya kalacağını anlatmak için bir örneklemeydi ama madem bu teklifin kanunlaşmasında bu kadar ısrarcıınsız, buyurun, örneklerini verdiğim üzerinden görevinizin gereğini yapabilirsiniz.

Teşekkür ederim. (HDP ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, şimdi soru-cevap işlemine başlıyoruz.

Sayın Taşkın...

ALİ CUMHUR TAŞKIN (Mersin) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

1990 yılında gerçekleştirilen bir kongreyle, asırlardır varlığını korumaya çalışan, geçmişinde derin acılar barındıran, ayrımcılığa ve nefret söylemine en çok maruz kalan toplumların başında gelen Romanlar için 8 Nisan Dünya Romanlar Günü olarak kabul görmektedir. O yüzden bugün Romanların sorunlarının

tartışıldığı, kültürlerinin korunmasına yönelik görüşlerin ortaya atıldığı bir gündür. Ülkemizde, Cumhurbaşkanı Sayın Recep Tayyip Erdoğan önderliğinde gerçekleştirdiğimiz çalışmalar bir milat olarak kabul edilir. Bu çalışmalar sayesinde Romanların kendini ifade etme özgürlüğü sadece lafta kalmamış, hukuki bir zemin de oluşturulmuştur. SİROMA ve SODAM Projeleri hayata geçirilmiştir. Yüzlerce yıllık devlet geçmişimizde vatanına, milletine, bayrağına, ezanına sahip çıkmış, bu vatan ve ay yıldızlı al bayrak uğruna canlar vermiş ve şanlı bayrağımız altında gururla yaşamız tüm Roman kardeşlerimizin 8 Nisan Dünya Romanlar Günü' nü kutluyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Gaytancıoğlu...

OKAN GAYTANCIOĞLU (Edirne) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Önce Tarım ve Orman Bakanının, ardından AKP Genel Başkanının “Bundan sonra gerekli olmadıkça hayvan ve et ithalatı yapılmayacak.” demesinin ardından bir buçuk yıl geçti. Bu sürede 200 binden fazla besilik sığır ithalatı yapıldı; şimdi, 55 bin tane daha ithal etme kararı açıklandı. AKP'ye göre ülkemizdeki besilik sığır sayısı yeterli değil, dünyanın dört bir yanından toplamaya devam ediyor. Besilik sığır sevginizin nedeni nedir? Bu ithalat politikasıyla kimleri besliyorsunuz? İthalat kararınız, ülkemizin ihtiyaç duyduğu gıdayı temin etmekten, ülkemizde üretmekten aciz olduğunuzun kanıtıdır. Yine ithalat kararınız gösterdi ki AKP ithalat yapmasa vatandaşlarımız kurban bile kesemeyecektir. Ey yerli ve milliler, milleti kurban kesmek için bile yabancılara muhtaç ettiniz, et fiyatlarını ithalatla baskılıyorsunuz, üretici hayvancılıktan kopuyor. AKP ilk seçimde gidecek ama zararlarını silmek maalesef zaman alacak.

BAŞKAN – Sayın Köksal...

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Sayın Başkan, Türkiye'nin elma üretiminin önemli bir bölümünü karşılayan Isparta'da, geçtiğimiz hafta, Eğirdir ve Gelendost ilçelerindeki elma üreticileriyle görüştük. Kilosunu 2 liraya mal ettikleri elmayı maliyetin altında sattıklarını, hatta elmaların çoğunun depolarda alıcı beklediğini anlattılar. Eğirdir'de görüştüğümüz 80 yaşındaki bir amca “1 liraya elmalarım depolarda çürüyor, alan yok.” diye haykırıyordu ve elma üreticileri “Meclise götürün bu elmayı, gösterin lütfen, Isparta'nın AKP milletvekilleri bize sahip çıksın, bu elmaların üretim maliyetini düşürsünler, yeni pazar açsınlar, elma birliği kursunlar, bizi milyonlarca lira dolandırılmaktan kurtarsınlar, artık yeter, bizim de yüzümüz gülsün, elmalarımızı satabilelim, emeğimizin karşılığını alalım.” diyorlar.

BAŞKAN – Sayın Bülbül...

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Aydın) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

AKP'nin yap-ışlet-soy modeli olan Aydın-Denizli Otoyolu Projesi geçen de geçmesen de vatandaşın cebini boşaltan, garanti araç sayısı soygunuyla ve birinci sınıf tarım alanlarını yok etmesiyle gündemde. Aydın Teke Ovası'nda, proje alanındaki tüm araziler tarım dışı amaçlarla kullanılmak isteniyor, çevre tahrip ediliyor, vatandaşın zeytin, incir ağaçları, tarlaları “acele kamulaştırma” adı altında, AKP'nin rant hırsı yüzünden, Buharkent de talan ediliyor. Acele kamulaştırma savaş hukukuna özgülenmiş bir istisna iken tek adam rejiminde yurttaşın tarlasına el konulması için bir araç hâline getirildi, sıradanlaştırıldı. AKP iktidarı derhâl vatandaşın tarlasına çöreklenmeyi bir kenara bırakmalı ve sürdürülebilir bir kalkınma için yandaşlarını değil, kamu yararını düşünmelidir. Tarım arazileri gasbedilmemeli, vatandaşın emekleri ve geçim kaynağı elinden alınmamalıdır, yaşatılan hukuksuzluk bir an önce son bulmalıdır.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Demir...

MUSTAFA DEMİR (İstanbul) - Teşekkürler Sayın Başkan.

Öncelikle Romanlar Günü'nü kutluyorum ben de. Dün Genel Kurulda muhalefet partisine mensup bir arkadaş İzmir Büyükşehir Belediyesinin yaptığı kentsel dönüşümü anlatırken Sulukule Projesi'ne laf atmıştır. Ben İzmir Büyükşehir Belediyesinin şu anda Ege Mahallesi'nde, eski adıyla Murtake Mahallesi'nde yaptığı kentsel dönüşümde Romanların dışlandığını, öncelikle kulede, yapılması gereken kulede yer vereceklerken kulenin dışında, daha sonra kentsel dönüşüm alanının dışında yerlere itilmeye çalışıldıklarını biliyorum. Bir konuşma daha nasip olursa Sulukule'de bizim yaptığımız, tüm hak sahiplerinin haklarının ödendiği bir proje olduğunu tekrar Genel Kurulumuza bildirmek istedim.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Yıldız...

HÜSEYİN YILDIZ (Aydın) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sayın Başkan, sizin aracığınızla hem Turizm Bakanına hem de Sağlık Bakanına iletmek üzere... Bu soruları daha önce gündeme getirmiştik, Turizm Bakanı Sağlık Bakanıyla görüşecekti. Turizm sezonu başlıyor biliyorsunuz. Bu turizm sezonu başlamadan önce oradaki otelde çalışanlara, esnafa, seyahat acentalarına, taksicilere ve rehberlere aşı vurulacağı sözünü vermişlerdi. Hâlen, 10 Nisana gelmemize rağmen bu işlem daha yapılmadı. Özellikle İngiltere'de, 15 Mayıs'tan itibaren kendi vatandaşına seyahat izni veriyorlar. Bizim, kendi seçim bölgemiz olan Kuşadası, Didim, Bodrum, Marmaris ve Fethiye'ye ağırlıklı İngiliz müşteriler geliyor ama bunu yapmadığımız takdirde de kesinlikle bu sene turizme İngilizler gelmez; İspanya ve Yunanistan rakibimiz...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Kasap...

ALİ FAZIL KASAP (Kütahya) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Şimdi, Dünya Romanlar Günü dolayısıyla tekrar aynı konuya değinmek istiyorum. Kütahya'da AK PARTİ'li belediye döneminde yapılan kentsel dönüşümle ilgili, TOKİ'de, Kütahya Belediyesine devredilmişti o zaman, 600 lira bayındırlık birim fiyatı var iken metrekaresi 1.280 liraya ihale edildi ve Romanların olduğu bu mahallede hiçbir Roman'ın ev edinme şansı olmadı; şehir dışına itildiler, başka semtlere itildiler, sosyal hayattan koştular. Bu tamamen, başlı başına Romanları yok etmek üzerine yapılmış bir girişimdir, AK PARTİ'li belediye tarafından yapılmıştır ve AK PARTİ'li belediye de maalesef -çok da güzel olmuştur- belediyeyi kaybetmiştir.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Tanal...

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Mart ayında -Şanlıurfa'da, Toprak Mahsulleri Ofisiyle ilgili- Suriye'den buğday, arpa, yulaf, çavdar ithal edildiğini söyledik ve bu ürünlerin taşıma ihalesinin kime verildiğini ve bu taşınma nedeniyle, tonaj eksikliği nedeniyle kamunun zarara uğratılıp uğratılmadığına ilişkin yazılı soru önergesi verdik. Ancak, Türkiye Büyük Millet Meclisi bize cevap vermedi. Bugün Şanlıurfa'da operasyon başlatıldı. Soruşturmada gizlilik kararı alındı. Bunun arkasında milletvekilleri var, siyasiler var. Bu anlamda bu soruşturmanın kapatılmaması, gizlilik kararının kaldırılması, kamuya açık ve şeffaf bir şekilde, kime kadar dokunacaksa dokunsun, Türkiye'nin bu pisliklerden arındırılması gerekiyor.

Teşekkür ederim, saygılarımı sunarım.

BAŞKAN – Sayın Aydınlık...

AZİZ AYDINLIK (Şanlıurfa) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Memleketim Şanlıurfa’da elektrik dağıtım şirketinin zulmü devam ediyor. Aldığım şikâyet telefonlarına göre bugün Hilvan’ın Kuskunlu köyünde, Akçakale, Harran, Karakeçi bölgesinde çiftçinin traforları söküldü. Çiftinin mazot ve gübre desteklerine DEDAŞ yine el koydu. Açık açık söylüyorum: Uygulamış olduğunuz tarım politikanız çiftçiyi tamamen bitirmeye yöneliktir çünkü istesenez çiftçiyi zulümden... TEDAŞ’tan hesap sormalısınız ama ne yazık ki bunu yapmıyorsunuz. Kendi çiftçinizi elektrik dağıtım şirketlerine tercih ediyorsunuz. Yazıklar olsun!

BAŞKAN – Şimdi, Komisyona söz vereceğim.

Sayın Komisyon...

İÇİŞLERİ KOMİSYONU BAŞKANI CELALETTİN GÜVENÇ (Kahramanmaraş) – Evet, Sayın Başkanım, teşekkür ediyorum.

Bu, üçüncü defa soru-cevap yapıyoruz. Birincide bir tek soru kanunla ilgiliydi, ikincide yoktu, bu soruda da maalesef kanunla ilgili sorulan herhangi bir şey olmadığını belirtmek istiyorum.

İkinci husus...

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Siz Urfa Valisiydiniz, Urfa’yla ilgili yolsuzluğu niye açıklamıyorsunuz o zaman? Hem Büyükşehir Belediye Başkanıydınız...

İÇİŞLERİ KOMİSYONU BAŞKANI CELALETTİN GÜVENÇ (Kahramanmaraş) – Bizim o işlerle ilgimiz olmadığını benden çok sen biliyorsun.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Nereden biliyorum?

İÇİŞLERİ KOMİSYONU BAŞKANI CELALETTİN GÜVENÇ (Kahramanmaraş) – Dinlersen, dinlersen kendi işimi yapayım şimdi.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – “Sen” değil, “siz” diyeceksiniz!

İÇİŞLERİ KOMİSYONU BAŞKANI CELALETTİN GÜVENÇ (Kahramanmaraş) – Evet, “siz” diyeceğim de, doğru, düzeltiyorum ama o işlerle bizim ilgimiz olmadığını Sayın Tanal bilir.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Hangi milletvekilleri var? Ben muhalefet partisiyim.

İÇİŞLERİ KOMİSYONU BAŞKANI CELALETTİN GÜVENÇ (Kahramanmaraş) – Sayın Tanal, konumuz, şu anda İç Tüzük gereği soru-cevap yapıyoruz.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Efendim, yolsuzluk var, yolsuzluk!

İÇİŞLERİ KOMİSYONU BAŞKANI CELALETTİN GÜVENÇ (Kahramanmaraş) – Yolsuzluk varsa Tüzük’e göre izin alırsın, gelir anlatırsın.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – İşte, anlatmak için izin aldım, konuşuyorum.

BAŞKAN – Sayın Komisyon Başkanı, lütfen, buyurunuz efendim.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Yolsuzluk var memlekette, bu hepsinin önünde geliyor.

ÇİĞDEM ERDOĞAN ATABEK (Sakarya) – Böyle bir usul var mı ya?

BAŞKAN – Sayın Başkan...

ÇİĞDEM ERDOĞAN ATABEK (Sakarya) – Böyle bir usul var mı? Oradan laf atıyorsun, buradan cevap geliyor.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Yani o şehirde hem Valilik yaptınız hem Büyükşehir Belediye Başkanlığı yaptınız...

BAŞKAN – Sayın Komisyon Başkanı...

İÇİŞLERİ KOMİSYONU BAŞKANI CELALETTİN GÜVENÇ (Kahramanmaraş) – Sayın Tanal, Sayın Tanal, ben o şehirde hakkını vererek valilik, yüzde 62 oyla, Türkiye 2’ncisi olarak Büyükşehir Belediye Başkanlığı yaptım.

ÇİĞDEM ERDOĞAN ATABEK (Sakarya) – O kadar!

İÇİŞLERİ KOMİSYONU BAŞKANI CELALETTİN GÜVENÇ (Kahramanmaraş) – Şerefimle yaptım, yolsuzluğa bulaşmadan yaptım ve bugün de buradayım.

BAŞKAN - Sayın Başkan...

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Çıkartın ortaya...

İÇİŞLERİ KOMİSYONU BAŞKANI CELALETTİN GÜVENÇ (Kahramanmaraş) – Varsa çıkar, ülkenin yargısı var ya! Bu değil konu, bu değil.

BAŞKAN – Lütfen, kanun üzerinde, Genel Kurula hitap edelim Sayın Başkan.

İÇİŞLERİ KOMİSYONU BAŞKANI CELALETTİN GÜVENÇ (Kahramanmaraş) – Şimdi sorulardan çıkarttığım kayıtlara... Teşekkür ediyorum Sayın Özel, ilginize teşekkür ediyorum efendim, sağ olun.

Sorulardan, katkı olsun, kayıtlara girsin diye, önemli gördüğüm Roman Haftası’yla ilgili hem muhalefetten hem iktidardan güzel sözler ifade edildi, dün de konuşuldu, ben de tüm insanları ayırım yapmadan sevdiğimizi, saygı duyduğumuzu, her türlü ayrıma karşı olduğumuzu bir kere daha belirtiyorum ve Romanlar Günü dolayısıyla ben de Roman vatandaşlarımızı saygıyla, muhabbetle selamladığımı belirtmek istiyorum.

Değerli arkadaşlarım, kanunumuzla ilgili -artık ikinci bölüme başlıyoruz, inşallah, umarım bugün tamamlarız- birkaç kelime, süremi o şekilde değerlendirerek bahsetmek istiyorum.

Kamu görevlileri, kamu hizmetini icra ederken Anayasa ve kanunlara sadık kalarak faaliyette bulunmak ve devletin menfaatlerini korumakla yükümlüdür; Türkiye Cumhuriyeti Anayasası’na ve kanunlarına aykırı olan, ülkenin bağımsızlığını ve bütünlüğünü bozan, Türkiye Cumhuriyeti’nin güvenliğini tehlikeye düşüren herhangi bir faaliyette bulunamazlar; bu nitelikte faaliyet gösteren herhangi bir harekete, gruplaşmaya, teşekküle veya örgütsel yapıya katılamazlar, bunlara yardım edemezler. Devlet memurları herhangi bir kişi veya zümrenin yararını ve zararını hedef tutan bir davranışta bulunamaz; görevlerini yerine getirirken dil, ırk, cinsiyet, siyasi düşünce, felsefi inanç, din ve mezhep gibi ayırım yapamazlar; hiçbir şekilde siyasi ve ideolojik amaçlı beyanda ve eylemde bulunamazlar ve bu eylemlere katılamazlar. Kamu görevlileri, resmî sıfatlarının gerektirdiği itibar ve güvene layık olduklarını hizmet içindeki ve dışındaki davranışlarıyla göstermek zorundadır. Yönetici kadro ve pozisyonundaki kamu görevlileri, amiri oldukları kuruluş ve hizmet birimlerinde kanunla ve diğer mevzuatla belirlenen görevleri zamanında ve eksiksiz olarak yapmaktan ve yaptırmaktan, mahiyetindeki memurları yetiştirmekten, hâl ve hareketlerini takip ve kontrol etmekten görevli ve sorumludurlar; astlarına hakkaniyet ve eşitlik içinde davranma yükümlülükleri vardır. Bu hususlar 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu’muzda açıkça düzenlenmiştir. Kamu hizmetinin objektif, kurallara uygun, kamu yararına yürütülebilmesi için devletin üst düzey kamu görevlilerinin de bu bahsettiğimiz ilkelere bağlı, sadık, insanlar arasında ayırım yapmayan kişilerden oluşması bir zorunluluktur. Kamu hizmetlerinin niteliklerine uygun olarak yukarıda belirtilen esasların gerektirdiği şekilde tarafsız ve devlete sadakatle sunulabilmesi için anılan sorumlulukları layıkıyla yerine getirilmesini sağlamak yüce Meclisin de devletimizin de temel ilkesi ve temel görevidir.

Bu kanunun teklifinin hazırlanmasındaki temel gerekçe de, Anayasa Mahkememizin 4045 sayılı Yasa'yı iptalinden sonra oluşan boşluğun giderilerek, yukarıda bahsettiğimiz ilkelere dayalı bir kamu istihdamının sağlanmasıdır. Bu amaçla liyakat esasıyla seçim yapılacağı gibi devletin üst kadrolarına terör örgütleriyle iltisaklı, terör örgütleriyle iç içe geçmiş insanların alınmaması temel ilkedir. Yapılan iş Anayasa Mahkemesinin iptalinden sonra oluşan boşluğun doldurulması ve Türkiye'de 94'ten önce genelgelerle yürütülen, 94'te çıkarılan yasayla kısmi hukuki altyapısı oluşturulan düzenlemenin çok daha kapsamlı çerçevesi ve nitelikleri belirlenmiş olarak yürürlüğe konulmasıdır.

Ben kanun teklifinin hayırlı uğurlu olmasını diliyorum, hepinizi saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN - Teşekkür ediyoruz Sayın Başkan.

Sayın Özşavlı, yerinizden bir söz talebiniz vardı.

İç Tüzük 60'a göre söz veriyorum size.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

29.- *Şanlıurfa Milletvekili Halil Özşavlı'nın, Şanlıurfa'da yolsuzluk operasyonu yapıldığı iddialarına ilişkin açıklaması*

HALİL ÖZŞAVLI (Şanlıurfa) - Sayın Başkan teşekkür ediyorum.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Sayın Tanal, az önce yerinden söz alarak Urfa'da bir operasyon olduğu, yolsuzluk operasyonu olduğu, tutuklamaların olduğu ve bu yolsuzlukların içinde aynı zamanda milletvekillerinin olduğu iddiasında bulunmuştur. Kendisinden, elinde bilgi, belge varsa milletvekilleriyle ilgili olarak, burada isim vermesini, elindeki delilleri açıklamasını istiyorum. Eğer bunu açıklayamazsa müfteridir. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Efendim, bir saniye Sayın Tanal.

Sayın Kaboğlu...

30.- *İstanbul Milletvekili İbrahim Özden Kaboğlu'nun, cumhuriyetin kurumlarının teker teker tasfiye edilmek istendiğine ilişkin açıklaması*

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (İstanbul) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Anayasa madde 2'de cumhuriyetin nitelikleri sayılmış bulunuyor, madde 75 ve sonrasında temel kurumlar olarak yürütme, yasama ve yargı organları düzenlenmiş bulunuyor. Yürütmenin hükümet kanadı dört yıl önce Anayasa değişikliğiyle lağvedildi. Geçen hafta Türkiye Büyük Millet Meclisine darbe yapıldı, şimdi sıra Anayasa Mahkemesinin kaldırılmasında.

Seçmen Cumhur İttifakı'na çoğunluğu verdi burada yasama faaliyetine katılmaları için ama burada yoklardı, yirmi dört saat sonra bir Başkanlık Divanı kararıyla bu irade geri alındı ve gerçekten Meclisin iradesi gasbedildi. Şimdi Anayasa Mahkemesi kaldırılmak isteniyor, cumhuriyetin temel kurumları teker teker tasfiye edilmek isteniyor. Anayasa andımıza bağlı olarak cumhuriyetin temel nitelikleri...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz Sayın Hocam.

Sayın Tanal...

MAHMUT TANAL (İstanbul) – AK PARTİ Milletvekili kendi sırasından söz alarak, benim ismimi de soyadımı da zikrederek “İddiasını ispatlamazsa müfteridir.” şeklinde bana sataşmada bulundu. Sataşma nedeniyle söz istiyorum.

BAŞKAN – Buyurunuz efendim. (CHP sıralarından alkışlar)

VIII.- SATAŞMALAR İLİŞKİN KONUŞMALAR (Devam)

2.- İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın, Şanlıurfa Milletvekili Halil Özşavlı'nın yaptığı açıklaması sırasında şahsına satışması nedeniyle konuşması

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Değerli Başkan, değerli milletvekilleri; 25 Mart 2021 tarihinde vermiş olduğum yazılı soru önergesinde “Şanlıurfa ili Toprak Mahsulleri Ofisinde, Ocak 2017 tarihinden önerge tarihine kadar Suriye’den ithal edilen buğday, mısır, arpa, darı ürünlerinde hangi firmaya taşıma ihalesi verilmiştir? İhaleye verilen firma bellidir. Bu ürünler Türkiye’ye getirilirken Toprak Mahsulleri Ofisine tonaj olarak ne yazılmıştır, ne kadar teslim edilmiştir? Depoda şu anda ne kadar hububat vardır? Hububatlar nereye gitmiştir? Bununla ilgili bir soruşturma var mıdır? Soruşturma var ise bunun mukadderatı ne olmuştur? Bu kişilerle ilgili herhangi bir soruşturma olmamışsa yapacak mısınız?” diye sormuştum. 25 Mart 2021 tarihinden bugüne kadar herhangi bir ses seda yok. Ancak bugün gelen bilgilere göre, burada soruşturmanın başlatılıp 4 kişinin gözaltına alındığı ve bununla ilgili kamuyu zarara uğrattığı, eksik tonajla ilgili soruşturmanın yapıldığı... Devam ediyor. Ben insan hakları savunucusuyum, İnsan Hakları Komisyonu üyesiyim; insanların lekelenme hakkı var. Siz orada kimlerin yaptığını biliyorsunuz, kimlerin aldığını biliyorsunuz, taşıma şirketinin hangi milletvekilinin akrabası olduğunu biliyorsunuz; çıkarın o şirketleri, söyleyin.

HALİL ÖZŞAVLI (Şanlıurfa) – İftira atıyorsunuz! Açıklayın o zaman!

MAHMUT TANAL (Devamla) – Bakın, siz tarihçisiniz, insan haklarından anlamazsınız. Tarihiçi olmanız nedeniyle...

HALİL ÖZŞAVLI (Şanlıurfa) – Müfterisiniz!

MAHMUT TANAL (Devamla) – İnsanların soruşturmada lekelenme hakkı var. Yani oturup lekelenme hakkını ben burada sizin söyleminizle ihlal edemem.

Teşekkür ediyorum, saygılarımı sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

HALİL ÖZŞAVLI (Şanlıurfa) – Az evvel “Milletvekilleri var.” diyordunuz, unuttunuz mu?

ARZU AYDIN (Bolu) – Soruşturma üzerinden iftira atamazsın!

ÇİĞDEM ERDOĞAN ATABEK (Sakarya) – Sen hiçbir milletvekilini zan altında bırakamazsın! Sen insanları zan altında bırakamazsın!

MAHMUT TANAL (Devamla) – Arkadaşlar, taşıyan şirket belli, çıkarın hangi vekiliniz? Taşıyan şirketiniz belli.

IX.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN**GELEN DİĞER İŞLER (Devam)**

A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)

1.- Kırıkkale Milletvekili Ramazan Can ve 64 Milletvekilinin Güvenlik Soruşturması ve Arşiv Araştırması Kanunu Teklifi (2/2972) ve İçişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 220) (Devam)

BAŞKAN – İkinci bölüm üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Şimdi ikinci bölümde yer alan maddeleri, varsa o madde üzerindeki önerge işlemlerini yaptıktan sonra ayrı ayrı oylarınıza sunacağım.

Sayın milletvekilleri, 8’inci madde üzerinde 3 önerge vardır. İlk okutacağım 2 önerge aynı mahiyettedir. Bu önergeleri okutup birlikte işleme alacağım.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 220 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 8'inci maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Ensar Aytekin	Rafet Zeybek	Yaşar Tüzün
Balıkesir	Antalya	Bilecik
Ayhan Barut	Faruk Sarıaslan	Murat Emir
Adana	Nevşehir	Ankara
	Nihat Yeşil	
	Ankara	

Aynı mahiyetteki diğer önerenin imza sahipleri:

Mahmut Toğrul	Sait Dede	Erol Katırcıoğlu
Gaziantep	Hakkâri	İstanbul
Mehmet Ruştü Tiryaki	Dirayet Dilan Taşdemir	Ali Kenanoğlu
Batman	Ağrı	İstanbul

BAŞKAN – Komisyon aynı mahiyetteki önergelere katılıyor mu?

İÇİŞLERİ KOMİSYONU BAŞKANI CELALETTİN GÜVENÇ (Kahramanmaraş) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeler üzerinde ilk konuşmacı Antalya Milletvekili Sayın Rafet Zeybek.

Buyurun Sayın Zeybek. (CHP sıralarından alkışlar)

RAFET ZEYBEK (Antalya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Değerli arkadaşlar, bu, güvenlik soruşturması uygulaması öncesinde de vardı ama belli sayıda, belli görevlerde çalışan kamu görevlileri için uygulanıyordu -örneğin askeriye, emniyet, hâkim, savcılar- ama 2016 yılında OHAL kanun hükmünde kararnamesiyle bütün kamu görevlilerini kapsar şekilde genişletildi, OHAL'in kalkmasından hemen sonra Mecliste 7070 sayılı Kanun'la kanunlaştırıldı ama bu kanunu Anayasa Mahkemesi çok önemli gerekçelerle esastan reddetti. Buna rağmen, AK PARTİ, Milliyetçi Hareket Partisinin de desteğiyle önce Anayasa Mahkemesi tarafından reddedilen kanunu, şekli olarak, çok basit değişiklikler yaparak, esasta hiçbir değişiklik yapmadan tekrar Meclise getirdi. Meclis iradesi bu yasa teklifinin maddelerine geçilmesini reddetti ama buna rağmen Meclis iradesine darbe yapılarak bugün maddelerini görüşüyoruz.

Değerli arkadaşlarım, bakınız -çıkarmış olduğunuz birçok kanunda söyledim- bu kanunlar yarın size uygulandığı zaman inanılmaz itiraz edersiniz yani öyle uygulanır ki pişmanlık duyarsınız “Bu nasıl kanun? Bu nasıl uygulama?” dersiniz. Bunları yapmayın. Eğer bu teklif kanunlaşırsa Anayasa Mahkemesi tarafından yine iptal edilecektir. Yapmayın, Anayasa Mahkemesiyle inatlaşmayın, gelin bundan vazgeçin.

Değerli arkadaşlarım, bakın, bunun çok esaslı birkaç tane aykırılığını söylüyorum: Uygulamayı keyfi olma tehlikesiyle karşı karşıya bırakıyor, hukuki öngörülürlüğü kaybediyor, ayrımcılık yasağı ve eşitlik ilkelerine aykırılık taşıyor, şeffaflık ilkesine aykırılık oluşturuyor, kamu güvenliğine katılma hakkı ihlal ediliyor, lekelenmeme hakkı ihlal ediliyor; neyse ki suç ve cezaların şahsiliği ilkesini, gördünüz yanlısını, onu değiştirdiniz, iyi bir adımdı tabii.

Değerli arkadaşlarım, bakınız, buna neden ihtiyaç duyuluyor? Biliyorsunuz, mülakatla alınan kamu görevlilerinde sorun olmuyor. Mülakatta eğer sizden değilse çok rahat eliyorsunuz, almıyorsunuz ama mülakatsız yapılan sınavlarda kamu görevlileri eğer sizden değilse almamanın yolu güvenlik soruşturmasıdır. Çok keyfi uygulanacaktır. Bakınız, 2016'dan bugüne kadar hakaret suçundan "Güvenlik soruşturması olumsuz." raporu alanlar oldu, hakaret suçundan. Bakın, hakaret suçundan ceza alan bir gencimiz kamu görevlisi olamayacak ama AK PARTİ Genel Başkanı Sayın Recep Tayyip Erdoğan muhalefete her gün hakaret edecek ama Cumhurbaşkanlığı yapabilecek. (CHP sıralarından alkışlar) Olmaz böyle şey, olmaz! Bakın, bu uygulamalar bu ülkede zaten mevcut olan parti devletini güçlendirmek içindir. Yapmayın. Parti devleti paralel parti devletidir ve suçtur.

Değerli arkadaşlarım, Türkiye Cumhuriyeti devletini yok edemezsiniz. Bakın, devlet yalan söylüyor. Oysa Türkiye Cumhuriyeti yalan söylemez, söylememelidir milletine. Kim yalan söylüyor? Parti devleti millete yalan söylüyor. Bu hâle gelmiştir ülke. Bakın, güvenlik soruşturması ve arşiv araştırmasının uygulamasında bu parti devleti öyle bir güçlü hâle gelecek, bu devleti çökertme noktasında olacak ama bunu yapanlara bu millet o zaman gerekli cevabı verecektir. Yapmayın etmeyin, bu insanları ötekileştirmeyin, hukuku yok saymayın, demokrasiyi yok etmeyin, toplumsal barışı bitirmeyin, insanları birbirine düşman hâle getirmeyin, ötekileştirmeyin. Sadece sicil belgesi niye yetmiyor? Eğer suç işlediyse görünüyor orada zaten. "Yok, hayır."

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Keyfiyet, keyfiyet.

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

RAFET ZEYBEK (Devamla) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan

Bakın, şu deniyor: "Ya biz bunu almak istemiyoruz." İnanın uygulamada -zaman olmadığı için okuyamayacağım- "Yapılan istihbari çalışmalarda kamu görevlisi olması uygun değildir..." Bu rapor ya, bu rapor rapor!

RAMAZAN CAN (Kırıkkale) – Şimdi öyle olmayacak.

RAFET ZEYBEK (Devamla) – Değerli arkadaşlar yapmayın ya. Bakın, bu incelemeleri kamu görevlileri yapıyor ama kamu görevlileri bağımsız görev yapmıyor ki, kamu görevlileri parti görevlisi gibi çalışıyor. Evet, parti görevlisi gibi çalışıyor kamu görevlileri. (CHP sıralarından alkışlar)

O nedenle, gelin, bakın, bu yasa teklifini geri çekin, böyle yasalasın. Anayasa Mahkemesini tekrar meşgul etmeyin. Anayasa'ya da aykırıdır, yasalara da aykırıdır diyor, hepimize saygılarımı sunuyorum. (CHP ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

RAMAZAN CAN (Kırıkkale) – Anayasa Mahkemesinin iptal gerekçeleri karşılandı.

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki öneriler üzerinde ikinci konuşmacı İstanbul Milletvekili Sayın Ali Kenanoğlu.

Buyurunuz Sayın Kenanoğlu. (HDP sıralarından alkışlar)

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Sayın Başkan, sayın vekiller; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Güvenlik Soruşturması ve Arşiv Araştırması Kanun Teklifi'nin 8'inci maddesi üzerine söz almış bulunuyorum. Şimdi, bir defa bu kanunun bir darbeyle halkın ve halkın vekillerinin iradesinin yok sayılarak tekrardan getirildiğini ve bu şekilde yeniden görüşülmeye başladığını ifade etmek isterim. Bu vesileyle de, iradesi yok sayılan, gasbedilen halkımızı ve iradesi tutsak edilen vekillerimizi, belediye başkanlarımızı, bütün seçilmişlerimizi buradan saygı, sevgi ve minnetle selamlıyorum.

Değerli arkadaşlar, bu kanun bir bölücü kanundur, ülkenin vatandaşlarını, evlatlarını bölen, onlar arasında ayrımcılık yapan bir kanundur. Şimdi, Anayasa Mahkemesinin esastan reddettiği bir kanundur ancak her konuda olduğu gibi ısrarla ve inatla kendi istediğinizi yasalaştırmak, uygulamak, uygulamaya sokmak istiyorsunuz ve bu kanun da bununla ilgili bir şeydir.

Şimdi, mülakatla bu bölücülüğü yapıyorsunuz zaten, vatandaşlar arasında, yurttaşlar arasında bu bölücülüğü yapıyorsunuz. Şimdi, mülakat olmayan kamu görevlisi sınavlarında ya da alımlarında da aynı şekilde bölücülük yapabilmek için bu yasayı getiriyorsunuz. Şimdi, bu bölücülüğü nasıl yapıyorsunuz onu anlatayım; örnekler var: Şimdi, KPSS 1'incisi Alparslan Uysal, coğrafya alanında Türkiye 1'incisi oluyor, mülakata giriyor ve mülakatta eleniyor. Uysal 2019'da KPSS sınavında 86 puan alıyor, coğrafya öğretmenliği alanında Türkiye 1'incisi ancak sözlü sınav sonucunda puanı 55'e düşürülüyor ve kendisi maalesef ki istediği şekilde yerleştirilemiyor. Belgelerini de yayınlamış kendisi zaten. Bunlar kamuya yansıyanlar ayrıyeten. Şimdi, diğer taraftan, KPSS Türkiye 1'incisi olan Deniz Eren Demir, bu da mülakatla eleniyor. 2018 yılında Kamu Personeli Seçme Sınavı'nda 88 puan alıyor, ÖSYM'nin açıkladığı sıralamalara göre fizik öğretmenliği branşında Türkiye 1'incisi, fizik ve fizik öğretmenliği branşındaysa Türkiye 2'ncisi oluyor. Mülakat sınavında tüm sorulara doğru cevap vermesine rağmen 54 puan olarak başarısız olduğu söyleniyor ve aynı şekilde, kendisi hiçbir şekilde bir yere giremiyor. Adı hem Deniz hem de Eren olunca herhâlde böyle oluyor. Yine, Ünal Aydın hâkimlik ve savcılık sınavında 17.935 kişi arasında 13'üncü oluyor ama mülakatla eleniyor. 100 soruluk sınavda 93 puan alıyor ama ne hikmetse mülakatta düşüyor puanı, toplamda 61'e indiriliyor ve oradan da kendisi yerleştirilemiyor, sınavı kazanamadığı söyleniyor. Aynı sınavda 2.647'nci sıradaki kişi onun önüne geçerek gerekli yerlere girmiş oluyor, atanmış oluyor. Yine, KPSS'de Türkiye 2'ncisi Turgay Polat Erzurum Adliyesinde mübaşir olmak istiyor, 98 puan alıyor ama mülakatta da o da aynı şekilde bu bölücülüğe maruz kalarak dışarıda kalıyor.

Şimdi, Hüseyin Can var, bu Meclis kürsüsünde daha önce dile getirilmişti, Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesini dereceyle bitiriyor, sınava giriyor bütün puanları çok iyi ancak Hüseyin Can bütün bu yeterli puana, dereceli puanına rağmen o da aynı şekilde yerleştirilemiyor.

Diğer taraftan, bu konuda çokça sabıkası ve sicili olan işlemler var. Bununla ilgili, örneğin, Mersin Alevi Kültür Dernekleri Gençlik Kolları üyesi dış ticaret mezunu Gizem Kaplan'ın kendi ifadesiyle anlattıkları var, belgeleriyle nasıl yerleştirilemediğini anlatıyor. İçişleri Bakan Yardımcısı Sebahattin Öztürk 2017'de Tunceli'de sivil toplum kuruluşu temsilcileri ve kanaat önderleriyle yaptığı toplantıda Alevi gençlere devlet namında iş verilmediği yönündeki eleştirilere cevap veriyor, diyor ki: "Neticede bu bir siyasi iktidar, kendisiyle ilişkisi olmayan bir kesime böyle büyük bir ağırlık vermeyebilir." Böyle savunuyor bunu. Yine, Bakırköy Adliyesi Adalet Komisyonu eski üyesi Murat Özkan da -hâkim- anlatıyor kendilerine listeler geldiğini, "Bu listelerde bir şey dikkatimi çekiyordu, Alevi vatandaşlar alınmıyordu." diyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurunuz efendim

ALİ KENANOĞLU (Devamla) - Bu bölücülüğü zaten mülakatlarda yapıyorsunuz, şimdi, bu kanunla birlikte, bu bölücü kanunla birlikte bunu ülkenin bütün devlet kadrolarında, bütün memur kadrolarının tamamında yasal hâle getirmek istiyorsunuz ve bu şekilde yapacaksınız. Şunu bilin ki: Yani, bir ülkenin yurttaşlarını bir arada tutmasını sağlayan ortak yaşam sözleşmesidir ve ortak yaşam sözleşmesi de

anayasalardır ve anayasalara bağlı –işte burada çıkartmış olduğunuz- yasalardır. Ülkeler, ülkelerde yaşayan yurttaşlar çok kültürlüdür, çok dillidir, çok inançlıdır, farklı inançlara sahiptir, farklı kültürlere sahiptir ama her birisi adalet mekanizması içerisinde, eşit koşullarda, eşit haklara sahip olduğu sürece o ülkede birlik, bütünlük ve beraberlik, özgürlük ve refah olur. Ancak sizin bu tür uygulamalarınızla, bu tür yasalarla ancak ve ancak bölücülük olur. İşte bu yüzden bu bölücü yasayı reddediyoruz. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeleri oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Güvenlik Soruşturması ve Arşiv Araştırması Kanunu Teklifi'nin 8'inci maddesinin (3)'üncü fıkrasının son cümlesinin madde metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Arslan Kabukcuoğlu	Dursun Müsavat Dervişoğlu	Hayrettin Nuhoglu
Eskişehir	İzmir	İstanbul
Mehmet Metanet Çulhaoğlu	Yasin Öztürk	Ayhan Altıntaş
Adana	Denizli	Ankara

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

İÇİŞLERİ KOMİSYONU SÖZCÜSÜ KADİR AYDIN (Giresun) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen, Eskişehir Milletvekili Sayın Arslan Kabukcuoğlu.

Buyurunuz Sayın Kabukcuoğlu. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

ARSLAN KABUKCUOĞLU (Eskişehir) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

220 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 8'inci maddesi üzerine parti grubum adına söz almış bulunuyorum.

Yüce Meclisi saygıyla selamlarım.

Kamu görevlilerinin mesleğe alınmalarında 3 temel ilke hâkimdir. Bunlar; serbestlik ilkesi, eşitlik ilkesi ve görevin gerektirdiği niteliklerden başka niteliklerin aranmaması ilkesidir. Bu ilkeler, Anayasa'nın 70'inci maddesiyle teminat altındadır. 18 Ekim 2018'de kabul edilen 7148 sayılı Kanun'un 29'uncu maddesinde “Güvenlik soruşturması ve arşiv araştırması yapmakla görevli birimler, güvenlik soruşturması ve arşiv araştırması kapsamında bakanlıklar ile kamu kurum ve kuruluşları arşivlerinden bilgi ve belge almaya, hükmün açıklanmasının geriye bırakılması kararı cumhuriyet başsavcılıkları tarafından yürütülen soruşturma sonuçlarını ve kesinleşmiş mahkeme kararlarını almaya yetkilidir.” denilmekteydi. Anayasa Mahkemesi bu maddeyi 19 Şubat 2020 tarihinde iptal etmiştir. 220 sıra sayılı Kanun Teklifi'yle bu maddenin yerine yeni bir madde ihdas edilmeye çalışılmaktadır. Bu teklifle “Hakkında arşiv araştırması ve güvenlik soruşturması yapılan kişi kişisel veriler hakkında bilgilendirilecek, bu verilere erişilecek, bunların düzenlenmesini ve silinmesini talep edebilecek.” denilmektedir ancak bu maddenin istisnası millî savunma, millî güvenlik, kamu düzeni ve ekonomik güvenlikle ilgili istihbarat faaliyetleri kapsamında elde edilen bilgiler hariç tutulmaktadır. Burada, vatandaşa gerekli açıklama yapılmıyor, istihbaratın doğruluğu test edilmiyor, 3 kişilik komisyonun aldığı karar her türlü soruşturmadan muaf tutuluyor. Siz, insanların boğazına kocaman bir çan takıyorsunuz, kimse hesap soramıyor, düzeltiremiyor; her türlü hukukun üzerinde bir uygulama. Bunların yapılması Anayasa'nın 13 ve 20'nci maddelerine aykırıdır.

Hukuk devletinde, kanuni düzenlemelerin herhangi bir kuşkuyla yer vermeyecek şekilde, açık, net, anlaşılır ve nesnel olması, ayrıca, kamu otoritelerinin keyfî uygulamalarına karşı koruyucu önlem

içermesi gerekir. Kanunda bulunması gereken bu nitelikler hukuki güvenliğin sağlanması bakımından bir zorunluluktur. 8'inci maddeyle yapılmak istenilen bu düzenleme pozitif hukukun ruhuna tamamen aykırıdır. Kanun teklifinin 8'nci maddesinin Anayasa'ya aykırılığı aşikârdır. Bilindiği üzere, Anayasa'nın 13'üncü maddesine göre temel hak ve hürriyetler, özlere dokunulmaksızın yalnızca Anayasa'nın ilgili maddelerinde belirtilen sebeplere bağlı olarak ve ancak kanunla sınırlanabilir. Bu sınırlamalar, Anayasa'nın sözüne ve ruhuna, demokratik toplum düzeninin ve lâik Cumhuriyetin gereklerine ve ölçülülük ilkesine aykırı olamaz. Geçmişimizde bu fişlemelerin ibretlik örnekleri vardır. 1402 sayılı Sıkıyönetim Kanunu'yla 4.891 kişi işten uzaklaştırıldı. Sonra ne oldu? Bu kanunu telafi edici kanunlar çıkarıldı. 12 Mart 1986'da 1402'liklerin tüm aylık ve özlük haklarıyla göreve başlamalarına karar verildi. 3 Şubat 1990'da Danıştay kararıyla uzaklaştırılan öğretim üyelerine geri dönüş kararı verildi. 1402'nin tabutuna AK PARTİ 4 Mart 2004 tarihinde son çiviye çakmıştır. Olağanüstü Hâl Komisyonu 23 Ocak 2017'de 685 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'yle kurulmuş olup bu KHK'yle işine son verilen 125 kişinin iç hukuk yolları tükenmesin, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesine gitmesin diye kurulmuş, karınca hızıyla ilerleyen bir kurumdur. OHAL KHK'sini telafi edecek yasa AK PARTİ iktidardan indikten sonra çıkarılacaktır. 220 sıra sayılı Kanun Teklifi kanunlaşırca üzerinde yapılacak ilk icraat derhâl Anayasa Mahkemesine götürmek olacaktır. Bu, tüm milletvekilleri için vatandaşlık görevidir.

Yüce Meclisi saygıyla selamlarım. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi...

III.- YOKLAMA

(CHP sıralarından bir grup milletvekili ayağa kalktı)

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, yoklama talep ediyorum.

BAŞKAN – Önergeyi oylamadan önce yoklama talebi vardır.

Sayın Özel, Sayın Yıldız, Sayın Tanal, Sayın Bakan, Sayın Hakverdi, Sayın Özdemir, Sayın Keven, Sayın Gaytancıoğlu, Sayın Barut, Sayın Şeker, Sayın Tüzün, Sayın Zeybek, Sayın Aytekin, Sayın Bingöl, Sayın Karaca, Sayın Yavuzylmaz, Sayın Kaya, Sayın Ünver, Sayın Berberoğlu, Sayın Bülbül.

Yoklama için üç dakika süre veriyorum ve yoklama işlemini başlatıyorum.

(Elektronik cihazla yoklama yapıldı)

BAŞKAN – Toplantı yeter sayısı yoktur.

Birleşime yirmi dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 19.01

BEŞİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 19.37

BAŞKAN: Başkan Vekili Nimetullah ERDOĞMUŞ**KÂTİP ÜYELER: Sibel ÖZDEMİR (İstanbul), Bayram ÖZÇELİK (Burdur)**

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 69'uncu Birleşiminin Beşinci Oturumunu açıyorum.

III.- YOKLAMA

BAŞKAN – 220 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 8'inci maddesi üzerinde Eskişehir Milletvekili Arslan Kabukcuoğlu ve arkadaşlarının önergesinin oylamasından önce istem üzerine yapılan yoklamada toplantı yeter sayısı bulunamamıştı.

Şimdi yoklama işlemi tekrarlayacağım.

Yoklama için üç dakika süre veriyorum.

Yoklama işlemi başlatıyorum.

(Elektronik cihazla yoklama yapıldı)

BAŞKAN – Toplantı yeter sayısı vardır.

**IX.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN
GELEN DİĞER İŞLER (Devam)**

A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)

1.- Kırıkkale Milletvekili Ramazan Can ve 64 Milletvekilinin Güvenlik Soruşturması ve Arşiv Araştırması Kanunu Teklifi (2/2972) ve İçişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 220) (Devam)

BAŞKAN – Eskişehir Milletvekili Arslan Kabukcuoğlu ve arkadaşlarının önergesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

220 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin görüşmelerine devam ediyoruz.

Komisyon yerinde.

8'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 8'inci madde kabul edilmiştir.

Sayın milletvekilleri, 9'uncu madde üzerinde 3 önerge vardır. İlk okutacağım 2 önerge aynı mahiyettedir. Bu önergeleri okutup birlikte işleme alacağım:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 220 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 9'uncu maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Ensar Aytekin

Yaşar Tüzün

Necati Tıgılı

Balıkesir

Bilecik

Giresun

Nihat Yeşil

Faruk Sarıaslan

Murat Bakan

Ankara

Nevşehir

İzmir

Ayhan Barut

Adana

Aynı mahiyetteki diğer önerenin imza sahipleri:

Mahmut Toğrul
Gaziantep

Dirayet Dilan Taşdemir
Ağrı

Erol Katırcıoğlu
İstanbul

Murat Çepni
İzmir

Mehmet Ruştü Tiryaki
Batman

BAŞKAN – Komisyon aynı mahiyetteki önergeye katılıyor mu?

İÇİŞLERİ KOMİSYONU BAŞKAN VEKİLİ SERMET ATAY (Gaziantep) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeler üzerinde ilk konuşmacı İzmir Milletvekili Sayın Murat Bakan.

Buyurunuz Sayın Bakan. (CHP sıralarından alkışlar)

MURAT BAKAN (İzmir) – Sayın Başkan, değerli arkadaşlar; güvenlik soruşturmasına ilişkin kanunu görüşüyoruz. Eleştirilerimizi söyledik, söylemeye devam ediyoruz.

Ben size genellikle vatandaşlarımızla kurdukları ilişkide olumsuz haberleriyle gündeme gelen ya da başarılı operasyonların arkasından basına servis edilen haberlerle gündeme gelen jandarma ve polislin sıkıntılarında bahsetmek istiyorum değerli arkadaşlar.

Son zamanlarda jandarmayı ve polisi gündeme getiren bir konu daha var: Polis ve jandarma intiharları. Gün geçmiyor ki bir polislin intiharını duymayalım. Toplumsal olaylarda sert müdahalelerini haklı olarak eleştirdiğimiz, diğer taraftan canımızı, malımızı emanet ettiğimiz polisten, her gece biz evlerimizde rahat yatağımızda uyurken 12/12 çalışan, hırsızla, soysuzla, uyuşturucu kaçakçısıyla, tacizciyle, tecavüzcüyle, katille, teröristle mücadele eden polisten bahsediyorum.

Geçtiğimiz pazar Çeşme’de yirmi bir yıllık bir polis memuru intihar etti. O intiharin kamuoyuna yansıdığı şekliyle ilgili dramatik bir hikâyesi var ancak soruşturma bitinceye kadar paylaşmayacağım. 6 Martta Afyon’da -bu ülkenin doğusunda, batısında, kuzeyinde, güneyinde, dört bucağında hizmet etmiş, bir evladını okutmuş, doktor yapmış bu vatana hizmet etsin diye- yirmi dokuz yıllık Uzman Jandarma Hasbi İpek intihar etti arkadaşlar. Tabancasındaki 10 kurşunu Afyon haritasına, 1 kurşunu kalbine sıktı. Bu intiharin arkasında, otoriteyi personeline sevgiyle saygıyla değil de baskı ve zulümle sağlayacağını düşünen -aynı Emniyet teşkilatında olduğu gibi, aynı bugün ülkeyi idare eden zihniyette olduğu gibi- bir komutanı vardı. Sabah namazını kıldı, seccadesinin altına bir not bıraktı “Sevgili ailem, sizi çok seviyorum. Size layık bir baba olamadım, cennette sizi bekleyeceğim.” yazıyordu o notta. 11 Martta Mersin’de gencecik bir polis memuru Ethem Dağdeviren intihar etti. 15 Martta Külliye’de yani sarayda koruma polisi olarak çalışan 1993 doğumlu 28 yaşında, hayatının baharında gencecik bir polis memuru Mehmet Ali Bulut arkasında bir mektup bırakarak intihar etti. Ne diyordu o mektupta, size okuyayım: “Personelini aşağılamak, tehdit etmek, meslekten etmek, küçük düşürmek, yalancı konumuna koymak en iyi yaptığınız iş olsa gerek. Her insanın bir gururu vardır ve ben o lafları kaldıramadım. Evet, Coşkun Bodur ve Abdullah Önder, bina, tesis ve kapılar size ait. Keşke yukarıda yazdıklarım yerine biraz da personele iyi davranıp hâl hatır sormayı, onları anlamayı deneseydiniz. Cenazeme Mustafa Yavuzkanat komiserim hariç hiçbir rütbelinin gelmesini istemiyorum.”

30 Ocakta Beşiktaş İlçe Emniyet Müdürlüğünde görevli polis memuru Halil Akkaya intihar etti. Yalanlanan ancak bize gelen bilgilere göre doğru olan notunu okumak istiyorum size: “İstanbul’da 12/12

çalışan tek birim biziz, intiharın eşiğine geldim, aile düzenim kalmadı. Büro amiri hakkında 6 sayfa bir rapor tuttu bir ağabeyimiz, yapılan tüm mobbingleri anlattı ama hiçbir şey değişmedi. CİMER'e defalarca yazı yazıldı ama değişmedi. 12/12 çalıştığımızla ilgili mahkemeye dava açtı bir arkadaşımız, bir şey değişmedi. Biz de insanız ve insanca çalışmak istiyoruz. Bize 12/24 bile çok görüldü. Ben intihar edince cenazeme ne Beşiktaş İlçe Emniyet Müdürü gelsin ne İstanbul Emniyet Müdürü gelsin ne İçişleri Bakanı gelsin, hepsinin vebali boynunadır.”

Değerli arkadaşlar, neden ülkemizde haftada 1 veya 2 polis memuru intihar ediyor? Süleyman Soylu, polis memurları haykırıyor, seslerini duyuyor musun? Kendi çocuklarımız yarım saat eve geç geldiğinde gözümüz yollarda onların yolunu gözlüyoruz, nerede kaldılar, başlarına bir şey geldi diye. Bu, evlatlarını polis yapan ve sevinç gözyaşları içinde yemin törenlerini seyreden analar babalar çocukları intihar etsin diye mi polis olsun istediler değerli arkadaşlar? Şimdi, bu çocuklar intihar edince arkalarından ağıt yakıyor o analar babalar. Süleyman Soylu, bu çocuklar sana emanetti, bunlar terörle mücadelede, operasyonda şehit olmadılar, ecelleriyle ölmediler; amir tahakkümünden, mobbingden, haftada 240, 260 saat çalışmaktan, zorunlu kölelik sisteminden, maç angaryasından, FETÖ sonrası göreve başlattığımız komiser yardımcılarının, devletin polisi yerine partinin polisini, AKP'nin polisini yaratma çabasından, Orta Doğu ülkelerinde dahi uygulanmayan 12/12 ve 12/24 çalışma sisteminden, haklarını koruyacak sendikaları, seslerini duyuracak kimseleri olmadığından intihar ediyorlar. Binlerce polisin psikolojisi bozuk, gerekli desteği alamıyor, seslerini duyuramıyor. Biz sesinizi duyuyoruz değerli kardeşlerim.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MURAT BAKAN (Devamla) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurunuz.

MURAT BAKAN (Devamla) – Teşekkür ederim.

Biz bu Mecliste sizin sesiniziz, hangi meslek grubundan olursa olsun bu ülkede bir adaletsizlik, bir zulüm varsa onun karşısındayız. Buradan polis ve Jandarma teşkilatına sesleniyorum: Sizlere yapılan haksızlıkların, size yapılan zulmün, polisin, jandarmanın intiharına sebep olanlardan hesabını sormak bu ülkenin bir milletvekili olarak boynumuzun borcudur. Polis Haftası'nda “Polis onurumuz, polis şerefimiz...” Bunlar yeterli değil arkadaşlar. Şehit olduğunda arkasından ağlamak yeterli değil, dirisinde bileceksin kıymetini, dirisindeyken sorunu dinleyeceksin, derdiyle dertleneceksin, sorununu sorun bileceksin. Polis hamasete tok, değerli arkadaşlar.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeler üzerinde ikinci konuşmacı İzmir Milletvekili Sayın Murat Çepni.

Buyurunuz Sayın Çepni. (HDP sıralarından alkışlar)

MURAT ÇEPNİ (İzmir) – Teşekkürler Başkan.

Genel Kurul ve değerli halkımız, güvenlik yasası benzeri yasalar gibi AKP'nin niyetini saklamadığı yasalardan bir tanesi. Bu yasa, yalanın, hamasetin gerçeklere karşı meydan okumasıdır. Bu yasa, sarayın kendisini halktan koruma yasasıdır. “Mehdi gelecek, ortamı hazırlamamız gerekir.” diyen meczupların yol temizliği yasasıdır. Halkın bütçesinin hortumlandığı, saray çevresinin soygun düzeninin bekası içindir bu yasa. Direnişi kırlamayan işçilerin, onuruna sahip çıkan Kürt halkının, özgürlüğüne sahip çıkan gençliğin, kadın özgürlük mücadelesinin, köyüne, suyuna, toprağına sahip çıkan emekçi köylünün... Faşist sistem

kendini yeni tipte inşa etmeye çalışıyor, bu yasa bir yeniden inşa yasasıdır. Bu yeni düzenin tartışmasız ideolojisiyse politik İslamcılıktır, milliyetçiliktir, ırkçılıktır. İtiraz eden, “Hayır.” diyen, örgütlenen, özgürlük isteyen halkın tasfiyesini içerirken “Padişahım, çok yaşa!” diyen kulların bunların yerine ikame edilmesi yasasıdır. Temel kriter “AKP üyeliği” olacak. Son kongrelerde AKP Genel Başkanı parti üye sayısının 11 milyonu bulduğunu söyledi. Yani gelecek zamanda, çok yakın bir zamanda bu ülkede temel kriter “AKP üyesi misiniz, değil misiniz?” olacak ve aynı grup toplantılarında saatlerce on dokuz yılda yapılan icraatlar anlatılıyor. Oysa şu soruyu soruyoruz: Eğer siz halka verdiyseniz bunu anlatmaya niye ihtiyaç duyarsınız? Çünkü yalan söylüyorsunuz. Çünkü sarayın “prompter”larının anlattıkları yalan, yalandan ibaret.

Bakın, değerli arkadaşlar, Abbasiler Emevilere karşı mazlum halkların eşitlik ve adalet talepleriyle ittifak kurdular fakat kazandıklarında ilk işleri Emevilerden çok daha ağır bir zulüm düzeni kurmak oldu ve iktidarları bir zulüm iktidarına dönüştü fakat bu zulüm iktidarına karşı baş kaldıranların da tarihi var. Bunlardan bir tanesi de yüz elli yıllık eşitlikçi, ortakçı, adaletçi bir düzen kuran Karmafilenler oldu. İşte biz bugün -tam da bugün- “Karmafilenler” dediğimiz halklarımızın tarihsel olarak mücadele ve direniş geleneğine yaslanıyoruz. Tüm egemenlerin yaptığı gibi saray da kendi tarihini yazmaya çalışıyor. Oysa tarih, saray odalarındaki entrikalardan, hamaset edebiyatından ibaret değildir; tarih, ezilenlerin zulme karşı ayaklanmalar tarihidir. Thomas ayaklanmasından Pavlikanlara, İslam komünçüleri Karmafilenlerden Ebû Müslim Horosanilere, Bâbek isyanından Hasan Sabbâh hareketine, Babaî Ayaklanması’ndan Şeyh Bedreddin’e, Celâfî İsyânlarından bugüne...

Evet, değerli arkadaşlar, 2020 yılında 176.662 kişi Kod 29 nedeniyle işten çıkarıldı; kıdem tazminatsız, ihbar tazminatsız ve işsizlik sigortasından yararlanamaz hâlde. Evet, Karmafilenlerden bugüne zulme karşı, sömürüye karşı direniş sürüyor. Cargill işçileri, maden işçileri, BTS İzmir ve KESK, Çorum Ekmekçiöğulları, Gebze Özer Elektrik, Gebze Baldur, Gebze Systemair, SML Etiket işçileri, İzmir ve İstanbul DGD-SEN işçileri, Migros depo işçileri, DÖHLER fabrikası işçileri, Kod-29’a ve sendikasıylaştırmaya, sürgünlere karşı direniyorlar.

Peki, kime karşı direniyorlar? OHAL düzeninin, kayyum düzeninin, soygun düzeninin sorumlusu AKP iktidarına karşı direniyorlar. Evet, saldırı stratejiktir ve mücadele de mutlaka stratejik olmak zorundadır değerli arkadaşlar. Artık kimsenin sadece ve sadece kendi derdine derman bulma şansı kalmamıştır bugün. Artık analiz ve teşhir dönemi bitmiştir. Kürt halkı ile sendika hakkı için direnen işçilerin kaderi ortaktır. Doğaya, suya, tarımına, yaylasına sahip çıkanlar ile şiddete karşı mücadele eden kadınların kaderi ortaktır. Boğaziçi kayyumuna direnen öğrenciler ile inanç özgürlüğü mücadelesi veren Alevilerin kaderi ortaktır. Çare, demokrasi, özgürlük ve sosyalizm bayrağı programı altında birleşmektir, örgütlenmektir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

MURAT ÇEPNİ (Devamla) – Çare, faşizme karşı mücadeleyi yükseltmektir. Kaybedecek olan bir avuç rant çevresidir. Kazanacak olan ise halklardır, halklarımızdır.

Teşekkür ediyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önerileri oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Güvenlik Soruşturması ve Arşiv Araştırması Kanunu Teklifi'nin 9'uncu maddesinin 1'inci fıkrasında yer alan "belirtilen" ibaresinin "belirtilmiş olan" ibaresi ile değiştirilmesini arz ve teklif ederim.

Dursun Müsavat Dervişoğlu

İzmir

Mehmet Metanet Çulhaoğlu

Adana

Hayrettin Nuhoğlu

İstanbul

Yasin Öztürk

Denizli

Ayhan Altıntaş

Ankara

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

İÇİŞLERİ KOMİSYONU BAŞKANVEKİLİ SERMET ATAY (Gaziantep) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerine söz isteyen Ankara Milletvekili Sayın Ayhan Altıntaş.

Buyurunuz Sayın Altıntaş. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

AYHAN ALTINTAŞ (Ankara) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Güvenlik Soruşturması ve Arşiv Araştırması Kanunu Teklifi'nin 9'uncu maddesi üzerine İYİ Parti Grubu adına söz almış bulunuyorum, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Teklifin 9'uncu maddesinde güvenlik soruşturması ve arşiv araştırması sürecinde elde edilen kişisel verilerin gizliliği ve güvenliğini sağlamaya yönelik tedbir alınması düzenleniyor; bu açıdan bu maddeyle ilgili görüşümüz olumludur ancak genel olarak ülkenin durumu övünülecek bir durum değil. Pandemiden önce de ekonomide zaten çok ciddi problemlerimiz vardı; esnaf, çiftçi, işçi, memur, emekli perişan durumdaydı. Kaynaklarımız, yollar, köprüler, havaalanları, şehir hastaneleri gibi fizibilitesiz projelere aktarılmış, vatandaş uzun sürelere yayılan, garantili ödemeler yoluyla yıllarca sürecek bir borca sokulmuştu. İşsizlik Sigortası Fonu'nda işsiz kalanlar için biriktirilen paralar işsizlere değil başka ihtiyaçlara yönlendirilmişti. Merkez Bankasının kârları, yedek akçeleri yani kefen parası bile harcanmıştı. "Merkez Bankası kâr etmiş." denilince aklıma geldi, geçen hafta çıkan haberlerde Merkez Bankasının 2020 yılında 34,5 milyarlık kârını hazineye aktardığı yazıldı, hemen sevinmeyin bu kâr aslında sanal bir kâr. Merkez Bankası diyelim 100 liralık kâğıt parayı basınca 1 liralık kâğıt kullanıyor yani net 99 lira yaratıyor. Bu parayı da bankalara faizle verince faiz geliri elde ediyor; bunun sonunda da kâr etmiş görünüyor. Para basmayı hazine adına yaptığı için kârı hazineye devretmesinde bir sakınca yok. Çok para basarsanız, bankalarda da paraya talep varsa çok kâr edersiniz; buna ne kadar kâr denirse.

Kısacası, pandemi ekonomiyi kötüleştirmede ekonomi zaten kötüydü, sadece gizlenen kötü durumu daha da ortaya çıkardı. Pandeminin başlangıcında ekonomi o kadar kötü durumda idi ki Hükümet vatandaşlara 50 kuruşluk maskeyi bile temin edemedi. Yine de Hükümetimizin hakkını yemeyelim kötü durumu gizlemek için çok gayret etti. Haziran ayında yeterince hazırlık yapmadan ülkeyi normale döndürdü. Bilim Kurulunu da akil insanlar heyeti gibi sırf kamuoyunu ikna etmek için kullandı. Sağlık Bakanımızı da tebrik edelim; geçen yaz rakamları gizleyerek, vaka ve ölüm sayılarını indirerek 15 milyon turistin ülkeye girmesini sağladı. Tabii, bunun acısını kasım ayında salgında zirveyi tekrar görerek yaşadık ama ülkeye döviz girdi ya!

Salgının ekonomik maliyetini üstlenen lokantacı, çaycı, kahveci, servisçi ve diğer bilumum esnaf bitme noktasına geldi, hatta birçoğu iflas etti, dükkânını kapattı, özellikle Anadolu'daki iş yerleri iyice mağdur oldu.

Pandeminin önemli sonuçlarından biri de bilişim teknolojileri ve altyapısının toplumun bu teknolojilere erişebilirlik düzeyinin önemini ortaya koymasındır.

Bu teknolojiler, ticari, sosyal ve siyasi hayat kadar eğitim ve sağlık sektörünü de derinden etkilemektedir; örneğin, bu teknolojilerin kullanımı o kadar hızlı ve ani yaygınlaştı ki on iki ay önce hayal bile edilemeyecek derecede kabullenildi. Eğitimin önemli bir kısmının, toplantıların hemen hepsinin internet üzerinden yapılması normal düzen hâline geldi ancak görüldü ki Türkiye'nin genişbant altyapısı, özellikle fiber altyapısı böyle bir talebi karşılayabilecek durumda değildir ve günümüz teknolojilerinin etkin kullanılması için oldukça yetersizdir. 2009 yılında toplam 145 bin kilometre olan Türkiye'nin fiber altyapısı 2019 sona erdiğinde yalnızca 390 bin kilometreye yükselmiştir. Diğer ülkelerle kıyaslandığında bu gelişme son derece yetersizdir; örneğin, Güney Kore'yle kıyaslandığında Türkiye'nin sahip olması gereken fiber uzunluğunun 4,5 milyon kilometre, Portekiz'le kıyaslandığında ise 7,5 milyon kilometre olduğu hesaplanmaktadır. Başka bir hesaba göre, İsveç'in başkenti Stockholm'de kişi başına düşen fiber kablo uzunluğu 770 metreyken ülkemizde nüfusu en kalabalık ilk 10 ilimizde ortalama kişi başına düşen fiber kablo uzunluğu sadece 3,2 metredir; dolayısıyla hedefimiz, 4,5 milyon kilometre fiber kablo altyapısına erişmek olmalıdır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

AYHAN ALTINTAŞ (Devamla) – Tamamlayabilir miyim Başkanım.

BAŞKAN – Buyurun.

AYHAN ALTINTAŞ (Devamla) - 400 bin kilometre civarında olan mevcut fiber altyapısı, 4 milyon kilometre ilave fiber kablo altyapısı yatırımıyla iyi bir seviyeye yükseltilmelidir. Aksi hâlde 5G teknolojisi gelişse bile bize bir faydası olmaz. Tıkanan otoyollar gibi, geniş bant veri taşıyamayan tıkanan kablo sorunumuz olur. Yol yapmadan otomobil yapmanın bir faydası olmadığı gibi fiber altyapınız yetersizse 5G ürün yapmanızın da bir faydası olmaz; şimdiden uyarıyorum.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

9'uncu maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 9'uncu madde kabul edilmiştir.

Sayın milletvekilleri, 10'uncu madde üzerinde 3 önerge vardır. İlk okutacağım 2 önerge aynı mahiyettedir, bu önergeleri okutup birlikte işleme alacağım.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görülmekte olan 220 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 10'uncu maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Ensar AYTEKİN

Tekin BİNGÖL

Yaşar TÜZÜN

Balıkesir

Ankara

Bilecik

Necati TİĞLİ

Ayhan BARUT

Faruk SARIARSLAN

Giresun

Adana

Nevşehir

Nihat YEŞİL

Ankara

Aynı mahiyetteki diğer önerenin imza sahiplerini okuyorum:

Mahmut Toğrul	Musa Piroğlu	Dirayet Dilan Taşdemir
Gaziantep	İstanbul	Ağrı
Mehmet Ruştu Tiryaki	Erol Katırcıoğlu	Serpil Kemalbay Pekgözegu
Batman	İstanbul	İzmir

BAŞKAN – Komisyon aynı mahiyetteki önerelere katılıyor mu?

İÇİŞLERİ KOMİSYONU BAŞKAN VEKİLİ SERMET ATAY (Gaziantep) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önereler üzerinde ilk konuşmacı Ankara Milletvekili Sayın Tekin Bingöl.

Buyurunuz Sayın Bingöl. (CHP sıralarından alkışlar)

TEKİN BİNGÖL (Ankara) – Bu yasa görüşülürken Türkiye Büyük Millet Meclisinin iradesine gölge düşürülmüştür. 31 Mart 2021 ile 1 Nisan 2021 Büyük Millet Meclisi tarihinde kara bir leke olarak yer almıştır. Büyük bir ısrarla, telaşla, inatla bu kanun teklifi niçin getiriliyor? İç Tüzük’e aykırı, Meclis reddetmiş, Anayasa Mahkemesi 2 kez reddetmiş ama gelin görün ki öyle bir ısrar, öyle bir baskı var ki bu kanun teklifi yasalaşacak.

O gün bu sıralarda çok sınırlı sayıda milletvekili vardı, Adalet ve Kalkınma Partisi sözcüleri kürsüye geldiğinde 50’ye yakın milletvekili olduğundan dem vuruyordu. İyi de her fırsatta 300 milletvekiliniz olduğunu ifade etmekten geri durmuyorsunuz da o 250 milletvekili neredeydi? Bir defa, kendi kendinizi bu noktada sorgulayın.

Bakın, değerli milletvekilleri, bu elimde birkaç hafta önce Cumhurbaşkanının kamuoyuyla paylaştığı İnsan Hakları Eylem Planı var. Nedir bunun içeriği? Özgür birey, güçlü toplum, daha demokratik bir Türkiye; ne güzel, insanın içini ısıtıyor ama bu elimde de 220 sıra sayılı Kanun Teklifi var. (CHP sıralarından alkışlar) Şimdi, bu kanun teklifi ve bundan sonra getireceğiniz demokrasiye aykırı, insan haklarına aykırı, Anayasa’ya aykırı kanun teklifleri bu İnsan Hakları Eylem Planı’nı çürütmüştür; bu, yok hükmündedir. (CHP sıralarından alkışlar)

Değerli milletvekilleri, bu tür baskıyı, zorbalığı, dayatmayı gördüğümde ve yaşadığımda aklıma George Orwell’in “1984” romanı gelir. George Orwell o romanı yazarken nereden bildirdi ki tanımadığı, bilmediği bir coğrafyadaki bir iktidar romanındaki distopyasına rahmet okutacak. İşte, böyle bir baskı, böyle zorba bir iktidar bu topraklarda daha önce de hüküm sürdü. Ne zaman? Rol model aldığımız Osmanlı İmparatorluğu’nun padişahının istibdat ve istihbarat ağırlıklı yönetimi yedi cihana hükmetmiş imparatorluğu paramparça etti, ekonomisi battı ve sonlandı. Bu, siz zannetmeyin ki...

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Evet, istiklal mahkemeleri zamanında!

TEKİN BİNGÖL (Devamla) – Sizin yazdığınız bu tarih insan ömrü kadar kısa değil ve gün gelecek sizin yaratmaya çalıştığınız bu istibdat anlayışı, bu istihbarat anlayışı mutlaka son bulacak.

Şimdi, piramidin tepesinde büyük birader var; büyük birader asla sorgulanamaz, büyük birader eleştirilemez, büyük biraderin önünden geçilmez, her şeyi büyük birader bilir ve o büyük birader ne derse o olur. İşte telaşınız ve kaygınız da buradan kaynaklanıyor.

Başka bir konuya değinmek istiyorum: Sizin yaratmak istediğiniz bu despotik anlayış dünyanın hiçbir yerinde sonuna kadar hüküm sürmemiştir. Yakıp yıkılmıştır ve yarattıkları tahribat gerçekten insanlığın

yüz kararı olmuştur tıpkı Nazi Almanyasında olduğu gibi ama bütün bunları sonlandıracak çok büyük bir güç var; o güç halkın gücü, o güç sandık, o güç milletin iradesi. Sizin geçmiş yıllarda büyük bir özveriyle, büyük bir öz güvenle dile getirdiğiniz o irade var ya o irade, o irade, günü geldiğinde işte bu baskıcı, bu otoriter, bu despotik, bu tek adam anlayışını yok edecek.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım.

TEKİN BİNGÖL (Devamla) – Tamamlıyorum.

Son söz: Terazi var, tartı var, her şeyin bir vakti var. O vakit geldi, vakit sandık vaktidir, vakit geldiğinde sizin iktidarınız sonlanacak. Ama hiç merak etmeyin, siz üzülmeniz de melul melul gitseniz de bu halk sizi davul zurnayla uğurlayacak diyorum, saygılar sunuyorum. (CHP ve HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeler üzerinde ikinci konuşmacı İzmir Milletvekili Sayın Serpil Kemalbay.

Buyurunuz Sayın Kemalbay. (HDP sıralarından alkışlar)

SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (İzmir) – Roman Haftası’nda Roman halkını selamlıyorum. Yaşasın halkların eşitliği ve kardeşliği diyorum.

Sayın milletvekilleri, Güvenlik Soruşturması ve Arşiv Araştırması Kanunu Teklifi, 83 milyonu etkileyecek, halkın iradesine karşı yapılmış ağır bir saldırdır. Burada defaatle anlatıldı, fişleme kanunlaştığında hak arayana, itiraz eden, demokratik haklarını kullanmak isteyen herkesi hedefine alacak ve yarın şu sıralarda oturan sizlere de oy verenleri fişleyecek, hedefe koyacaktır.

Sayın vekiller, hani dünkü, bugünkü ortaklarınızı bugünlerde darbe yapmakla itham ediyorsunuz ya, size şunu söylemek isterim: En büyük darbeci sizsiniz, müsterih olun. Siz darbe mekanığinin, beş yıldır yaşanan darbe sarmalının ta kendisisiniz. İki yerel seçimde de üst üste HDP’nin kazandığı belediyelerimiz kayyumlarla gasbedildi, herkes unuttuğumuzu düşünüyor ama “Nevroz”u herhâlde hatırladınız. Bir gece yarısı Cumhurbaşkanı kararıyla İstanbul Sözleşmesi’nden çekildiniz; yine unuttuğumuzu sandınız herhâlde fakat kadınlar anlatıyor, hatırlatıyor sizlere.

“Egemenlik kayıtsız şartsız milletindir.” yazıyor şurada, fakat öyle değil, bunu hepimiz görüyoruz. Çünkü darbecilüğünüz, sarayın vesayeti bu Meclisin üstüne bir kâbus gibi çökmüştür, geçen hafta bunu yaşadık. Burada Meclis Başkanı eliyle halkın iradesi çiğnendi ve oylama geçersiz sayıldı. Keşke, darbecilere yanında olmasaydınız da halkın iradesini, bu Meclisin itibarını korusaydınız.

Peki, saray, fişleme yasasına neden ihtiyaç duyuyor? Bu yasa teklifinde niye bu kadar ısrarcısınız? Kaç kere çıkarmak istediniz, olmadı, geri gitti, geri geldi. Bakın, Türkiye ekonomisi çökmüş durumda. AKP iktidarı zengini her gün daha zengin yapıyor, yoksulu daha yoksul yapıyor. Bakın, Forbes’in dünya listesine giren Türkiye’nin 10 zengin şirketinin isimleri var burada. Şu pandemi döneminde bu şirketler varlıklarını katladılar fakat bugün insanlar, halkımız, işçiler, emekçiler, kadınlar, gençler korkunç bir işsizlik içerisinde açlık ve yoksulluk yaşıyorlar. Siz bu güvenlik yasasını istiyorsunuz çünkü zenginleri korumak istiyorsunuz. Yoksuldan, halktan alıp zenginlere, patronlara aktardığımız bu servet aktarımının önünde hiçbir güç durmasını istiyorsunuz. Türkiye, tarihinin en büyük işsizliğini yaşıyor. Dünyada en çok kadın işsizliği Türkiye’de var. Marketlerden insanlar ayçiçeği yağını plastik bardaklarla alıyor, çocuk bezlerini taneyle alıyor ve borçlarını ödeyemeyen köylülerin geçimlik topraklarına bankalar el koyuyor. Herkesin boğazına kadar borca battığı bir ülkeyi, insanları fişleyerek yönetmeye çalışıyorsunuz. Her gün

en az 5 işçi iş cinayetinde yaşamını yitiriyor, Soma’da olduğu gibi “Hesabı sorulmasın.” diye siz güvenlik yasasına ihtiyaç duyuyorsunuz. Kadın cinayetleri artıyor; aynı şekilde kadınlar sokaklarda hesap sormasın, çocuk istismarının, kadınlara şiddetin, tecavüzün hesabı sorulmasın diye bu yasayı getiriyorsunuz. Boğaziçi Üniversitesinde gençler, özerk, demokratik üniversite istiyor, kayyuma itiraz ediyor; bunu yapamamışlar diye getiriyorsunuz bu yasayı.

Yine, Türkiye’yi Avrupa’nın çöplüğü yapan gemi söküm şirketlerinin çöplüğü yaptınız.

AHMET ÖZDEMİR (Kahramanmaraş) – Bunların hepsi gerçek dışı, hiçbir gerçekliği yok.

SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (Devamla) – İzmir Aliğa, gelin, birlikte gidelim, burada kaç tane gemi sökümü yaptınız? Hepsisi ağır kimyasal metaller, radyoaktif bulaşıcılığı olan çöpler içeren...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (Devamla) – Emperyalist ülkelerin her türlü ağır metalini, çöpünü, pisliğini, radyoaktif bulaşımı Türkiye’ye getiriyorsunuz ve gemi sökümü işleri burada yapıyor. Ekolojiyi savunanlar, ekoloji aktivistleri eylem yapmasın, sizin suçlarınızı yüzünüze vurmamasın, onları fişleyelim istiyorsunuz. Güvenlik soruşturması işte bunlar için geliyor.

Suskun bir toplum istiyorsunuz. Pandemi günlerinde AVM’leri açıp okulları kapattınız. Parkta yürüyene ceza kesip lebalep dolu kongrelerde toplananlara alkış tutuyorsunuz, bunu eleştirenleri fişlemek istiyorsunuz. Çıplak arama gibi bir insanlık ayıbı ve işkence suçu işleyenleri teşhir eden Ömer Faruk Gergerlioğlu Vekilimize yaptığımız gibi insan hakları ihlallerine karşı sesini yükseltenleri sessizleştirmek, susturmak için bu yasayı getirmek istiyorsunuz. Sarayın çıkarları doğrultusunda toplumun esir alınmasına karşı direnmeye...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (Devamla) – ...bu onurlu mücadelemizi yükseltmeye devam edeceğiz. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önerileri oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Güvenlik Soruşturması ve Arşiv Araştırması Kanunu Teklifi’nin 10’uncu maddesinin üçüncü fıkrasının son cümlesinde yer alan “bulunduğu” ibaresinin “bulunan” ibaresiyle değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Dursun Müsavat Dervişoğlu   Mehmet Metanet Çulhaoğlu   Yasin Öztürk

İzmir

Adana

Denizli

Hayrettin Nuhoğlu

Ayhan Altıntaş

Zeki Hakan Sıdalı

İstanbul

Ankara

Mersin

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

İÇİŞLERİ KOMİSYONU BAŞKAN VEKİLİ SERMET ATAY (Gaziantep) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen, Mersin Milletvekili Sayın Zeki Hakan Sıdalı.

Buyurunuz Sayın Sıdalı. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

ZEKİ HAKAN SIDALI (Mersin) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; görüştüğümüz kanun teklifi 2 kez Anayasa Mahkemesi tarafından iptal edilmesinin ardından yeniden Genel Kurula getirildi. Bu kadar önemseydiğiniz bir teklife nasıl sahip çıktığınıza, geçen hafta bu Meclis çatısı altında neler yaşandığına hep beraber şahit olduk. Demokrasinin mabedinin itibarı burada yemin etmiş herkesin sorumluluğudur. Keşke bu idrakte siyaset yapabileseydiniz ama yine çoğulculuktan uzak, çoğunlukçuluğun kötüye kullanıldığı bir demokrasi kâbusu yaşattınız. Türk demokrasisi bu tavrınızı hiç hak etmiyor ve inanıyorum ki önümüzdeki dönemde, Meclisimizde açtığımız tüm demokrasi yaralarını iyileştirmek İYİ Partiye nasip olacak.

Kanunu çıkartmak için bu kadar uğraşıyorsunuz, işin garibi içerik yine eksik. Mesela maddede, verilerin iki yıl içinde silinmesi öngörülüyor ancak silinmemesi durumunda ne olacağına dair bir ibare yer almıyor. Yine, üstünkörü bir çalışmanın bedelini maalesef 83 milyon olarak hepimiz ödeyeceğiz. Tek bu kanunda olsa herkes anlayışlı olurdu ama artık her kararınız gelişigüzel, anlık ve üzerinde düşünülmemiş. Mesela, Merkez Bankası artık, anlık kararlarınız yüzünden ne yöne gideceğini şaşırıyor. Gelişmiş yönetimlerde ekonominin “Kutup Yıldızı” olan Merkez Bankası sizin yüzünüzden itibarsızlık ve istikrarsızlığın merkezi hâline geldi. “128 milyar nerede?” diye soran doğrudan görevden alınıyor. Bu kürsüden defalarca ekonominin patronu güven dedik. Sizse inatla güveni sıfırlamak için elinizden geleni yapıyorsunuz, yapmayın. Son yirmi ayda 3 kez TÜİK Başkanı, 3 kez Merkez Bankası Başkanı değiştirdiniz. Başkanlık sistemiyle güya istikrar vadediyordunuz. 2019’da Merkez Bankası Başkanı görevden alındığında dolar 5,6 liraydı, 2020’deki değişikliğe kadarki süreçte dolar 7,8 oldu, dört ay sonra yine Merkez Bankası Başkanını görevden aldınız dolar 8,15’e çıktı. Finansal kurumlarımızı yıpratın, itibarlarını yok eden ve milletimizi gün geçtikçe daha da fakirleştiren bir seviyeye düşürüyorsunuz. Sizin istikrardan anladığımız, anlaşılın, istikrarlı istikrarsızlık.

Değerli milletvekilleri, rakamları şaibeli TÜİK’in son açıklamasına göre, tüketici enflasyonu yüzde 16,9’la son yirmi iki ayın zirvesine çıktı. Ekonomi bilimine aykırı “Faiz sebep, enflasyon sonuçtur.” tezini keşfettiğinizde dolar 2 lira, enflasyon tek haneli, faiz yüzde 6’ydı; şimdi dolar 8 küsur, faiz 19, enflasyonsa muamma.

Şimdi, size sormak lazım, madem yüksek faiz politikasına devam edecektiniz o zaman önceki 3 Merkez Bankası Başkanını neden görevden aldınız? Neden finansal kurumlarımızın itibarsızlaşmasına, paramızın değer kaybetmesine ve milletimizin fakirleşmesine göz yumdunuz? Muhtemelen bize her zamanki gibi “Son on dokuz yılda seçmen bizi seçti.” diyeceksiniz. Şunu söylemiş olayım: Seçmen bir daha sizi seçmeyecek. Bunu biz değil, rakamlar söylüyor. Zira tüketici enflasyonunun zirve yaptığı dönemde bir diğer zirveyi de yüzde 31,20’yle üretici enflasyonunda gördük. Bu bir AK PARTİ dönemi rekorudur. Buradan çıkan en net mesaj, üretim maliyetlerindeki artışın kısa sürede çarşıya, pazara, oradan da sandığa yansıtacağıdır. Yılbaşında çalışanlara verilen yüzde 7’lik, 8’lik zamlar daha şimdiden enflasyon karşısında buhar oldu bile.

Tabii bunlar bir şekilde maaş alabilenler için geçerli, bir de hiç alamayanlar var. Her ne kadar TÜİK oradan buradan kırıp kendine göre bir işsizlik şablonu oluştursa da, ülkedeki geniş tanımlı işsizlerin sayısı 10 milyona ulaştı. Bu ay sonu pandemiye rağmen uzatmadığınız kısa çalışma ödeneğinden sonra işsizlik rakamının, hele ramazan ayımızda uygulayacağınız kapatma kararlarından sonra kaç olacağıysa bambaşka bir soru işareti.

Bakın, enflasyon, sadece basit bir rakam değil, yıllarca tutmadığımız vaatlerinizdir; başta Merkez Bankası, tüm finans kurumlarının yıpratılmasıdır; kaybolan ekonomik itibar, unutulmuş üretim ve vazgeçilen yatırımlardır; borç batağına sürüklenen çiftçi, maaşları eriyen memur, çalışan, emeklilerdir...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ZEKİ HAKAN SIDALI (Devamla) – Tamamlıyorum Başkanım.

BAŞKAN – Buyurun.

ZEKİ HAKAN SIDALI (Devamla) - ...düşen alım gücü, boşalan tencere, aç yatan ve kahvaltı etmeden okula giden çocuklardır ama size sorsak enflasyon normal, yatırımlar uçuyor ve milletin keyfi yerinde, hatta iş beğenmiyor; işsizliğin sebebi de bu.

Bakın, Rize’de çay fabrikalarında çalıştırılmak için 300 işçi alınacak, başvuru sayısı 50 bini geçti. Adana’da belediye 200 alım için ilana çıktı, 52 bin kişi başvuruda bulundu. 52 bin kişiden 45 bini üniversite mezunu. Hâlâ “Gençler iş beğenmiyor.” diyebilecek misiniz? Siz yine dersiniz de ama bu sefer kimse inanmıyor.

Yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

10’uncu maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 10’uncu madde kabul edilmiştir.

Sayın milletvekilleri, 11’inci madde üzerinde 3 önerge vardır. İlk okutacağım 2 önerge aynı mahiyettedir, bu önergeleri okutup birlikte işleme alacağım.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 220 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin 11’inci maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Necati Tıgılı

Ayhan Barut

Yaşar Tüzün

Giresun

Adana

Bilecik

Nihat Yeşil

Ali Şeker

Faruk Sarıaslan

Ankara

İstanbul

Nevşehir

Aynı mahiyetteki diğer önergenin imza sahipleri:

Mahmut Toğrul

Erdal Aydemir

Dirayet Dilan Taşdemir

Gaziantep

Bingöl

Ağrı

Mehmet Ruştu Tiryaki

Erol Katırcıoğlu

Rıdvan Turan

Batman

İstanbul

Mersin

BAŞKAN – Komisyon aynı mahiyetteki önergelere katılıyor mu?

İÇİŞLERİ KOMİSYONU BAŞKAN VEKİLİ SERMET ATAY (Gaziantep) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeler üzerinde ilk konuşmacı İstanbul Milletvekili Sayın Ali Şeker. Buyurunuz Sayın Şeker. (CHP sıralarından alkışlar)

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, Anayasa Mahkemesinin defalarca reddettiği, “Anayasa’ya aykırı, insan haklarına aykırı” dediği maddeleri tekrar tekrar kanun teklifi olarak önümüze getirmekten bıkmadınız. Memuriyete alım ve kamu atamalarında uygulanmak üzere getirmek istediğiniz ve bu uğurda Anayasa’yı,

yüce Meclisin İç Tüzük'ünü yok saydığınız, vicdanları ayaklar altına aldığınız bu düzenleme, AKP'nin 15 Temmuz sonrası OHAL ikliminden memnuniyetini ve sürekli bir OHAL iklimi yaşamamızı dayatıyor bize. Bu düzenlemenin bir tek hedefi var, kamuda biat etmeyen memurların varlığına son vermek; eski ortağınız, yeni düşmanınızla kavga etme görüntüsü altında tüm muhalifleri sindirmek, devletten uzak tutmak, onlara geçinecekleri bir ücreti dahi çok görmekten geçiyor.

Anayasa Mahkemesini kapatmayı dahi önerebilecek bir ortağınız var. Anayasa bizim burada olmamızın temeli aslında, ortak sözleşme ve Anayasa Mahkemesi de o ortak sözleşmemizin güvencesi. Artık demokrasiden o kadar uzaklaştınız ki işi Anayasa Mahkemesini kapatmayı teklif etmeye dahi getirdiniz.

Bu baskıcı düzenleme daha çok insanı aç, daha çok insanı işsiz bırakacak. 50 bine yaklaşan vakaların görüldüğü, Covid vakasının görüldüğü bugünlerde insanların asıl meselesi aş, iş ve yaşam güvencesi. Bu süreç içerisinde bu saatten sonra her aş olamayan kişi ölüm tehdidi karşısında, ölümle burun buruna geliyor. Biz her gün 4-5 otobüs insanı maalesef kaybediyoruz ve buna alışmaya da devam ediyoruz ve Türkiye, nüfusuna göre en yüksek oranda Covid hastası olan ülke pozisyonuna geldi. İnsanların aşı yok, aşısı yok, işi yok ve güvencesi yok. Zorla sınavları kazanarak geldikleri yerde de işe başlatmıyorsunuz. Bu Covid salgınında halk mücadele ederken sağlıkçılara en çok ihtiyacımız olan, doktorlara en çok ihtiyacımız olan bu dönemde maalesef doktorlar Türkiye'de kalmayı seçmiyorlar. 2012 yılında sadece 59 hekim yurt dışına gitmek için başvurmuştu, 2013 yılında 90 hekim başvurmuştu, 2019 yılında ise 1.042 hekim yurt dışına gitmek için başvuruda bulundu. Bu ne demek biliyor musunuz? İngilizce ve Türkçe bölümleri olarak 320 mezun veriyor Cerrahpaşa Tıp Fakültesi. Hacettepe Tıp Fakültesi 360 öğrenci alıyor, Ankara Hacettepe bu kadar alırken İstanbul Çapa Tıp Fakültesi de 360 öğrenci alıyor. Cerrahpaşa, Çapa ve Hacettepenin toplam aldığı öğrenci sayısı 1.040. Biz bir senede 1.042 öğrenciyi, mezun olmuş doktoru yurt dışına gönderirken 3 büyük tıp fakültesinden sadece 1.040 öğrenci mezun edebiliyoruz ve en yetmişmiş olanları, en yüksek puan alanları da yurt dışına kapıyoruz. Onların yerine nereden geliyor? Afrika'dan geliyor, Suriye'den geliyor, Uzak Doğu'dan doktorlar geliyor Türkiye'ye çalışmak için. Biz kaymak tabaka diyeceğimiz, en yetmişmiş elemanlarımızı bir bir kapıyoruz. Niye kapıyoruz? Bu çıkan kanunlar yüzünden. Öğrenci haklarıyla ilgili bir eyleme katıldı diye, o kişiyi, siz, doktorluk yapamaz diye, aylarca güvenlik soruşturmasından dolayı bekletiyorsunuz diye. Biz bu tıp fakültelerinin mezunlarını kapatacak kadar nasıl şaşırдық, nasıl kendimizden geçtik?

Bu süreç içerisinde de Covid'in bu kadar salgın yaptığı bir dönemde de kafe sahibi, garson nasıl geçinecek? Orada çalışanlar, bulaşıkçısı nasıl geçinecek, sanatçısı nasıl geçinecek; bunlarla ilgili dert etmek yerine onların yanına biraz daha aç insan katabilir miyiz diye uğraşıyorsunuz. Temel gelir desteğiyle tam kapanma gerekiyor arkadaşlar. Vakaların 50-60 binleri bulduğu bugünlerde mutlaka insanlara temel gelir desteğini verip tam bir kapanmaya gitmemiz gerekiyor, yoksa bu gidişat daha da yüksek ölümlere, 300'lü, 500'lü günlük ölüm sayılarına ulaşacak maalesef. Kısa çalışma ödeneğini böylesi bir dönemde maalesef kapattınız, bitirdiniz, insanları açlıkla baş başa bıraktınız.

Bir başka yaptığınız da... Kendi yandaşlarınıza ikinci görevler, üçüncü, dördüncü görevler vermeye devam ediyorsunuz. 12 Mart 2021 tarihinde AKP Genel Başkanı tarafından "Kurumsal yapılar güçlendirilecek..."

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

ALİ ŞEKER (Devamla) – “...kamu görevlilerine başka kurumların yönetim, denetim kurullarında en fazla bir görev verilecektir.” diye reform paketi açıklandı. Hâlbuki 31/1/2012 tarihli ve 162 seri no.lu Devlet Memurları Kanunu Genel Tebliği'nin 1'inci maddesinde şöyle deniyor: “15/1/2012 tarihinden itibaren bu görevlerden sadece biri için ücret ödenecektir.” Siz 2012 yılından beri o ikinci görevlerinin dışında üçüncü, dördüncü görevler verdiğiniz kişilerin ücretlerini geri alacak mısınız? Siz mevcut kanunları uygulamıyorsunuz ki üzerine yeni kanunlar çıkartıp, insanların üzerine yeni yükler getiriyorsunuz. Siz ikinci, üçüncü görevler verdiğiniz kişilere bir toplantıya katılacak diye şoför veriyorsunuz, özel sağlık sigortası yaptırıyorsunuz, seyahat ödemelerini karşılıyorsunuz ve eğer üzerlerine vergi gelecekseniz o vergiyi de yine devletin kasasından ödüyorsunuz. Yandaşlarımızı korumak adına, bütün muhalifleri yok etmek, sindirmek adına bu kanunu dayatıyorsunuz, kabul etmiyoruz, reddediyoruz. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeler üzerinde ikinci konuşmacı Mersin Milletvekili Sayın Rıdvan Turan.

Buyurunuz Sayın Turan. (HDP sıralarından alkışlar)

RİDVAN TURAN (Mersin) – Sayın Başkan, değerli vekiller; bu kanun gayrimeşru bir kanundur, 2 sebeple böyledir. Öncelikle, bu bir gestapo kanunudur. Yani fişlemeyi temel alan, mahkeme tarafından kayıt altına alınmasa da, bir hukuki kavrama bağlanmasa da insanları şüpheli diye tasnif eden bir niteliğe sahiptir. Bu sebeple bu kanun, öncelikle olağan demokratik bir ülkede olmayan ama Salazar Portekizi gibi, ne bileyim işte Mussolini İtalyası gibi, Hitler Almanyası gibi ülkelerde cari olan kanunlardan bir tanesidir, yolunuz açık olsun.

İkinci gayrimeşru olma sebebi de şudur: Millet iradesine burada bir darbe gerçekleştiriyorsunuz, bilmem farkında mısınız. Daha önce geçmiş olan ve muhalefetin oy çokluğuyla ve muhtemelen sizin rehabetinizle reddedilmiş olan bir teklifi şu anda tekrar buraya getiriyorsunuz. Biz buna yabancı mıyız? Vallahi değiliz. Nasıl ki daha önce siyasi darbe teşebbüsleriniz olduysa, nasıl ki onlarca belediyeye kayyum atamışsanız, nasıl ki bu kayyum atama rejimi üniversitelere kadar gelmişse hatta İstanbul Sözleşmesi'ni ilga ederek aslında kadınlara bile kayyum atama raddesine varmışsanız bu da işte darbeciliğin çok net, çok kristalize olmuş hâlidir.

İki sebeple bu kanun gayrimeşrudur, iki sebeple bu kanun halk düşmanı bir karaktere sahiptir. Ben dün söyledim, bakın, faşist Almanya'dan örnekler de sundum, o tarihi iyi bildiğimi düşünüyorum. Şimdi, tarihte yaşanmış ve insanların olağanüstü düzeyde sıkıntıya maruz kaldığı şeyleri sanki bu tarihi bilmiyormuşuz gibi, sanki bundan sonuçlar çıkartmamışız gibi tekrar Türkiye Parlamentosuna getiriyorsunuz. Getirin, getirin fakat şunu çok iyi bilin: Bu ayarını bozduğunuz kantar var ya o sizi de tartar günün birinde; o sizi tarttığında büyük olasılıkla demokrasiden, özgürlüklerden, haklardan bahsedeceksiniz ama yaptığımız kanun bu. Bu sebeple biliyorum yani burada bir hat değişikliğine gitmeyeceksiniz ama bütün bu siyasi sonuçlarla beraber vermiş olduğunuz bu karardan; insanları fişleyen, toplumu ayırıştırın, özellikle işe girme çağında olan insanlar arasında ciddi bir kutuplaşmayı ve bölücülüğü teşvik eden bu anlayıştan umarım ki geri dönersiniz. Umudum olduğu için de söylemiyorum bunu. Bunu devam ettirmeyeceğim yani bu, meselenin bir tarafıydı, benim için de konuşmanın gerçekten zül olduğu ve saçma sapan gördüğüm bir meseleydi.

Konuşacağım diğer mesele şu: Bakın, değerli arkadaşlar, 50 bine çıkmış bir vaka sayısından bahsediyoruz. Ben bir tıp doktoruyum ve başından itibaren AKP'nin bu konuda yaptığı yanlışları bütün tıp camiasıyla beraber anlattık. Kapanmanın öneminden bahsettik, bir araya gelmelerin, kitlesel yakınlaşmaların yaratacağı sorunlardan bahsettik ama siz lebalep, dudak dudağa kongreleri çok önemsediniz, iktidarınızın varlığı açısından bu olmazsa olmaz derekesinde bir şeydi ve bunları yaptınız. Şu anda Türkiye kıpkırmızı ve biliyor musunuz, tıp camiası şöyle bir şey söylüyor, siz buna uyarınız uymazsınız, dünyada tıp camiasının söylediği şey şu: "Böyle bir pandemiden kurtulmanın tek yöntemi, bütün çalışanların sosyal haklarının bire bir iade edildiği ve devlet tarafından korunduğu, kollandığı bir biçimde en az bir ay kapanmanın sağlanmasıdır." Bunu yapmak zorundasınız ama yapar mısınız bilmiyorum. Çünkü, bilimin söyledikleri başka bir yerde, sizin dar parti çıkarlarınız, Beştepe'nin çıkarları ve sermayenin çıkarları başka bir yerde. Ve şu anda, sağlamadığımız desteklerle çalışanlar olağanüstü biçimde mağdur vaziyette. Yani işçiler açısından söylemiyorum yalnızca bunu, işçilerin durumu zaten vahim ve Türkiye hastalığının yayılımı noktasında dünyada 4'üncü sıraya ulaşmış durumda. Kısa çalışma ödeneğini bitirmiş hâldesiniz, kısa çalışma ödeneğini bitmesiyle birlikte... Zaten bir para değildi, onu da işçilerin fonlarından karşıladınız ama bu gelinen noktada çalışanlar, açısından, işçiler açısından, çiftçiler açısından, esnaf açısından telafisi mümkün olmayan bir durumla karşı karşıyayız.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz.

RIDVAN TURAN (Devamla) – Bakın, size karşı toplumsal, siyasal ve sınıfsal öfke son derece artıyor. Mahallelerde, sokaklarda olduğumuzdan dolayı bunu çok yakından biliyoruz. Ben Mersin Milletvekiliyim, aylardır Mersin'i arşın arşın geziyorum, tek bir AKP'li milletvekilinin halkın arasına, çiftçinin arasına, köylünün arasına, esnafın arasına karıştığını görmedim çünkü bu konuda yüzünüz yok.

MEHMET CİHAT SEZAL (Kahramanmaraş) – Nasıl görmediniz? Gösterelim, görmediyseniz. Öyle bir şey söyleme hakkınız yok Sayın Vekil.

RIDVAN TURAN (Devamla) – Bu sebeple size şunları çok açık yüreklilikle söyleyebilirim...

HABİBE ÖÇAL (Kahramanmaraş) – Orada yereldeyiz, şehirdeyiz, şehirde.

MEHMET CİHAT SEZAL (Kahramanmaraş) – Lütfen sosyal medya paylaşımlarımıza bakın. Halkı kandırmayın yani.

RIDVAN TURAN (Devamla) – Oradan konuşma, bak o parlak fikirlerini gelir, burada anlatırsın.

ZÜLFÜ DEMİRBAĞ (Elâzığ) – Biz gündüz geziyoruz, siz gece geziyorsunuz.

RIDVAN TURAN (Devamla) – Size şunu söylüyorum: Bu yol Türkiye'yi bir açmaza, bir çukura götüren bir yoldur. Sahip olduğunuz iktidar mantalitesi ve yönelimlerinizin siyasi sonucu bu ülkenin çöküşü olacaktır. Buna izin vermeyeceğiz, Türkiye halkları ve muhalefet olarak hep beraber yan yana geleceğiz ve bu iktidarı tarihin çöp sepetine göndermeyi bileceğiz, bundan emin olun. (HDP sıralarından alkışlar)

MEHMET CİHAT SEZAL (Kahramanmaraş) – Millet adına konuşmayın.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Milletvekiliyiz, konuşuruz tabii.

RIDVAN TURAN (Mersin) – Ne adına konuşayım? Saray hakkında konuşamıyorum senin gibi, kusura bakma(!)

MEHMET CİHAT SEZAL (Kahramanmaraş) – Yok, konuşmayın. Millet neye karar vereceğini bilir.

RİDVAN TURAN (Mersin) – Saray adına konuşma konusunda mahirsiniz, devam edin.

MEHMET CİHAT SEZAL (Kahramanmaraş) – Millet konuşmayı çok iyi bilir.

RİDVAN TURAN (Mersin) – Millet adına konuşacağım, niye geldik buraya?

MEHMET CİHAT SEZAL (Kahramanmaraş) – Konuşamazsın, o yüzden mi veriyorsunuz?

OYA ERSOY (İstanbul) – Tabii ki millet adına konuşacak; AKP kadroları değil, millet adına konuşacak.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Millet adına konuşma tekeli sizde mi?

MEHMET CİHAT SEZAL (Kahramanmaraş) – Sizde de değil. Kürsüye çıkıp milletin vereceği oya yön veremezsiniz.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Hiç kimsede değil. Biz temsil ettiğimiz milletimiz adına konuşuyoruz.

MEHMET CİHAT SEZAL (Kahramanmaraş) – Bir kere yalan söylüyorsunuz. Sosyal medyaları açarsınız, kimin geldiğini görürsünüz; vekillerimizi takip ederseniz kimin milletin içinde olduğunu görürsünüz. Böyle iftira atamazsınız.

RİDVAN TURAN (Mersin) – Ben görüyorum. Ben milletin vekiliyim, vekili, vekiliyim ben oranın; neyin ne olduğunu ben biliyorum, sen boş ver!

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Vekil olarak konuşur.

MEHMET CİHAT SEZAL (Kahramanmaraş) – Öyle “Milletin içinde gezmeyorsunuz.” filan demeyin, açar bakarsınız kimin gezdiğine.

OYA ERSOY (İstanbul) – Neye karşı çıkıyorsun sen ya?

RİDVAN TURAN (Mersin) – Boş ver onları sen, boş ver!

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Millet onların tekelinde ya!

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeleri oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Güvenlik Soruşturması ve Arşiv Araştırması Kanunu Teklifi'nin 11'inci maddesinde yer alan “görevli olanlar tarafından” ibarelerinin “görevli olanlarca” ibaresiyle değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Dursun Müsavat Dervişoğlu

İmam Hüseyin Filiz

Mehmet Metanet Çulhaoğlu

İzmir

Gaziantep

Adana

Yasin Öztürk

Hayrettin Nuhuğlu

Denizli

İstanbul

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

İÇİŞLERİ KOMİSYONU BAŞKAN VEKİLİ SERMET ATAY (Gaziantep) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen, Gaziantep Milletvekili Sayın İmam Hüseyin Filiz.

Buyurunuz Sayın Filiz. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İMAM HÜSEYİN FİLİZ (Gaziantep) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 220 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 11'inci maddesiyle ilgili olarak İYİ Parti Grubumuz adına söz almış bulunmaktayım. Genel Kurulu saygılarımla selamlıyorum.

Sözlerime, Konya’da şehit düşen pilotumuza Allah’tan rahmet dileyerek başlıyorum.

Değerli milletvekilleri, bu maddeyle güvenlik soruşturması veya arşiv araştırması yapılması ve değerlendirilmesinde görevli olanlar tarafından kişisel verilerle ilgili suç işlenmesi hâlinde 6698 sayılı Kanun’un 17’nci maddesi, kabahat işlenmesinde de aynı kanunun 18’inci maddesi hükümlerinin uygulanması teklif edilmektedir.

Değerli milletvekilleri, 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu çerçevesinde, kamu görevlilerinin ödev ve sorumluluklarının başında Anayasa ve devlete bağlılık ve tarafsızlık gelmektedir. Bu teklifte, kamu hizmetlerinin gereği gibi sunulması ve hukuka uygun bir şekilde yürütülmesi için kamu görevlilerinin, kamu görevinin gerektirdiği niteliklerinin tespiti için bazı düzenlemeler yapılmaktadır. Güvenlik soruşturması ve arşiv araştırması ülkemizin yaşadığı kötü tecrübeler ışığında FETÖ, PKK gibi terör örgütlerinin devlete sızmasını önlemek açısından gerekli görülse de bu teklifteki düzenlemelerin uygulamalarında önemli sorunların ortaya çıkacağını da belirtmeliyim.

Değerli milletvekilleri, kanun teklifinin maddelerinde eleştirilen ortak nokta, hakkında güvenlik soruşturması veya arşiv araştırması yapılan kişilerin keyfi uygulamalara maruz kalabilecekleri ve sonuç itibarıyla da büyük mağduriyetler yaşanacağıdır. Dünkü görüşmelerde, 5’inci maddede mevcut “Soruşturmalarla kişinin eşi ile birinci derece kan ve sıhri hısımları da dâhil edilmesi...” cümlesinin kaldırılması ve böylece Anayasa’mızın “Suç ve cezalara ilişkin esaslar” başlıklı 38’inci maddesinin yedinci fıkrasındaki “Ceza sorumluluğu şahsıdır.” ilkesine uyulması yerinde olmuştur. Ayrıca, 7’nci maddede yapılan değişiklikle, yaptırılan güvenlik soruşturması ve arşiv araştırması sonucunda elde edilen verilerin değerlendirilmesi amacıyla çeşitli kurumlarda kurulacak komisyonun en az 5 kişiden oluşturulması belirtilmiş olsa da bu kişilerin hangi ölçütlere göre seçileceği ve ne şekilde karara varacağı açıkça belirtilmemiştir. Nesnel ve gerekçeli değerlendirme ölçütlerinin ne olduğu da belirtilmediğinden komisyonun yapacağı keyfi değerlendirmelere karşı kişilere hukuki bir koruma sağlanmamıştır.

Değerli milletvekilleri, kanun teklifinde, arşiv araştırmasında öngörülen veriler bakımından hangi suçların kamu görevine girmeye engel oluşturacağı açıkça belirtilmemiş, beraat veya takipsizlik kararı verilen kişilerin maruz kalabileceği keyfi uygulamalara karşı koruma sağlanmamış ve suçlar arasında herhangi bir ayırım ve derecelendirme yapılmamıştır. İlâveten, güvenlik soruşturması ve arşiv araştırması yapılacak kişiler hakkında elde edilen bilgi ve belgelerin kullanılış şekli, bu bilgilere itiraz usulü, verilerin silinmesine ilişkin izlenecek usul, süresinde silinmeyen bilgilere yönelik güvencelere ve koruyucu düzenlemelere yer verilmemiş olması da ayrı bir sorundur.

Değerli milletvekilleri, kanun teklifinde, kanunda yer alacak hususların ayrıntısının belirlenmesi Cumhurbaşkanınca yürürlüğe konulacak bir yönetmeliğe bırakılmıştır. Anayasa’nın 128’inci maddesinde “Memurların ve diğer kamu görevlilerinin nitelikleri, atanmaları, görev ve yetkileri, hakları ve yükümlülükleri, aylık ve ödenekleri ve diğer özlük işleri kanunda düzenlenir.” denilmektedir. Buna göre, yönetmelikte düzenlenecek hususların sınırının yasama yetkisinin devredilmezliği ilkesi ihlal edilmeden net ve belirli bir şekilde çizilmesi vatandaşların hukuk güvenliğini sağlama açısından zorunludur.

Değerli milletvekilleri, kanun tekliflerinde üzerinde en fazla durulması gereken konu keyfiliği önlemek, uygulamalarda siyasi rant elde edilmesini önlemek, herkese eşit ve adil muamele yapmak olmalıdır. Biraz önce bahsettiğim çekinceler gördüğümüz yanlış uygulamalardan ve acı tecrübelerden kaynaklanmaktadır. Nitekim, geçmiş uygulamalara bakıldığında, keyfilik, yandaşlık, taraf tutma,

ciddiyetsizlik, sorumsuzluk ve toplumsal değerlerdeki erozyon nedenleriyle hem devlet zarar görmüş hem de yüz binlerce vatandaşımız mağduriyet yaşamış ve yaşamaya devam etmektedir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

İMAM HÜSEYİN FİLİZ (Devamla) – Değerli milletvekilleri, güvenlik soruşturması ve arşiv araştırması ciddi yapılmadığı, görevliler liyakatli, ahlaklı, sorumluluk sahibi insanlardan seçilmediği takdirde, üzerinde konuştuğumuz 11’inci maddede önerilen cezalar vatandaşlarımızın mağduriyetlerine ve acılarına çare olmayacaktır.

Geçen hafta Mecliste reddedilen ve ancak bir yıl sonra görüşülmesi gereken bu teklifin İç Tüzük’e aykırı şekilde yeniden oylaması yapılarak görüşmelere devam edilmiştir. Öyle bir sorumluluğa girdiniz ki yapılan yanlışlıklara siz de ortak olacak ve yaşanacak mağduriyetlerden dolayı büyük bir vebal altında kalacaksınız diyor, Genel Kurulu saygılarımla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

11’inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 11’inci madde kabul edilmiştir.

Sayın milletvekilleri...

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Söz istiyorum Başkanım.

BAŞKAN – Buyurunuz Sayın Beştaş.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

31.- Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş’ın, İstanbul Havalimanı’nda tutulan bir Nijeryalının sınır dışı edilmesinin engellenmesi gerektiğine ilişkin açıklaması

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Ya, önemli bir mesele olduğu için söz aldım açıkçası. Şu anda İstanbul Havalimanı’nda Nijeryalı O.B.N. -hani, ismini ilgili arkadaşlara vereceğim- tutuluyor ve sabahtan itibaren avukatlarıyla görüntürülmemiş, İçişleri yetkilileri de burada. Kendisi bir video paylaşmış, videosunda şunları söylemiş: “Geri gönderilirim ailemi, arkadaşlarımı öldüren Boko Haram beni de öldürecek, gönderilirim öleceğim.” Sınır dışı edilmek isteniyor. Avukatlarının mesajının da ayrıntıları mevcut, çok kısaca şunu söyleyeyim: Bu mültecinin eşi daha önce İstanbul’a gelmiş ve hakkında sınır dışı edilme kararı alınmış ama İstanbul 1. İdare Mahkemesi 2019/1124 esas sayılı dosyayla kararı iptal etmiş ve bu insan yani bu O.B.N. isimli şahıs eğer geri gönderilirse...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – ...arkadaşları gibi, ailesi gibi öldürülmekle yüz yüze kalacak. Bu nedenle, biz, buradaki yetkililerin bir an önce olaya müdahale etmesi gerektiğini söylüyoruz.

Ayrıca, bu vesileyle, her fırsatta “2,5 milyon -milyonlarca- Suriyeliyi ülkede barındırıyorum, mültecidirler.” diyen bir iktidarın sözcüsü... Ya, bir iktidar var burada ve ayrıca, Avrupa’yı her fırsatta “Sınır dışı ederim, gönderirim.” gibi tehdit eden bir dil de kullanıyorlar ama burada söz konusu olan Nijeryalı bir vatandaş ve Boko Haram’ın Nijerya’da yaptıklarını hepimiz gayet iyi biliyoruz. Bu ölümün, bu sınır dışının engellenmesi için gereğinin yapılmasını ifade etmek istiyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Özel...

32.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, İstanbul Havalimanı'nda tutulan Nijeryalıyla ilgili konuda ilgili bakandan bilgi talep edilmesini istediğine ilişkin açıklaması

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Aynı konuyla ilgili söz aldım ama Sayın mevkidaşımızın ortaya koyduğu tabloyu bir daha tekrarlamaya gerek yok, aynı hassasiyeti gösteriyoruz. Tabii, burada, rejime kasteden Anayasa değişikliğinden önce mutlaka Hükümetin bir temsilcisi oluyordu malumunuz olduğu üzere Sayın Başkanım ve böyle durumlarda “Konu hakkında İçişleri Bakanımızı arayacağız, bilgi alacağız, Genel Kurulu bilgilendireceğiz.” diyorlardı, maalesef bu olanaktan bile yoksun Genel Kurul. Bunu daha önce yaşamamış bazı arkadaşlar var ama çok önemli meselelerde, çok önemli mağduriyetlerde, Türkiye’yi mahcup edecek durumlarda, ortak menfaatlerde, bir mağdurun sesini duyurmada Hükümetin burada temsil ediliyor olmasının sayısız avantajı vardı. O dönemde milletvekilliği yapmamış olanların belki tahayyül etmesi zor ama o zaman daha bir milletvekili olduğunuzu, illa buradan değil, oradan bir köşeden, oradan bir köşeden...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – ...derhâl salondaki bakan üzerinden Hükümeti uyarmak ve hızlı Parlamente'ya bilgi sunulmasını istemek mümkündür; rejime kasteden Anayasa değişikliğinden sonra değil ama Sayın Başkanım, tabii uygun görürseniz, takdir buyurursanız bu konuda Genel Kurul adına uygun gördüğünüz bir arada, konuyla ilgili, ilgili Bakandan bilgi talep eder ve Genel Kurulu bilgilendirirseniz hiç olmazsa bu konudaki hassasiyeti sizin üzerinizden Hükümete iletmış oluruz.

Teşekkür ediyorum.

REFİK ÖZEN (Bursa) – Bakan Yardımcımız burada.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Bakan Yardımcısıyla ne olacak? Konuşma hakkı yok adamın, konuşma hakkı. İç Tüzük'e göre konuşma hakkı yok Bakan Yardımcısının, yok, yapamıyor; keşke olsa, keşke. Bakan olsun, gelsin, baş tacımız. Keşke olsa. Siz canına okudunuz o işlerin, siz canına okudunuz o Anayasa'nın.

BAŞKAN – Şimdi, sisteme giren 5 arkadaşımıza yerinden söz vereceğim.

Sayın İmir...

33.- Şırnak Milletvekili Nuran İmir'in, cezaevlerindeki hak ihlallerine son verilmesi gerektiğine ilişkin açıklaması

NURAN İMİR (Şırnak) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Her geçen gün cezaevlerinde artan hak ihlallerine ve sistematik tecrit uygulamalarına karşı başlatılan açlık grevi bugün 130'uncu gününde fakat greve karşı sessizlik sürüyor, hak ihlalleriyle artarak devam ediyor. Şırnak'ta bazı STK'ler Şırnak Cezaevine yaptığı ziyaretin raporunu açıkladı. Rapora göre, cezaevinde ziyaretler sırasında ziyaretçilere çıplak arama dayatıldığı, tutukluların ayakta sayım yapılmaya zorlandığı, kimliği belirsiz kişilerin siyasi tutuklularla görüşmeler yaptığı, pişmanlık ya da ajanlık dayatıldığı belirtiliyor. Bunlardan haberdar mısınız? Cezaevlerindeki hak ihlallerine son verilsin.

Teşekkürler.

BAŞKAN – Sayın Bulut...

34.- Adana Milletvekili Burhanettin Bulut'un, Adana'nın Kozan ilçesinin Doğanalanı Mahallesi'ndeki arazilerin durumuna ilişkin açıklaması

BURHANETTİN BULUT (Adana) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Adana'nın Kozan ilçesi Doğanalanı Mahallesi'nde 2002 yılında kadastro çalışması yapılmış, 9 bin dönüm arazinin 5 bin dönümü orman arazisi olarak belirlenmiştir, kalan 4 bin dönüm arazi ise 2/B olarak ayrılmıştır. 2/B olarak ayrılan bu arazi için şu ana kadar herhangi bir işlem yapılmamıştır. Arazilerin durumunun ne olacağı hâlâ belirsizdir ancak köylüler senelerdir ektikleri bu araziler için ecrimisil ödemeye devam etmektedir. Buna rağmen 134 köylüye orman arazisini işgalden zabıt tutulmuş, 8 bin liradan 42 bin liraya kadar farklı ceza kesilmiştir. Ürettiği para etmeyen, borçları yüzünden ineğine, traktörüne, tarlasına ve bahçesine icra gönderilen, hacizlerle mücadele eden köylülerin bu cezaları ödemesi mümkün değildir. Doğanalanı'ndaki çiftçilerimizin tarla üzerindeki bu belirsizlikleri bir an önce giderilmeli, 2/B arazileri için yeniden bir komisyon kurulmalıdır.

Teşekkür ediyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Tiryaki...

35.- Batman Milletvekili Mehmet Ruştü Tiryaki'nin, Adalet ve Kalkınma Partisinin bütün ülkeyi fişlemeye çalıştığına ve komisyonların görevlerini yerine getirmesi gerektiğine ilişkin açıklaması

MEHMET RUŞTU TİRYAKİ (Batman) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Adalet ve Kalkınma Partisi bütün ülkeyi fişlemeye, izlemeye, dinlemeye ve bunları kayıt altına almaya âdeta yemin etmiş durumda. Meclis Genel Kurulunda Güvenlik Soruşturması ve Arşiv Araştırması Kanunu Teklifi'yle kamu görevlilerinin fişlenmesine yasal gerekçe oluşturulurken aynı anda Plan ve Bütçe Komisyonunda görüşülen bir torba yasada yer alan 2 madde uyarınca cezaevindeki mahpusların görüşmecileriyle yapacakları bütün görüşmeler dinlenecek, kayıt altına alınacak ve saklanacak. Evet, Adalet ve Kalkınma Partisi 83 milyon yurttaş yedi gün yirmi dört saat izlemek, dinlemek ve bunları kaydetmek istiyor. Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanı İnfaz Yasası'nda yapılacak bu değişikliği doğal olarak Adalet Komisyonuna gönderiyor. Peki, Adalet Komisyonu Başkanı ne yapıyor? Komisyonla görüşmeyi reddediyor, “Gerek yoktur.” diyor. İnfaz Yasası'nda yapılacak bir değişikliği bile görüşmeyecekse acaba Adalet Komisyonu ne iş yapar? Adalet Komisyonu üyesi olarak ihtisas komisyonlarını işlevsizleştiren bu uygulamayı reddediyor, protesto ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Kemalbay...

36.- İzmir Milletvekili Serpil Kemalbay Pekgözegü'nün, Migros depo işçilerinin durumuna ilişkin açıklaması

SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (İzmir) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Migros depo işçilerinin sesini duyurmak istiyorum. “Bizler doksan üç gündür direnen Migros işçileriyiz. Anayasal haklarımızı kullanarak sendikaya üye olan, ücretsiz izin ve Kod-29'la cezalandırılarak işinden edilen bizler hakkımızı aramak istediğimizde yerlerde sürüklenerek, dövülerek gözaltına alınıyoruz.” Türkiye'de her gün 500'e yakın işçi Kod-29'la ahlaksızlıkla suçlanarak işten atılırken pandemide asıl ahlaksızlık ilan edilmesi gereken patronlar teşvik almaya devam ediyor; işçiye ise açıkl, sefalet ve zulüm reva görülüyor.

Beykoz Kaymakamlığı, sırf işçiler demokratik haklarını kullanmasınlar diye basın açıklaması yapmamızı yasakladı, Migros patronunun evinin bulunduğu mahalleye eylem yasağı getirdi. Patronları

korumak için özel yasaklama kararı çıkarılması işçi düşmanlığıdır. İşçiler işe iade edilmelidir, Kod-29 iptal edilmelidir.

BAŞKAN – Sayın Filiz...

37.- Gaziantep Milletvekili İmam Hüseyin Filiz'in, Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığını sorumluluklarını yerine getirmeye davet ettiğine ilişkin açıklaması

İMAM HÜSEYİN FİLİZ (Gaziantep) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

20 Mart tarihinde Cumhurbaşkanlığı kararıyla İstanbul Sözleşmesi'nin feshedilmesi şiddete maruz kalan kadınlar ve çocuklarda endişe yaratmıştır. Kadına karşı şiddet devam etmektedir; 2020 yılında öldürülen 300 kadının 22'si ekonomik sebeplerle, 96'sı da boşanmak istediği, barışmayı reddettiği, evlenmeyi reddettiği için yani kendi hayatına dair karar almak isterken öldürüldü. 2020 yılında öldürülen 300 kadının 97'si evli olduğu erkek, 21'i ise eski kocası tarafından öldürüldü; yüzde 60'ı evlerinde öldürüldü. Sadece 2021 Mart ayında 28 kadın öldürüldü. Bu sorun, güvenlik önlemleri kadar eğitim eksikliği ve kültür yozlaşması sorunudur. Birçok televizyon kanalında şiddeti özendirilen diziler devam ediyor, bazı aile sorunlarının sunulduğu programlar ise gerçekten utanç vericidir. RTÜK ile Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığını sorumluluklarını yerine getirmeye davet ediyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN - Sayın Bulut...

38.- Tokat Milletvekili Yücel Bulut'un, Tokatlıların, Tokat-Niksar kara yolunun bir an önce tamamlanmasını beklediklerine ilişkin açıklaması

YÜCEL BULUT (Tokat) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Yaklaşık sekiz yıldır yani 2013 yılından beri yapımı devam etmesine rağmen ancak yüzde 51 seviyesinde tamamlanabilen Tokat-Niksar kara yolu inşaatı ödenek yokluğu ve yetersizliği gerekçe gösterilerek bir kez daha durdurulmuş, yaklaşık 150 işçi mecburi izne çıkarılmıştır. Ulaştırma Bakanlığımızın açık talimatına rağmen ödenek konusunda yaşanan aksamalar ve eksiklikler her geçen gün yeni bir mağduriyet ve hayal kırıklığına neden olmaktadır. Tokat ekonomisi için hayati önem taşıyan Tokat-Niksar kara yolunun bir an önce tamamlanması bütün Tokatlıların beklentisi ve dileğidir.

Meclisimizi saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN - Sayın Beştaş söz talebiniz var.

39.- Siirt Milletvekili Meral Daniş Beştaş'ın, Mecliste Genel Kurul gibi komisyonların da işlevinin tamamen bitirildiğine ve tali komisyonların çalışmadığına ilişkin açıklaması

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) - Sayın Başkan, çok teşekkür ediyorum, kısa tutacağım.

Vekilimiz Sayın Mehmet Tiryaki'nin demin söylediği mesele çok önemli bir mesele ve bütün Meclisi ilgilendiriyor, komisyonların işlevine ve bundan sonra nasıl çalışacağına dair çok önemli bir veri. Şimdi, Adalet Komisyonu İnfaz Yasası'nda yapılacak bir değişikliği görüşmeyecek de ne görüşecek? Yani orada Adalet Komisyonunun vasfı nedir? Şimdi, Plan ve Bütçe Komisyonunun cezaevlerindeki infaz düzenlemesiyle ne ilgisi var? Yani "torba yasa" diye her gün burada eleştirilerimizi söylüyoruz ama torba yasalar artık hakikaten yani yok dedirtecek noktayı, kemiği geçeli bıçağın... Çok, çok büyüdü bu mesele. Şimdi ne getiriyor? 9 ve 10'uncu maddeler infazı yapılan tutuklu ya da -hatta tutukluları da kapsıyor galiba, maddenin ayrıtısına bakacağım- herkesi kapsıyor; mektuplar dâhil, aile görüşmeleri dâhil, bütün verilerin, bu görüşme verilerinin bir yıl saklanmasını öngörüyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayalım lütfen.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) - Bunu niye yapıyor? İleride, içeride tutulanlarla ilgili yeni soruşturma ve kovuşturma açmak için bu verileri topluyor. Zaten dışarıdaki herkesi içeriye alıyor. Şimdi, içeride tutulan insanları da tutuklu ve hükümlüleri de yeni soruşturmalarla, yeni kovuşturmalarla tehdit etmenin bir yöntemi ve bunun Plan ve Bütçeyle sıfır ilgisi vardır, hiçbir ilgisi yoktur. Bu Mecliste artık Genel Kurul gibi komisyonların da işlevinin tamamen bitirildiği bir noktadayız. Adalet Komisyonuna göndermek için arkadaşlarımız büyük bir emek verdiler Plan ve Bütçe Komisyonunda; ya Plan ve Bütçe Komisyonu kabul etmiyor ya ilgili komisyon. Bugün Plan ve Bütçe kabul etmiş, bu sefer Adalet Komisyonu şöyle bir yazıyla diyor ki: "Tali komisyon sıfatıyla Komisyonumuza da havale edilmiştir. Komisyonumuz, söz konusu teklifi gündemine almamaktadır. Verimli çalışma dileklerimizle... Keyfiyet Sayın Başkanınıza aittir."

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) - Bitiriyorum Başkan.

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) - Bu belge utanç verici bir belgedir. Adalet Komisyonu insanların, yüz binlerce tutuklu ve hükümlünün iletişim hakkını doğrudan ilgilendiren bir meseleyi neden görüşmüyor? Bunu soruyoruz ve derhâl bu konuda gereğini yapmasını talep ediyoruz.

BAŞKAN – Sayın Özel...

40.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, kanun tekliflerinin tali komisyonlarda görüşülmediğine, Plan ve Bütçe Komisyonunun alt Meclis gibi çalıştırıldığına ve Meclisin fiilen lağvedilmesine isyan ettiğine ilişkin açıklaması

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, salondaki milletvekili arkadaşlarımıza bir rakam vereyim. Çok daha ilerisinde ama çalışmayı yaptırdığım dört beş hafta öncesine kadar Meclise 2.100 küsur kanun teklifi verilmiş, tali komisyonlar tarafından görüşülen sayısı 2; oran binde 1. Yani "Bu 16 Nisan rejime kasteden Anayasa değişikliği Meclise darbe vurdu." diyoruz. Bir sürü parametre var, bir sürü rakam var.

Bir gün bir özel oturum açalım burada. "Çok mahcup oluruz." diyorsanız basına da kapatalım, on yıl görülmesin ama şunu ortaya koyalım: Sizden önceki Hükûmet yüzde 86'yla soru önergesi cevaplıyor, Milliyetçi Hareket Partisinin de dâhil olduğu üçlü koalisyon; siz 46, 40, 18, 10...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Yüzde 4'e kadar düşmüştü. Geçen sene ve bu sene her gelen bakana karne verdik burada, "Bakın, karneniz bu, karneniz bu..." Ve "Yüzde 10'u geçti." diye Sayın Şentop övünüyor. Yazılı soruya cevap verme oranı yüzde 10. Tali komisyonun toplanma oranı verilen kanun teklifine rağmen binde 1'in altında şu anda. 24'üncü Dönemde, bu oranın değil ama ana komisyonda görüşülen kanunların yüzde 60'ının tali komisyonlarda görüşüldüğüne şahitlik etmiş, geri kalan yüzde 40'ın hesabını sormuş Sağlık Komisyonu üyesiydim ben. Düşünün, bir kanun teklifi geliyor, kanun teklifi tali komisyona havale ediliyor ama esasen şu an yaptığımız şu: Plan ve Bütçe Komisyonunu alt Meclis gibi çalıştırıyorsunuz, ilgili ilgisiz her şey oraya gidiyor; böyle bir maddede esas komisyon Adalet Komisyonudur, onu tali yapıyorsunuz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Komisyon Başkanı da “Keyfiyeti bildirir, saygılarımı sunarım.” Böyle bir şey olabilir mi? Komisyonunu çağırma, komisyonda bu kararı mı aldın? Yok. Kendi kendine “Toplanamıyoruz.” Ne manin var toplanmaya? Maaşı alıyorsun, makam arabana altında, elektrikleri yanıyor komisyonun, komisyon uzmanları maaş alıyor, milletvekili burada; niye çağırılmıyorsun komisyonu? “Ben komisyonu çağırılmıyorum, kararı Plan ve Bütçe Komisyonu versin.” Ve her şey torba; bu torba yasa mantığı Meclise, milletvekiline hakaret, uzmanlık komisyonlarında görev yapan arkadaşlara hakaret. Bu, şu: Saraydan bir şey talep ediliyor, emme basma tulumba gibi hemen orada boyacı küpüne daldır, çıkar. Plan ve Bütçe Komisyonu ne bilecek bu işi? Öbür komisyonlar otursun, sonra getir, burada elleri indir kaldır, geçsin. Vallahi billahi ayıptır, yazıktır ya! Yaptığımız iş vallahi kendimize olan saygımızı ortadan kaldırdı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Son sözüm Başkanım.

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Bu Meclisin fiilen lağvedilmesine, milletvekillerinin -hangi partiden olursa olsun- kalbine, bilgisine, birikimine, aklına, zihnine değil, sadece parmaklarına ihtiyaç duyulmasına ben isyan ediyorum, sizin de etmeniz lazım. Kendi partilerinizin iç alanlarında bu meseleyi konuşmanız lazım, öz eleştiri yapmanız lazım, itiraz konusu yapmanız lazım. Ettiğimiz yemine de aldığımız göreve de burada bulunuş gayemize de aykırı bir iştir bu.

Takdirlerinize sunuyorum.

Sağ olun, var olun. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Özkan...

41.- Denizli Milletvekili Cahit Özkan'ın, Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş ile Manisa Milletvekili Özgür Özel'in yaptıkları açıklamalarındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Sayın milletvekilleri, tabii, Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemi Türk siyasi tarihinin en önemli reformu olarak siyasi tarihimizin bugüne kadar ortaya koyduğu tecrübeler çerçevesinde hayata geçirilmiş ve milletimizin tarih boyunca ortaya koyduğu başarıları inşallah çok daha yukarıya çıkaracak bir hükümet modeli değişikliğidir.

Tabii, bu arada Meclis çalışmalarıyla ilgili, Meclisin çok daha verimli, hukuki anlamda olması gereken ideal hukukun hayata geçirilmesi noktasında tabiri caizse tabiat kanunlarına yakın bir -ideal anlamında- yasama faaliyeti yapması için de bizim İç Tüzük ihtiyacımız ortadadır. Özellikle Cumhurbaşkanlığı hükümet sisteminden sonra, Türkiye’de bütün kamuoyuna, AK PARTİ olarak biz yeni bir İç Tüzük ihtiyacımızı ifade etmiştik.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Adalet Komisyonu Sayın Özkan...

MEHMET RUŞTU TIRYAKİ (Batman) – İç Tüzük değişikliğine gerek yok ki ya.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Bu özellikle “de lege ferenda” olması gereken ideal hukukun hayata geçmesi anlamında...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MEHMET RUŞTU TİRYAKİ (Batman) – Olanı uygulayın yeter ya.

AYLİN CESUR (Isparta) – Tabiat kanunlarıyla ne alakası var onu anlayamadım?

BAŞKAN – Buyurun Sayın Başkan.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Alaka kuramadım henüz.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Bu anlamda, elbette “Barıkayîhakikat müsademeyiefkârdan tezahür eder.” anlayışıyla fikirlerin çatışması ve daha güzel yasalar yapmak anlamında İç Tüzük çalışması yapabiliriz.

MEHMET RUŞTU TİRYAKİ (Batman) – Müsademeyiefkâra izin vermiyorsunuz.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) - Ama bahsi geçen yasal düzenleme Meclis Başkanlığı tarafından sevk edilmektedir ve sevk maddelerinin çoğu Plan ve Bütçe Komisyonunu ilgilendirdiği için de oraya yapılmış olduğu görülüyor. Ancak İç Tüzük’ün 23’üncü maddesine göre, eğer Komisyon başka komisyonun görev alanına giren maddelerin varlığına vukufiyet veya karar verecek olursa ilgili komisyona da gönderecektir. Şu an itibarıyla Plan ve Bütçe Komisyonumuzda da Genel Kurulumuzda olduğu gibi -buradaki dağılıma uygun bir şekilde, hukukçu milletvekilleri de var- o açıdan da değerlendirecektir ancak 23’üncü madde çerçevesinde, ilgili Komisyondaki milletvekilleri, Komisyon Başkanı ve diğer katılımcılarca -ki herkese açık Komisyondur- bu tür talepler değerlendirilirse, İç Tüzük’ün 23’üncü maddesi zaten Adalet Komisyonunun tali Komisyon olarak değerlendirme yapmasına da imkân vermektedir.

Genel Kurula saygıyla arz ederim.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sayın Başkan, yerimden söyleyeyim.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Başkan.

42.- Siirt Milletvekili Meral Daniş Beştaş’ın, Denizli Milletvekili Cahit Özkan’ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Hakikaten böyle hiçbir şey söylemeden konuştu, tebrik ediyorum öncelikle, hiçbir şey söylemeden konuştu. Yani en son söylediği mesele şu: O zaman biz Plan ve Bütçe Komisyonuna bir doktor verelim Sağlık Komisyonundan sorumlu; bir avukat verelim Adalet Komisyonundan sorumlu; başka, dış ilişkilerden bir üyemizi verelim, onu da ilgilendirir. Uzatmamak için kesiyorum. Her komisyonla ilgili birini Plan ve Bütçeye gönderelim. Neden, bunun ne izahı var? O zaman diğer komisyonların bir anlamı kalmadı mı? Adalet Komisyonu bütün çalışmalarını... Bizim Adalet Komisyonu üyelerimizi niye görevlendirelim? Yani bu açıklama tatmin edici olmaktan uzak. “İç Tüzük’e uygun.” diyor da İç Tüzük’e katiyen uygun değil; bu, Cumhurbaşkanlığı hükümet sisteminin Meclise getirdiği, değersizleştirdiği ucube bir sistem hâline döndü.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın efendim.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Yani artık öyle bir ucube ki hukukçunun ne işi var ekonomistlerle ya? Biz hukukçular niye gidip ekonomistlerle çalışalım? Doktorlar niye Sağlık Komisyonunda çalışsın?

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Barıkayîhakikat müsademeyiefkârdan tezahür eder. Orada fikirler çatışacak.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – “Uzmanlık” “ihtisas komisyonu” diye bir mesele var ve Meclisin tamamen içi boşaltılıyor. Bu sistem artık bitmiştir, bunu kabul etsinler.

SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (İzmir) – Vesayet sistemi, vesayet, saray vesayeti.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Özel.

43.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Denizli Milletvekili Cahit Özkan'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Aslında böyle bir cevap gelmese bunu söylemeye hiç gerek yok da...

İç Tüzük'ün aksayan maddesi varsa da “Aksamayan 2 madde söyle.” desem bir tanesi 23'tür.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – E, tamam, 23'e göre istensin.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – 23 vardı, üçlü koalisyon 23'e göre yüzde 80'le tali komisyon çalıştırıyordu. 22'nci Dönemde yüzde 60'la çalıştırıyordunuz, 24'te yüzde 40'a düştü, şimdi binde 1'e düştü. Tali komisyon çalıştırmakla barıkayihakikat müsademeyiefkârdan doğar, tali komisyonu çalıştırırsan olur.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Evet, doğru.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Bir tek tanıklığımı söyleyeceğim Sayın Başkan, bütün samimiyetimle söylüyorum, burada Doğan Kubat da şahittir: Geldi bir tane Patent Kanunu, aldılar, patir kütür görüşüyorlar bunu Sanayi Komisyonunda. Patent Kanunu Arçelikin çaycısı, Arçelikin “Telve” diye bir robotu için çok iyi.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Yerli sanayiye korumak açısından bakıyorsunuz, süper yazılmış ama yerli ilaç sanayisinin canını okuyor. Paldır küldür, uğraş, bağrış çağrış, yalvar yakar Patent Kanunu'nu aldık, Sağlık Komisyonunu tali komisyon olarak çalıştırdık -bir sürü şahidi var- kanunun yüzde 40'ı değişti, Türkiye'deki yerli ilaç sanayisi büyük bir tehlikenin kıyısından döndü o zaman. Bunun, daha sonra milletvekilliği de yapan, son İzmir Büyükşehir Belediye Başkan adayınız olan, o Komisyonun o zamanki Başkanı, sonra bakanlık yapan milletvekilimiz de hakkını teslim etti Komisyonun. Siz bir bakış açısıyla yapınca yanlış oluyor. Bu yanlışların yapılmaması için bu tali komisyonların mutlaka çalıştırılması lazım. Bunu bütün milletvekillerimizin dikkatine bir kez daha sunuyoruz. Sırf savunmak için “İç Tüzük'ü değiştirelim.” demek doğru değil. Maddede eksiklik yok, zihniyette hata var; Meclisi değersizleştirme gayreti var.

Teşekkür ediyorum Sayın Başkan. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar...

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – İlaç sanayisinde devrim yaptık. İhracat arttı, yerli ihraç tedariki yüzde 80'lere çıktı.

(CHP ve İYİ Parti sıralarından gürültüler)

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Hadi git işine be! Akşam akşam...

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, değerli arkadaşlar; Komisyona söz vereceğim izninizle.

Buyurun Sayın Komisyon.

44.- İçişleri Komisyonu Başkan Vekili Sermet Atay'ın, Siirt Milletvekili Meral Danış Betaş ile Manisa Milletvekili Özgür Özel'in yaptıkları açıklamalarındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

İÇİŞLERİ KOMİSYONU BAŞKAN VEKİLİ SERMET ATAY (Gaziantep) – Biraz önce, 2 Sayın Grup Başkan Vekilimizin sorduğu hususla ilgili İçişleri Bakanlığımızdan, yetkililerden bir bilgi notu geldi, onu arz edeceğim Genel Kurula.

Verilen bilgiye göre; 2 Nijeryalı erkek şahıs Nijerya'dan geliyor, A. D. ve O. B. N. isimleri. Pasaportları orijinal ancak vizeleri sahte; doğal olarak yurda giriş izni verilmiyor, INAD salonunda bekletiliyor. Bunun üzerine bu şahıslar Boko Haram terör örgütünün hedefinde olduklarını beyanla uluslararası koruma talebinde bulunuyorlar. Başvuruları yetkili makamlar tarafından alınıyor, yapılacak değerlendirme sonunda karar verilecektir. Şu anda INAD edilmeleri söz konusu değil, zaten verilecek karara karşı da yasa yolu açık olacak. Temel olarak Türkiye Cumhuriyeti devletinin yaklaşımı can güvenliği tehlikede olan kişileri INAD etmemektir. 1951 tarihli Cenevre Sözleşmesi'ne uygun olarak da değerlendirilmektedir. Verilen bilgi bu şekilde.

Arz ederiz.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz.

IX.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)

1.- *Kırıkkale Milletvekili Ramazan Can ve 64 Milletvekilinin Güvenlik Soruşturması ve Arşiv Araştırması Kanunu Teklifi (2/2972) ve İçişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 220) (Devam)*

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, 12'nci madde üzerinde 4 önerge vardır. İlk okutacağım 2 önerge aynı mahiyettedir, bu önergeleri okutup birlikte işleme alacağım.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 220 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 12'nci maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Necati Tıǧlı

Ayhan Barut

Yaşar Tüzün

Giresun

Adana

Bilecik

Nihat Yeşil

Cavit Arı

Ensar Aytekin

Ankara

Antalya

Balıkesir

Faruk Sarıaslan

Nevşehir

Aynı mahiyetteki diğer önergelere imza sahipleri:

Mahmut Toǧrul

Dirayet Dilan Taşdemir

Necdet İpekyüz

Gaziantep

Ağrı

Batman

Mehmet Ruştu Tiryaki

Erol Katırcıoǧlu

Batman

İstanbul

BAŞKAN - Komisyon aynı mahiyetteki önergelere katılıyor mu?

İÇİŞLERİ KOMİSYONU BAŞKAN VEKİLİ SERMET ATAY (Gaziantep) - Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN - Aynı mahiyetteki önergeler üzerinde ilk konuşmacı Antalya Milletvekili Sayın Cavit Arı. Buyurunuz Sayın Arı. (CHP sıralarından alkışlar)

CAVİT ARI (Antalya) – Sayın Başkanım, değerli milletvekili arkadaşlarım; Güvenlik Soruşturması ve Arşiv Araştırması Kanunu Teklifi'nin 12'nci maddesi üzerine söz almış bulunmaktayım.

Öncelikle, Konya'da şehit düşen Türk Yıldızları Pilotu Yüzbaşı Burak Gençcelep'e buradan Allah'tan rahmet diliyorum, yakınlarına ve Türk milletine başsağlığı diliyorum.

12'nci madde "Yönetmelik" başlıklı bir madde değerli arkadaşlar. Bu maddede "Devletin güvenliğini, ulusun varlığını ve bütünlüğünü iç ve dış menfaatlerinin zarar görebileceği veya tehlikeye düşebileceği bilgi ve belgeler ile gizlilik dereceli kamu personeli ile meslek gruplarının tespiti, birim ve kısımların tanımlarının yapılması, güvenlik soruşturmasının ve arşiv araştırmasının usul ve esasları ile bunu yapacak birimler ve değerlendirme komisyonlarının oluşumu, değerlendirme komisyonlarının çalışma usul ve esasları ile uygulamaya ilişkin diğer hususlar Cumhurbaşkanınca yürürlüğe konulacak yönetmelik ile düzenlenir." maddesi. Yani bu bahsettiğimiz Güvenlik Soruşturması ve Arşiv Araştırması Kanunu Teklifi'yle ilgili yapılacak tüm çalışma esasları Cumhurbaşkanlığı yönetmeliğiyle düzenlenecek hükmünü ifade etmekte.

Anayasa 128'inci maddeye göre kamu görevlilerinin niteliklerine ilişkin kurallar kanunla gösterilmelidir ve bu kurallar açık, anlaşılabilir, sınırları belli olmalıdır. Kamu görevlilerinin niteliklerine ilişkin kuralların kapsamına güvenlik soruşturması da dâhildir. Anayasa Mahkemesinin örnek kararlarına göre, güvenlik soruşturması yapılması kanun koyucunun takdir hakkıdır ancak bu yetki, Anayasa'nın 13'üncü ve 20'nci maddelerine uygun kullanılmalıdır.

Arşiv araştırmasında istenilen belgeler zaten devletin resmî kurumlarında var olan belgeler; örneğin, sabıka kaydı gibi, mahkeme kararı gibi ancak güvenlik soruşturmasında durum farklı değerli arkadaşlar. Kişinin görevinin gerektirdiği niteliklerle ilgili kolluk kuvvetleri ve istihbarat ünitelerindeki olgusal verilerin, kişinin yabancı devlet kurumları ve yabancılarla ilişkisinin, kişinin terör örgütleri veya suç işlemek amacıyla kurulan örgütlerle eylem birliği, irtibat ve iltisak içinde olup olmadığının... "İrtibatlı" ve "iltisaklı" kavramları genel kavram niteliğinde olmakla birlikte bunların belirsiz ve öngörülemez nitelikte olduğunun söylenemeyeceği, bu kavramların hukuki niteliğinin ve objektif anlamının yargı içtihatlarıyla belirlenebilecek durumda olduğu ileri sürülse de bu alınan kararların içinde bulunduğu döneme göre farklı yorumlanabilmesinin de mümkün olduğu ifade edilmiştir. Yani ne demek isteniyor bu Anayasa Mahkemesi kararında? Verilecek olan karar yani hüküm döneme göre değişebilir. Bu hükümlerin net, belirli, anlaşılabilir olması gerektiği çok açık. Kavramların belirsizliği güvenlik soruşturması sonucunda elde edilen bilgi ve belgelerin ceza soruşturmasına konu edilip edilmeyeceği değerlendirme komisyonlarının hangi ölçütler esas alınarak inceleneceği idari ve yargısal denetim kapsamını belirsiz hâle getirmiştir.

Değerli arkadaşlar, kısacası kurallar net, belirgin ve anlaşılabilir hükümler içermeli. Cumhurbaşkanlığına bu kadar geniş bir yetki verilmiş olması hukuk devletinin genel ilkesine ve temel hükümlerine aykırılık taşımaktadır. Aksi hâlde yetkiyi elinde bulundurana göre yapılacak olan güvenlik soruşturmaları kişisel sonuçlar doğuracaktır, hukuk güvenliğini ortadan kaldıracaktır, döneme göre değişecektir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurunuz efendim.

CAVİT ARI (Devamla) – Biz döneme göre değişecek olan uygulamalara kesinlikle karşıyız. Yetkiyi elinde bulunduran kolluk kuvvetleri, istihbarat örgütleri üzerinde etkili ve yetkili olanlar güvenlik soruşturmalarından istedikleri gibi sonuç alacaklar demektir. Bu da hukuk devletinin güvenilirliğini açıkça ihlal edecek nitelik taşıdığına göstergesi olacaktır. Bu nedenledir ki bu kadar önemli bir konunun yani bir kişinin geleceğiyle ilgili çok önemli sonuçlar doğuracak olan güvenlik soruşturmasındaki değerlendirme ölçütlerinin tüm esaslarının Cumhurbaşkanlığına çıkarılacak bir yönetmelikle düzenlenmesinin doğru olmadığını buradan ifade ediyorum. Bu yetkinin kesinlikle ve kesinlikle net bir şekilde tanımlanmadan verilmiş olmasının doğru olmadığını ifade ederek bu teklifin geri çekilmesini talep ediyorum.

Hepinize teşekkürler, saygılar, sevgiler. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeler üzerinde ikinci konuşmacı Batman Milletvekili Sayın Necdet İpekyüz.

Buyurunuz Sayın İpekyüz. (HDP sıralarından alkışlar)

NECDET İPEKYÜZ (Batman) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Az önce Plan ve Bütçe Komisyonundaki gelişmeler üzerinde konuştuk. Bir şeyi daha anımsatayım ben: Plan ve Bütçe Komisyonu, aslında kendi işi dışında sadece torba yasalarla uğraşiyor ve 27’nci Dönemde çıkan yasaların bir kısmına baktığımızda büyük çoğunluğu torba yasa olarak gelmekte ve ilk paragraf hiç değişmemekte: “Kurum ve kuruluşların talebi artı vatandaşlardan gelen yoğun talep üzerine bu düzenleme yapıldı.” Ya, eğer bizim bulduğumuz vatandaşların talebiyse hayhay ama bizim bildiğimiz vatandaş talebi yok, kurum kuruluş yok. Saraydan çıkan her şey orada düzenleniyor ve bir milletvekili bunu okuyup dile getiriyor. Etki analizi var mı? Yok. Komisyonlar da lağvedildi zaten, az önce söylediğimiz gibi, sadece ismi var. Yavaş yavaş artık Meclisin de “ismi var”a dönüşüyor. Niçin? 12’nci madde... Bir düzenleme yapıldı arşivle ilgili, güvenlik soruşturmasıyla ilgili. Bir yıldır bunun mücadelesini sürdürüyoruz ve arkadaşlar, bir şey söyleyelim: Bu Mecliste muhalefet partilerinden verilen herhangi bir kanun teklifi kanunlaşmadı. Sadece birinci partinin verdikleri veya birinci parti ile kendi ortaklarının verdikleri yasalastı. Hiçbir tanesi yasalastı. Pardon, bir tanesi... Nedir o? Sağlıkta şiddet. Sağlıkta şiddet meselesinde de sabaha kadar burada bir sürtüşme çıkmıştı. Orada da problemlerin en başında gelen -belki anımsarsınız- arşivle ilgili, güvenlik soruşturmasıyla ilgili, 5/C’yle beraber sağlıktaki şiddet gündeme gelmişti. Ve bu yasa gidip geldi, tekrar önümüze geldi. Nedir önümüze gelen? Arkadaşlar, Anayasa Mahkemesi reddetmiş. Anayasa Mahkemesinin reddetmesine rağmen, orada açıkladığı gerekçeye rağmen hiçbir şey dikkate alınmamış “Ben bildiğimi yaparım, bu bildiğimi uygulamam.” Tekrar gündeme getirdiler ve bu gündeme gelişine baktığımızda Meclisin işleyişine, Komisyondan, buradan gelip tekrar burada tartışılıp Meclisin yaptığı, muhalefet partilerinin o andaki çoğunluğu yine de görülmedi ve görülmeyince ne oluyor? Komisyonlar çalışmıyor, torba yasalar var, gelen yasa teklifleri alınmıyor. Mecliste de nasıl ki diyordu: “Biz söyleriz, eller kalkar iner.” Öyle oluyor.

Arşiv ve güvenlik soruşturması nedir? Arkadaşlar, bu memlekette “fişleme” denince herkesin aklına bir şey geliyor: Etnik kökeninden, inancından, kimliğinden fişleniyorlardı, fişli olarak yapıyorlardı. Şimdi, bu, resmiyete dönüştürülüyor ve kim, ne zaman, ne yapacak belli değil. Buna bir yasal çerçeve bulunduğu gibi, hatta kimi yetkililer çıkıyor, diyor ki: “Biz, kimin ne iş yaptığını çok iyi biliyoruz. Kimin hangi saatte ne yaptığını, ne ettiğini biliyoruz.” İyi de sen arabada kokain içeni, seninle beraber gezeni, para sayanı, para toplayanı, bagaja koyanı biliyor musun? Yok ama hesabına geldiğinde muhalefeti didik didik izliyor. Ne amaç? “Yeni sistemle beraber benden olmayan herkesi ben incelerim, arşivlerim, fişlerim, güvenlik soruşturmasına tabi tutarım. Muhalefetsen yoksun. Bir “tweet” mi attın? Yıllar önce Facebook’ta bir şey mi paylaştın? Ben bunun hesabını sorarım, sen yoksun.” Peki, ne olacak? Yandaş, kendi çevresine “Al, git yerleş.” diğere “Alamazsın.”

Peki, bu “millî” dediğimiz ve bunu belirleyecek makam, Cumhurbaşkanlığı makamı neye göre belirleyecek, usul ve esaslar var mı? Belli değil, yönetmelik sonra çıkacak. Peki, hangi konular millî olacak? Onu da bilemiyoruz çünkü “millî” kavramı öyle bir şey olmuş ki... Ya, şehir hastanelerinin sözleşmesini istiyoruz. “Gizlidir, ticari sırdır, söyleyemeyiz, millî menfaatlarca...” deniliyor. Ya, Londra’da bir anlaşma

yapmışsınız, bunun detayını öğrenelim. “Millî meseledir, soramazsınız.” Kanal İstanbul’la ilgili kim arsa almış, ne yapacak? Kanal İstanbul’da ne oluyor, kaç gündür konuşuluyor. “Millî meseledir, soramazsınız.” Ve bir gün uyanıyorsunuz İstanbul Sözleşmesi çekilmiş, bir gün uyanıyorsunuz Gezi Parkı başka yere devredilmiş. Bu, bütünüyle millî meseledir ve kimin ne yapacağı belli olan bir yere atamışsınız ve siz şimdi arşivi, güvenlik soruşturmasını da oraya gönderiyorsunuz. Ya, arşiv ile güvenlik soruşmasını siz oraya verdiğinizde şudur: “Parti gibi yönetirim, şirket gibi yönetirim, benim belirlediğim her şey millîdir, onun dışında kim muhalifse, kim muhalefet ediyorsa, sivil toplum örgütü mü, hekimler mi, avukatlar mı, işçiler mi, memurlar mı, kadınlar mı, onlar millî değerleri zedeliyorlar, vatan hainleri, teröristler.”

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz.

NECDET İPEKYÜZ (Devamla) - Ya, arkadaşlar, Türkiye’de 28 Şubat dönemi yaşandığında, okunan maddelere siz baktığınızda, nereden nereye geldiğinizi görmüş olursunuz. Siz, belirlediğiniz çerçevede eğer bir oluşum istiyorsanız her şeyi feshedin. “Bütün toplum adına her şeyi bilen biziz, bizim dışımızdaki kimse bilmiyor, kim bizim dışımızda bir alternatif sunuyorsa, bir yasa sunuyorsa, itiraz ediyorsa millî değildir, millî olan biziz.” Böyle dediğiniz sürece hiçbir karşılığınız olmaz. Millî değerlerden değil, toplumdaki uzaklaşıyorsunuz, yurttaşın sesini dinlemiyorsunuz. Nasıl ki gelen tekliflerde “Vatandaşın talepleri.” deniyorsa ilk yapmanız gereken vatandaşla, yurttaşla buluşmak. Vatandaşla, yurttaşla buluşmuş olsaydınız -Plan ve Bütçe Komisyonuna- araya vergiyi, istihdamı, birçok şeyi sıkıştırıp cezaevlerinden söz edemezsiniz. Öyle bir düzeye geldiniz ki Demirtaş’ı Edirne’ye gönderiyorsunuz, ailesi Diyarbakır’da; Selçuk Mızraklı Kayseri’de, ailesi Diyarbakır’da. Sonra diyorsunuz ki: “Cezaevleriyle ilgili vatandaşların talebi var, düzenleme yapıyoruz.” Vatandaşın talebi kendi iradesidir. Nasıl ki kayyumların yerine vatandaş seçiyorsa yine seçecek ve gidiyorsunuz.

Teşekkürler. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Aynı mahiyetteki önermeleri oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Güvenlik Soruşturması ve Arşiv Araştırması Kanunu Teklifi’nin 12’nci maddesinde yer alan “Cumhurbaşkanınca” ibaresinin “Cumhurbaşkanı tarafından” ibaresiyle değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Hayrettin Nuhoğlu

Bedri Yaşar

Yasin Öztürk

İstanbul

Samsun

Denizli

Ayhan Altıntaş

Mehmet Metanet Çulhaoğlu

Dursun Müsavat Dervişoğlu

Ankara

Adana

İzmir

BAŞKAN - Komisyon önergeye katılıyor mu?

İÇİŞLERİ KOMİSYONU BAŞKAN VEKİLİ SERMET ATAY (Gaziantep) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN - Önerge üzerinde söz isteyen Samsun Milletvekili Sayın Bedri Yaşar.

Buyurunuz Sayın Yaşar. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BEDRİ YAŞAR (Samsun) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; sözlerime başlamadan önce Konya'da Türk Yıldızları'na ait eğitim uçağımızın düştüğünü ve Yüzbaşımız Burak Gençcelep'in şehit olduğunu büyük bir üzüntüyle öğrenmiş bulunuyorum. Şehit pilotumuza Allah'tan rahmet, kederli ailesine ve milletimize başsağlığı diliyorum.

Değerli milletvekilleri, 220 sıra sayılı Güvenlik Soruşturması ve Arşiv Araştırması Kanunu Teklifi'nin 12'nci maddesi üzerinde İYİ Parti adına söz almış bulunuyorum.

Teklifin 12'nci maddesinde güvenlik soruşturmasının ve arşiv araştırmasının usul ve esaslarıyla uygulamaya ilişkin diğer hususlar konusunda Sayın Cumhurbaşkanına yönetmelik ve düzenleme yetkisi verilmektedir. Biz de biliyoruz ki zaten, Parlamentoda çıkardığımız kanun sayısından daha fazlasını Sayın Cumhurbaşkanımız kanun hükmünde kararnamelerle çıkarıyor. Söylesek de yapacak, söylemesek de, bugünkü aldığı yetkilerle bunları düzenleyecek.

Biz, bu güvenlik soruşturması, arşiv araştırması gibi aciliyeti olmayan işlerle uğraşırken korkarım yarın burada çalıştıracak insan bulamayacağız çünkü vaka sayılarında ve ölüm sayılarında her geçen gün yüksek artışlar yaşanmaktadır. Mutasyonlu virüs, gençlerimizi ve her yaşta insanı, hatta çocukları bile hedef almıştır. Yayılma hızı bakımından Türkiye, ne yazık ki dünyada ön sıralarda yer almıştır. Akşam ve hafta sonu kapanmaları konusunda ortaya konulan çözümler maalesef, yetersiz kalmıştır. Ülkemizde vaka sayısı 49.584'e yükselmiştir. Bir ay içerisinde ortalama 6 binin üzerinde insanımız hayatını kaybetmektedir. Bugün bile 211 kişi hayatını kaybetmiş, vefat sayısı 36.667 kişiye ulaşmıştır. Bakın, bugün, ülkemizde 211 kişi hayatını kaybetmiş; maalesef, öyle bir hâle geldik ki sanki vakaihayriyeden, hiçbir şey olmamış gibi. Şöyle düşünün: Bugün bir uçak düşmüş olsaydı, 210 vatandaşımızı kaybetseydik bugün Parlamentoda nasıl bir duyarlılık olurdu? Ama bakın, hiç, bugün 211, yarın 311, öbür gün 511, bu kadar vurdumduymaz hâle gelmişiz.

Tabii, Türkiye'de böyle şeyler olurken Samsun da maalesef vaka sayısı bakımından çok yüksek riskli iller arasında yer almaktadır. Samsun tüm çabalara rağmen kırmızı renkten bir türlü kurtulamamıştır. Beş haftadır maalesef yine zirveyi hiç kimseye kaptırmadık. Haftalık sayı 9.200, eğer böyle giderse -şu an zaten Samsun'daki yoğun bakımlardaki doluluk oranı yüzde 70'ler civarında- yoğun bakımlarda yer bulmak mümkün olmayacak hâle gelecektir. Tabii, il genelinde, ilçe merkezlerinde, Bafra'da yüz binde 757, Terme'de yüz binde 728, İlkadım'da yüz binde 661, Asarcık'ta yüz binde 616, diğer ilçeler de aynı paralelde devam etmektedir. Şu ana kadar Samsun'da toplam yapılan aşı sayısı 365.963, birinci doz uygulaması 215 bin, ikinci doz uygulaması da 150 bin civarındadır.

Samsun'daki hekim arkadaşlarımızın bununla ilgili önerileri var, diyorlar ki: "Pandemi nedeniyle yapılması gereken en önemli mücadele yöntemi filyasyon çalışmalarıdır. Filyasyon çalışmaları iyi yönetilmelidir. Filyasyon ekipleri Covid-19'la enfekte kişilerle teması olan insanları tespit ederek izole etmelidir. Pandemiyle mücadelede uygulamaya sokulan ikinci bir etkin yöntem olan HES kodu uygulamasıdır. Bu konuda geç kalınmamalıdır. Düzgün bir filyasyonla etkili olunabilir. Yoğun bakım doluluk oranı da yüzde 70'lerde. Covid-19 test sonucu pozitif çıkanlar evlerine gönderilirken gerekli tedbirler alınarak gönderilmeli, diğer aile üyeleri semptom göstermeseler dahi derhâl test yapılmalıdır."

Tabii bunun yanı sıra şu an Tekkeköy'de devam eden 250 yataklı hastanemiz var, normal şartlarda 2020 yılının Kasım ayında bitmesi gerekiyordu ama 2021 yılının Nisanındayız hâlâ bitmedi, bunun da bir an önce bitirilmesi lazım.

Yine, Ayvacık Devlet Hastanesinin ek ameliyathane ve yoğun bakım binaları var. Bugün, her zamankinden daha fazla sağlık tesislerine ihtiyacımız var, bunlar behemehâl bitirilmeli ve sağlık hizmetlerine sunulmalıdır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BEDRİ YAŞAR (Devamla) – Toparlıyorum Başkanım.

BAŞKAN – Buyurunuz.

BEDRİ YAŞAR (Devamla) – Yine, hepimizin bildiği gibi, Samsun, kurtuluşun ve kuruluşun şehridir, Türkiye'nin Wuhan'ı değildir, Samsun için bunları söylemek maalesef çok üzücüdür. Hekimlerimiz diyor ki: “Samsun'da daha hızlı ve yaygın aşılama yapılmalı, Samsun'da riskli gruplar dışında da bir an önce aşılama yapılmasına başlanmalıdır. Enfekte kişilerle temas ettiği kişilerin tespiti yine çok etkin yapılmalı, karantinaya alınan kişiler çok sıkı gözetimde tutulmalı ve bu konuda tüm devlet makamları üzerine düşeni yapmalıdır. Yapılan test sayısı artırılmalı, sonuç fiyasyon yönetimine anında bildirilmelidir. Sağlık kurumları gerekli tedbirleri alarak Covid dışındaki diğer hastalıkların tedavisi de ertelenmemelidir. Samsun'da bir an önce yüz yüze eğitime ara verilmelidir. Yine, etkin kolluk denetimi yapılmalı, hakkaniyetle sağlık personeli planlaması da yapılmalıdır.” Tabii, bu konuda buradan, bu kürsüden Samsunlu hemşhrilerimiz başta olmak üzere, vatandaşlarımızın alınan tedbirlere uymalarını ben rica ediyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BEDRİ YAŞAR (Devamla) – Toparlıyorum Başkanım.

BAŞKAN – Buyurunuz.

BEDRİ YAŞAR (Devamla) – Hekimlerimiz, hemşhrilerimiz ve tüm sağlık çalışanlarımız bir yıldır olağanüstü bir çaba sarf ederek hastalarına hizmet vermektedirler. Buradan tüm sağlık çalışanlarımıza teşekkürlerimizi ve minnet duygularımızı iletiyorum. Mücadele esnasında hayatını kaybeden sağlık çalışanlarımıza da Allah'tan rahmet diliyorum ve yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarımıza...

III.- YOKLAMA

(CHP sıralarından bir grup milletvekili ayağa kalktı)

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, yoklama istiyorum.

BAŞKAN – Yoklama talebiniz var.

Sayın Özel, Sayın Şeker, Sayın Köksal, Sayın Kaya, Sayın Bulut, Sayın Ünsal, Sayın Barut, Sayın Tanal, Sayın Tokdemir, Sayın Hakverdi, Sayın Kadıgil, Sayın Yüceer, Sayın Bayır, Sayın Özdemir, Sayın Berberoğlu, Sayın Bülbül, Sayın Tüzün, Sayın Kasap, Sayın İslam, Sayın Kaboğlu.

Yoklama için üç dakika süre veriyorum, yoklamayı başlatıyorum.

(Elektronik cihazla yoklama yapıldı)

BAŞKAN – Toplantı yeter sayısı yoktur.

Birleşime beş dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati:21.31

ALTINCI OTURUM

Açılma Saati: 21.36

BAŞKAN: Başkan Vekili Nimetullah ERDOĞMUŞ

KÂTİP ÜYELER: Necati TİĞLİ(Giresun), Bayram ÖZÇELİK (Burdur)

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 69'uncu Birleşiminin Altıncı Oturumunu açıyorum.

III.- YOKLAMA

BAŞKAN – 220 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 12'nci maddesi üzerinde Samsun Milletvekili Bedri Yaşar ve arkadaşlarının önergesinin oylamasından önce, istem üzerine yapılan yoklamada toplantı yeter sayısı bulunamamıştı.

Şimdi yoklama işlemi tekrarlayacağım.

Yoklama için üç dakika süre veriyorum.

Yoklama işlemi başlatıyorum.

(Elektronik cihazla yoklama yapıldı)

BAŞKAN – Toplantı yeter sayısı vardır.

IX.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN
GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)

1.- Kırıkkale Milletvekili Ramazan Can ve 64 Milletvekilinin Güvenlik Soruşturması ve Arşiv Araştırması Kanunu Teklifi (2/2972) ve İçişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 220) (Devam)

BAŞKAN – Samsun Milletvekili Bedri Yaşar ve arkadaşlarının önergesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

220 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin görüşmelerine devam ediyoruz.

Komisyon yerinde.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 220 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin çerçeve 12'nci maddesinde yer alan “değerlendirme komisyonlarının oluşumu,” ibaresinin madde metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Salih Cora	Selim Yağcı	Erkan Akçay
Trabzon	Bilecik	Manisa
Mustafa Elitaş	Bahar Ayvazoğlu	Semiha Ekinci
Kayseri	Trabzon	Sivas

Sabahat Özgürsoy Çelik

Hatay

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

İÇİŞLERİ KOMİSYONU BAŞKAN VEKİLİ SERMET ATAY (Gaziantep) – Takdire bırakıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen yok.

Gerekeceyi okutuyorum:

Gerekçe:

Kanun teklifinin 7'nci maddesinde değerlendirme komisyonlarının oluşumunun belirlenmesi nedeniyle bu konudaki yönetmelik yetkisinin metinden çıkarılması öngörülmektedir.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Kabul edilen önerge doğrultusunda 12'nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 12'nci madde kabul edilmiştir.

Sayın milletvekilleri, 13'üncü madde üzerinde 4 önerge vardır. İlk okutacağım 2 önerge aynı mahiyettedir, bu önergeleri okutup birlikte işleme alacağım.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 220 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 13'üncü maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Necati Tıgılı

Ayhan Barut

Yaşar Tüzün

Giresun

Adana

Bilecik

Nihat Yeşil

Ensar Aytekin

Faruk Sarıaslan

Ankara

Balıkesir

Nevşehir

Türabi Kayan

Kırklareli

Aynı mahiyetteki diğer önergenin imza sahipleri:

Mahmut Toğrul

Dirayet Dilan Taşdemir

Erol Katırcıoğlu

Gaziantep

Ağrı

İstanbul

Muazzez Orhan Işık

Mehmet Ruştü Tiryaki

Şevin Coşkun

Van

Batman

Muş

BAŞKAN – Komisyon aynı mahiyetteki önergelere katılıyor mu?

İÇİŞLERİ KOMİSYONU BAŞKAN VEKİLİ SERMET ATAY (Gaziantep) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeler üzerinde ilk konuşmacı Kırklareli Milletvekili Sayın Türabi Kayan.

Buyurunuz Sayın Kayan. (CHP sıralarından alkışlar)

TÜRABİ KAYAN (Kırklareli) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Konya'da Türk Yıldızları'na ait NF-5 uçağının düşmesiyle şehit olan Pilot Yüzbaşımız Burak Genççelep'e Allah'tan rahmet; ailesine, yakınlarına, Türk Silahlı Kuvvetlerimize ve aziz milletimize başsağlığı diliyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 220 sıra sayılı Güvenlik Soruşturması ve Arşiv Araştırması Kanunu Teklifi'nin 13'üncü maddesi üzerinde söz almış bulunmaktayım, hepinize saygılar sunuyorum.

Ordu, emniyet ve yargı görevine geleceklere uygulanan güvenlik soruşturmasını 2016'da getirdiniz, getirdiğiniz önergeyi geçirdiniz ama Anayasa Mahkemesi temelden, esastan reddetti. Tekrar getirdiniz, tekrar, bu sefer Meclis reddetti. Yine getirdiniz yukarıdan gelen bir tazyikle, bu hafta tekrar görüşülüyor. Bu yargının ülkemize ayrımcılığı, bölücülüğü getireceğini düşünmüyor musunuz? Mülakatla işe gelenlerle ülkemizde bir bölücülüğün, bir güvensizliğin yaratıldığını fark etmediniz mi? Bu uygulamanın ülkemizde bölücülük yaratacağını görmemek için kör olmak, sağır olmak ve dilsiz olmak gerekiyor. Aynı şekilde, kanun önünde eşitsizlik ve fırsat eşitliğini engelleyen bu madde sizin içinizi sızlatmıyor

mu? Yüzde 50 artı 1'le iktidara gelen bir anlayışın, karşısındaki yüzde 49 artı 9 alan insanlar arasında bir husumet doğurduğunu görmüyor musunuz? On iki yıldır zaten böldüğünüz, kızgın hâle getirdiğiniz bu insanların, bu toplumun üzerine benzin sıklığının farkında değil misiniz? Nedir niyetiniz? Bu toplumu parçalamak mı istiyorsunuz? Bu uygulamanın parti devletinden başka devlet partisine ülkeyi dönüştüreceğinin farkında değil misiniz? Devlet partisine mensup olmamış diğer insanların, bağımsız dahi kalsalar devlet memuriyetine giremeyeceklerini hiç düşünmüyor musunuz? Bu insanların psikolojisini, bu insanların bu devlete olan güvensizliğini fark etmiyor musunuz? Ama fark etmezsiniz çünkü bunların hiçbiri sizin umurunuzda bile değil. Orduyu, Emniyeti, yargıyı ve diğer bütün kurumları ele geçirecek ve ülkenin yok oluşuna giden bu duruma itiraz edecek bir neslin yetişmesini dahi artık göremeyeceksiniz. Ülkeyi bölmenin, parçalamanın, müstemleke hâline getirmenin, sonra da içinde yaşadığı toplumu yok etmenin en kolay, en kesin ve sessiz yolu budur sayın milletvekilleri. Sizi iktidara getiren bu toplumdan, içinde saraylarda yaşadığımız bu ülkeden ne istiyorsunuz? Topladığınız bu belgeleri ne yapacaksınız? Değerli arkadaşlar, bu belgeleri nerede muhafaza edeceksiniz? Bu belgelere nasıl sahip olacaksınız? Nasıl muhafaza edeceksiniz? Devletin kozmik odasını muhafaza ettiğiniz gibi... Kozmik odasına sahip çıkabildiniz mi? Gizli belgelerini muhafaza edebildiniz mi? Sahip çıkabildiniz mi? FETÖ terör örgütünü beslediniz, ülkenin bütün kılcal damarlarına yerleştirdiniz, ondan sonra da iktidarı birlikte paylaştınız. Sizi bu iktidardan götüreceğini anladığımız zaman ayaklarınız suya erdi, ondan sonra da nasıl kurtulacağımıza baktınız. Kozmik odaya soktunuz, bütün bilgileri almalarına izin verdiniz, size bir faydası oldu mu? Bu bilgilerle ve sizin yardımınızla ordumuzu darmadağın ettiler, görmediniz mi?

O çok beğendiğiniz II. Abdülhamit'in yaptıklarını yapıyorsunuz. II. Abdülhamit neler yaptı, isterseniz kısaca bir anlatalım size. Değerli arkadaşlar, 2 kişinin arkasına 1 hafiyeye soktu, hafiyeye devleti yarattı. Bu hafiyeye devletiyle kendisi toplumundan korktu, yaptıklarından korktu. Sonra da ne mi yaptı? Kendisine kadar gelen padişahların yaptığı saraylarda oturmaya dahi korktu, kendisine Yıldız Sarayı'nı yaptı. Yıldız Sarayı'nın etrafına 3-4 metre duvar çevirdi, kendisini odaya hapsetti. Ondan sonra toplumla irtibatını kesti ve daha sonra da toplum defterini nasıl dürdü biliyorsunuz ama daha garip olanı, daha vahim olanı, bugünkü Türkiye'nin 7 kat büyüklüğündeki toprak parçasını Osmanlı kaybetti, bunu biliyor musunuz?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim, tamamlayınız.

TÜRABİ KAYAN (Devamla) – Tamamlıyorum Sayın Başkan.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – On sene sürmedi be, on sene sürmedi koca imparatorluk, insaf be! Abdülhamit gitti, on yılda yıkıldı koca imparatorluk, İttihat ve Terakkinin...

TÜRABİ KAYAN (Devamla) – Abdülhamit, Türkiye'nin 7 kat büyüklüğünde toprak kaybettirdi, hiçbirinden haberiniz yok.

Vatandaş aç, vatandaş susuz, vatandaş kuru ekmeğe muhtaç, vatandaş çöpten yemek topluyor, vatandaş kuru ekmeğe muhtaç, haberiniz var mı? Haberiniz yoktur ama vatandaş size bunun haberini çok kısa bir zamanda verecek. Ne zaman mı? En yakın seçimde. (AK PARTİ sıralarından gürültüler) Göreceksiniz, öğreneceksiniz ve biz de size diyeceğiz ki: "Günaydın, atı alan Üsküdar'ı geçti."

Evet, Sayın AKP'liler, bunlar inşallah kulağınıza küpe olsun diyorum, Yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Hadi, hadi!

HÜSEYİN ŞANVERDİ (Hatay) – Hadi, hadi!

TÜRABİ KAYAN (Kırklareli) – Hep beraber göreceğiz, merak etmeyin.

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeler üzerinde ikinci konuşmacı Muş Milletvekili Sayın Şevin Coşkun.

(AK PARTİ ve CHP sıraları arasında karşılıklı laf atmalar, gürültüler)

BAŞKAN – Buyurunuz Sayın Coşkun. (HDP sıralarından alkışlar)

ŞEVİN COŞKUN (Muş) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; teklifin 13’üncü maddesi üzerine söz almış bulunuyorum, Genel Kurulu selamlıyorum.

Konuşmama başlarken, dün 6 Nisan Öldürülen Gazeteciler Günü’ydü, buradan öldürülen gazetecileri bir kere daha saygıyla anıyorum. Meslekleri gereği gerçeklerin peşinde koştukları için şu an cezaevinde tutulan gazetecilere de buradan selamlarımı gönderiyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

Değerli milletvekilleri, Güvenlik Soruşturması ve Arşiv Araştırması Kanun Teklifi açık bir fişlemedir. Bu fişleme yasa teklifi geçen hafta muhalefetin oy çokluğuyla reddedildi ve bir yıl geçmeden tekrar Meclise getirilmemesi gerekirken İç Tüzük’ün 76’ncı maddesi açıkça ihlal edildi, Meclis iradesi yok sayıldı ve tekrar geri getirildi. “Güvenlik soruşturması ve arşiv araştırması” adı altında açıkça memur adayları fişleniyor. OHAL döneminden biliyoruz, 15 Temmuz darbe girişimi sonrası OHAL Komisyonu kararıyla binlerce kamu görevlisi ihraç edildi.

Değerli milletvekilleri, AKP sıralarına soruyoruz: Siz madem bu darbe girişiminden haberdar değildiniz, nasıl oluyor da 15 Temmuzun ilk haftasında KHK listeleri açıklamaya başladınız, iki yıl içerisinde bu kadar insanı KHK’yle ihraç ettiniz? OHAL ve KHK uygulamalarınıza yasal kılıf uydurmak için fişleme yasasını geçirmeye çalışıyorsunuz. 21 Temmuz 2016’da ilan edilen ve 7 defa uzatılan olağanüstü hâlde 126 bin 300 kamu görevlisi ihraç edildi. OHAL, KHK mağdurları yakınlarıyla birlikte bu sayı 1 milyon 500 bine ulaştı. Bunlardan sadece 9.600 kişi göreve iade edildi. İhraç edilenlerin mağduriyetlerinin listesi ise uzun. Olağanüstü hâl, şu an, bitmeyen bir OHAL olarak devam ediyor. Şimdi bu yasayla yapılmak istenen de OHAL’i kalıcı hâle getirmektir. KHK’yle binlerce doktor, öğretmen, memur, akademisyen ve gazeteci işsiz bırakıldı, 134 basın kuruluşu kapatıldı, 2 binin üzerinde basın emekçisi işsiz kaldı, kıdem tazminatı, ihbar tazminatı ve işsizlik ödeneği gibi yasal haklar da gasbedildi. Anayasa’nın 38’inci maddesi “Suçluluğu hükmen sabit oluncaya kadar kimse suçlu sayılmaz.” kuralını getirmiştir. Bu kural ihlal edilerek KHK mağdurları işsiz bırakıldı; yetmedi, yurt dışına çıkışları engellendi; o da yetmedi, özel kuruluşlarda çalışmalarına engel olundu. Koca bir ülke âdeta açık cezaevine dönüştürüldü.

Değerli milletvekilleri, bu yasa Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi içtihatlarına aykırıdır, Anayasa Mahkemesinin iptal kararları da açık ve nettir. AKP iktidarı, kanun teklifinin yapım sürecinde, siyasi partilerin fikirlerini sormadan teklifi Meclis Başkanlığına sunmuştur. Sadece muhalefet partilerini değil, aynı zamanda sivil toplumu da kanun teklifi yapım sürecine dâhil etmemiştir. Komisyon aşamasında muhalefetin görüş ve önerileri dikkate alınmamıştır. En temel eleştirilerden biri olan güvenlik soruşturması ve arşiv araştırmasının sınırlı bir çerçevede yapılması eleştirisinin aksine 13’üncü maddeye eklemeler yapılmıştır. Bu yönüyle kanun teklifi iktidarın antidemokratik ve hukuk dışı amacına daha uygun hâlde getirilmiştir; demokratik hukuk devletinin gerektirdiği meşruluktan bir adım daha uzaklaşmıştır. Üzerine söz aldığım 13’üncü madde de diğer bütün maddeler gibi kabul edilemezdir. Anayasa’nın 70’inci maddesinde çok açıktır ki kamu hizmetine girme hakkına ilişkin getirilen tek sınırlama kamu görevinin

gereklidir, bunun ötesinde bir sınırlama getirilmesi Anayasa'ya aykırıdır. Bu yasa milyonlarca yurttaşın geleceğini etkileyecek olan fişleme yasasıdır, sindirme yasasıdır, darbeci zihniyetinizin yansımasıdır, sivil darbedir.

Değerli milletvekilleri, iktidar 28 Şubat darbe mantığından bir türlü kurtulamadı. 28 Şubat da dâhil bütün darbelerin sebep olduğu ağır sonuçlarını, hak ve özgürlük ihlallerini görmüyor musunuz? Ucu açık, sınırları belirsiz Güvenlik Soruşturması ve Arşiv Araştırması Kanunu uluslararası hukuka, Anayasa'ya ve yasalara aykırı bir düzenlemedir.

Bu yasanın getirilmesi nasıl ki Meclisin iradesine bir darbeyle bir gece yarısı Cumhurbaşkanlığı karanamesiyle İstanbul Sözleşmesi'nin feshedilmesi de kadın kazanımlarına yönelik bir darbedir. İstanbul Sözleşmesi'nin feshedilmesiyle kadın cinayetlerinin ve şiddetin önü açılıyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ŞEVİN COŞKUN (Devamla) – Başkanım...

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

ŞEVİN COŞKUN (Devamla) – Sadece mart ayında 36 kadın katledildi. Üç gün önce Diyarbakır'da kadına yönelik şiddete karşı ses çıkardıkları için 22 kadın gözaltına alındı ve gözaltında işkence iddiaları var. Bu, bu sözleşmeden çekilmek isteyen iktidarın kadın düşmanı politikalarının aslında en açık göstergesidir. Buradan bir kere daha söylüyoruz: İstanbul Sözleşmesi'nden vazgeçmiyoruz. Bilin ki kadınların, gençlerin ve tüm emekçi halkların mücadelesiyle tarihin çöp sepetine gönderileceksiniz diyor, Genel Kurulu selamlıyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeleri oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Güvenlik Soruşturması ve Arşiv Araştırması Kanunu Teklifi'nin 13'üncü maddesinin 2'nci fıkrasında yer alan "eklenmiştir" ibaresinin "ilave edilmiştir" ibaresiyle değiştirilmesini arz ve teklif ederim.

Dursun Müsavat Dervişoğlu

Mehmet Metanet Çulhaoğlu

Hayrettin Nuhoglu

İzmir

Adana

İstanbul

Yasin Öztürk

Ayhan Altıntaş

Dursun Ataş

Denizli

Ankara

Kayseri

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

İÇİŞLERİ KOMİSYONU BAŞKAN VEKİLİ SERMET ATAY (Gaziantep) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen Kayseri Milletvekili Sayın Dursun Ataş.

Buyurunuz Sayın Ataş. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

DURDUN ATAŞ (Kayseri) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; görüşülmekte olan 220 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 13'üncü maddesi üzerine İYİ Parti Grubu adına söz almış bulunuyorum. Yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, görüştüğümüz Güvenlik Soruşturması ve Arşiv Araştırması Kanunu Teklifi daha önce 2 sefer Anayasa Mahkemesinden dönmüş, geçen hafta da muhalefetin oylarıyla reddedilmiş

fakat AKP'nin Meclis iradesine darbesiyle bu hafta yeniden önümüze getirilmiştir. Biz İYİ Parti olarak bu oylamaya katılmayacağımızı zaten başında belirtmiştik, bunu belirterek sözlerime başlamak isterim.

Sayın milletvekilleri, ülkemizde uzun süredir devam eden ekonomik kriz ve akabindeki salgın sürecinde, esnaf, çiftçi, memur, işçi, pek çok kesim iktidardan destek beklerken, Türkiye Büyük Millet Meclisinden sorunlarını çözecek düzenlemelerin çıkmasını umut ederken sürekli düş kırıklığına uğramaktadır. Ülkemizde esnafından çiftçisine, emeklisinden öğrencisine, ev hanımından asgari ücretlisine, memurundan özel sektör çalışanına hemen hemen her kesim zor durumdadır. Ancak vatandaşın sıkıntılarını umursamayan iktidar, söz konusu ülkemize çöreklenen 5 müteahhit ya da yandaşlar olunca kamunun kaynaklarını seferber etmektedir.

Sayın milletvekilleri, Dünya Bankasının açıkladığı verilere göre dünya üzerinde en çok kamu ihalesi alan hepinizin de bildiği gibi 10 şirketten 5 tanesi Türkiye'de yer almaktadır. Vatandaş açlık çekerken AKP; hasta, yolcu geçiş garantili projelerle vatandaşın parasını yandaş müteahhitlere aktarmaya devam etmektedir. Maliyetinin çok üstünde yapılan projelerle millete hizmetten çok yandaşa hizmet yapılmaktadır. Milyarlarca liralık yap-işlet-devret projelerinde şirketlere ne kadar garanti ödemesi yapıldığını açıklamayan iktidar, hâlen 5 firmaya rant yaratmaya devam etmektedir. Dünya 5'ten büyüktür ama bu 5'li de Türkiye'den büyük hâle getirilmiştir maalesef. Örneğin, Avrasya Tüneli. 2020 yılında 25 milyon 194 bin geçiş garantisi verilen tünelden sadece 12 milyon 496 bin araç geçmiştir. Yani Avrasya Tüneli için verilen araç garantisinin yarısına bile ulaşamamıştır. 2020 yılında geçmeyen 12 milyon 697 bin araç için vatandaşın cebinden 54 milyon 851 bin dolar daha çıkacaktır. Vatandaşın vergileri imtiyazlı şirketlerin cebine giderken vatandaş gün geçtikçe daha da yoksullaşmakta, daha da borçlanmaktadır. Son açıklanan verilere göre, ihtiyaç kredisi kullanan 27 milyon 885 bin kişinin 866 milyar borcuyla tam 110 adet Avrasya Tüneli yapılabilmektedir.

Saray uzay şovu yapa dursun yoksulluk her geçen gün derinleşmektedir. Vatandaş pandemi ve derinleşen yoksulluğa karşı acil çözüm beklerken saray gerçeklere yüz çeviriyor, "Eve ekmek götürmüyorum." diyen milyonların tepkisini abartılı buluyor, halkın alım gücü her geçen gün düşerken temel ihtiyaçlarını karşılayamayan, karşılayamaz hâle gelmiş milyonlar, ödeyemediği borçları nedeniyle hacizlerle karşı karşıya kalıyor. 2017 yılında "Ekonomiyi şöyle iyi yapacağız." "Dolar böyle düşecek." "Ülke uçacak." diye getirilen partili Cumhurbaşkanlığı sistemiyle ekonomik sorunlar daha da derinleşmiş ve ekonomi krizden krize sürüklenmiştir. Gelinek noktada işsizlik rekor üstüne rekor kırmış, 12 milyon kişi işsiz kalmıştır. Vatandaşın bankalara olan borcu gün geçtikçe artmış, 34 milyon kişi bankalara borçlu hâle getirilmiştir. İstihdam her geçen gün düşerek son bir yılda 1 milyon 103 bin kişi azalmıştır. Gelinek noktada milyonlarca yoksul, ucuz ekmek kuyrukları, pazar artığı ve çöplerde ekmek toplayan binlerce insan vardır; gelinen noktada Merkez Bankasından buharlaşan ve kimsenin hesabını vermediği 128 milyar dolar vardır.

Değerli milletvekilleri, AKP'nin ülkeyi getirdiği noktada yolsuzluklar, yoksulluklar, yasaklar var. Gelinek noktada umutları çalınmış gençler var, her gün öldürülen kadınlar var, istismara uğrayan çocuklar var. Gelinek noktada halktan kopmuş, lüks ve israf içinde yaşayan, itibardan asla taviz vermeyen bir saray var diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 220 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin çerçeve 13'üncü maddesine (6)'ncı fıkradan sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkranın eklenmesini ve mevcut (7)'nci fıkranın buna göre teselsül ettirilmesini arz ve teklif ederiz.

“(7) 7/7/2010 tarihli ve 6004 sayılı Dışişleri Bakanlığı Personeline İlişkin Bazı Düzenlemeler Hakkında Kanuna aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“EK MADDE 2- Aday meslek memurluğu ile aday konsolosluk ve ihtisas memurluğuna atanacaklar ile doğrudan yurtdışı teşkilatında istihdam edilecek personel hakkında Güvenlik Soruşturması ve Arşiv Araştırması Kanununa göre güvenlik soruşturması ve arşiv araştırması yapılır.””

Mustafa Elitaş	Salih Cora	Atilla Ödünç
Kayseri	Trabzon	Bursa
Mustafa Levent Karahocagil	Ali Özkaya	Mahmut Atilla Kaya
Amasya	Afyonkarahisar	İzmir
Erkan Akçay	Yaşar Kırkpınar	Hasan Çilez
Manisa	İzmir	Amasya

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

İÇİŞLERİ KOMİSYONU BAŞKAN VEKİLİ SERMET ATAY (Gaziantep) – Takdire bırakıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen? Yok.

RAMAZAN CAN (Kırıkkale) – Gerekçe...

BAŞKAN - Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Önergeyle, güvenlik soruşturması ve arşiv araştırması kapsamına, Dışişleri Bakanlığında diplomatik kariyer memurları olan aday meslek memurluğu ile aday konsolosluk ve ihtisas memurluğuna atanacaklar ile merkezde göreve başlatılmadan Bakanlığın doğrudan yurt dışı teşkilatında (büyükelçilikler, daimi temsilcilikler ve başkonsolosluklar gibi tüm yurt dışı temsilcilikleri) istihdam edilecekler alınmaktadır.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Kabul edilen önerge doğrultusunda 13'üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 13'üncü madde kabul edilmiştir.

Sayın Gül Yılmaz...

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

45.- Mersin Milletvekili Zeynep Gül Yılmaz'ın, Mersin Milletvekili Rıdvan Turan'ın 220 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 11'inci maddesindeki önerge üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ZEYNEP GÜL YILMAZ (Mersin) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Az önce HDP Mersin Milletvekili Rıdvan Turan “AK PARTİ vekilleri sahada yok.” dedi. Biz hem merkez ilçelerdeyiz hem de diğer ilçelerimizde. Mahalle mahalle, sokak sokak, karış karış dolaşım vatandaşa dokunuyor, derdini dinliyoruz. Siz Mezitli'den öteye, batıya geçebildiniz mi bugüne kadar?

RİDVAN TURAN (Mersin) – Davulpepe'de ben varım. Davulpepe'de size öfke var, öfke.

ZEYNEP GÜL YILMAZ (Mersin) - Merkez ilçelerde bile yoksunuz. Geçen hafta Kiremithane Mahallesi cumartesi pazarını ziyaret ettim. Size oy veren seçmen diyor ki: "Oy verdik, bir daha göremedik." Bağırta bağırta Akdeniz Belediyesi'ni aldık, kanırta kanırta da köşe başlarını tuttuğunuz Büyükşehir de alacağız. Çırpınışlarınız boşuna, vatandaş gerçek yüzünüzü gördü artık. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

RIDVAN TURAN (Mersin) – Davultepe’de ben varım. Gidin Davultepe halkına sorun bakalım, yaptığınız haksızlıklara ne diyorlar.

Sayın Başkan, sataşmadan söz istiyorum.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Turan.

MEHMET NACİ BOSTANCI (Ankara) – Sataşma yok Sayın Başkanım.

ZEYNEP GÜL YILMAZ (Mersin) – Siz bize sataştınız, biz de cevap verdik. Neyin sataşmasından söz istiyorsunuz?

RIDVAN TURAN (Mersin) – Tamam, çok güzel, siz de cevap verirsiniz.

SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (İzmir) – İsmi verdiniz, ismini.

MEHMET RUŞTU TIRYAKİ (Batman) – "Mezitli'den öteye gidemiyorsunuz." demediniz mi?

VIII.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR (Devam)

3.- Mersin Milletvekili Ridvan Turan'ın, Mersin Milletvekili Zeynep Gül Yılmaz'ın yaptığı açıklaması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması

RIDVAN TURAN (Mersin) – Değerli arkadaşlar, mesele şu. Şimdi konuşmamı yaparken bir milletvekili arkadaşımız dedi ki: "Halk adına konuşma." Ben ancak halk adına konuşabiliyorum, saray adına konuşamıyorum, kusura bakmayın, o yetenek büyük ihtimalle size ait bir yetenek. (HDP sıralarından alkışlar)

Mersin meselesine gelince. Bakın, Mersin’de taş ocakları yapılıyor Toros Dağları’nda, Davultepe’de binlerce dönümlük alanlar küçük sanayi sitesine ve benzeri şeylere çevrilmeye çalışılıyor. Bakın, ben size şunu söyleyeyim, istiyorsanız beraber de gideriz. Gidelim beraber Davultepe’deki 5 muhtarlığa, duyguları neymiş, bunlara bakalım. Orada size yönelik büyük bir öfke var, bunu görmemiz gerekiyor. Ben size kızın diye ya da sizi eleştirmek için falan bunları söylemiyorum ama uyguladığımız, Mersin özelinde uyguladığımız politikaların politik sonucunun bu olduğunu söylüyorum. Yani insanlarla, köylülerle karşı karşıya gelemeyecek bir raddeye varmışsınız. Mesela Ayvagediği’ndeki taş ocağı mucizesine bakın, yapıyorsunuz bunu yani bir şekilde, ne oluyor ne bitiyor, birtakım ahbap çavuş ilişkileri, birtakım çıkar ilişkileriniz sonucunda bunları yapıyorsunuz. Ya, Allah rızası için gidin Ayvagediği’ndeki 4 muhtarla bir görüşün, bakalım ne diyorlar size. Buna benzer söyleyebileceğim o kadar çok... Mesela, Akdeniz Belediyesine gidin, Akdeniz Belediyesinde polipropilen tesisi yapılacak alandaki insanlarla konuşun. Ya, Karaduvar’a gidin, Karaduvar’a; Karaduvar’a gidin kendinizi anlatın, deyin ki: "Ya, biz buraya bir polipropilen tesisi yapacağız; Avrupa’nın en güzel, en teknolojiği." Bakalım size ne diyecekler? Gerçekten benim için artık zül biliyor musunuz bunları söylemek. Niye? Çünkü ben halkın düşüncelerini ifade etmeye çalışıyorum. Başkalarının düşüncelerini ifade etmeye çalışanların da yolu açık olsun, ne diyeyim yani. (HDP sıralarından alkışlar)

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Özel...

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

46.- *Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Mersin Milletvekili Zeynep Gül Yılmaz'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması*

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, duyduklarımın fevkalade üzgünüm, bir milletvekilinin böyle söylemesinden üzgünüm, bir kadın siyasetçinin bu cümleyi kullanmasından fevkalade üzgün ve rahatsızım. Ama şunu söyleyeyim: Bir başka siyasi partiyle polemik yaparken “Köşebaşlarını tuttuğunuz Mersin Büyükşehir Belediyesini kanırta kanırta alacağız.” lafının... Mersin Büyükşehir Belediyesini biz aldık, rıza üreterek aldık; sözümüzü söyledik ve bunun karşılığında Mersinliler o “millî irade” dediğiniz ve size verildiğinde baş tacı başkasına verildiğinde alaşağı yapmaya da çekinmediğiniz millî irade Mersin’de bu şekilde tecelli etti ve Mersin’i Belediye Başkanımızı yönetiyor, kimseye de köşebaşı falan tutturduğu yok. Siz belediyelerinizde birilerine köşebaşı tutturuyorsanız o sizin değerlendirmeniz. Sayıştaş denetimine tabiyiz, İçişleri Bakanlığının müfettişleri ortada. Bildiğiniz bir şey varsa, Bakan Yardımcısı vasıtasıyla ya da Teftiş Kurulu vasıtasıyla konuşursunuz ama burada, bir siyasi polemikte, kendi ilinizdeki size söylenen ya da...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım Sayın Özel.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – ...sizin vehmettiğiniz ya da doğru olan bir eksiklikten çıkabilmek için Mersin’in Büyükşehir Belediyesini, Başkanını suçlayamazsınız, oradaki devlet memurlarını, bürokratları töhmet altında bırakamazsınız, “köşebaşı tutma” gibi bir söylemle bir siyasi partiye ve bizim partimize böyle bir iftirada bulunamazsınız. Hele hele büyükşehir belediyesini almak için oy isteyeceksiniz, vatandaş sandığa gidecek. Sayın Grup Başkanım, nasıl kanırta kanırta alınacakmış, siz bundan ne anladınız? Sayın Bostancı, bir kadın milletvekili, mevkidaşımız, kanırta kanırta belediye başkanlığı almanın anını içiyor burada, herhâlde bu konuya sizin bir açıklama getirmeniz lazım.

Teşekkür ediyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Bostancı...

47.- *Ankara Milletvekili Mehmet Naci Bostancı'nın, Mersin Milletvekili Ridvan Turan'ın sataşma nedeniyle yaptığı konuşmasındaki ve Manisa Milletvekili Özgür Özel'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması*

MEHMET NACİ BOSTANCI (Ankara) – Sayın Başkanım, teşekkürler.

Öncelikle “Siz saraydan emir alıyorsunuz, biz halkı temsil ediyoruz.” tarzındaki bir ifade biçimini uygun bulmadığımı söylemek istiyorum.

SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (İzmir) – Geçen hafta doğrulandı.

MEHMET NACİ BOSTANCI (Ankara) – Çünkü “saray, saray” diyorsunuz, orada oturan insan gökten zembille inmedi.

RIDVAN TURAN (Mersin) – Sayın Bostancı, ben bunu söylemedim.

MEHMET NACİ BOSTANCI (Ankara) – Kendisi gidip oraya oturmadı. Nasıl siz oy alıyorsanız, nasıl buradaki insanlar oy alarak burada meşru bir şekilde temsil ediliyorlarsa Cumhurbaşkanı da halktan oy alarak geldi. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (İzmir) – Meclisten bahsediyoruz.

RIDVAN TURAN (Mersin) – Ben bunu söylemedim Sayın Bostancı.

MEHMET NACİ BOSTANCI (Ankara) – Bakan, eğer halkın oyuna saygı duyuyorsak halktan oy alan herkese saygı duyacağız. Öyle birtakım alegorik anlatımlarla, birtakım sloganlarla böyle değerlendirilmez. Sonuçta bize laf söylüyorsunuz ama emin olun, demokrasiye ve halkın rızasına karşı saygısızlık olarak anlaşılır, bundan herkesin kaçınması gerekir.

İkincisi, şuna memnun olurum; bütün şehirlerde, bütün partilerin milletvekilleri dolaşsın, halka gitsin; halk sonuçta bu partinin milletvekillerine, bütün partilerin milletvekillerine...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

MEHMET NACİ BOSTANCI (Ankara) – ...dertlerini anlatacak ve bunun üzerinden bir toplumsal rıza teşekkül edecek, o da sandıkta kendisini ortaya koyacak. Bunda herhangi bir nakisa yok. Siz de dolaşacaksınız, AK PARTİ de dolaşacak, CHP de MHP de İYİ Parti de herkes dolaşacak ve halkın rızasına talip olacak.

Diğer taraftan, biz AK PARTİ kurulduğundan beri millet iradesini en üst değer olarak gördük. Her kim, hangi partiden olursa olsun, halkın reyiyile ve rızasıyla bir yere geldiye başımızın üstünde yeri vardır. Mersin’deki seçime de böyle bakarız. Bundan sonraki seçimler için de rekabetçi bir şekilde sahada olmak isteriz. Sayın milletvekilimizin ifade ettiği de bu husustur.

Teşekkür ediyorum. Sağ olun.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) - Sayın Başkanım, bir cümle...

BAŞKAN – Sayın Özel...

48.- Manisa Milletvekili Özgür Özel’in, Ankara Milletvekili Mehmet Naci Bostancı’nın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Bostancı, üslubuyla, diksiyonuyla, kelime haznesiyle, dağarcığıyla örnek siyasetçilerden birisi ve zaman zaman da hemen Türk Dil Kurumuna, bazen bakarsınız Kant’a, Habermas’a falan gider gelir, biz de istifa ederiz.

Ben Türk Dil Kurumuna gittim, “kanırta kanırta” “zorla ve zorlayarak” demek. Bunun neresi rıza üretmek? Habermas’a göre rıza üretmekle ilgili sizin öğütlerinizi dinlerken bir milletvekilinin bizim yönetimimizdeki belediyeyi bir dahaki seçimde zorla, zorlayarak, zorbalıkla alacağını söylemesine nasıl ses çıkarmıyoruz?

Türk Dil Kurumuna ben de sizin gibi başvurdum.

Sayın Başkanım, teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Beştaş...

49.- Siirt Milletvekili Meral Daniş Beştaş’ın, Ankara Milletvekili Mehmet Naci Bostancı’nın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Doğrusu Sayın Bostancı’nın millet iradesine yönelik sözlerinin altına imza atmamak mümkün değil. Halkın rızasını alanların tabii ki baş üstünde yeri olmalı, olması gereken bu ve bütün partiler için de bu geçerli olmalı, demokrasinin olmazsa olmaz kurallarından bir tanesidir. Ama yaşadığımız ülkede ve partimize yönelik saldırılar dikkate alınınca halkın rızasını alan bir partinin vekillerinin, belediye başkanlarının derdest edilip tutuklanmasının bu sözlerin aksi olduğunu herhâlde tartışmaya gerek yok. Daha geçen hafta bu Parlamentoda bir vekilimizin sadece bir “tweet”i “retweet” etmesi sebebiyle vekilliği düşürüldü ve şu anda Sincan Cezaevinde tutuluyor ve üstelik Anayasa’ya aykırı...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım efendim.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) - ...üstelik Anayasa 14 gerekçesi ileri sürülüyor, Anayasa 14 kapsamında bile değil. Ve bu milletvekilimiz halkın gözü önünde işkence gördü. Ve dün Ankara Valiliği açıklama yapıp “O görüntüler doğrul değil.” diyor. Ya, bizim aklımızla her gün alay ediliyor. Ömer Faruk Gergerlioğlu kalp krizi geçirdiği hâlde beş saat Sincan’da bekletildi ve gece on iki buçukta Ankara Şehir Hastanesine getirildi. Şu anda onlarca belediye başkanımız hâlâ rehlin olarak tutuluyor. Diyarbakır Büyükşehir Belediyesi eş başkanı Selçuk Mızraklı bir doktor olarak, binlerce insanı tedavi eden bir insan olarak hâlâ cezaevinde, sadece örnek olarak veriyorum.

Özcesi şunu diyorum: Tabii ki Cumhurbaşkanı halk oyuyla seçildi ama Cumhurbaşkanına saygı gösterilmesini istemeniz ne kadar haksa biz de onun görev sınırlarını eleştiririz...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) - ...görev sınırlarının dışına çıkmamasını isteriz ve Anayasa’ya bağlı kalmasını isteriz ama sizden de ve bu Parlamentodaki bütün partilerden de aynı halk iradesiyle burada oturduğumuzu ve buna saygı duyulmasını bekleriz. Bir partinin liderinin gece gündüz, başka hiçbir iş yapmadan “HDP kapatılsın, Anayasa Mahkemesi kapatılsın, şurası da kapatılsın, burası da kapatılsın.” diye çağrı yaptığı bir Parlamentoda halk iradesini tartışmak gerçekten çok güç.

Bu konuda söyleyecek milyonlarca şey var ama bunu Sayın Bostancı’nın pozitif diline atfen ben de olması gerekenleri teyit etmek açısından söyledim.

Teşekkür ediyorum.

IX.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)

1.- Kırıkkale Milletvekili Ramazan Can ve 64 Milletvekilinin Güvenlik Soruşturması ve Arşiv Araştırması Kanunu Teklifi (2/2972) ve İçişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 220) (Devam)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, 14’üncü madde üzerinde 3 önerge vardır, önergeleri aykırılık sırasına göre okutup işleme alacağım.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 220 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin 14’üncü maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Necati Tıgılı

Ayhan Barut

Yaşar Tüzün

Giresun

Adana

Bilecik

Nihat Yeşil

Faruk Sariaslan

Ensar Aytekin

Ankara

Nevşehir

Balıkesir

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

İÇİŞLERİ KOMİSYONU BAŞKAN VEKİLİ SERMET ATAY (Gaziantep) - Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN - Önerge üzerinde söz isteyen Adana Milletvekili Sayın Ayhan Barut.

Buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

AYHAN BARUT (Adana) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Güvenlik Soruşturması ve Arşiv Araştırması Kanunu Teklifi geçen hafta bu Mecliste halkın oylarıyla seçilmiş milletvekilleri reddedilmişti ama tek adam rejiminin dayatmasıyla halk iradesi gasbedilerek yeniden gündeme getirildi. Biz bu dayatmayı bir kez daha kınıyoruz. Bu teklif bütünüyle yanlıştır. Bu nedenle biz, bu teklifin, Anayasa'ya açıkça aykırılık taşıması ve Anayasa Mahkemesinin konuyla ilgili verdiği iptal kararlarının gerekçelerinin dikkate alınmaması nedeniyle kabul edilmemesini istiyoruz

Güvenlik soruşturması ve arşiv araştırması sadece Anayasa'nın belirli maddelerine aykırı değil; demokratik hukuk devletinin temellerini oluşturan ana eksen niteliğindeki maddelerine, hatta Anayasa bütününe ve Türkiye Cumhuriyeti'nin anayasal düzenine de aykırıdır. Türkiye Cumhuriyeti AKP'nin istediği gibi yönettiği veya yöneteceği bir parti devleti ya da hanedanlık değildir. Türkiye Cumhuriyeti yurttaşları, kanun önünde eşit şekilde kamu hizmetine girme hakkına sahiptir, kamu görevlerine alınmada da görevin gerekli kıldığı özellikler yerine siyasal ve inanca dayalı aidiyet öne çıkarılarak yapılan böyle bir düzenleme kabul edilemez. Bilinmelidir ki, Anayasa'mıza, laik, demokratik, hukuk devletimize sahip çıkmayı da sürdüreceğiz.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; iktidar hak ve özgürlüklerle uğraşacağına yangın yerine dönen ekonomideki sorunlara çözüm bulmalıdır. Bakın, yeni açıklandı. İktidarın pembe boyacısı olan TÜİK'in verilerine göre mart ayında tüketici fiyat endeksi bir önceki aya göre yüzde 1,08 artarak yıllık bazda yüzde 16,19'a çıktı. Esnaf ve Sanatkarlar Sicil Gazetesi'nin verilerine göre yaklaşık 100 bin esnaf iflas edip kepenk kapattı. Gübreden mazota, tohumdan ilaca her şeye fahiş oranda zam geldi. Mağdur çiftçilerimizin ise sesini duyan yok. Her 3 gencimizden 1'i işsiz. Sağlıktan tarıma, mimar ve mühendislerden öğretmenlere dek her alanda gençlerimiz atama bekliyor. Milyonlarca işsiz, aş ve iş umuduyla hayal kuruyor. 7 milyon 900 bin emeklimiz asgari ücretin altında aylık alıyor. Esnafından çiftçisine, emeklisinden işçisine tüm halkımızı sürekli yoksullaştırıp açlık ve sefaletle mahkûm ediyorlar. Ekonomik kriz ocakları söndürüyor, yürekleri ateş düşürüyor. İktidarı bu yangını söndürmeye davet ediyoruz.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; "Sadece ben bilirim." anlayışıyla iktidar çözüm önerilerini dikkate almıyor, kamuoyundaki yükselen sesi duymuyor. Meclise şimdi, bu günlerde Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun İle Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi sunuldu. Çiftçi borçları ve kurumlar vergisi dahil 9 ayrı kanun hakkında değişiklik isteminin yer aldığı torba yasa teklifi kabul edilemez. Bu kanun teklifinde görüşülecek tarımla ilgili bölüm Tarım Komisyonunda görüşülmeliydi. Borç batağındaki 365 bin civarında çiftçimiz 2020 yılında Tarım Kredi Kooperatiflerinden 8 milyar 260 milyon lira kullandı. Bunların ne kadarının haciz ve icra kapsamına girdiği de sır gibi saklanıyor, geçmiş dönemleri de bilmiyoruz. Çiftçi böyle bir borç batağına saplanmışken tarıma ve üreticiye destek verilmiyor, ocakları sönen çiftçimize çare bulunmuyor. Tarım Kredi Kooperatiflerine borcu bulunan çiftçilerimize getirilen bu yasa gayet allanmış pullanmış ve özellikle de sunumu yapılmış ama iş sonuca geldiğinde çok bilinmeyenli bir denklem gibi çiftçinin önüne dayatılmıştır. Bu kanun teklifinde 31 Aralık 2020 tarihinden itibaren takibe alınmış çiftçilerin borçlarına yapılandırma geliyor. Ancak bu yapılandırma değil, çiftçinin işini daha zora sokan bir kanun teklifidir çünkü o güne kadar borcu yüzde 11'den 18'e çıkarılıyor, 1 Ocak 2021 tarihinden kanunun çıktığı tarihe kadar olan bölümde de yüzde 5 olan faiz yüzde 12'ye çıkarılıyor. Yüzde 12'ye çıkarılan bu faiz için çiftçiden tahsil yoluna gidiliyor, geriye kalan borçlar anapara ve faiziyle birlikte yüzde 18'den hesaplanıyor. Ayrıca, çiftçiden yüzde 30 peşinat isteniyor; taksit sayısı geçmiş yapılandırmalarda beş taksitken üç taksite düşürülüyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz Sayın Barut.

AYHAN BARUT (Devamla) - Şimdi buradan soruyorum: Çiftçinin parası olsaydı yüzde 30 peşin taksiti nasıl yatıracaktı?

Buradan tekrar şunu söylemek istiyorum: Çiftçi çok zor durumda. Çiftçinin, köyünde, kahvesinde içecek çay parası yok cebinde, köyünden şehrine incek dolmuş parası yokken bu ağır faiz yükünü kaldırma şansı yoktur. Getirilen bu düzenleme çiftçinin mağduriyetini önlemekten uzaktır. 8 milyar 260 milyon TL borcun yaklaşık 1 milyar TL'sini yapılandıracağız, ona da bir sürü zorluklar getiriyorsunuz. Oysa ki 173 tane yandaş firmanın 35 milyar TL'lik borcunu avantajlı bir şekilde yapılandırdınız. Ayrıca, çiftçinin borcu sadece 8 milyar 260 milyon değildir; kamu ve özel bankalara borcu 134 milyar, Tarım Kredilere 8,3 milyar, özel sektöre de 38 milyar olmak üzere 180 milyar TL'lik borcun içerisinde sadece 1 milyar borcu yapılandırıyorsunuz. Önerimiz: “Faizleri silin, anaparayı beş yıl eşit taksitlere bölün.”

Hepinize sevgi ve saygılar sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görülmekte olan Güvenlik Soruşturması ve Arşiv Araştırması Kanunu Teklifi'nin 14'üncü maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

“MADDE 14- (1) Mevzuatta 26/10/1994 tarihli ve 4045 sayılı Güvenlik Soruşturması, Bazı Nedenlerle Görevlerine Son Verilen Kamu Personeli ile Kamu Görevine Alınmayanların Haklarının Geri Verilmesine ve 1402 Numaralı Sıkıyönetim Kanununda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanuna yapılan atıflar bu Kanuna yapılmış sayılır.”

Dursun Müsavat Dervişoğlu

Muhammet Naci Cinisli

Mehmet Metanet Çulhaoğlu

İzmir

Erzurum

Adana

Yasin Öztürk

Feridun Bahşi

Hayrettin Nuhoglu

Denizli

Antalya

İstanbul

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

İÇİŞLERİ KOMİSYONU BAŞKAN VEKİLİ SERMET ATAY (Gaziantep) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen, Antalya Milletvekili Sayın Feridun Bahşi.

Buyurun Sayın Bahşi. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

FERİDUN BAHŞİ (Antalya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 220 sıra sayılı Yasa Teklifi'nin 14'üncü maddesi üzerine söz aldım, hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Türk'ün son başbuğu Alparslan Türkeş'i ölümünün 24'üncü yılında rahmet ve minnetle anıyorum, ruhu şad olsun. Yine, şehit pilot yüzbaşımızı rahmetle anıyorum, onun da ruhu şad olsun.

Değerli milletvekilleri, bundan böyle her konuşmama Çin'in Uygur Türklerine uyguladığı soykırımı ve ülkem Türkiye iktidarının buna sessiz kalmasını protesto ederek başlayacağım. Güzel ülkem Türkiye'de her defasında bu kadar da olmaz dediğimiz ama tekrar tekrar yaşadığımız olaylarla karşı karşıyayız. Önceki hafta, Türkiye'yi ziyarete gelen Çin Dışişleri Bakanına yönelik protesto çağrısı yapan Doğu Türkistan

Millî Meclis Başkanı Seyit Tümtürk uydurma bir Covid-19 riskli kişi bildirimiyile evine hapsedildi ve Sayın Erdoğan'ın “çak bir beşlik” yaptığı Çin Dışişleri Bakanı protestosu engellendi. Ne büyük zafer, ne büyük başarı(!) Gülelim mi ağlayalım mı bilemedim ama şunu iyi biliyorum ki Doğu Türkistan'da milyonlarca Uygur Türkü soykırımı uğratılırken Çin Dışişleri Bakanıyla verilen bu “çak bir beşlik” pozu tarihe kara bir leke olarak geçti ve Doğu Türkistan'daki soykırımı dile getirmeyen iktidar da Türk milletinin hafızasına kazandı.

Daha bunlar unutulmadan dün başka bir skandal yaşandı. Çin Ankara Büyükelçiliği, Doğu Türkistan zulmünü dile getiren Genel Başkanımız Sayın Meral Akşener ve Ankara Büyükşehir Belediye Başkanı Sayın Mansur Yavaş'a her türlü diplomatik nezaketi yok sayarak ayar verme hadsizliğini gösterdi ve tehdit etmeye kalktı. Anlaşılan Kızıl Çin, Türk'ü, Türk tarihini, Çin Seddi'ni neden inşa ettiğini unutmuş. Sayın Genel Başkanımızın da dediği gibi, biz bu meseleyi sadece soydaşlarımız olduğu için değil, aynı zamanda bir insanlık dramı olduğu için önemsiyoruz; herkes haddini bilecek, haddini aşmayacak. Bu mücadele sürecek, hem de o pis elinizi Uygur Türkünün sinesinden çekene kadar sürecek. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

Değerli milletvekilleri, Güvenlik Soruşturması ve Arşiv Araştırması Kanunu Teklifi büyük bir devlet teşkilatına sahip olan Türkiye'de çok geniş bir kesimi etkileyecektir. Bu kanun ortaya çıkaracağı “sakıncalı” kategorisiyle en temel vatandaşlık haklarından olan kamu hizmetine girme hakkının özünü ortadan kaldıracaktır. Bildiğiniz gibi, kamu kurum ve kuruluşlarına üst düzey yönetici atamaları dâhil memur ya da işçi olarak göreve başlamadan önce mutlaka arşiv araştırması yapılacaktır.

Tabii ki devlet hizmetinde görev alacak kişinin adli sicilinin ve kamu hizmeti için engel teşkil eden bir durumunun olmaması gerekir. Ancak güvenlik soruşturması yapılırken hakka ve hukuka dikkat edilmesi gerekir.

Şimdi burada yapılmak istenen yasayla, kamu hizmetine girecek herkes için yapılması öngörülen arşiv araştırması Devlet Memurları Kanunu'nda yer alan şartların da ötesine geçmektedir. Vatandaşların kesinleşen ve kesinleşmemiş soruşturma ve kovuşturmalarının dayandığı olguların erteleme veya hükmün açıklanmasının geri bırakılması kararlarının kamu hizmetine girişte sonuç doğuracağı hükme bağlanmaktadır. Bu olguların nasıl bir değerlendirmeye tabi tutulacağına ilişkin ise hiçbir güvence bulunmamaktadır. Güvenlik soruşturmasının yapılacağı kişiler bakımından araştırmaya konu olacak olguların yorumdan uzak olması mümkün değildir. Mahal araştırmasında kişinin eşi ve birinci derece yakınları ile görevin gereklilikleri bağının nasıl kurulacağı belirsizdir. Değerlendirme komisyonunun bu olgularla ne yapacağına ilişkin hiçbir hüküm, güvence, belirlilik bulunmamakta, Kanun Teklifi tamamıyla keyfi bir uygulamanın yolunu açmaktadır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

FERİDUN BAŞŞİ (Devamla) – Kanun teklifi bu hâliyle kamu görevlilerinin seçiminde partilileşmeye kapı açacak bir yolu benimsemektedir. Kamu hizmetinin amacı kamu yararadır; kamu hizmeti görmek üzere görevlendirilecek kişilerin de kamu yararı ilkesi çerçevesinde bir değerlendirmeye tabi tutulması gerekir. Anayasa'nın 70'inci maddesinde getirilen kamu hizmetine girmede hizmetin gerekleri koşulu da buna yönelik olarak düzenlenmiştir. Dolayısıyla, kişinin kusuru ile kamu hizmetinin gerekleri arasında bir bağ kurmadan kamu hizmetine girme hakkına getirilecek bir kısıtlama Anayasa'ya aykırı olacaktır.

Gazi Meclisi ve yüce Türk milletini saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarımıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 220 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 14'üncü maddesinin teklif metninin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

“MADDE 14- (I) Mevzuatta 4045 sayılı kanuna yapılan atıflar bu kanuna yapılmış olarak sayılır.”

Mahmut Toğrul	Dirayet Dilan Taşdemir	Mehmet Ruştü Tiryaki
Gaziantep	Ağrı	Batman
Erol Katircioğlu	Semra Güzel	Murat Sarısaç
İstanbul	Diyarbakır	Van

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

İÇİŞLERİ KOMİSYONU BAŞKAN VEKİLİ SERMET ATAY (Gaziantep) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen Van Milletvekili Sayın Murat Sarısaç.

Buyurunuz Sayın Sarısaç. (HDP sıralarından alkışlar)

MURAT SARISAÇ (Van) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; sözlerimin başında bütün Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Şaşalı döneminde kendine yönelik eleştirilere her seferinde seçimi ve seçim sandığını gösteren AKP artık, halkın rızasını kaybetmeye başladığından beri seçim ve sandığı hiçbir şekilde dile getirmiyor.

Bir beka sorunu var, sürekli beka sorunundan bahsediliyor. Evet, kesinlikle bir beka sorunu var ama bu beka sorunu kesinlikle Türkiye'nin değil tamamen AKP'nin beka sorunudur çünkü artık, halkın rızasını kaybetmiş bir AKP söz konusu. Bunun için de sürekli halklara saldıran, seçme ve seçilme hakkına saldıran bir tarzla kendisini ve iktidarını ayakta tutmaya çalışıyor.

Evet, bu gelinen nokta şunu gösteriyor ki: Artık, deyim yerindeyse, neredeyse yolun sonuna gelindi. Bunun için sürekli Kürtlere, muhaliflere, kadınlara, gençlere bir şekilde saldırarak bunu engellemeye çalışsa da hiçbir şekilde başarılı olamadı. Bugün, artık, sokaklarda, meydanlarda, her yerde halkların sesi gün geçtikçe daha bir gür hâlde ortaya çıkıyor.

Yine, aynı şekilde, binlerce Kürt siyasetçi, yine, muhalif siyasetçi bu şekilde gözaltına alındı, tutuklandı ama ona rağmen yine, Cizre'den Nusaybin'e, Van'dan Amed'e, İzmir'den İstanbul'a çıkan Nevruz'un sesini hiçbir şekilde bastıramadı, hiçbir şekilde buna mani olunamadı. Bu yüzden de halkın rızasını kaybettiği için şimdi, AKP Hükûmeti bu tür düzenlemelerle halkı, toplumu fişleyip ondan sonra bunu kontrol etmeye çalışıyor.

Yine, aynı şekilde, kamusal alanın iktidarın keyfine göre ayarlanması amaçlanmaktadır. Bununla “total devlet” anlayışı yerleşik hâle getirilmeye çalışılarak rejim tahkim edilmeye çalışılmakta, 28 Şubatın sınırlarını dahi aşacak şekilde fişlemeler devreye koymak istenmektedir.

Öte yandan, hukuk ve insan hakları alanında son dönemlerdeki tartışmalardan biri olan bu düzenlemeyle karşı karşıya bulunduğumuz açıktır çünkü AKP iktidarının kendisi gibi düşünmeyen, iktidar ortaklarının hassasiyetini taşımayan ve hatta bu düşünce hassasiyetini desteklemeyenlerin kamu alanının

dışında bırakılması öngörülmektedir. Antidemokratik ve hukuk dışı bu talep; suçlu suçsuz, sabıkalı sabıkasız gibi modern hukukun temel unsurlarını yerinden etmekte, bunun yerinde AKP'li olan, olmayan kategorisini var etmektedir.

Sayın milletvekilleri, 15 Temmuz 2016'da bir darbe girişimi yaşandı. Hemen bir gün sonra bu çatı altında tüm siyasi parti grupları ortak bir bildiriyle “Kahrolsun darbeciler, yaşasın demokrasi.” dediler ama siyasi iktidar demokrasi ve hürriyeti tercih etmeyerek OHAL ilan etti ve “Allah'ın lütfü” diyerek OHAL'i Kürtlere ve muhaliflere karşı sınırsızca kullandı. Ülkenin bir bölümünde Kürtlerin yaşadığı kentlerde halkın iradesi kayyumlarla ortadan kaldırıldı, belediye meclisleri feshedildi, demokratik işleyiş bitirildi. İlk seçimde halkın sandıkta verdiği cevaba AKP iktidarı devletin kamu gücünü kullanarak siyasi bir darbeye karşılık verdi. Belediyeler bünyesinde faaliyet gösteren tiyatro grupları dağıtıldı. Tiyatro sanatçıların işlerine son verildi. Binlerce çalışan insan belediyelerden atıldı çünkü AKP'ye göre onlar makul yurttaş değildiler. Yine seçim bölgesi Van'da -bunu birkaç defa daha dile getirmiştik- 306 işçi bütün haklarını kazanmalarına rağmen, 3 defa mahkemeyi kazanmalarına rağmen işlerine alınmadılar hukuksuz bir şekilde. Bunların birçoğu bu süreç içerisinde ya geçim sıkıntısından dolayı intihar etti ya Bahçeşaray'da yaşanan çığda hayatını kaybetti ya da sosyal yaşamları altüst oldu. Bunun sebebi AKP'nin insan haklarını tanımayan, anayasal haklarını tanımayan ve onları açıklıkla terbiye etmeye çalışan politikalarından yani vicdansızlığından kaynaklanıyordu.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; AKP iktidarı rant dağıtmadan ayakta kalamayacağını ve toplumla arasında bağ kalmadığının farkında; bu yüzden nepotizmde ısrar eden siyaset tarzı ve düşmanlıktan beslenen bir iktidar anlayışıyla karşı karşıyayız. Geline aşamada bu köhnemiş iktidarın düşman yaratmadan siyaset üretmediği açıktır. Güvenlik Soruşturması ve Arşiv Araştırması Kanunu Teklifi'nin hazırlanmasının nedeni de budur çünkü birçok defa örneğine tanık olunduğu hâliyle kamu görevlerine girmek isteyen yurttaşlar önceden fişlenmek suretiyle yürütme erkinin kontrolündeki birimler yoluyla bertaraf edileceklerdir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz.

MURAT SARISAÇ (Devamla) – Hukukun ortadan kaldırıldığı, demokratik taleplerin zorla baskılandığı, ülkenin açık cezaevine çevrildiği, uyduruk gerekçelerle soruşturmaların açıldığı AKP rejimiyle böyle bir düzenlemenin ne olduğunu çok iyi biliyoruz. Elbette AKP de bunun farkında çünkü onlar 28 Şubatçıları çok iyi tanır. Ülkenin AKP iktidarında bir 28 Şubat dejavusu yaşamasının nedeni de budur. 28 Şubat bitmedi, sadece reenkarnasyona uğradı ama demokrasi ve adalet için mücadele edenler kazanacaktır.

Buradan AKP'ye son olarak söyleyeceğimiz: Evet, gitme aşamasındasınız, gideceğiniz için böyle despotik kanunlara, düzenlemelere başvuruyorsunuz ama sadece gitmek de yetmeyecek size çünkü biz halklar olarak sizi göndereceğiz bundan hiç şüpheleniz olmasın.

Genel Kurulu ve bütün halklarımızı saygıyla selamlıyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

14'üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 14'üncü madde kabul edilmiştir.

Sayın milletvekilleri, 15'inci madde üzerinde 1 önerge vardır, önergeyi okutup, işleme alacağım.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 220 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 15'inci maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

“Madde 15 – (1) Bu Kanun yayımı tarihi itibari ile yürürlüğe girer.”

Yaşar Tüzün	Nihat yeşil	Ensar Aytekin
Bilecik	Ankara	Balıkesir
Ayhan Barut	Necati Tıǧlı	Faruk Sarıaslan
Adana	Giresun	Nevşehir
	Mahmut Tanal	
	İstanbul	

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

İÇİŞLERİ KOMİSYONU BAŞKAN VEKİLİ SERMET ATAY (Gaziantep) – katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerindeki konuşmacı, İstanbul Milletvekili Sayın Mahmut Tanal.

Buyurunuz Sayın Tanal. (CHP sıralarından alkışlar)

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla hürmetle selamlıyorum.

Öncelikle Konya'da eğitim uçuşu yapan uçağın düşmesi sonucunda şehit olan yüzbaşı pilotumuza Allah'tan rahmet, ailesine sabır diliyorum, milletimizin başı sağ olsun.

Değerli arkadaşlar, bu kanun teklifi daha önce -takter edersiniz- Türkiye Büyük Millet Meclisinde, burada görüşüldü ancak oylama sonucunda reddedildi. İç Tüzük'ün 76'ncı maddesi uyarınca reddedilen bir kanun teklifinin ancak bir yıl sonra tekrar görüşülebileceği hüküm altına alındığı hâlde eylemlî İç Tüzük ihlali ve Anayasa ihlali nedeniyle tekrar görüşülmeye başlanmış durumda.

Mevcut olan bu kanun teklifi, evet, baktığımız zaman, özü itibarıyla bir fişlenme yasası. “Bu kanun teklifi neye aykırı?” diyeceksiniz, bir: Anayasa'mızın 13'üncü maddesindeki temel hak ve özgürlüklerin sınırlandırılmasıyla ilgili “ölçülülük” ve “orantılılık” ilkesine aykırılık teşkil etmekte. Aynı zamanda Anayasa'mızın 2'nci maddesindeki “hukuk devleti” ilkesine aykırılık teşkil etmekte. Aynı zamanda özel hayatın gizliliğinden tutun, Anayasa'da güvence altına alınan çalışma hakkına ve kamu hizmetine girme hakkını düzenleyen Anayasa'nın 70'inci maddelerine aykırı.

Şimdi, mevcut olan yasalarımızda, mesela, Türk Ceza Kanunu'yla ilgili, Polis Vazife ve Salâhiyet Kanunu'nun ek 16'ncı maddesinde der ki: “Arşiv kayıtları hükmün esas alınmasına hüküm teşkil etmez, esas alınmaz.” Niçin? “Bu bir bilgidir, bu bilgiler hükmün kurulmasına esas teşkil etmez.” diyor. Şimdi biz bir kişiyi mevcut olan bu arşiv kayıtlarından dolayı cezalandırmıyorsak, soruşturma açılmıyorsa, hayat boyunca bu kişinin kamu kurumlarında çalıştırılmasını engellemek hakikaten hem Anayasa'ya hem uluslararası sözleşmelere aykırı. Terör örgütlerine bulaşmış teröristlerin kamu kurumlarına girmesini hiç kimse burada istemez ve bugüne kadar olmuşsa da siyasi iktidarın yandaş ayıklaması, keyfî uygulamaları ve kayırmacılığı sonucu oluşmuştur. Yoksa 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu bu konuya herhangi bir yol vermiyor, herhangi bir izin de vermiyor. Ama eğer mevcut olan bu kanun teklifi kanunlaşp uygulanırsa bir: Terör örgütleriyle irtibatlı, iltisaklı bugün bakan olan hiç kimse bakan olamayacak Sayın Başkanım, olamayacak.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Mesela?

MAHMUT TANAL (Devamla) – Mesela, şu anda ben sana örnek vereyim: Tarım Bakanı olabilecek mi?

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Olamaz.

MAHMUT TANAL (Devamla) – Mesela, elçiler olabilecek mi? Mesela, FETÖ'nün okullarında okuyup -şu geçmişte bakandı- olabilecek mi? Olamayacak. Aynı şekilde terörle iltisaklı, irtibatlı... Bu uygulanırsa milletvekilleri milletvekili olabilecek mi? Mevcut olan valilerden olabilecek mi? Ya değerli arkadaşlarım, sizden istirham ediyorum, burada mevcut olan bu yasa neye hizmet edecek? Şunu dersiniz “Ya arkadaş, zaten biz parti devletini kurduk, partizanca davranacağız, arşiv kayıtlarını ona göre getireceğiz.” Peki, Sayın Doğan Kubat, bu arşiv kaydı kaç yıl olacak ya? Ömür boyunca... Siz lisedeyken hiçbiriniz bir eyleme katılmadınız mı? Sayın Başkanım, -ben gayet rahat- Antalya Aksu Öğretmen Okulunda okurken eylemler nedeniyle cezaevine düştüm. Cezaevine düştüğüm o dönemde eğer bu kanun olsaydı ben bu ülkede avukatlık yapamayacaktım ve ben aynı zamanda bugün huzurunuzda milletvekili de olamayacaktım.

Yani değerli arkadaşlar, devlet kin gütmmez, devlet husumet gütmmez. Devlet burada ne yapar? Yaptığı kanunun adaletli olması gerekir, orantılı olması gerekir.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Bankasında hesap açıyorsun, “Milletvekili maaşımı oraya...” diyen biri vardı, kim o?

MAHMUT TANAL (Devamla) – Anlamadım ne diyor Başkanım, ne diyor?

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Meclis Başkan Vekili olabilecek mi mesela?

MAHMUT TANAL (Devamla) – Yani mesela, bu kanun uygulansa siz Fenerbahçe Orduevi'nde, Ergenekon, Balyoz'da... Burada, efendim, terör örgütü... (CHP sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar; AK PARTİ sıralarından gürültüler) Olamayacağınız yani açıkçası bu, yani onun için sizden istirham ediyorum. Yani burada kanunu yaparken devlet, hiçbir zaman husumet gütmmez.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Fenerbahçe Orduevi'nde açıklamayı ben yaptım ben, darbecilere karşı, hadi bakalım...

MAHMUT TANAL (Devamla) – Şimdi burada Grup Başkan Vekili -söylemeyecektim söyleyeceğim- biraz önce orada ayakkabını çıkarmıştın, ayakkabısız oturuyordun ya, ayıp değil mi, yakışır mı sana? Grup Başkan Vekilisin ya! (CHP sıralarından alkışlar)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Banka hesabını ben mi açtım? Ben mi açtım banka hesabını? FETÖ'nün gazetesinin önüne yatan sen değil misin?

MAHMUT TANAL (Devamla) – Meclisin içinde ayakkabısını çıkarmış, ayakkabı yok. Bir daha ikaz edin, milletvekilleri burada otururken ayakkabılarını çıkarmasınlar. Doğan Kubat Bey sizi uyardı, utanmıyor musunuz ya, burası Meclis.

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Süre tanıyın Başkanım. Süre istiyor arkadaş.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – O panzerin önüne yatan sen değil misin? Gazetenin önüne yatan sen değil misin? Bak nasıl kaçıyor gördün mü öyle deyince, bak cevap bile veremiyor.

MAHMUT TANAL (Devamla) – Yani hakikaten uyarım, ayakkabısını çıkarıyor.

Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

15’inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 15’inci madde kabul edilmiştir.

Sayın milletvekilleri 16’ncı madde üzerinde 1 önerge vardır. Önergeyi okutup işleme alacağım:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 220 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin 16’ncı maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

“Madde 16- (1) Bu Kanun hükümleri Cumhurbaşkanlığı tarafından yürütülür.”

Yaşar Tüzün

Ayhan Barut

Necati Tıǧlı

Bilecik

Adana

Giresun

Nihat Yeşil

Faruk Sariaslan

İbrahim Özden Kaboǧlu

Ankara

Nevşehir

İstanbul

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

İÇİŞLERİ KOMİSYONU BAŞKAN VEKİLİ SERMET ATAY (Gaziantep) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde konuşmacı İstanbul Milletvekili Sayın İbrahim Özden Kaboǧlu.

Buyurunuz Sayın Hocam. (CHP ve HDP sıralarından alkışlar)

İBRAHİM ÖZDEN KABOǧLU (İstanbul) – Sayın Başkan, Divan, değerli milletvekilleri; sonuna geldik ama ilk konuşmamdan bu yana radikal bir değişiklik oldu, bu da aslında usule ilişkin “procederen” ilerletmek demektir, ileriye götürmek demektir fakat burada 31 Mart günü alınan karar, çoğunluk kararı yirmi dört saat sonra Başkanlık Divanının 11 üyesinin oyuyla iptal edildi, dolayısıyla bu yasa da Anayasa Mahkemesi tarafından tümüyle iptal edilmelidir, edilecektir. Ancak o zamana kadar şunu belirtmek gerekir ki: Bu yasada esasen Anayasa 70 çok konuşuldu, Anayasa’nın diğer maddeleri çok konuşuldu ama -şu hususlar- takipsizlik, beraat, hükmün açıklanmasının geri bırakılması, tahdit, kolluk tarafından aranma, istihbarat notları, yabancılarla ilişki gibi ölçütlerin bir kişiyi kamu görevinden nasıl alıkoyacağı konusunda herhangi bir objektif kanaatimiz yoktur, gerekçe yoktur. Şimdi, bu işin özü burada ve -zannediyorum- bu kavramlar hiç kimse tarafından kabul edilebilecek kavramlar değildir. Bir kişi üniversiteyi bitiriyor, birincilikle bitiriyor, başarıyla bitiriyor, sınavları kazanıyor fakat kolluk tarafından atandığı için kamu görevine alınmıyor. Takipsizlikle sonuçlanmış bir soruşturma geçirdiği için kamu görevine alınmıyor. Beraat kararı verilen bir kovuşturmanın veya kişi hakkında verilen HAGB kararına ilişkin bilgilerin burada nasıl bir gerekçe oluşturacağı belli değildir. Beraat etmiş kişilerin kanun hükmünde kararname ek listelerinde adı yer aldı diye yıllardır kamu görevine dönemedikleri biliniyor. Şimdi, bu hususlar açıkken ve esasen yargı tarafından verilmesi gereken kararlar iken değerlendirme komisyonuna sunuluyor bunlar ve değerlendirme komisyonu, bir tür yargı üstü bir görev üstlenen kurul olarak esasen masumiyet karinesini ihlal ederek yargısız infaz uygulayarak -biraz önce saydığım hususları dikkate almak suretiyle- ilgilinin kamu görevine girmemesi yönünde karar verebilecektir. Burada en önemli konu: Kolluk kuvvetleri ve istihbarat ünitelerindeki bilgiler, esasen Danıştay ve idare mahkemeleri tarafından açıkça işleme kabul ediliyor. Biz uluslararası alanda, yabancı üniversitelere öğrencilerimiz gitsin diye Erasmus programlarını geliştirirken yabancılarla ilişki kriterini buraya nasıl koyarız? Öğrenci gidecek, başka üniversitelerde

faaliyetlerde bulunacak ve siz belirsiz bir kavramla o öğrencinin üniversiteyi bitirdikten sonra kamu görevine gitmesini engelleyebileceksiniz. Ama buradaki en önemli konu esasen gerekçedeki 15 Temmuz savunması çünkü bilindiği gibi 15 Temmuzda Türkiye, güvenlik soruşturması olmadığı için değil, güvenlik soruşturması amacından saptırılarak uygulandığı için geldi. (CHP sıralarından alkışlar) Hiçbir şekilde 81 emniyet müdürünün 74'ü tesadüfen oraya gelmiş olamaz. 12 bin hâkim savcının 4 bini -üçte 1'i- hiçbir biçimde tesadüfen gelemez. Bunun nedeni güvenlik soruşturması yoluyla liyakatlılar, Anayasa madde 70'in öngördüğü koşulları taşıyanlar elendiği için, tasfiye edildiği için, cemaat ve diğer dinsel örgütlerle iltisaklı olanlar özellikle getirildiği için...

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Masonik de var mı hocam?

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (Devamla) – Böyle, 15 Temmuzda neden olunan bir süreç...

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Masonik yapıdan...

OYA ERSOY (İstanbul) – Ayıp, ayıp.

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (Devamla) – Onu size sormak lazım çünkü son yirmi yıldır atadıklarınızı hapisshaneye gönderdiniz dolayısıyla ben buna yanıt veremem ki sevgili Güler. (CHP ve HDP sıralarından alkışlar)

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Merak ettim Hocam.

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (Devamla) – Şimdi, burada hukuk dışı işlemi yapmak kolaydır tıpkı kanun hükmünde kararname, ek listelerle yaptığınız gibi. Fakat hukuk dışı işlemleri düzeltmek çok zordur, mümkün değildir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (Devamla) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

1 kişiyi öldürdüğünüz zaman yirmi dört ve otuz altı yıl hapis cezasını gerekli kılıyor ama bir aday, kamu görevine aday, istihbari bilgi var diye görevinden alındığı zaman ömür boyu yasak getiriliyor; hiçbir biçimde sadece anayasayla değil, hukukla bunun ilgisi yoktur.

Sonuç olarak hukuk devleti, liyakat, uzmanlık, etkin kamu yönetimi, saydamlık, devlet yönetiminde çözülme gibi kavramlar burada dikkate alınması gereken hususlardır. Değınilegelen sakıncaları kamu yönetimi ve kamu yararı bakımından Anayasa'ya aykırılıkla bezeli olan bu teklif esasen şunu karıştırıyor: Anayasa'ya sadakat ile yöneticiye sadakat birbirinden ayrı kavramlardır. Bu itibarla güvenlik soruşturması ve arşiv araştırması Anayasa madde 153'e sona da aykırıdır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayınız.

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (Devamla) – Anayasa andımız gereği bu yasaya, namusumuz ve şerefimiz üzerine ant içtiğimize göre, insan hakları deyimiyle haysiyetimizi korumak için “hayır” demek durumundayız.

Teşekkür ederim, saygılar. (CHP ve HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

16'ncı maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 16'ncı madde kabul edilmiştir.

İkinci bölümde yer alan maddelerin oylamaları tamamlanmıştır.

Şimdi, teklifin tümünü oylamadan önce İç Tüzük'ün 86'nı maddesi gereğince oyunun rengini belli etmek üzere lehte ve aleyhte birer milletvekilimize söz vereceğim.

Lehte söz isteyen Afyonkarahisar Milletvekili Sayın Ali Özkaya.

Buyurunuz Sayın Özkaya. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Sayın Başkan, saygıdeğer milletvekilleri; yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.

İç Tüzük'ün 86'nı maddesi gereğince kanunun lehinde söz almış bulunuyorum. Bu kanun -yaklaşık bir yıldan önce- geçen yıl bütçeden hemen önce getirilmiş ve Genel Kurulda -malum- geri çekmiştik. Bir buçuk yıldır çalışılan, gerçekten çok gayret sarf edilen, çok emek verilen -büyük kısmında bizlerin de olduğu, gayret sarf ettiğimiz- bir kanun. Bu kanun, ilk defa 1402 sayılı Kanun'un kısmen değiştirilmesiyle ilgili 1994 yılında 4045 sayılı Kanun olarak getirilmiş. 15 Temmuz yaşadığımız o sıkıntılardan sonra da kanun hükmünde kararnameyle Devlet Memurları Kanunu'nun 48'inci maddesine, 125'inci maddesine güvenlik soruşturması ve arşiv araştırmasının yapılacağı, terör örgütleriyle irtibat ve iltisakı olanların da ihraç edileceğine dair hükümler getirildi. Yine 4045'in 1'inci maddesinin ikinci fıkrasına da 231'inci madde yani "hükümün açıklanmasının geri bırakılması" "kovuşturmaya yer olmadığına..." gibi kararlara savcılığın, Emniyetin erişimi imkânı getirilmişti. Anayasa Mahkemesi 2 iptal kararı verdi; bir, 48'inci maddedeki güvenlik soruşturması ve arşiv araştırmasıyla ilgili iptal kararı verdi. İki, 4045'in ikinci fıkrası yani bu erişimle ilgili. Bir de hak ihlali kararı verdi 18 yaşından önce yüz kırtarıcı bir suç işleyen memurun kamu görevine alınıp alınmamasıyla ilgili.

Bu iptal kararlarında Anayasa Mahkemesi çok önemli bir ilke koydu arkadaşlar, dedi ki: "Anayasa'nın 129'uncu maddesinin birinci fıkrasında memurlar ve kamu görevlilerinin Anayasa ve kanunlara sadık kalarak faaliyette bulunma yükümlülükleri düzenlenmiştir. Bu husus gözetilerek kamu görevinde çalıştırılacak kişiler bakımından güvenlik soruşturması ve arşiv araştırması yapılması yönünde düzenlemeler getirilmesi kanun koyucunun takdir ve yetkisindedir." Anayasa Mahkemesinin açık hükmü.

MEHMET RUŞTU TIRYAKİ (Batman) – Yüz kararı, yüz kararı! Anayasa Mahkemesi tarih için yüz kararı. Günü gelecek, herkes hatırlayacak bu kararı.

ALİ ÖZKAYA (Devamla) – İki: Anayasa Mahkemesi açık ve net bir şekilde kanun koyucunun... Niçin iptal etti? Dedi ki bir sonraki fıkrada, on altıncı fıkrada bunları belirliyor "Kuralda güvenlik soruşturması ve arşiv araştırması yapmakla görevli olanların bu kapsamda kişisel veri niteliğindeki bilgilere ulaşması öngörülmüşken Kanun'da bu bilgilerin ne şekilde kullanılacağı, hangi mercilerin soruşturma ve araştırma yapacağı, bu bilgilerin ne suretle ve ne kadar süre saklanacağı, ilgililerin söz konusu bilgilere itiraz edip etmeyeceği belirli değil." Şimdi biz ne yapıyoruz? Anayasa Mahkemesinin belirlediği tüm kurallara uyuyoruz. Diyoruz ki "Arşiv araştırması bir kod kanundur." Nedir diye tanımlıyoruz. Güvenlik soruşturması nedir diye tanımlıyoruz.

SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (İzmir) – Fişlemektir, fişlemek; halkını düşman görüp fişlemektir.

ALİ ÖZKAYA (Devamla) – "Güvenlik soruşturması ve arşiv araştırması kimlere yapılacak?" diyoruz.

TÜRABİ KAYAN (Kırklareli) – Bu arşiv bilgilerini kimlere vereceksiniz? Kimin için topluyorsunuz?

ALİ ÖZKAYA (Devamla) – Devletin A sınıfı kadrolarında yani istihbarat görevlileri, hâkimler, savcılar, Millî Savunma Bakanlığının silahlı görev yapan kuvvetleri, infaz koruma memurları, stratejik olarak önemli yerdeki kişilere güvenlik soruşturması ve arşiv araştırması yapacağız; diğer memurlara ise yalnızca arşiv araştırması. Arşiv araştırması devletin mevcut kayıtlarındaki belgelerle sınırlıdır. Yine, 18 yaşından küçük olanlarla ilgili Adli Sicil Kanunu’nuzun 10’uncu maddesinin son fıkrasında, ancak küçük çocuklar, çocuklar için savcılıklar ve mahkemeler kesinleşmiş karar isteyebilir yani küçükler için hiçbir şekilde güvenlik soruşturması diye arşiv araştırması diye bu belgeler istenemez. Kesinleşmiş olan bir mahkeme kararı istenmediği için devam edenler istenemez.

Efendim, neden soruşturma belgelerine ulaşılabilir? Bakınız arkadaşlar, Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığının yurdundaki bir öğretmeni atıyorsunuz, KPSS’den 95 puan almış, girmiş, başlamış, güvenlik soruşturması adli sicil belgesinde hiçbir sorun yok. Fakat diyelim ki Ağır Ceza Mahkemesinde cinsel istismarla ilgili yargılanıyor.

Şimdi, siz diyebilirsiniz ki “Efendim kesinleşmemiştir, suç yoktur, sanık mahkûm olmamıştır, şüpheden sanık yararlanır.” Ancak biz, bu kişiyle ilgili... Bu memuriyete atayıp atamayacağı hususunu işte, idare takdir edecek. “Atamalı mıyım, atamamalı mıyım?” diye 5 kişilik o belirlenen komisyon değerlendirecek ve atamaya yetkili makama sunacak.

Dünyanın tüm ülkelerini hemen hemen inceledik, tüm ülkelerde benzer kanunlar var. Devletler, kamu görevini, kamu hizmetini nitelikli personelleri aracılığıyla yapabilir. Kamu görevine girmek Anayasa’nın 70’inci maddesi gereğince her Türk vatandaşının hakkıdır, bunda hiç tereddüt yok. Ancak kişilerin suç işlemesi, liyakati, ehliyeti, problemleri bunları elbette ki devlet görecek.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

ALİ ÖZKAYA (Devamla) – Tüm siyasetnamelere ve tarihimiz boyunca yazılmış eserlere baktığımızda hepsinin vurguladığı en temel birkaç kavram var; adalet, ehliyet, liyakat, nizam, ahlak. Bunları kurduğumuz müddetçe devletin büyümesi geliyor. İşte, bu kanun, buna hizmet eden bir kanun. Bu kanun, bunu geliştiren bir kanun.

SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (İzmir) – Adaletsiz, vicdansız bir kanun!

ALİ ÖZKAYA (Devamla) – Niye bundan çok rahatsız oluyorlar, niye? Efendim, terör örgütü PKK’nın mensupları veyahut da FETÖ’nün mensupları neden soruşturulacakmış, neden onların arşiv araştırması istenecekmiş? İstenecek. Bu devlete, bu millete, bu Anayasa’ya sadakat için elbette istenecek. (AK PARTİ sıralarından alkışlar, HDP sıralarından gürültüler) İsteyeceğiz ki bu millete, bu devlete adaletle hizmet eden yöneticileri atayalım.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Onu bahane ediyorsunuz.

SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (İzmir) – Herkesi “terörist” ilan eden...

ALİ ÖZKAYA (Devamla) – Adaletle hizmet edecek insanları atayalım.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Onu bahane ediyorsunuz. Bütün muhaliflere düşman muamelesi yapıyorsunuz.

ALİ ÖZKAYA (Devamla) – Geçen haftaki konuya geldiğimizde... Son cümleleri söyleyeyim, size şunu söylüyorum.

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Muhalifleri devlet memuru yapmamak için getirdiniz bu yasayı.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Yine kol kolasınız.

ALİ ÖZKAYA (Devamla) – Arkadaşlar, bu kanun, buradaki her oylama millî iradedir, kurul hâlinde çalışan bütün organlarda millî iradenin belirlemesi oy oranıyla olur.

SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (İzmir) – Saray, saray millî irade.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayınız.

ALİ ÖZKAYA (Devamla) – Tamamlıyorum Sayın Başkan.

“Efendim, geçen hafta reddedilmiş.”

SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (İzmir) – Antidemokratik bir kanundur, reddedilmelidir.

ALİ ÖZKAYA (Devamla) – İddiayla söylüyorum, bir milletvekili çıksın “Sayısal olarak saydım ve ret fazlaydı.” desin...

SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (İzmir) – Ya, göz var izan var.

ALİ ÖZKAYA (Devamla) – Ömür boyu bu kürsüden milletvekili olarak bir daha hiç konuşmayacağım.

Bir kişi ispat etsin, yok böyle bir şey, böyle bir şey yok.

SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (İzmir) – Halkı fişleyeceksiniz, sizi de vuracak bu yasa.

Kendiniz de fişleneceksiniz.

ALİ ÖZKAYA (Devamla) – O gün 3 defa oylamaya katıldım, 3 defa oylamada buradaydım ve 3 defa da 200’ün üzerinde AK PARTİ ve MHP milletvekilleri buradaydı; sonra diyeceksiniz ki “Ben saydım, yok.”

SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (İzmir) – Yalan söylemeye hakkınız yok.

OYA ERSOY (İstanbul) – Yalan söylemek suçtur.

ALİ ÖZKAYA (Devamla) – Getireceksiniz, sayacaksınız, sayacaksınız. Saymıyorsanız, yok... (Gürültüler) Elbette ki yaptığımız yanlış yine millî irade düzelterek, millî irade düzeltmiştir, burada hiçbir usule aykırı husus yoktur, Anayasa’ya, İç Tüzük’e uygun bir kanun yaptık.

SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (İzmir) – Darbe yaptınız, darbe. Meclise darbe yaptınız, kabul edin.

ALİ ÖZKAYA (Devamla) – Milletimize, vatandaşımıza hayırlı olsun, kamu görevlilerine, liyakatle, ehliyetle girecek herkese hayırlı olsun diyorum.

Yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum ve olumlu oy vereceğimi beyan ediyorum. Herkese saygılar sunuyorum. (AK PARTİ ve MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Özel...

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

50.- *Manisa Milletvekili Özgür Özel’in, Afyonkarahisar Milletvekili Ali Özkaya’nın 220 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin oylamasından önce oyunun rengini belirtmek üzere lehte yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması*

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, öncelikle şunu ifade etmek isterim ki 676 sayılı Kanun Hükmünde Kararname çıktı, OHAL KHK’si. Biz bunu Anayasa Mahkemesine götürdük, Anayasa Mahkemesi dedi ki o zaman: “Ben içeriğe bakmam ‘OHAL KHK’si’ de, açık çek, istediğini yap.” Siz de

ondan cesaret alarak kar lastiğini bile onda düzenlediniz. Sonra o OHAL’de hem referandum olmuştu hem seçim olmuştu hem de dünya kanun. Nihayet OHAL kalktı, buraya gelmesi lazım kanunun, geldi ve kanun burada görüşülürken söz aldım ben: “Arkadaşlar, birazdan Anayasa Mahkemesinin bakmadığı, birilerinin keyfine göre yazdığı ama...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurunuz Sayın Başkan.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – ...hiçbir hukuk devletinin kabul etmeyeceği tuhafıkta bir güvenlik soruşturmasını şimdi kanunlaştırıyorsunuz, yapmayın.” dedim, dinletemedik, kanunlaştı. Anayasa Mahkemesine gittik; biraz önce sayın vekilin söylediği dünya kadar ihlalden, sebepten bozdu, getirdi. Şimdi tekrar, tek başınıza -dokuz aydır getirdiniz, çektiniz; getirdiniz, çektiniz; biz direndik ama- yine birçok kusuruyla birlikte bir kanun yapıyorsunuz. Bu kusurların içinde, geçen hafta, biraz önce burada ve Sayın Şentop’un ifadelerinde de üzülerken dinlediğimiz... Şentop diyor ki: “Salonda biz çokken yakaladık, kanunu reddettik; yok öyle şey.” Kendisi söyledi. Ya, arkadaşlar... Bir de sen buna kafa sallıyorsun. Parlamento demek...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Özür dilerim Başkan, açar mısınız?

BAŞKAN - Buyurunuz efendim.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – 200 ve 151 olmak zorunda Başkan, öyle bir şey yok! 151’in aşağısında olamaz, Anayasa açık.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Beyefendi, Anayasa herkesi bağlar, İç Tüzük herkesi bağlar.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Doğru.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) - 150’nin olmadığını iddia ediyorsanız -nasıl bu kardeşiniz karar yeter sayısı istiyor, yoklama istiyor, siz de kıızıyorsunuz- o anayasal ve iç tüzüksel yetkiyi sizin Grup Başkan Vekiliniz kullanacaktı; kullanmadığı zaman çok olan tarafın dediği karar çıkar. Sen bunu ertesi gün Başkanlık Divanında darbeyle döndürürsen ne olur, onu söyleyeyim: Anayasa Mahkemesine eylemli İç Tüzük ihlalden, yokluktan, tam kanunsuzluktan, Anayasa’ya tam aykırılıktan gideriz; Anayasa Mahkemesi, kararı verir. İçerik yönünden de gideriz; biraz önce bu kürsüde söylediğin şeylerden tarih önünde, Anayasa önünde bir kere daha mahcup ve mahkûm olursun, sana da bunun sözünü veririm. (CHP sıralarından alkışlar)

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Hiç olmayız.

BAŞKAN - Sayın Beştaş...

51.- Siirt Milletvekili Meral Daniş Beştaş’ın, Afyonkarahisar Milletvekili Ali Özkaya’nın 220 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin oylamasından önce oyunun rengini belirtmek üzere lehte yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) - Teşekkürler Sayın Başkan.

Evet, Güvenlik Soruşturması ve Arşiv Araştırması Kanunu Teklifi çok gitti, geldi. Sayın Özel anlattı, orayı geçiyorum.

Bu Mecliste hakikaten parmak sayısı ile ve Başkanlık Divanındaki nisap uyarınca açıkça bir oylama iptal edildi, buna hepimiz tanıklık ettik. Burada aksi ne kadar söylenirse söylenir, bu sabittir ve Meclis kayıtlarına geçmiştir, bunu söyleyelim. Şu andaki görüşmelerimiz de aslında sadece o oylamanın iptali

neticesinde yaptığımız görüşmelerdir. İktidar grubu “millî irade” kavramını söylemeyi çok seviyor ama “millî irade”ye “Bize oy verenler.” diyorlar, “AKP’ye oy verenler millî iradedir ama bize oy vermeyen hiçbir yurttaş millî iradenin parçası değildir.” Aslında demin Sayın Ali Özkaya kürsüde çok önemli bir konuşma yaptı, satır satır dinledim ve not aldım.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz Sayın Beştaş.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Aslında bizim baştan beri bu güvenlik soruşturmasına karşı çıktığımız her noktayı kendisi teyit etti, aynen teyit etti. “İdarenin takdir yetkisi var.” dedi mi? Dedi. Tam da en temel itiraz noktalarımızdan biri bu. İdare kim? 5 kişilik komisyon kim? 5 kişilik komisyonu iktidar oluştursun, onlar takdir etsin, KPSS’den 95 puan alsın, arşiv araştırması ya da güvenlik soruşturması sebebiyle AKP onları kamu görevine almasın, tam da bunu söylüyoruz zaten. Bir de “AYM’nin söylediklerine uyuyoruz.” diyor. Hakikaten bu nasıl bir ortaklık bilmiyorum. AYM’yi kapatmak istiyorsunuz, ortağınız kapatmak istiyor, Anayasa’yı reddediyor. Siz hangi AYM kuralından söz ediyorsunuz? Biz AYM’ye gidilen neticeyi de gayet iyi biliyoruz, gecenin bu saatinde anlatmayayım.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Dün öğretmenler eklendi, bugün de önümüze geldi, sözde daraltıyorlardı, dış ilişkilerde görevli memurlar dâhil edildi. “Daraltıyoruz.” dediler, genişletiyorlar. Çok büyük bir alışkanlık, bir pratik hâline geldi, Meclis Genel Kurulunda gece yarısı önergeleriyle kapsam genişletiliyor. Öğretmen fizik anlatacak ya, matematik anlatacak -beden eğitimi öğretmeni- ya da başka bir alanda çalışacak, niye AKP’li olsun? Neden? Neden? “Kamu hizmeti.” Bu söz de söyledi -Anayasa’ya göre kamu görevinde olmak sadece AKP’lilerin değil, 84 milyon yurttaşın hakkıdır- “Bu yasayla sadece bizim tabanımız, bize oy verenler -hatta bu da değil- bizim uygun gördüklerimiz kamu görevine alınabilir.” diyorlar.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

RAMAZAN CAN (Kırıkkale) - Yok öyle bir şey.

BAŞKAN – Tamamlayalım Sayın Beştaş.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Bu, parti devletini de aşan, tam anlamıyla totaliter rejimin bütün unsurlarını taşıyan bir yaklaşımdır.

“Arşiv araştırması” diyor, arşiv araştırması kaç yıl kalıyor, demedi. İlkokuldan bugüne kadar; otuz yıl önce, lisede -demin bir milletvekili söyledi- o gençlik çağında diyelim ki bir şey yaptı yani bir eyleme gitti, bir etkinliğe gitti, bir slogan attı, herhangi bir şey; otuz yıl sonra neden engel olsun ya? Böyle bir demokratik anlayış olabilir mi? O insan değişir, okur, gelişir yani bu başka bir şey.

Söyleyeceğim çok söz var Başkan, özür diliyorum.

Son olarak şunu söylüyorlar, diyorlar ki: İktidara göre “Muhafif olan, biat etmeyen herkes teröristtir.” Bunu biz değil, onlar söylüyor. Bu ülkede terörist sayısı 50-60 milyonu geçti. Sınıflandırma yaparsak hepimiz teröristiz...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın Sayın Beştaş.

ZÜLFÜ DEMİRBAĞ (Elâzığ) - Ne alakası var ya!

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – ...hepimiz, ister akademisyen olalım ister milletvekili olalım. Yani terörist olmak artık bu ülkede -sizin tanımladığınız şekilde- gülünç ve onur duyulan bir noktaya geldi “AKP’li değilim.” diyor, öyle bir noktaya geldi. Ya, terör kavramının içi bu kadar boşaltılır mı ya? Akademisyene terörist, doktora terörist, tabip odasına terörist, baroya terörist, partiye terörist, herkese terörist diyorlar. “Bunların tamamını da kamu görevine almayız.” diyorlar; işte, bu yasa, o yasadır. Bu nedenle karşıyız ve hani demin “FETÖ, PKK” falan filan dedi ya. Şu anda bir güvenlik soruşturması yapılırsa, milletvekilliği için güvenlik soruşturması olsa iktidar grubunun yüzde 90’ı milletvekili olamaz, grup kuramazlar. (HDP sıralarından alkışlar) Ama bırakın bu yasayı, arşiv araştırmasını çarşaf çarşaf gazete haberleri, videolar her gün kanallarda yayınlanıyor. “Onlar ortaklarını bitirdi...” (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Beştaş, buyurunuz.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Neyse, sonuç şu Başkanım, son sözümü söylüyorum. Son sözlerim şu: Bu Güvenlik Soruşturması ve Arşiv Araştırması Kanunu Teklifi’ne, yarın siz iktidardan düşeceksiniz ve takılacaksınız ama biz yine de bu güvenlik soruşturmasını iktidarda kaldıracacağız. Sizin arşiv araştırmasıyla kamu görevini yapmanıza engel olmayacağız. Sizin gibi antidemokratik ve faşizan bir yaklaşım içinde olmayacağız. Bütün Türkiye yurttaşlarının hakları gasbediliyor.

BAŞKAN – Sayın Özkan...

52.- Denizli Milletvekili Cahit Özkan’ın, Manisa Milletvekili Özgür Özel ile Siirt Milletvekili Meral Daniş Beştaş’ın yaptıkları açıklamalarındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; tabii, biraz önce görüşüldüğü üzere, uzun müzakere sürecinden sonra 220 sıra sayılı Kanunu Teklifi’nin, Güvenlik Soruşturması ve Arşiv Araştırması Kanunu Teklifi’nin görüşmelerinin sonuna geldik. Tabii, Anayasa teorisinde özgürlük ve güvenlik denklemi vardır ve gerçekten bu yasa hem güvenliğin hem de özgürlüğün aynı düzenlemenin içerisinde ne kadar güzel uyumlulaştırılabileceğinin en güzel örneği. Çünkü bir taraftan ceza hukukunun ve disiplin hukukunun en önemli prensiplerinden olan suç ve cezada şahsiliğin en güzel düzenlemesini bu kanunun içerisine koymuş olduk. Yine, diğer taraftan taraf olduğumuz Avrupa Konseyi Sözleşmesi düzeninde çıkarılan Kişisel Verilerin Korunması Kanunu’na, Anayasa’ımızda yer alan düzenlemelere, kişisel verilerin korunması hakkındaki diğer ulusal ve uluslararası düzenlemelere...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz Sayın Başkan.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – ...uygun bir şekilde kamu görevine ilk kez gelecek vatandaşlarımızın, gençlerimizin bir taraftan yapmış oldukları, yapacakları görevleri hakkıyla yerine getirebilmeleri, vatandaşlarımızın memnuniyetlerini hayata geçirebilmeleri, diğer taraftan da toplumsal barışımızın temeli olan, teminatı olan anayasal hukuk düzenimizin korunması açısından önemli. Bu anlamda yapılan uzun müzakerelerde gerek Komisyon, gerek Genel Kurul aşamasında katkı veren bütün siyasi parti gruplarına, bütün milletvekillerimize yürekten sesleniyorum, yürekten teşekkür ediyorum.

84 milyon vatandaşımızın eşit yurttaşlık anlayışıyla, anayasal hukuk düzeni önünde eşitlik prensibine uygun bir şekilde, kamu kurumlarında mesleğe girerken eşit bir şekilde değerlendirileceğinin teminatı olan

bu yasal düzenlemenin ülkemize, milletimize, gençliğimize ve geleceğimize hayırlı, mübarek olmasını temenni ediyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Grup Başkan Vekillerine teşekkür ediyoruz.

IX.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)

1.- Kırıkkale Milletvekili Ramazan Can ve 64 Milletvekilinin Güvenlik Soruşturması ve Arşiv Araştırması Kanunu Teklifi (2/2972) ve İçişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 220) (Devam)

BAŞKAN – Aleyhte söz isteyen Bilecik Milletvekili Sayın Yaşar Tüzün.

Buyurunuz Sayın Tüzün. (CHP sıralarından alkışlar)

YAŞAR TÜZÜN (Bilecik) – Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Teklifin son konuşmacısı olarak, aleyhte konuşmacısı olarak teklif sürecinin ve serüveninin ne şekilde geliştiğini de kısmen sizlerle paylaşmak istiyorum.

Sevgili arkadaşlar “Balık baştan kokar.” denir, bir atasözüdür. Baştan beri yanlış uygulamanın içerisindeyiz. Baştan beri bu teklifi çeşitli komisyonlarda görüşerek tekrar Meclisin gündemine getirdiniz. Bakınız, İç Tüzük 20’nci maddede komisyonların görevleri sıralanmaktadır. 18 Aralık 2019 tarihinde ilk defa bu kanunun bazı maddelerini Plan ve Bütçe Komisyonuna getirdiniz. Getirdiniz mi? Getirdiniz. Plan ve Bütçe Komisyonu ile İçişleri Komisyonunun yani her iki Komisyonun asli ve tali bir ilişkisi söz konusu değildir. Plan ve Bütçe Komisyonu ile İçişleri Komisyonu arasında tek ortak nokta -kanun teklifi veren milletvekillerinin imzaları da farklı olduğuna göre- tek aynı isim İçişleri Bakan Yardımcısıdır. Onun da imza yetkisi olmadığı için tamamen yanlış bir uygulamanın içerisindeyiz.

Sevgili arkadaşlar, 24 Haziran 2020 tarihinde İçişleri Komisyonumuza bu teklifi getirdiniz, biz ısrarla ama ısrarla bir alt komisyon kurulması gerektiğini söyledik, bununla ilgili önerge verdik, reddettiniz. Yetmedi, bu Komisyonunda özellikle 5’inci ve 7’nci maddeyle ilgili defalarca uyarımıza rağmen, defalarca vermiş olduğumuz önergeleri kabul etmediniz, reddettiniz ama dün burada 5’inci ve 7’nci maddeyle ilgili bizim Komisyonunda sunmuş olduğumuz teklifleri önerge hâline getirip Genel Kurulda oylattınız. Bu bir yasama tekniği değil, bu doğru bir yöntem değil arkadaşlar. Bakınız, güvenlik soruşturması ayrı bir konu, arşiv araştırması ayrı bir konu. Eğer bu ille de olacaksa güvenlik soruşturması ayrı bir kanun olmalı ve arşiv araştırması ayrı bir kanun olmalı.

Sevgili arkadaşlar, aslında, bu teklifin İçişleri Komisyonunda değil de Anayasa Komisyonunda görüşülmesi gerekirdi. Anayasa’yı ilgilendiren, Anayasa Mahkemesi tarafından reddedilen bir teklifin mutlak suretle Anayasa Komisyonunda görüşülmesi gerekirdi ama ısrarla İçişleri Komisyonunda görüşülmesine sizler bu konuda baskı uyguladınız, çoğunluğunuza güvendidiniz ve bugün Genel Kurulda.

Sevgili arkadaşlar, Anayasa Mahkemesiyle ilgili bütün düzenlemeler Anayasa’ya aykırılığı noktasında açık bir içtihat oluşturmuştur. Şimdi, elde edilen bu bilgi ve belgelerin ne şekilde kullanılacağı, hangi mercilerin soruşturma ve araştırma yapacağı, itiraz etme imkânının olup olmadığı, bilgelerin ne kadar sonra silinip silinmeyeceği, yetkinin kötüye kullanımını önlemeye yönelik nasıl bir denetim yapılacağı maalesef net değil.

Şimdi, bu konuda açıkçası işiniz gücünüz İç Tüzük’ü, yasaları ve Anayasa’yı zorlamak arkadaşlar. Bu doğru bir yöntem değil. Bakınız, ben perşembe günü oylamanızda aslında içinizden pasif bir direniş gösterdiğinizizi hissettim. Sizin bu içinize sinmedi. O oylamaya bilerek katılmayan çok sayıda milletvekili arkadaşım var. Bunu biliyorum, hissediyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Niye buradalar o zaman? Herkes burada.

ZÜLFÜ DEMİRBAĞ (Elâzığ) – Kulisteyiz ya, ne alakası var!

YAŞAR TÜZÜN (Devamla) – Korkudan. Korku dağları sardı.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Fırça yediniz Cahit. En çok fırçayı da sen yedin.

YAŞAR TÜZÜN (Devamla) – Bakınız arkadaşlar, bugün Meclisimizin internet sitesine girdim, Meclisimizin mali yükünü ortaya çıkarmaya çalıştım.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurunuz Sayın Başkan.

YAŞAR TÜZÜN (Devamla) – 2020 yılında yani bir önceki yıl Meclisimizin gerçekleşmiş bütçesi 1 milyar 747 milyon. Buna karşılık 2020 yılında Meclisimiz 118 gün çalışmış, toplamda 892 saat ve aynı şekilde 53.521 dakika çalışmış Meclisimiz. Şimdi 53.521 dakika çalışan Meclisimizin bu bütçede 1 dakikasının maliyeti 32.650 lira, 1 dakikalık maliyeti. Bu maliyette tüyü bitmemiş yetimin hakkı var. Bu yetimin hakkını gasbediyorsunuz, yanlış kullanıyorsunuz. Üç gündür bunu konuşuyoruz, geçen hafta konuştuk, 2019’da konuştuk, 2020’de konuştuk, 2021’de konuşuyoruz ve hâlâ bu olgunlaşmaya gelemediniz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Selamlayınız Sayın Başkan.

YAŞAR TÜZÜN (Devamla) – Son cümlem şudur arkadaşlar: Bizler milletimizin hakkını savunmak ve korumak için burada görevlendirildik, yetkilendirildik. Ben de milletimizin bütçesini en doğru şekilde kullanmamız gerektiğini bir kez daha ifade ediyorum ama gerçekten kontrolsüz güç, güç değildir. Çok kontrolsüz gidiyorsunuz, başınıza bir felaket gelecek, ben bu felaketi hatırlatmak durumundayım.

Son olarak da değerli arkadaşlar, buz, güneşi gördü, ne kadar üfürürseniz üfürün siz erimeye engel olamayacaksınız. Bu yüzden, bu kanun teklifine Cumhuriyet Halk Partisi Grubu olarak “Ret.” oyu vereceğimizi belirtiyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teklifin tümünü oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Teklif kabul edilmiş ve kanunlaşmıştır.

2’nci sırada yer alan 253 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin görüşmelerine başlayacağız.

2.- *Kocaeli Milletvekili İlyas Şeker ve 77 Milletvekilinin Lisanslı Harita Kadastro Mühendisleri ve Büroları Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3490) ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 253)*

BAŞKAN – Komisyon? Yok.

Ertelenmiştir.

3’üncü sırada yer alan 171 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin görüşmelerine başlayacağız.

3.- *Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop’un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuveyt Devleti Hükümeti Arasında Gelir ve Servet Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme Anlaşmasını Tadil Eden Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna İlişkin Kanun Teklifi (2/2496) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 171)*

BAŞKAN – Komisyon? Yok.

Ertelenmiştir.

Bundan sonra da komisyonların bulunamayacağı anlaşıldığından, alınan karar gereğince, kanun teklifleri ile komisyonlardan gelen diğer işleri sırasıyla görüşmek için 8 Nisan 2021 Perşembe günü saat 14.00’te toplanmak üzere birleşimi kapatıyorum.

Kapanma Saati: 23.19

DÖNEM: 27

YASAMA YILI: 4

**69'UNCU BİRLEŞİM
7 NİSAN 2021 ÇARŞAMBA
SAAT: 14.00**

GRUP ÖNERİSİ

1.- Genel Kurulun,

7, 8, 13, 14, 15, 20, 21, 22, 27, 28 ve 29 Nisan 2021 Salı, Çarşamba ve Perşembe günkü birleşimlerinde denetim konularının görüşülmeyle Gündemin “Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler” kısmında yer alan işlerin görüşülmesi,

7, 8, 13, 14, 15, 20, 21, 22, 27, 28 ve 29 Nisan 2021 Salı, Çarşamba ve Perşembe günkü birleşimlerinde saat 24:00’e kadar;

çalışmalarını sürdürmesi,

220 ve 253 Sıra Sayılı Kanun Tekliflerinin İçtüzüğün 91 inci maddesine göre Temel Kanun olarak görüşülmesi,

220 Sıra Sayılı Kanun Teklifinin birinci bölümünün 1 ila 7 nci maddelerden, ikinci bölümünün 8 ila 16 ncı maddelerden oluşması;

253 Sıra Sayılı Kanun Teklifinin birinci bölümünün 1 ila 6 ncı maddelerden, ikinci bölümünün 7 ila 11 inci maddelerden oluşması;

önerilmiştir.

(Genel Kurulun 30.03.2021 tarihli 65’inci Birleşiminde kabul edilmiştir.)

KOMİSYON TOPLANTILARI

*Küresel İklim Değişikliği Araştırma Komisyonu

07.04.2021 Çarşamba - Saat: 14.59

*Kamu İktisadi Teşebbüsleri Komisyonu

07.04.2021 Çarşamba - Saat: 14.30

*Plan ve Bütçe Komisyonu

07.04.2021 Çarşamba - Saat: 14.30

*İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu

08.04.2021 Perşembe - Saat: 10.30

Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ GÜNDEMİ

69'UNCU BİRLEŞİM

7 NİSAN 2021 ÇARŞAMBA

SAAT: 14.00

---

1 – BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

* * *

---

2 – ÖZEL GÜNDEMDE YER ALACAK İŞLER

* * *

---

3 – SEÇİM

* * *

---

4 – OYLAMASI YAPILACAK İŞLER

* * *

---

5 – MECLİS SORUŞTURMASI RAPORLARI

* * *

---

6 – GENEL GÖRÜŞME VE MECLİS ARAŞTIRMASI YAPILMASINA DAİR ÖNGÖRÜŞMELER

* * *

1.- (S. Sayısı: 220) Kırıkkale Milletvekili Ramazan Can ve 64 Milletvekilinin Güvenlik Soruşturması ve Arşiv Araştırması Kanunu Teklifi (2/2972) ve İçişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 02.07.2020)(*) (**)

2.- (S. Sayısı: 253) Kocaeli Milletvekili İlyas Şeker ve 77 Milletvekilinin Lisanslı Harita Kadastro Mühendisleri ve Büroları Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3490) ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 29.03.2021) (**)

3.- (S. Sayısı: 171) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuveyt Devleti Hükümeti Arasında Gelir ve Servet Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme Anlaşmasını Tadil Eden Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulduğuna İlişkin Kanun Teklifi (2/2496) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 03.02.2020) (X)

4.- (S. Sayısı: 177) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Mozambik Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ticaret ve Ekonomik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1457) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 25.02.2020) (X)

5.- (S. Sayısı: 180) İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Etiyopya Federal Demokratik Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Madencilik ve Hidrokarbon Alanlarında İşbirliğine Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1587) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 25.02.2020) (X)

6.- (S. Sayısı: 188) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Guatemala Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2032) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 27.02.2020) (X)

7.- (S. Sayısı: 193) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Honduras Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2029) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 02.03.2020) (X)

8.- S. Sayısı: 201) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Gümrük ve Ticaret Bakanlığı ile Vietnam Sosyalist Cumhuriyeti Maliye Bakanlığı Arasında Gümrük Konularında İş Birliği ve Karşılıklı Yardım Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2497) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.04.2020) (X)

9.- (S. Sayısı: 203) İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sao Tome ve Prinsipe Demokratik Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ticaret ve Ekonomik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1591) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.04.2020) (X)

10.- (S. Sayısı: 205) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Zimbabve Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ticaret ve Ekonomik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1455) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.04.2020) (X)

11.- (S. Sayısı: 25) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Brezilya Federatif Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1197) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.11.2018) (X)

(*) Görüşmeleri yarım kalan işleri gösterir.

(**) İçtüzüğün 91'inci maddesine göre Temel Kanun olarak görüşülmesi kabul edilmiştir.

(X) Açık oylamaya tâbi işleri gösterir.

12.- (S. Sayısı: 31) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Belarus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1363) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 21.12.2018) (X)

13.- (S. Sayısı: 172) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Katar Devleti Hükümeti Arasında Gümrük Konularında İş Birliği ve Karşılıklı Yardım Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2498) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 03.02.2020) (X)

14.- (S. Sayısı: 98) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Katar Devleti Hükümeti Arasında Cezaî Konularda Adli Yardımlaşma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1794) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 12.07.2019) (X)

15.- (S. Sayısı: 245) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Moldova Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Notalarla Birlikte Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/3053) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 18.12.2020) (X)

16.- (S. Sayısı: 21) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Özbekistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik Alanında Eğitim ve Öğretime İlişkin İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1191) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.11.2018) (X)

17.- (S. Sayısı: 26) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Mali Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1194) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.11.2018) (X)

18.- (S. Sayısı: 72) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Belarus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Uluslararası Kombine Yük Taşımacılığı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1773) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 31.05.2019) (X)

19.- (S. Sayısı: 136) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında İşgücü Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2023) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 22.11.2019) (X)

20.- (S. Sayısı: 123) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sırbistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Altyapı Projeleri Alanında İş Birliği Konulu Anlaşma Ek-1'in Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2217) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 06.11.2019) (X)

21.- (S. Sayısı: 191) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sırbistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ortak Devriye Polis Hizmetlerinin Uygulanması Hususunda Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2600) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 27.02.2020) (X)

22.- (S. Sayısı: 95) İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Pakistan İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hükümlülerin Nakli Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1593) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 12.07.2019) (X)

23.- (S. Sayısı: 153) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Azerbaycan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Diplomatik Misyon ve Konsolosluk Mensuplarının Bakmakla Yükümlü Oldukları Kişilerin Kazanç Getirici Bir İşte Çalışmalarına Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2025) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.12.2019) (X)

24.- (S. Sayısı: 141) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti ile Karadağ Arasında Serbest Ticaret Anlaşmasına İlişkin Olarak İmzalanana Mevcut Protokol I'nın Yerini Alan Protokol I ile Anlaşmaya Eklenen Protokol III'ün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2275) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 22.11.2019) (X)

25.- (S. Sayısı: 47) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kazakistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kültür Merkezlerinin Kuruluşu, İşleyişi ve Faaliyetleri Hakkında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1411) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.03.2019) (X)

26.- (S. Sayısı: 76) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Moldova Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kongaz Süleyman Demirel Moldova Türk Lisesi Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1797) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 31.05.2019) (X)

27.- (S. Sayısı: 88) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Kullanılmış Yakıt İdaresinin ve Radyoaktif Atık İdaresinin Güvenliği Üzerine Birleşik Sözleşmeye Türkiye Cumhuriyeti'nin Beyanlarla Birlikte Katılmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1801) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.06.2019) (X)

28.- (S. Sayısı: 55) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tunus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kültür Merkezlerinin Kuruluşu, İşleyişi ve Faaliyetleri Hakkında Anlaşmada Değişiklik Yapılmasına Dair Notaların Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1543) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.03.2019) (X)

29.- (S. Sayısı: 70) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Macaristan Hükümeti Arasında Savunma Sanayinde Gizlilik Dereceli Bilgilerin Karşılıklı Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1548) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 31.05.2019) (X)

30.- (S. Sayısı: 73) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Moldova Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Diplomatik Misyon ve Konsolosluk Mensuplarının Bakmakla Yükümlü Oldukları Kişilerin Kazanç Getirici Bir İşte Çalışmaları Hakkında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1774) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 31.05.2019) (X)

31.- (S. Sayısı: 74) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Estonya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Diplomatik Misyon ve Konsolosluk Mensuplarının Bakmakla Yükümlü Oldukları Kişilerin Kazanç Getirici Bir İşte Çalışmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1777) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 31.05.2019) (X)

32.- (S. Sayısı: 75) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Belarus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Nükleer Enerjinin Barışçıl Amaçlı Kullanımı İçin İşbirliği Anlaşması ile Anlaşmada Değişiklik Yapılmasına Dair Notaların Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1778) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 31.05.2019) (X)

33.- (S. Sayısı: 86) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Hindistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Diplomatik Misyona veya Konsolosluk Mensuplarının Aile Üyelerinin Kazanç Getirici Bir İşte Çalışmalarına Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna İlişkin Kanun Teklifi (2/1772) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.06.2019) (X)

34.- (S. Sayısı: 108) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Uganda Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askerî İş Birliği Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1454) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 18.10.2019) (X)

35.- (S. Sayısı: 109) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kamerun Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askerî Çerçeve Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1534) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 18.10.2019) (X)

36.- (S. Sayısı: 110) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kamerun Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askerî Eğitim İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1535) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 18.10.2019) (X)

37.- (S. Sayısı: 114) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Genelkurmay Başkanlığı ile Moldova Cumhuriyeti Savunma Bakanlığı Arasında Askerî Eğitim İş Birliği Tamamlayıcı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2021) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 18.10.2019) (X)

38.- (S. Sayısı: 119) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Gine Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kalkınma İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1539) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 06.11.2019) (X)

39.- (S. Sayısı: 125) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve İsviçre Federal Konseyi Arasında Diplomatik Misyona, Konsolosluk ve Daimi Temsilcilik Mensuplarının Refakatçilerine İlişkin Kazanç Getirici Faaliyetler Hakkında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2223) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 06.11.2019) (X)

40.- (S. Sayısı: 127) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un İslam İşbirliği Teşkilatı Polis İşbirliği ve Koordinasyon Merkezi Tüzüğü'nün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2034) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 06.11.2019) (X)

41.- (S. Sayısı: 147) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Güney Sudan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ticaret ve Ekonomik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1536) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.12.2019) (X)

42.- (S. Sayısı: 148) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Somali Federal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kültür Merkezlerinin Kuruluşu, İşleyişi ve Faaliyetleri Hakkında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1545) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.12.2019) (X)

43.- (S. Sayısı: 150) İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kamboçya Krallığı Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1596) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.12.2019) (X)

44.- (S. Sayısı: 152) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tayland Krallığı Hükümeti Arasında Hükümlülerin Nakli Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1949) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.12.2019) (X)

45.- (S. Sayısı: 154) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti ve Sudan Cumhuriyeti Arasında Ticaret ve Ekonomik Ortaklık Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna ve Anlaşmanın Eklerine İlişkin Değişikliklerin Cumhurbaşkanınca Doğrudan Onaylanmasına Dair Yetki Verilmesine İlişkin Kanun Teklifi (2/2278) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.12.2019) (X)

46.- (S. Sayısı: 169) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Filistin Devleti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşma ve Anlaşmada Değişiklik Yapılmasına Dair Notaların Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2370) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 03.02.2020) (X)

47.- (S. Sayısı: 178) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Uganda Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1458) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 25.02.2020) (X)

48.- (S. Sayısı: 179) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sudan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1532) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 25.02.2020) (X)

49.- (S. Sayısı: 181) İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Somali Federal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Enerji ve Madencilik Alanında İşbirliğine Dair Mutabakat Zaptı ile Mutabakat Zaptında Değişiklik Yapılmasına Dair Notaların Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1588) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 25.02.2020) (X)

50.- (S. Sayısı: 182) İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Fildişi Sahili Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1594) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 25.02.2020) (X)

51.- (S. Sayısı: 183) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Svaziland Krallığı Hükümeti Arasında Ticaret ve Ekonomik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1781) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 25.02.2020) (X)

52.- (S. Sayısı: 184) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti İçişleri Bakanlığı ile Ekvator Cumhuriyeti İçişleri Bakanlığı Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2026) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 25.02.2020) (X)

53.- (S. Sayısı: 186) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bolivarçı Venezuela Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1898) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 27.02.2020) (X)

54.- (S. Sayısı: 187) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ruanda Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1947) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 27.02.2020) (X)

55.- (S. Sayısı: 189) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Zambiya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2219) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 27.02.2020) (X)

56.- (S. Sayısı: 190) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sırbistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2599) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 27.02.2020) (X)

57.- (S. Sayısı: 194) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Fildişi Sahili Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşma ve Anlaşmada Değişiklik Yapılmasına Dair Notaların Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2371) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 02.03.2020) (X)

58.- (S. Sayısı: 202) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Özel Sektörün Geliştirilmesi İslami Kurumu Kurucu Anlaşmanın 26 ncı ve 31 inci Maddelerinin Tadiline İlişkin Olarak Özel Sektörün Geliştirilmesi İslami Kurumunun 17 nci Genel Kurul Toplantısında Kabul Edilen 18/5/2017 Tarihli ve GA17/7/438 Sayılı Kararının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1912) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.04.2020) (X)

59.- (S. Sayısı: 206) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Uluslararası Ticaret Finansmanı İslami Kurumu Kurucu Anlaşmasının 25. Maddesinin Tadiline İlişkin Olarak Uluslararası Ticaret Finansmanı İslami Kurumunun 12. Genel Kurul Toplantısında Kabul Edilen 18/5/2017 Tarihli ve GA12/6-438 Sayılı Kararın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1897) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.04.2020) (X)

60.- (S. Sayısı: 208) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Myanmar Birliği Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2033) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 10.04.2020) (X)

61.- (S. Sayısı: 209) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Nijer Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2225) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 10.04.2020) (X)

62.- (S. Sayısı: 210) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un 28 Ocak 1964 Tarihli Ek Protokol ve 16 Kasım 1982 Tarihli Protokol ile Değiştirilen 29 Temmuz 1960 Tarihli Nükleer Enerji Alanında Üçüncü Şahıslara Karşı Hukuki Mesuliyete Dair Sözleşmeyi Değiştiren Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2369) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 10.04.2020) (X)

63.- (S. Sayısı: 211) İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Somali Federal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Elektrik Alanında İşbirliğine İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1586) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 10.04.2020) (X)

64.- (S. Sayısı: 241) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Macaristan Hükümeti Arasında Yolcu ve Eşyanın Karayolu ile Uluslararası Taşınmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2704) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 18.12.2020) (X)

65.- (S. Sayısı: 165) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile TANAP Doğalgaz İletim Anonim Şirketi Arasında "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile TANAP Doğalgaz İletim Anonim Şirketi Arasında Trans Anadolu Doğal Gaz Boru Hattı Sistemi Hakkında Ev Sahibi Hükümet Anlaşması" Hakkında Değişiklikliğin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1246) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 30.01.2020) (X)

66.- (S. Sayısı: 243) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ruanda Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Notalarla Birlikte Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2848) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 18.12.2020) (X)

TBMM Basımevi/2021